

საქართველოს მთავრობა

ქვეყნის ძირითადი მონაცემები და მიმართულებები
2023-2026 წლებისათვის
(გადამუშავებული ვარიანტი)

თბილისი
2022

თავი I

სამთავრობო პროგრამა 2021 – 2024

„ევროპული სახელმწიფოს მშენებლობისთვის“

ხედვა

საქართველოს სახელმწიფოს მშენებლობა ეფუძნება მთავარ დემოკრატიულ პრინციპებსა და ღირებულებებს – თავისუფლებას, თანასწორობას, კანონის უზენაესობასა და ადამიანის უფლებების დაცვას და ემსახურება თითოეული მოქალაქის კეთილდღეობას, ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას და საქართველოს ევროპულ და ევროატლანტიკურ სივრცეში სრულფასოვან ინტეგრაციას.

ახალი კორონავირუსით (COVID-19) გამოწვეულმა კრიზისმა ახალი გამოწვევების წინაშე დააყენა საქართველო, დანარჩენი მსოფლიოს მსგავსად. პანდემიამ გავლენა იქონია საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროზე.

შესაბამისად, 2021 – 2024 წლების სამთავრობო პროგრამის – „ევროპული სახელმწიფოს მშენებლობისთვის“ ძირითადი მიზანია პანდემიით შექმნილი კრიზისის დაძლევა, ეკონომიკის სწრაფი აღდგენა და განვითარება, თითოეული მოქალაქისათვის სტაბილური და უსაფრთხო გარემოს შექმნა.

პარალელურად, ქვეყანა გააგრძელებს დემოკრატიის კონსოლიდაციისკენ ნაბიჯების გადადგმას და საგარეო ასპარეზზე ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციისკენ სწრაფვას. შემდგომი წლების ძირითადი ამოცანა იქნება ქვეყნის ინსტიტუციური, ეკონომიკური და სოციალური მომზადება 2024 წელს ევროკავშირის სრულფასოვანი წევრობისთვის განაცხადის გაკეთებისთვის.

ზემოაღნიშნული მიზნებიდან გამომდინარე, ქვეყნის ეკონომიკის სწრაფი აღდგენისა და განვითარების, ასევე ძლიერი, ერთიანი და დემოკრატიული სახელმწიფოს მშენებლობისთვის, 2021 – 2024 წლებში საქართველოს მთავრობის ძალისხმევა მიმართული იქნება შემდეგ ოთხ საკვანძო მიმართულებაზე:

- 1) **საგარეო პოლიტიკა, უსაფრთხოება, კონფლიქტის მოგვარება და ადამიანის უფლებები** – უსაფრთხოება ქვეყნის განვითარების საფუძველია. ქვეყნის ოკუპაციის, მზარდი საგარეო საფრთხეების პირობებში, მნიშვნელოვანია, ერთი მხრივ, ქვეყნის სტრატეგიულ პარტნიორებთან თანამშრომლობის გაღრმავება, ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაცია, ხოლო, მეორე მხრივ, საერთაშორისო სტანდარტებთან თავსებადი თავდაცვისუნარიანობის სისტემის, შიდა უსაფრთხოებისა და მართლწესრიგის დაცვის სტრუქტურების ეფექტიანი ფუნქციონირება. ამავე დროს, მნიშვნელოვანია ადამიანის უფლებების მაღალი სტანდარტის განუხრელი დაცვა. ამასთან, ევროკავშირთან სრულფასოვანი ინტეგრაციის გზაზე, მნიშვნელოვანი ასპექტი იქნება ეკონომიკური, სავაჭრო, სატრანსპორტო, საკომუნიკაციო, ენერგეტიკული ურთიერთკავშირების გაღრმავება ევროკავშირთან.
- 2) **ეკონომიკური განვითარება** – მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა იქნება ეკონომიკური ზრდის ხელშემწყობი. ამოსავალი იქნება ბიზნესის პოსტკრიზისული სწრაფი აღდგენისა და განვითარების ხელშეწყობა, რამაც, თავის მხრივ, უნდა უზრუნველყოს სამუშაო ადგილების შექმნა და უკიდურესი სიღარიბის დაძლევა. ამასთან, სახელმწიფო, მის ხელთ არსებული ეკონომიკური პოლიტიკის ყველა ინსტრუმენტის გამოყენებით, ხელს შეუწყობს ეკონომიკური განვითარებისთვის დამატებითი სტიმულების შექმნას.
- 3) **სოციალური პოლიტიკა და ადამიანური კაპიტალის განვითარება** – სახელმწიფომ ხელი უნდა შეუწყოს ადამიანური კაპიტალის, როგორც ეკონომიკური განვითარების მნიშვნელოვანი

ფაქტორის, გაძლიერებას, სოციალური უზრუნველყოფის ღირსეული სისტემის განვითარებას, ჯანდაცვის სისტემის შემდგომ განვითარებასა და ეფექტიან მართვას და, პანდემიის მიერ შექმნილი ბარიერების მიუხედავად, ხარისხიანი, ხელმისაწვდომი და ტექნოლოგიურ მიდგომებზე დაფუძნებული განათლების სისტემის უზრუნველყოფას.

) **სახელმწიფო მმართველობა** – ძლიერი სახელმწიფო ინსტიტუტები, კვალიფიციური და კეთილსინდისიერი მოხელეები ძლიერი სახელმწიფოს მშენებლობისთვის მნიშვნელოვანი რესურსია. კრიზისთან ბრძოლის ფარგლებში გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება სახელმწიფო მმართველობის ეფექტიანობასა და შედეგზე ორიენტირებულ მუშაობას, რომელიც ხილული და ხელშესახები უნდა იყოს თითოეული მოქალაქისთვის.

საგარეო პოლიტიკა, უსაფრთხოება, კონფლიქტის მოგვარება და ადამიანის უფლებები

საგარეო პოლიტიკა

უსაფრთხოების არსებული გარემოს პირობებში, საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოების განმტკიცებისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა საქართველოს ევროპულ და ევროატლანტიკურ ინტეგრაციას, სტრატეგიულ პარტნიორებთან თანამშრომლობის გაღრმავებასა და საერთაშორისო თანამეგობრობის ჩართულობით ქვეყნის სუვერენიტეტის განმტკიცებასა და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას ენიჭება. აღნიშნულ კონტექსტში საქართველოს ხელისუფლება განაგრძობს რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პოლიტიკის განხორციელებას.

ამასთან, რეგიონში ბოლო პერიოდში განვითარებულმა მოვლენებმა შექმნა ახალი გამოწვევები. ამ ვითარებაში, საქართველოსთვის, ახალი საფრთხეებისა და გამოწვევების საპასუხოდ, მნიშვნელოვანია იმ ინიციატივების მხარდაჭერა, რომლებიც ძლიერი დასავლური წარმომადგენლობით, შესაბამისი მოლაპარაკების ფორმატების ჩამოყალიბებას ემსახურება.

საქართველოსთვის პირველი რიგის ამოცანა საერთაშორისო არენაზე, ისევე, როგორც პარტნიორების რუსეთთან ურთიერთობის დღის წესრიგში, **რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების საკითხის მაღალ დონეზე შენარჩუნება და გაძლიერებაა.**

ამავდროულად, ქვეყანა განაგრძობს **ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებებში** პროაქტიურ და კონსტრუქციულ მონაწილეობას ფორმატის ეფექტიანი გამოყენებისთვის, რუსეთის ოკუპაციიდან მომდინარე უსაფრთხოებისა და ჰუმანიტარული გამოწვევების გადაჭრის მიზნით. პარტნიორების დღის წესრიგში მაღალ დონეზე აღნიშნული ფორმატის აქტუალიზაციისთვის მუშაობა ინტენსიურად გაგრძელდება, რაც აღნიშნულ ფორმატში საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორების მაღალი დონის წარმომადგენლობის უზრუნველყოფასაც მოიცავს.

კვლავაც აქტიურად გრძელდება მუშაობა დეოკუპაციის მიმართულებით კონკრეტული, ხელშესახები შედეგების მიღწევისთვის. აღნიშნული, ევროკავშირის შუამავლობით, **2008 წლის 12 აგვისტოს დადებული ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმების სრულად შესრულების მიზნით**, პრაქტიკული ნაბიჯების გადადგმის უზრუნველყოფას გულისხმობს. რუსეთის ფედერაციის მიერ ძალის არგამოყენების ვალდებულების დადასტურება და შესრულება ისევე, როგორც ოკუპირებული ტერიტორიებიდან რუსეთის ძალების გაყვანა, არსებითი მნიშვნელობისაა. აღნიშნულის პარალელურად, ადგილზე უსაფრთხოების საერთაშორისო მექანიზმების შექმნის უზრუნველყოფა და ამ პროცესში საერთაშორისო ჩართულობის გაზრდა მნიშვნელოვან სამოქმედო მიმართულებას წარმოადგენს.

მნიშვნელოვანი პრიორიტეტია, **ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის** მანდატის სრულად განხორციელების მიზნით, მისთვის საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე წვდომის უზრუნველყოფა.

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე ჰუმანიტარული მდგომარეობის გაუმჯობესებასა და ადამიანის უფლებათა დაცვის უზრუნველყოფას განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა. ამ მიმართულებით, საერთაშორისო ძალისხმევის კონსოლიდაცია და მოლაპარაკებების ფორმატების ეფექტიანი გამოყენება გაგრძელდება. პროაქტიურად წარიმართება მუშაობა **ოთხოზორია-ტატუნაშვილის სიაში** შემავალ პირებზე, სხვადასხვა ქვეყნისა და საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ შემზღულდავი ზომების დაწესებისთვის მხარდაჭერის მოპოვების მიზნით.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან **იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა უსაფრთხო და ღირსეული დაბრუნებისთვის** ძალისხმევის გააქტიურება პრიორიტეტული სამოქმედო მიმართულებაა.

ასევე, ოკუპირებული ტერიტორიების არაღიარების პოლიტიკის კონსოლიდაცია, არსებული რისკების პრევენციისა და ცალკეულ შემთხვევებზე რეაგირების მიზნით, საერთაშორისო ძალისხმევის მობილიზება პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენს.

ქვეყნის მიზანია **კონფლიქტის მშვიდობიანი დარეგულირება**, რომლის ფარგლებში, განსაკუთრებული მნიშვნელობა **შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკას ენიჭება**. სახელმწიფო პოლიტიკის ქვაკუთხედი საქართველოს სტაბილური განვითარების უზრუნველყოფაა, რათა ქვეყანა საოკუპაციო ხაზის ორივე მხარეს მცხოვრები ადამიანებისთვის მიმზიდველი გახდეს. აღნიშნული ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრებთათვის სახელმწიფოს დემოკრატიული და ეკონომიკური განვითარებისა და ევროპული ინტეგრაციის გზაზე მიღწეული სიკეთეებისა და სერვისების გაზიარებას გულისხმობს.

პრიორიტეტული იქნება საქართველოს მთავრობის სამშვიდობო ინიციატივის – „ნაბიჯი უკეთესი მომავლისკენ“ – ეფექტიანი განხორციელება. კონფლიქტის სრულმასშტაბიან მოგვარებამდე, მთავრობის ერთ-ერთი ძირითადი ამოცანა იქნება და განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა გაყოფილ საზოგადოებებს შორის ნდობის აღდგენას და საერთო ინტერესებზე დაფუძნებული თანამშრომლობის გაშლასა და განვითარებას. გაგრძელდება აქტიური მუშაობა საერთაშორისო მხარდაჭერის შემდგომი მობილიზებისთვის.

გაგრძელდება სახელმწიფო ინტერესების დაცვა სტრასბურგისა და ჰააგის სასამართლოებში, ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტსა და ადამიანის უფლებათა მმართველ კომიტეტში (CDDH). 2021 წელს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო გამოაქვეყნებს გადაწყვეტილებას 2008 წლის ომის საქმეზე და დაიწყება მისი აღსრულების პროცედურები. კიდევ უფრო აქტიურ ფაზაში გადავა ჰააგის სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს პროკურორის ოფისის გამოძიება და გაგრძელდება თანამშრომლობა საქართველოს სახელმწიფოსა და მოსახლეობის ინტერესების დასაცავად.

საქართველოს ევროპული და **ევროატლანტიკური ინტეგრაციის გზაზე, ევროკავშირში სრულფასოვანი ინტეგრაციის კომპონენტს განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება**. ამ მიზნით, ქვეყანა კიდევ უფრო გაააქტიურებს ინტეგრაციის დღის წესრიგის ცალკეულ მიმართულებებს, რომლებიც ევროკავშირში ინტეგრაციის საგზაო რუკაშია მოცემული. უპირველეს ყოვლისა, აქტიურად გაგრძელდება ასოციირების შეთანხმების ეფექტიანი განხორციელება და მასთან დაკავშირებული შესაძლებლობების გამოყენება, ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის სივრცის კომპონენტის ჩათვლით.

ამასთან ერთად, მოქალაქეებისათვის ხელშესახები შედეგის მიღების კუთხით, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იქნება ევროპის ერთიან ბაზარში ინტეგრაციის მიმართულებით მუშაობის გაგრძელება.

ევროკავშირთან უსაფრთხოებისა და თავდაცვის სფეროში თანამშრომლობა ისევე, როგორც სექტორული ინტეგრაცია, არსებითად გაღრმავდება. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ევროკავშირის პროგრამებში ჩართულობასა და სპეციალიზებულ სააგენტოებთან თანამშრომლობას.

ევროკავშირთან ურთიერთობაში მნიშვნელოვანი აქცენტი გაკეთდება „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ (EaP) ფარგლებში ახალი შესაძლებლობების გამონახვასა და მათ ეფექტიან განხორციელებაზე. ამ კუთხით, აუცილებელი იქნება ასოცირებული პარტნიორების – საქართველოს, მოლდოვასა და უკრაინის – ე. წ. ასოცირების ტრიოს შემდგომი გაძლიერება ევროინტეგრაციის საკითხებზე ერთმანეთში მაქსიმალური კოორდინაციის უზრუნველყოფითა და ერთიანი პოზიციების შემუშავებით.

მნიშვნელოვან სამოქმედო არეალს წარმოადგენს **ევროკავშირთან მიმართებით საქართველოს სატრანზიტო ფუნქციის კიდევ უფრო გამყარება** და იმ კომპონენტთან ურთიერთსარგებლის მიღება, რომელიც ევროპის ენერგეტიკული გაერთიანების წევრობასა და ტრანს-ევროპულ სატრანსპორტო

ქსელში ჩართულობას უკავშირდება. ყველა აღნიშნული აქტივობა ისევე, როგორც ინტეგრაციისთვის ახალი შესაძლებლობების ძიება, მთავარ ამბიციურ მიზანს – 2024 წლისათვის ევროკავშირში წევრობის ოფიციალური განაცხადის მომზადებასა და შემდგომში კავშირში გაწევრიანების უზრუნველყოფას ემსახურება.

ქვეყნის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს საგარეო პოლიტიკურ ამოცანას **ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში გაწევრიანება წარმოადგენს**. ამ მიზნით, მტკიცედ გაგრძელდება 2008 წლის ბუქარესტის სამიტის გადაწყვეტილებისა და საქართველოს კონსტიტუციით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულება, ასევე საქართველო, როგორც ასპირანტი ქვეყანა, გააგრძელებს ალიანსში ინტეგრაციის ძირითადი ინსტრუმენტების (ნატო-საქართველოს განახლებული არსებითი პაკეტი (SNGP), წლიური ეროვნული პროგრამა და ნატო-საქართველოს კომისია) ეფექტიანად გამოყენებას. გაგრძელდება ნაბიჯების გადადგმა საქართველოში ნატოს მეტი წარმომადგენლობის უზრუნველსაყოფად (წვრთნები, სწავლებები და სხვ.).

ნატო-საქართველოს თანამშრომლობის განსაკუთრებულ ასპექტს **შავი ზღვის უსაფრთხოების განზომილება** ქმნის. საქართველო პოზიციონირებს როგორც ალიანსის სანდო პარტნიორი მის აღმოსავლეთ ფლანგზე და მზად არის, ამ მიმართულებით საკუთარი წვლილი შეიტანოს. სწორედ აღნიშნული მიდგომის დასტურია ის გეგმა, რომელიც შავი ზღვის უსაფრთხოების კონტექსტში ქვეყნის სტრატეგიული ხედვის შემუშავებას გულისხმობს. შესაბამისად, განხორციელდება **შავი ზღვის უსაფრთხოების სფეროში ეროვნული სტრატეგიის შემუშავების პროცესის ინიცირება**.

ქვეყნის მთავარ სტრატეგიულ პარტნიორთან – აშშ-სთან სტრატეგიული თანამშრომლობის შემდგომი გაღრმავების უზრუნველყოფის მიზნით, ინტენსიური მუშაობა გაგრძელდება. გააქტიურდება ისეთი პრიორიტეტული მიმართულებები, როგორცაა: უსაფრთხოების სფეროში თანამშრომლობა, თავდაცვისუნარიანობის გაძლიერება და ევროატლანტიკური ინტეგრაცია, ქვეყნის დეოკუპაცია და ოკუპირებული ტერიტორიების არაღიარების პოლიტიკის განმტკიცება, სავაჭრო-ეკონომიკური თანამშრომლობის გაღრმავება ისევე, როგორც აშშ-ის შემდგომი მხარდაჭერა ქვეყნის ეკონომიკური განვითარებისა და დემოკრატიული ინსტიტუტების კონსოლიდაციის მიმართულებით.

ორ ქვეყანას შორის სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით გათვალისწინებული ყველა ძირითადი მიმართულებით (ე. წ. „სექტორული თანამშრომლობის კომპონენტი“) ინტენსიური მუშაობა გაგრძელდება. მთავრობის მიზანია აშშ-სთან თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში თანამშრომლობის გაღრმავება-გაფართოება და ამ მიზნით, შესაბამისი ახალი სამართლებრივი ჩარჩონსტრუმენტის შეთანხმება. გააქტიურდება აშშ-სთან თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების საკითხზე მუშაობა (დოკუმენტის საბოლოოდ მიღების მიზნით) ისევე, როგორც ძალისხმევა საქართველოში და ზოგადად შავი ზღვის რეგიონში, აშშ-ის მხრიდან ინვესტირების წახალისების მიზნით. განსაკუთრებულ სამოქმედო მიმართულებას აშშ-ის კონგრესის მხრიდან საქართველოს მიმართ მტკიცე მხარდაჭერის შენარჩუნებისა და გაძლიერების უზრუნველყოფა წარმოადგენს.

არსებულ გარემოში საქართველოსთვის პარტნიორობთან **ორმხრივი ურთიერთობების გამყარება**, თანამშრომლობის არსებული ფორმატების თვისობრივად ახალ საფეხურზე აყვანა და ახალი სფეროების მოძიება განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს. სახელმწიფო ევროპის ქვეყნებთან **ორმხრივი პარტნიორობის სტრატეგიულ დონეზე** აყვანასა და ტრადიციულად მოკავშირე ევროპულ ქვეყნებთან პარტნიორული ურთიერთობის გაგრძელებასა და შემდგომ გაღრმავებას უზრუნველყოფს. ქვეყნის განსაკუთრებულ ინტერესს, „ბრექსიტის“ შემდგომ პერიოდში, გაერთიანებულ სამეფოსთან თანამშრომლობის გაღრმავება წარმოადგენს.

რეგიონში **დაბალანსებული და ურთიერთსასარგებლო პარტნიორულ თანამშრომლობაზე** დამყარებული პოლიტიკის გატარებისკენ აქტიური ძალისხმევა იქნება მიმართული. ვინაიდან, საქართველო ფართო შავი ზღვის რეგიონის აქტორის სტატუსით პოზიციონირებს, შავი ზღვის აუზის

შესაბამის სახელმწიფოებს შორის ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში რეგიონული თანამშრომლობის გააქტიურების მიმართულებას განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა. აღნიშნულ კონტექსტში, შესაბამის ქვეყნებთან სტრატეგიულ-პოლიტიკური კავშირები ისევე, როგორც სექტორული თანამშრომლობა, გაღრმავდება.

უმნიშვნელოვანესი იქნება საზღვრების დელიმიტაცია-დემარკაციის პროცესის გაგრძელება ეროვნული ინტერესების შესაბამისად, სტრატეგიული პარტნიორობისა და კეთილმეზობლური ურთიერთობების საფუძველზე.

აზიის, ახლო აღმოსავლეთის, აფრიკისა და სამხრეთ ამერიკის რეგიონების მზარდი როლისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით, აღნიშნულ რეგიონებში ქვეყნის პოლიტიკური ხილვადობის კიდევ უფრო გაზრდა და საქართველოს ეკონომიკური კეთილდღეობის გაძლიერების ხელშეწყობა შემდგომი სამოქმედო მიმართულებაა.

სწრაფად ცვალებადი გეოპოლიტიკური გამოწვევების ფონზე, საქართველოსთვის განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს, **მრავალმხრივი ფორმატების ფარგლებში, გლობალურ და რეგიონულ საერთაშორისო ორგანიზაციებში აქტიური ჩართულობა.** შესაბამისად, ქვეყნის საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულება სწორედ საერთაშორისო ორგანიზაციებში აქტიური ჩართულობა და ქვეყნის ეროვნული ინტერესების შესაბამისი პოლიტიკის გატარება/პოზიციონირება იქნება.

დღეს არსებული გამოწვევებისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით, განსაკუთრებულ ყურადღებასა და ხელშეწყობას საჭიროებს საზღვარგარეთ **ქართული დიასპორა.** ამისათვის მნიშვნელოვანი იქნება, დიასპორასთან ურთიერთობის სისტემური მიდგომის დანერგვისა და დიასპორული ინიციატივების წახალისების მიზნით, სხვადასხვა საგრანტო პროგრამისა და პროექტების გაგრძელება. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა უკვე დანერგილი პროექტების განხორციელებას, ასევე გაგრძელება ძალისხმევა საზღვარგარეთ მცხოვრებ თანამემამულეთათვის ახალი კულტურული და საგანმანათლებლო კერების დაფუძნებისა და განვითარების მიზნით.

მნიშვნელოვან პრიორიტეტად დარჩება **საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეებზე ზრუნვა,** მათი უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების ეფექტიანი დაცვა.

ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის გაძლიერება

არსებული უსაფრთხოების გარემოდან და თანამედროვე გამოწვევებიდან გამომდინარე, მნიშვნელოვანია ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობისა და მდგრადობის გაძლიერება მაღალი საბრძოლო მზადყოფნის მქონე, თანამედროვე შესაძლებლობებით აღჭურვილი, მობილური და ნატოსთან თავსებადი თავდაცვის ძალების ინსტიტუციური განვითარებითა და უწყებათაშორისი თანამშრომლობის გაღრმავებით.

გაგრძელება ტოტალური თავდაცვის ელემენტების შემდგომი დანერგვა და მისი სამხედრო კომპონენტის განვითარება. თავდაცვის ძალების გაძლიერების პარალელურად, რომელიც, სხვა მიზნებსა და ამოცანებთან ერთად, ხუთ ძირითად პრიორიტეტს – საჰაერო თავდაცვითი, ჯავშანსაწინააღმდეგო, საარტილერიო, სადაზვერვო (ISTAR) და საინჟინრო შესაძლებლობების განვითარება – ეფუძნება, გაგრძელება ალიანსის წევრ და პარტნიორ ქვეყნებთან ერთად საერთაშორისო სამშვიდობო მისიებში მონაწილეობა, მსოფლიო უსაფრთხოების განმტკიცების მიზნით. ამავდროულად, თავდაცვის ძალები მზად იქნება უზრუნველყოს ქვეყნის შიგნით სტიქიური და ტექნოგენური კრიზისების დროს სამოქალაქო ხელისუფლების მხარდაჭერა.

ალიანსის მისიებსა და ოპერაციებში ქვეყნის ჩართულობა ისევე, როგორც თავდაცვის სამინისტროსთვის გამოყოფილი ხარჯების მინიმუმ მშპ-ის 2%-იან ნიშნულზე შენარჩუნება, შემდგომშიც უზრუნველყოფილი იქნება. გაგრძელება აქტიური თანამშრომლობა ამერიკის

შეერთებულ შტატებთან საქართველოს მდგრადი საბრძოლო მზადყოფნისა და ტერიტორიული თავდაცვითი შესაძლებლობების გაძლიერების კუთხით. თავდაცვის სფეროში აშშ-საქართველოს თანამშრომლობის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ელემენტი საქართველოს თავდაცვის მზადყოფნის პროგრამაა (GDRP), რომელიც მოიცავს წვრთნისა და ინსტიტუციური განვითარების კომპონენტებს. GDRP-ი ხელს უწყობს ქვეითი ბატალიონების წვრთნისა და აღჭურვილობის საჭიროების გამოვლენას და უზრუნველყოფს საბრძოლო მზადყოფნის მუდმივად მაღალი დონის შენარჩუნებას.

პარტნიორების დახმარებით, თავდაცვის სამინისტრო გააგრძელებს საბრძოლო მოდელირებისა და სიმულაციის შესაძლებლობების განვითარებას. 2024 წლისთვის აღნიშნული შესაძლებლობები იქნება გაძლიერებული ერთობლივი წვრთნისა და შეფასების ცენტრის (JTEC) ფარგლებში. ასევე სამოქალაქო ოფისი და გენერალური შტაბი JTEC-სთან ითანამშრომლებენ მოდელირების სცენარების, უმაღლესი დონის წვრთნებისა და ოპერატიული კონცეფციების შემუშავებაზე სტრატეგიულ, ოპერატიულ და ტაქტიკურ დონეებზე განხორციელებადი სახმელეთო, საჰაერო, საზღვაო და კიბეროპერაციებისათვის. JTEC ჩამოყალიბდება ნატოსთან აფილირებულ წვრთნისა და შეფასების ოპერატიულ ცენტრად და დაკომპლექტდება როგორც ქართველი, ასევე ნატოსა და მისი პარტნიორების შემადგენლობით, ხოლო მისი მიზანი იქნება პერსონალისა და ქვედანაყოფების გაწვრთნა ნატოს შესაბამისი უმაღლესი ხარისხის პროგრამებით.

თავდაცვის სამინისტრო განახორციელებს საერთო საჯარისო ცენტრის რეფორმას, გვარეობების გამოცდილების გაზიარების მექანიზმის გაუმჯობესების მიზნით. ცენტრის ფარგლებში მოხდება საქართველოს თავდაცვის ძალების დაყოფა სახმელეთო, შეიარაღებული და მექანიზებული, ლოგისტიკის, სამედიცინო, ავიაციის, საჰაერო თავდაცვის, დაზვერვის, საინჟინრო, ასევე ბირთვული, ბიოლოგიური და ქიმიური, კავშირგაბმულობისა და არტილერიის ფოკუსირებულ სკოლებად. ასევე, თანამედროვე მოთხოვნების გათვალისწინებით, გაგრძელდება სამხედრო განათლების სფეროს – ოფიცერთა და სერჟანტთა მომზადების მნიშვნელოვანი სეგმენტების ინსტიტუციონალიზაცია და ალიანსის სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა.

თავდაცვის სტრატეგიული მიმოხილვის პროცესზე დაყრდნობით, შემდეგი ოთხი წლის განმავლობაში, დაბალანსებული და მდგრადი ძალების ჩამოყალიბებისთვის ყურადღება გამახვილდება საქართველოს თავდაცვის ძალების მართვისა და კონტროლის სისტემის შემდგომ განვითარებაზე, რომელიც მორგებული იქნება ამოცანით მართვის მოთხოვნებთან. ასევე მოხდება სპეციალური ოპერაციების ძალების სტრუქტურული და ფუნქციური რეფორმირება, ყურადღება გამახვილდება საჰაერო თავდაცვის, ჯავშანსაწინააღმდეგო და საინჟინრო შესაძლებლობების, ჰიბრიდული ხასიათის გამოწვევებთან გამკლავების ძირითადი ელემენტების, მათ შორის, დაზვერვისა და კიბერთავდაცვითი საშუალებების გაძლიერებაზე. ამასთან, მნიშვნელოვან პრიორიტეტად განისაზღვრება თავდაცვის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და ლოგისტიკის მართვის სისტემის დეცენტრალიზაცია.

გაგრძელდება როგორც სამხედრო-სამედიცინო შესაძლებლობების განვითარება, ისე თავდაცვის ძალების, თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეთა, მათი ოჯახის წევრთა, დალუპული სამხედრო მოსამსახურეების ოჯახის წევრთა და სამოქალაქო პირთა სამედიცინო მომსახურების/რეაბილიტაციის ეფექტიანობის ამაღლება და დაჭრილ/დაშავებულ სამხედრო მოსამსახურეთა საზოგადოებაში რეინტეგრაციისა და რესოციალიზაციის ღონისძიებები. მოსამსახურეებისთვის გაგრძელდება ბინათმშენებლობის თანადაფინანსება და სხვა სოციალური პროექტები.

თავდაცვის სამინისტრო შეიმუშავებს რეზერვისა და მობილიზაციის გაუმჯობესებულ სისტემას, მისი ეფექტიანობისა და სანდოობის გაზრდის მიზნით. აღნიშნული ხედვა ეფუძნება საერთაშორისო გამოცდილებისა და რეზერვისა და მობილიზაციის სისტემაში არსებული გამოწვევების ანალიზს. მასზე დაყრდნობით, სამხედრო რეზერვის ძირითად სახეებად განისაზღვრება აქტიური და სამობილიზაციო რეზერვი.

სამინისტროს საქმიანობის ერთ-ერთი სფერო იქნება სამხედრო და ორმაგი დანიშნულების პროდუქციის შექმნა და სერიული წარმოება. გრძელვადიანი ხედვის გათვალისწინებით, გაგრძელდება სსიპ – სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო-ტექნიკურ ცენტრ „დელტას“ შესაძლებლობების გაუმჯობესება და მისი როლის გაზრდა.

წარმატებით გაგრძელდება ნატოსა და ევროკავშირის ქვეყნებსა და სხვა პარტნიორებთან თანამშრომლობა, მათ შორის, ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობისთვის სამართლებრივი საფუძვლების სრულყოფისა და განახლების კუთხით.

განხორციელდება ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტი (SNGP) განსაზღვრული ინიციატივები. ალიანსისგან მიღებული ეფექტიანი მხარდაჭერით, SNGP-ის ფარგლებში, ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში, მიიღწევა ნატოსთან თავსებადობის მაღალი ხარისხი.

გააქტიურდება და გაღრმავდება ევროკავშირთან ურთიერთობა უსაფრთხოებისა და თავდაცვის სფეროში. მიმდინარე წლების განმავლობაში, ევროპულ თავდაცვის სააგენტოსთან (EDA) თანამშრომლობის დაწყების შესახებ ფორმალური განაცხადი გაკეთდება. ასევე თავდაცვის სამინისტრო მზად იქნება ევროკავშირის მუდმივი სტრუქტურირებული თანამშრომლობის (PESCO) კონკრეტულ პროექტებში მონაწილეობის მისაღებად.

უსაფრთხოება და მართლწესრიგის დაცვა

საზოგადოების უსაფრთხოება და მართლწესრიგი

ეროვნული უსაფრთხოების სფეროში საკვანძო როლის მქონე სტრატეგიული ღონის სათათბირო ორგანო, ეროვნული უსაფრთხოების საბჭო (მისი აპარატი) ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის დაგეგმვისა და კოორდინაციის მიზნით, აქტიურ მუშაობას გააგრძელებს.

გაგრძელდება/დასრულდება ეროვნული უსაფრთხოების სფეროში ორი ძირითადი, ფუძემდებლური კონცეპტუალური დოკუმენტის, ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფციისა და საფრთხეების შეფასების დოკუმენტის განახლების პროცესი, რომელიც აქტიურ ფაზაშია.

ქვეყნისთვის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებას კიბერუსაფრთხოების სფერო წარმოადგენს. შესაბამისი კონცეპტუალურ-სამართლებრივი ბაზის მიღების შედეგად, მთავარ მიზანს სფეროში მყარი ინსტიტუციური არქიტექტურის შექმნა და უსაფრთხოების სტანდარტების განმტკიცება წარმოადგენს.

სახელმწიფო განსაკურებულ ყურადღებას დაუთმობს „ჰიბრიდულ საფრთხეებთან“ ბრძოლას. ამ მიზნით, სფეროში არსებული ნაკლოვანებების აღმოფხვრა და ჰიბრიდული საფრთხეების წინააღმდეგ ბრძოლის ეროვნული სტრატეგიის შემუშავება დაიწყება.

ქვეყანაში უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფისა და მართლწესრიგის დაცვისთვის უმნიშვნელოვანესია **ერთიანი, ანალიზზე დაფუძნებული სისხლის სამართლის პოლიტიკის** განხორციელება და **სასჯელის გარდაუვლობის უზრუნველყოფა**.

ამ მიზნით, აუცილებელია უსაფრთხოებისა და მართლწესრიგის დაცვის სფეროში დაწყებული **რეფორმების გაგრძელება** და საქმიანობის **ხარისხის ამაღლებაზე** ორიენტირებული ღონისძიებების განხორციელება.

„სისტემური განახლების“ კონცეფციის შესაბამისად, გაგრძელდება შინაგან საქმეთა სამინისტროს შემდგომი განვითარება, რაც გულისხმობს როგორც სტრუქტურულ, ისე შინაარსობრივ ცვლილებებსა და საკანონმდებლო ინიციატივებს.

გაგრძელდება **კრიმინალური პოლიციის რეფორმა**, რომლის ფარგლებში დასრულდება მთელი საქართველოს მასშტაბით საგამომიებო, ოპერატიული და საუბნო მიმართულებების მკაფიოდ

გამიჯვნა. გაგრძელდება საუბნო მიმართულების ეტაპობრივი ჩანაცვლება საზოგადოებაზე ორიენტირებული საპოლიციო საქმიანობის მოდელით. განვითარდება მართლწესრიგის ოფიცრის ინსტიტუტი, რომლის უმთავრესი ამოცანა იქნება დანაშაულის პრევენციაზე მუშაობა. საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოებისა და საპოლიციო საქმიანობის ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით, დაიხვეწება ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობა.

გაგრძელდება **საგამომიებო კომპონენტის გაძლიერება და გამოძიების ხარისხის გაზრდა**. ვენეციის კომისიის რეკომენდაციების შესაბამისად, მომზადდება და საქართველოს პარლამენტს წარედგინება სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის ცვლილებების პროექტი, რაც საგამომიებო და საპროკურორო ფუნქციების მკაფიოდ გამიჯვნას, გამოძიებლის დამოუკიდებლობისა და მისი პასუხისმგებლობის გაზრდას, საბოლოო ჯამში, კი გამოძიების ხარისხის გაუმჯობესებას გულისხმობს. ცვლილებების ამოქმედებისთვის სისტემის მზაობის უზრუნველსაყოფად, შინაგან საქმეთა სამინისტრო შეიმუშავებს წლებზე გაწერილ სამოქმედო გეგმას, რომელიც მოიცავს ახალი კადრების მოზიდვას, სამსახურში მიღების წესის ცვლილებას, მოქმედი გამოძიებლების სისტემურ გადაზიდვასა და ხარისხის ამაღლებისკენ მიმართულ სხვა ღონისძიებებს.

გაგრძელდება გამოძიების ხარისხის მონიტორინგის სისტემის დახვეწა და, ამ მიზნით, ხარისხის კონტროლის ცენტრალიზებული მექანიზმის – ადამიანის უფლებათა დაცვისა და გამოძიების ხარისხის მონიტორინგის დეპარტამენტის მხარდაჭერა.

ქმედითი ნაბიჯები გადაიდგმება **არასრულწლოვანთა მიერ და მიმართ ჩადენილი დანაშაულის ეფექტიანი გამოძიების**, არასრულწლოვანთა მიმართ სპეციალური მიდგომების დანერგვის, არასრულწლოვანზე მორგებული გარემოს ჩამოყალიბების მიზნით. მთელი ქვეყნის მასშტაბით გაგრძელდება არასრულწლოვანზე მორგებული ინფრასტრუქტურის დანერგვა, გამოძიებელთა სპეციალიზაცია და მათი კვალიფიკაციის ამაღლება, არასრულწლოვანთა დანაშაულის პრევენციისკენ მიმართული ღონისძიებების გატარება.

გაგრძელდება სასაზღვრო პოლიციის რეფორმა, ადამიანური რესურსების, სასაზღვრო ინფრასტრუქტურისა და საზღვარზე დაკვირვების თანამედროვე ტექნიკური საშუალებების განვითარება, ნატოსთან აქტიური თანამშრომლობა. გაგრძელდება საზღვრის მართვის რისკების ანალიზის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბება და მისი ინტეგრირება შესაბამის ანალიტიკურ სისტემაში. კიდევ უფრო გაღრმავდება სანაპირო დაცვის თანამშრომლობა ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსთან. გაგრძელდება საზღვაო ოპერაციების ერთობლივი მართვის ცენტრის განვითარება.

გაგრძელდება საპატრულო პოლიციის რეფორმა, რაც კიდევ უფრო გაამარტივებს ადმინისტრაციულ პროცესებს, გაზრდის საპოლიციო სერვისებზე ხელმისაწვდომობას და უზრუნველყოფს თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვას. საპატრულო პოლიციის **ერთიანი მომსახურების ცენტრის** კონცეფცია დაინერგება მთელი ქვეყნის მასშტაბით.

დაინერგება დანაშაულის პრევენციაზე მიმართული მიდგომები, ანალიზზე დაფუძნებული საპოლიციო საქმიანობის მოდელი. ამ მიზნით, გაგრძელდება ანალიტიკოსთა ქსელის შექმნა საპოლიციო დანაყოფებში მთელი ქვეყნის მასშტაბით.

სამინისტროს პრიორიტეტად დარჩება აქტიური **ბრძოლა ორგანიზებულ დანაშაულსა და ნარკოდანაშაულთან**.

გაღრმავდება თანამშრომლობა საერთაშორისო საპოლიციო სტრუქტურებთან. გაგრძელდება აქტიური თანამშრომლობა ევროპოლთან, გაფართოვდება პოლიციის ატაშეების ქსელი, განსაკუთრებით, ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოებში.

უვიზო მიმოსვლასთან დაკავშირებული პრობლემების საპასუხოდ, გაძლიერდება მიგრაციული ნაკადებისა და საზღვრის ეფექტიანი მართვა, რეადმისიის ხელშეკრულების აღსრულება.

სისტემაში ახალგაზრდა, კვალიფიციური კადრების მოზიდვის, ასევე, არსებული კადრების მოტივაციის ამაღლების მიზნით, ჩამოყალიბდება **ადამიანური რესურსების მართვის ქმედითი სისტემა**, რომელიც მოიცავს სამსახურში მიღების, კვალიფიკაციის ამაღლების, დაწინაურებისა და სოციალური დაცვის ეფექტიან მექანიზმებს. განხორციელდება სამსახურში მიღების წესის შემდგომი გაუმჯობესება. შსს აკადემია ორიენტირებული იქნება პოლიციელთა პროფესიულ მომზადებაზე/გადამზადებაზე. შესაბამისად, განვითარდება საგანმანათლებლო პროგრამები საპოლიციო საქმიანობაში იდენტიფიცირებული გამოწვევების ადეკვატურად. დაინერგება პოლიციის სტანდარტული სამოქმედო პროცედურები (SOP). პოლიციელთათვის გაუმჯობესდება სოციალური დაცვის მექანიზმები და ეტაპობრივად გაიზრდება მათი ანაზღაურება. ამასთანავე, განვითარდება სტაჟირების სისტემა, რაც უზრუნველყოფს სამინისტროში მოტივირებული და კვალიფიციური კადრების მოზიდვას.

გაგრძელდება **საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების პროგრამის** განხორციელება. მნიშვნელოვნად გაიზრდება ახალი ტექნოლოგიების გამოყენება საგზაო მოძრაობის ადმინისტრირების სფეროში. აღნიშნულის უზრუნველსაყოფად, გაგრძელდება ქულათა სისტემის დახვეწა, მართვის მოწმობის ასაღებად საჭირო გამოცდის პრაქტიკული კომპონენტის საქალაქო პირობებში ინტეგრირება და, პრევენციული ხასიათის ღონისძიებების უზრუნველსაყოფად, საკანონმდებლო ბაზის განვითარება.

საგანგებო სიტუაციების მართვის მიმართულებით ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით, განვითარდება საოპერაციო შესაძლებლობები/რესურსები, ამაღლება მზადყოფნის დონე და გაიზრდება რეაგირების ხარისხი. იგეგმება ტექნიკის/აღჭურვილობის ძირეული განახლება და ინფრასტრუქტურის სრული მოდერნიზაცია, ასევე საერთაშორისო თანამშრომლობის მნიშვნელოვანი განვითარება. დაინერგება საგანგებო სიტუაციების მართვის სფეროს მოწინავე ტექნოლოგიები, მაგალითად, როგორც არის სახანძრო უსაფრთხოების ზედამხედველობის ელექტრონული სისტემა.

სსიპ – საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მართვის ცენტრი – „112“, საზოგადოებრივი და საგზაო უსაფრთხოების დონის ამაღლების მიზნით, გააგრძელებს ქვეყნის მასშტაბით ვიდეო-სამეთვალყურეო და სიჩქარის კონტროლის სისტემების დამატებას/განვითარებას. პრიორიტეტების განმსაზღვრელი პროგრამის (ProQA) დანერგვის მეშვეობით, შემცირდება პრიორიტეტულ შემთხვევებზე რეაგირების დრო; დაინერგება ადრეული გაფრთხილების SMS სისტემა, რომელიც სახიფათო ტერიტორიაზე მყოფ აბონენტებს შეატყობინებს მომხდარი ან პოტენციური საფრთხის შესახებ; ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის მიზნით, განვითარდება ელექტრონული მონიტორინგის სისტემა, რაც კიდევ უფრო ეფექტიანს გახდის მოძალადის რეალურ დროში კონტროლს.

გაგრძელდება **ახალი საპოლიციო ციფრული პროდუქტების** შექმნა, მათ შორის: ანონიმური შეტყობინებების პლატფორმა, საზღვრის კვეთის ელექტრონული სისტემა, ავტოსატრანსპორტო საშუალებების საინფორმაციო პლატფორმა, მოქალაქეებთან უკუკავშირის სისტემა და სხვ.

გაგრძელდება პოლიციის **შენობების განახლება/რეაბილიტაცია და ახალი ობიექტების მშენებლობა**, შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით მათი უზრუნველყოფა. გაგრძელდება დროებითი მოთავსების იზოლატორების ინფრასტრუქტურის განახლება, ახალი იზოლატორების მშენებლობა, მოძველებული ვიდეო-სამეთვალყურეო სისტემების ჩანაცვლება, სამედიცინო პუნქტების გახსნა, იზოლატორების ახალი ინვენტარით აღჭურვა. მიგრანტებისათვის განკუთვნილი დროებითი მოთავსების სივრცეების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანისა და ცენტრში მოთავსებულ პირთა ყოფითი პირობების გაუმჯობესების მიზნით, განხორციელდება არსებული ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია, მშენებლობა და მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებებით აღჭურვა.

განხორციელდება მნიშვნელოვანი პროექტები, რაც კიდევ უფრო მოქნილს, კომფორტულსა და მრავალფეროვანს გახდის მომსახურების სააგენტოს მიერ საზოგადოებისთვის შეთავაზებულ სერვისებს. დაინერგება დისტანციური მომსახურების სერვისები, როგორცაა სატრანსპორტო საშუალების დისტანციურად რეგისტრაცია/გადაფორმება. მოქალაქეები სატრანსპორტო საშუალებებს ონლაინ, სპეციალური პროგრამის საშუალებით დაარეგისტრირებენ. მომსახურების სააგენტო მოქალაქეებს სახელმწიფო სანომრე ნიშნების დისტანციურად შეცვლის გამარტივებულ მომსახურებას შესთავაზებს.

მტკიცებულებათა მაღალი სტანდარტით მოპოვების მიზნით, განვითარდება საექსპერტო-კრიმინალისტიკური შესაძლებლობები – ლაბორატორიები აღიჭურვება თანამედროვე ტექნიკური საშუალებებით, ცალკეული საექსპერტო მიმართულებებით გაფართოვდება აკრედიტაციის სფერო, გაუმჯობესდება კინოლოგიის შესაძლებლობები.

კიბერდანაშაულის მზარდი ტენდენციების გათვალისწინებით, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა კიბერუსაფრთხოების საკითხებს. ამ მიზნით, თბილისის მსგავსად, ეტაპობრივად, ყველა მსხვილ ქალაქში შეიქმნება კიბერდანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის საპოლიციო დანაყოფი; გაიზრდება შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პოლიციელთა რაოდენობა; გადაიდგმება ქმედითი ნაბიჯები არასრულწლოვანთათვის მავნე ზეგავლენების მქონე შინაარსის მასალების დროული იდენტიფიცირებისთვის; დანაყოფები აღიჭურვება სპეციალური პროგრამული და ტექნიკური საშუალებებით; დაიხვეწება საკანონმდებლო ბაზა; გადრმავდება ოპერატიული თანამშრომლობა ევროპისა და აშშ-ის წამყვან კიბერუსაფრთხოების სამსახურებთან.

გაგრძელდება მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორის სამსახურის გაძლიერება, რომლის მიზანია დანაშაულის მსხვერპლისა და მოწმის მხარდაჭერა, ასევე მათი დაცვა ხელახალი და განმეორებითი ვიქტიმიზაციისაგან.

პენიტენციური სისტემა

პენიტენციური სისტემის განვითარება და საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა პრიორიტეტულ მიმართულებად რჩება. ამ მიზნით, გაგრძელდება პენიტენციური სისტემის ინფრასტრუქტურის საერთაშორისო სტანდარტებთან მაქსიმალური მიახლოება. გაგრძელდება ახალი, მცირე ზომის პენიტენციური დაწესებულებების მშენებლობა, ხოლო არსებული დაწესებულებები გაუმჯობესდება უსაფრთხოების, ადამიანის უფლებებისა და რეაბილიტაციის დარგში მოქმედი საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

შეიქმნება საოჯახო ტიპის პენიტენციური დაწესებულებები, სადაც ერთისა და იმავე სასწავლო ინტერესებისა და მისწრაფებების მქონე რამდენიმე არასრულწლოვანი თავსდება და ოჯახურ გარემოში ცხოვრობს გათავისუფლებამდე.

პენიტენციურ და პრობაციის სისტემებში გაძლიერდება რესოციალიზაციისა და რეაბილიტაციის პროგრამები.

გაუმჯობესდება მსჯავრდებულებისა და ყოფილი პატიმრებისთვის დასაქმების, პროფესიული სწავლების, განათლებისა და განტვირთვის შესაძლებლობები. ამ მიზნით, შეიქმნება შესაბამისი სისტემები და ინფრასტრუქტურა, მოწყვლადი ჯგუფების საჭიროებების გათვალისწინებით.

2020 წლის პირველი იანვრიდან ამოქმედდა სსიპ – მსჯავრდებულთა პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების ცენტრი, რომელიც შეიმუშავებს მიზნობრივ აქტივობებს/პროექტებს მსჯავრდებულთა პროფესიული სწავლებისა და დასაქმების ხელშეწყობისათვის.

დაინერგება მსჯავრდებულთა და ყოფილ პატიმართა ინდივიდუალური შეფასების, მათ შორის, კლასიფიკაციის, სასჯელის დაგეგმვისა და შემთხვევის მართვის ეფექტიანი მეთოდოლოგიები.

პენიტენციური დაწესებულებიდან პრობაციის სისტემაში გადასვლის, პენიტენციური დაწესებულებიდან/პრობაციიდან საზოგადოებაში დაბრუნების ხელშესაწყობად დაინერგება **გათავისუფლებისთვის მომზადების პოლიტიკა**.

დაგეგმილია №18 სამკურნალო დაწესებულების ფსიქიატრიული განყოფილებისათვის სრულიად ახალი ინფრასტრუქტურის მოწყობა, რომელიც უზრუნველყოფილი იქნება შესაბამისი სასეინო სივრცით.

სამოქალაქო სექტორში გაცემული მომსახურების ხარისხთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით, განხორციელდება პენიტენციურ დაწესებულებებში განთავსებული ბრალდებულ-მსჯავრდებულებისთვის მიწოდებული **ჯანდაცვის სერვისების შემდგომი გაუმჯობესება**.

პენიტენციურ დაწესებულებებში მყოფ, ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა სამედიცინო მომსახურების ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით, პენიტენციური სისტემის სპეციფიკის გათვალისწინებით, მომზადდება შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები.

მსჯავრდებულთა პირობით ვადამდე გათავისუფლების მექანიზმის შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით, განხორციელდება შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები.

დანაშაულის პრევენციის მიზნით, გაძლიერდება მუშაობა რთული ქცევის მქონე და სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის ასაკს მიუღწეველ კანონთან კონფლიქტში მყოფ არასრულწლოვნებთან.

გაძლიერდება მუშაობა 14 წლამდე ასაკის ბავშვებთან, დანაშაულის პრევენციის მიმართულებით.

გაუმჯობესდება პენიტენციურ დაწესებულებებში უსაფრთხოების, გარე პერიმეტრის დაცვისა და ესკორტირების ღონისძიებები, დაწესებულებიდან გაქცევის, მიმალვის ან დაწესებულებაში უკანონო ნივთების შეტანის შესაძლებლობის შემცირების მიზნით.

გაგრძელდება დანაშაულის პრევენციისა და პრობაციის სისტემაში მომუშავე სპეციალისტების, მათ შორის, პრობაციის ოფიცრების, სოციალური მუშაკების, ფსიქოლოგების პროფესიული განვითარებისა და ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა, სამიზნე ჯგუფთან პრაქტიკის უკეთ განხორციელებასა და საჭიროებებზე მორგებული მომსახურების მიწოდების მიზნით.

გაგრძელდება პენიტენციურ დაწესებულებებსა და პრობაციის ბიუროებში ბენეფიციარებისთვის, თანამშრომლებისა და სტუმრებისათვის უსაფრთხოებისა და სამუშაო პირობების გაუმჯობესება; თანამშრომლებისთვის ღირსეული და არადისკრიმინაციული სამუშაო პირობების შექმნა; ტრენინგებისა და თანამშრომლების პროფესიული განვითარების პროგრამების შემუშავება და განხორციელება.

გაგრძელდება აქტიური მუშაობა ადდგენითი მართლმსაჯულების პრაქტიკისა და პროგრამების განვითარებაზე, მათ შორის, სისხლის სამართლის მართლმსაჯულების სისტემაში მედიაციის საპილოტე პროგრამების დანერგვის კუთხით.

ადამიანის უფლებების დაცვა

სახელმწიფო პოლიტიკის ფორმირებაში ადამიანის უფლებების დაცვაზე ორიენტირებული მიდგომების ინტეგრირება მთავრობის პრიორიტეტად რჩება.

დამტკიცდება და განხორციელდება ადამიანის უფლებათა დაცვის ახალი ეროვნული სტრატეგია, რომელიც განსაზღვრავს მთავრობის გრძელვადიან პრიორიტეტებს ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში.

გაგრძელდება ქმედითი ღონისძიებების გატარება **თანასწორობის უფლების** რეალიზებისთვის, ადამიანების ნებისმიერი ნიშნით დისკრიმინაციის თავიდან ასაცილებლად და აღსაკვეთად.

განხორციელდება ღონისძიებები საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში **გენდერული თანასწორობის** გასაძლიერებლად. უზრუნველყოფილი იქნება სწრაფი და ქმედითი რეაგირება გენდერული ნიშნით ჩადენილ ძალადობის თითოეულ ფაქტზე.

გაგრძელდება კოორდინირებული მუშაობა **ბავშვთა უფლებების დაცვის** მიზნით, მათ შორის, ბავშვთა მიმართ ძალადობის პრევენციის, გამოვლენისა და ეფექტიანი რეაგირების, არსებული საკანონმდებლო ჩარჩოს პრაქტიკაში ეფექტიანი იმპლემენტაციის მიზნით.

მთავრობა აქტიურად გააგრძელებს გაეროს **შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა** კონვენციის იმპლემენტაციასა და, შშმ პირთა ინდივიდუალური საჭიროებების გათვალისწინებით, ხელს შეუწყობს საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში მათ სრულფასოვან ინტეგრაციას. განხორციელდება კოორდინირებული და ქმედითი ღონისძიებები „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების შესახებ“ საქართველოს კანონის პრაქტიკაში ეფექტიანი აღსრულების მიზნით.

გაგრძელდება კოორდინირებული მუშაობა **ბავშვთა უფლებების დაცვის** მიზნით, მათ შორის, ბავშვთა მიმართ ძალადობის პრევენციის, გამოვლენისა და ეფექტიანი რეაგირების, არსებული საკანონმდებლო ჩარჩოს პრაქტიკაში ეფექტიანი იმპლემენტაციის მიზნით.

მთავრობა აქტიურად გააგრძელებს **ხანდაზმული ადამიანების** ეკონომიკურ მხარდაჭერასა და ჯანდაცვის სერვისებზე მისაწვდომობის უზრუნველყოფას. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში მათ სოციალურ ინკლუზიას, ხანდაზმული ადამიანების მიმართ ძალადობის პრევენციასა და ძალადობის შემთხვევებზე ეფექტიან რეაგირებას.

განხორციელდება შესაბამისი ღონისძიებები „**სოციალური მუშაობის შესახებ**“ საქართველოს კანონის სრულყოფილი იმპლემენტაციის მიზნით, მათ შორის, გამოიყოფა დამატებითი რესურსი სოციალური მუშაკების რაოდენობის ზრდის, მათი კვალიფიკაციის განგრძობადი გაუმჯობესების, სპეციალიზაციისა და შესაბამისი ანაზღაურების უზრუნველსაყოფად.

კვლავ განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა სამოქალაქო **თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო პოლიტიკას**, მიღებული და განხორციელებული იქნება ახალი სტრატეგია 2021 – 2026 წლებისთვის. მთავრობის **პოლიტიკის** პრიორიტეტული მიზანი იქნება, თითოეულ მოქალაქეს, განურჩევლად ეთნიკური წარმომავლობისა, ჰქონდეს შესაძლებლობა, სრულფასოვნად ჩაერთოს საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში, ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაში, პოლიტიკურ და სამოქალაქო პროცესებში.

სოციალური ინტეგრაციის ხელშეწყობის მიზნით, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა **სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის ამაღლებას**. მოსახლეობის სხვადასხვა სეგმენტის საჭიროებების გათვალისწინებით, უფრო მრავალფეროვანი გახდება სახელმწიფო ენის სწავლების პროგრამები.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა **ეთნიკური უმცირესობების** წარმომადგენელთა ერთიან საინფორმაციო სივრცეში ჩართვას. ხელი შეეწყობა კულტურული თვითმყოფადობის შენარჩუნებასა და დაცვას. გაუმჯობესდება სახელმწიფო სერვისებზე ხელმისაწვდომობა. გაგრძელდება ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი ახალგაზრდების გაძლიერებასა და ჩართულობაზე ორიენტირებული პროგრამები.

გაგრძელდება **საკუთრების უფლების** განუზრელი დაცვა. უზრუნველყოფილი იქნება ქონების სანდო და უსაფრთხო სარეგისტრაციო პროცედურები, მათ შორის, უახლესი ტექნოლოგიების დანერგვის გზით.

შრომითი უფლებებისა და უსაფრთხოების სფეროში გაგრძელდება მუშაობა საკანონმდებლო ბაზის დახვეწისა და პრაქტიკაში სრულყოფილად დანერგვის მიმართულელებით. პრიორიტეტული იქნება შრომის უსაფრთხოების კუთხით მიღებული რეგულაციების პრაქტიკაში ეფექტიანი აღსრულება და შრომის ინსპექციის მანდატის ქმედითი რეალიზაცია.

სამართალდამცავი ორგანოების წარმომადგენლების მიერ ჩადენილი დანაშაულის ეფექტიანი და დამოუკიდებელი გამოძიების უზრუნველყოფის მიზნით, მთავრობა ხელს შეუწყობს **სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახურის** შესაძლებლობების გაძლიერებას და მხარს დაუჭერს მისი შემდგომი განვითარების მიზნით დაგეგმილ რეფორმებს.

მიღებულ იქნება **აღსრულების** ახალი კოდექსი, რითაც შეიქმნება თანამედროვე საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სააღსრულებო წარმოების საკანონმდებლო გარანტიები. კოდექსში ასევე გათვალისწინებული იქნება მთელი რიგი ნოვაციები, რომლებიც, ძირითადად, მიზნად ისახავს აღსრულების ახალი, ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბებას, სააღსრულებო პროცესის გამარტივებას, აღსრულების პროცესში მხარეთა თანასწორუფლებიანობის პრინციპის განმტკიცებას აღსრულების პროცესში და მის მიღმა არსებული სერვისების გაუმჯობესებასა და მომხმარებლისთვის ახალი სერვისების შეთავაზებას, ქვეყანაში ჯანსაღი ბიზნეს და საინვესტიციო გარემოს შექმნასა და საკუთრების უფლების ხელშეუხებლობას, აგრეთვე სააღსრულებო კანონმდებლობის ევროკავშირის სამართალთან მაქსიმალურად დაახლოებას.

აღსრულების ახალი კოდექსის მიღების შემდეგ, ეტაპობრივად განხორციელდება პროგრამული და ინფრასტრუქტურული პროექტები. გარდა ამისა, საჯარო აღმასრულებლები გადამზადდებიან კერძო საქმიანობისთვის აუცილებელ საკითხებში.

ადამიანის უფლებათა დაცვის თანამედროვე გამოწვევებისთვის საპასუხოდ და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, დაიხვეწება **ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი**.

ევროკავშირთან ასოცირების დღის წესრიგით ნაკისრი ვალდებულებიდან გამომდინარე, მუშაობა გაგრძელდება, ერთი მხრივ, ბავშვის სასარგებლოდ ალიმენტის საერთაშორისო გადახდევინებისა და ოჯახური რჩენის სხვა ფორმების შესახებ ჰააგის 2007 წლის 23 ნოემბრის კონვენციისა და ჰააგის რჩენის ვალდებულებებზე გამოსაყენებელი სამართლის შესახებ 2007 წლის 23 ნოემბრის ოქმის, მეორე მხრივ, კი სასამართლოს შერჩევის შეთანხმებების შესახებ ჰააგის 2005 წლის კონვენციის საქართველოსთვის სავალდებულოდ აღიარების მიზნით. აღნიშნულ საერთაშორისო ხელშეკრულებებთან საქართველოს მიერთება მიზნად ისახავს, შესაბამისად, ტრანსსასაზღვრო საქმეებში ბავშვთა რჩენის ვალდებულებების შესრულების უზრუნველყოფას, მათი საუკეთესო ინტერესებიდან გამომდინარე და საერთაშორისო ვაჭრობისა და ინვესტიციების ხელშეწყობას სამოქალაქო და კომერციულ საქმეებზე სასამართლო გადაწყვეტილებათა ცნობა-აღსრულების ერთიანი წესების მიღებით.

გაგრძელდება აქტიური მუშაობა საერთაშორისო სასამართლოებში საქართველოს მოქალაქეების ინტერესების დასაცავად. ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტში გაგრძელდება ე. წ. დეპორტირებულების საქმის აღსრულების ღონისძიებები.

მოქალაქის საჭიროებებზე ორიენტირებული სახელმწიფო სერვისების განვითარებისა და სახელმწიფოს დოკუმენტური მეხსიერების დაცვის გაუმჯობესების მიზნით, 2021 წელს ახალციხეში გაიხსნება სამცხე-ჯავახეთის რეგიონული არქივის ახალი შენობა.

სამოქალაქო და სამეწარმეო საქმეებზე სასამართლოთა თანამშრომლობის გაუმჯობესების, ქვეყნებს შორის სამართლებრივი ურთიერთდახმარების წესისა და პროცედურების გამარტივებისა და

სამოქალაქო და კომერციული დავების დროულად და ეფექტიანად გადაწყვეტის მიზნით, საქართველოს პარლამენტს, საქართველოს სახელმწიფოსთვის სავალდებულოდ აღიარებისთვის, წარედგინება „სამოქალაქო ან კომერციულ საქმეებზე სასამართლო და არასასამართლო დოკუმენტების საზღვარგარეთ ჩაბარების შესახებ“ ჰააგის 1965 წლის კონვენცია, „სამოქალაქო ან კომერციულ საქმეებზე მტკიცებულებათა საზღვარგარეთ მოპოვების შესახებ“ ჰააგის 1970 წლის კონვენცია და მათგან გამომდინარე შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები.

2. ეკონომიკური განვითარება

ახალი კორონავირუსის პანდემიამ ახალი გამოწვევებისა და პრობლემების წინაშე დააყენა საქართველოს ეკონომიკა, გამოავლინა მისი გამოწვევები. ამასთან, გამოწვევებთან ერთად, პანდემიამ შექმნა განვითარების ახალი შესაძლებლობები და პერსპექტივები. სწორედ ამ შესაძლებლობების მაქსიმალურ გამოყენებაზე იქნება მიმართული ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკა შემდგომი 4 წლის განმავლობაში. პარალელურად, აქტიური მუშაობა დაეთმობა ქვეყნის ეკონომიკის სისტემურ და სტრუქტურულ პრობლემებს. პოსტპანდემიურ პერიოდში საქართველოს ეკონომიკას ექნება ყველა წინაპირობა სწრაფი აღდგენისა და „შესაძლებლობების ეკონომიკად“ გარდაქმნისთვის.

ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკა კვლავ დაეფუძნება თავისუფალი ბაზრის პრინციპებს, სადაც კერძო სექტორი არის ეკონომიკის მთავარი მამოძრავებელი ძალა. ამასთან, ეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის შენარჩუნებაზე, განსაკუთრებით, კოვიდ-პანდემიის შემდგომ პერიოდში, ასევე ბიზნეს და საინვესტიციო გარემოს შემდგომ განვითარებაზე, რამაც ხელი უნდა შეუწყოს პანდემიით დაზარალებული ბიზნესის აღდგენასა და შემდგომ გაფართოებას, ყურადღება დაეთმობა ინფრასტრუქტურის სწრაფ განვითარებას, როგორც ეკონომიკური ზრდის მასტიმულირებელ ფაქტორს.

მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის მიზანი იქნება საქართველოს ახლებური პოზიციონირება პოსტ-კოვიდურ რეალობაში და ახალი შესაძლებლობების მაქსიმალურად გამოყენება ქვეყნის შემდგომი განვითარებისთვის, განსაკუთრებით, შიდა ინვესტიციების ზრდის ხელშეწყობისა და უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის კუთხით.

გრძელვადიანი და მაღალი ეკონომიკური ზრდის უზრუნველსაყოფად, მთავრობა იმუშავებს ეკონომიკის სტრუქტურულ ტრანსფორმაციაზე და ეკონომიკის ფაქტორების, ასევე სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული რესურსების მაქსიმალურ ჩართვაზე ეკონომიკურ აქტივობაში.

ამასთან, აქტიურად გაგრძელდება შესაბამისი სახელმწიფო ინსტიტუტების მუშაობის ხარისხობრივი გაუმჯობესება, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყანაში ეკონომიკური პოლიტიკის ეფექტიანად განხორციელებას.

მთავრობის მთავარი ამოცანა იქნება, 2024 წლისთვის უზრუნველყოს ქვეყნის ეკონომიკის მზაობა ევროკავშირის წევრობაზე ოფიციალური განაცხადის გაკეთებისთვის. ამ ამოცანის შესასრულებლად, საქართველოს მთავრობის მიერ განხორციელებული ეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება ქვეყნის ეკონომიკის სწრაფ ზრდაზე, სიღარიბის შემცირებასა და ქვეყნის რეგიონულ ლოგისტიკურ და საინვესტიციო ჰაბად პოზიციონირების გაძლიერებაზე.

2.1 ეკონომიკური პოლიტიკის ჩარჩო-კრიზისიდან გამოსვლა და სწრაფი ეკონომიკური განვითარება

კოვიდ-19-ის პანდემიით გამოწვეულმა კრიზისმა მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენა როგორც ქვეყნის ეკონომიკას, ისე საზოგადოებრივი ცხოვრების პრაქტიკულად ყველა მხარეს.

წინასწარი შეფასებით, 2020 წლის მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ) ზრდა იქნება ნეგატიური 5%. ამასთან, მიმდინარე კრიზისის გაღრმავების ფონზე, ასევე სამუშაო ადგილების შენარჩუნების წახალისების მიზნით, ანტიკრიზისული გეგმით განსაზღვრული საგადასახადო შეღავათების გათვალისწინებით, მოსალოდნელია, რომ 2020 წლის ბიუჯეტის მხოლოდ საგადასახადო შემოსავლები შემცირდება 1.3 მლრდ ლარით. ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილში დამატებითმა საჭიროებებმა 1.6 მლრდ ლარს მიაღწია. საერთო ჯამში, 2020 წლის ბიუჯეტის დეფიციტი მშპ-ის 9.1%-მდე გაიზარდება.

მთავრობის მიერ კრიზისის საპასუხოდ განხორციელდა საერთაშორისო დახმარების სწრაფი მობილიზება და 1.7 მლრდ აშშ დოლარის დამატებითი სახსრების მოზიდვა. აღნიშნული რესურსები მიმართული იყო, ერთი მხრივ, შემცირებული საბიუჯეტო შემოსავლების დასაფინანსებლად, ხოლო, მეორე მხრივ, ანტიკრიზისული ღონისძიებებით გათვალისწინებული ხარჯების დასაფინანსებლად. შედეგად, სახელმწიფო ვალი მშპ-სთან მიმართებით 2020 წლისთვის მიაღწევს 59.9%-ს. მთავრობა უზრუნველყოფს, რომ ვალის მაჩვენებელი მომდევნო 4 წლის განმავლობაში დაუბრუნდეს დაბალ ნიშნულს.

კრიზისის გლობალური ხასიათიდან გამომდინარე, მნიშვნელოვნად გაუარესდა მდგომარეობა საექსპორტო ბაზრებზე, რის შედეგადაც შემცირდა საქართველოდან ექსპორტი. კრიზისმა გავლენა მოახდინა შემოსავლების სხვა წყაროებზეც, განსაკუთრებით, ტურიზმის სექტორზე. შედეგად, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი მშპ-სთან მიმართებით 2020 წლისთვის გაიზარდება 9.7%-მდე.

კრიზისის ფონზე, ქვეყანაში მნიშვნელოვნად შემცირდა ეკონომიკური აქტივობა. შოკი იყო ორმხრივი - როგორც მოთხოვნის, ისე მიწოდების მხრიდან. შედეგად, ბიზნესების ნაწილს შეექმნა მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულეები და სამუშაო ადგილების დაკარგვის საფრთხე.

საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგნოზით, 2021 წლისთვის საქართველოს ეკონომიკა დაუბრუნდება პოზიტიურ დინამიკას და ზრდა იქნება 4.3%.

შემდგომი 4 წელიწადი უნდა გახდეს საქართველოს ეკონომიკის კრიზისიდან სწრაფი გამოსვლისა და აღდგენის, სწრაფი ეკონომიკური ზრდის პერიოდი.

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის მოკლევადიანი პრიორიტეტი იქნება:

- 1) Covid-19-ის პანდემიით გამოწვეული ნეგატიური ეფექტების შემცირება/ეკონომიკური დანაკარგების მინიმიზაცია;
- 2) პანდემიამდე არსებული პოზიტიური ტენდენციების აღდგენა და სწრაფი ეკონომიკური ზრდის უზრუნველყოფა.

აღნიშნული მიიღწევა ფისკალური დისციპლინის, სახელმწიფოს მიერ დაზარალებული ეკონომიკური სექტორების ხელშეწყობის, ქვეყნის მოსახლეობის მსყიდველუნარიანობის მხარდაჭერისა და სოციალური დაცვის სისტემის ეფექტიანობის გაუმჯობესების ეტაპობრივი ღონისძიებებით, ხოლო საშუალოვადიან პერიოდში მთავარ პრიორიტეტად დარჩება:

- 1) ქვეყნის რეგიონული და საერთაშორისო კონკურენტუნარიანობის გაუმჯობესება;
- 2) კონკურენტუნარიანი ადგილობრივი წარმოებისა და ექსპორტის ხელშეწყობა;
- 3) შიდა და უცხოური ინვესტიციების ხელშეწყობა.

ზემოაღნიშნულის მისაღწევად, უზრუნველყოფილი იქნება სტაბილური მაკროეკონომიკური ჩარჩო, რომლის ფარგლებშიც მთავრობა უზრუნველყოფს: გაუმჯობესებულ ფისკალურ დისციპლინას, სახელმწიფო ვალის ეტაპობრივ შემცირებას, ფასების სტაბილურობას, მონეტარული პოლიტიკის დამოუკიდებლობას, ბიუჯეტის დეფიციტის ეტაპობრივ შემცირებას.

ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობი მაკროეკონომიკური გარემოს შექმნისათვის აუცილებელი იქნება კოორდინირებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკის განხორციელება, განსაკუთრებით, პოსტპანდემიურ პერიოდში. ამ მხრივ, აუცილებელია, ფისკალურ სტიმულებთან ერთად, ამოქმედდეს მონეტარული პოლიტიკის მასტიმულირებელი ინსტრუმენტები, რათა მოხდეს შიდა ინვესტიციების ხელშეწყობა და სტიმულირების მასშტაბის ზრდა. ამ პროცესში, მთავრობის მიერ მასტიმულირებელი ფისკალური პოლიტიკის განხორციელებასთან ერთად, მნიშვნელოვანი იქნება უცხოელი ინვესტორების მონაწილეობის ხელშეწყობა ადგილობრივ ბაზარზე, რაც გარკვეულწილად შეამცირებს საპროცენტო განაკვეთს და შექმნის დამატებით მონეტარულ სტიმულებს.

შედეგად, ჩვენი საბოლოო მიზანია, უზრუნველყოფილ იქნეს უმუშევრობის დაბალი დონე, რომელსაც შედეგად მოჰყვება უკიდურესი სიღარიბის აღმოფხვრა და სიღარიბის დაბალი დონის მიღწევა, ასევე მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის შემცირებული დონე და ეკონომიკური ზრდისა და შემოსავლების ზრდის მაღალი მაჩვენებელი.

ამ მიზნით, საქართველოს მთავრობას აქვს კონკრეტული გეგმა, მის ხელთ არსებული ყველა ინსტრუმენტის გამოყენებით, დაეხმაროს ქართულ ეკონომიკასა და ბიზნესს.

ფისკალური პოლიტიკის მხარეს განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები:

- 1) **გაგრძელდება ფისკალური კონსოლიდაცია და ფისკალური დისციპლინის გაუმჯობესება** – გაგრძელდება ხარჯების ოპტიმიზაციის პროცესი, მათ შორის, მხოლოდ მაღალი ეკონომიკური ეფექტის მქონე პროექტების დაფინანსება საჯარო ინვესტიციების მართვის (PIM) ინსტრუმენტის ფართოდ დანერგვის გზით (2024 წლისთვის ბიუჯეტიდან განხორციელებული საინვესტიციო პროექტების 100% ამ ინსტრუმენტით დაიფარება). ბიუჯეტის დეფიციტი თანმიმდევრულად დაუბრუნდება 3%-იან ნიშნულს.
- 2) გადაიხედება არსებული საგადასახადო შეღავათების სისტემა უფრო კონკურენტული გარემოს შესაქმნელად, გაუმჯობესდება საგადასახადო ადმინისტრირების სისტემა.
- 3) განხორციელდება **სახელმწიფო პროგრამების** შედეგების ანალიზი და შეფასება, მათი ეფექტიანობის განსაზღვრის მიზნით.
- 4) განხორციელდება **სახელმწიფო საწარმოების მასშტაბური რეფორმა**.
- 5) შენარჩუნდება ეკონომიკისთვის ყველაზე **ოპტიმალური მოცულობის კაპიტალური ინვესტიციები** – საქართველო საშუალოვადიან პერიოდში შეინარჩუნებს კაპიტალური ხარჯების 8%-იან დონეს მთლიან შიდა პროდუქტთან მიმართებით.
- 6) ამასთან, მოხდება კაპიტალური პროექტების მკაცრი პრიორიტეტიზაცია, ქვეყნის ეკონომიკური საჭიროებების შესაბამისად.
- 7) **მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის დაბალი მაჩვენებელი** – მთავრობის მიზანია, 2024 წლისთვის დეფიციტის მაჩვენებელი იყოს 5%-ზე ნაკლები.
- 8) **მთავრობის ვალის მთლიან შიდა პროდუქტთან სტაბილურ დონეზე დაბრუნება** – 2024 წლისთვის ვალის მაჩვენებელი შემცირდეს 55%-ზე ქვემოთ.
- 9) **საჯარო ფინანსების ეფექტიანი მართვის უზრუნველყოფა** – აქტიურად გაგრძელდება მუშაობა ბიუჯეტის გამჭვირვალობის მიმართულებით, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა საბიუჯეტო პროცესში მოსახლეობისა და დაინტერესებული ორგანიზაციების ჩართულობის გაუმჯობესებას.

რაც შეეხება სამეწარმეო და საინვესტიციო საქმიანობის ხელშეწყობას, სახელმწიფო ამ პროცესში ჩართავს მის ხელთ არსებულ ყველა ინსტრუმენტს, კერძოდ:

-)] უზრუნველყოფილი იქნება საკუთრების უფლების განუხრელი დაცვა.
-)] გაგრძელდება ბიზნესთან ინტენსიური კომუნიკაცია.
-)] ახალი რეგულაციების მიღება მოხდება ბიზნესთან კონსულტაციით.
-)] გაფართოვდება რეგულირების გავლენის შეფასების ინსტრუმენტის დანერგვა.
-)] შენარჩუნდება ხელსაყრელი საგადასახადო გარემო, არ გაიზრდება საგადასახადო ტვირთი, გაგრძელდება ელექტრონული სერვისების დანერგვა.
-)] კრიზისის დამლევის მიზნით, მოხდება ლიკვიდობის პრობლემების მაქსიმალურად დასაძლევად სხვადასხვა ინსტრუმენტით ხელმისაწვდომი ფინანსური რესურსების მიწოდება.
-)] ახლებურად დაიგეგმება ქვეყნის საინვესტიციო პოლიტიკა. აღნიშნული დაეფუძნება აგრესიულ კამპანიას, რომელიც მიზნად ისახავს როგორც საერთაშორისო კომპანიების რეგიონული ოფისების მოზიდვას, ისე რეალურ სექტორში (წარმოებაში) ინვესტიციების წახალისებას. ეს პროცესი უკვე დაწყებულია და მიმდინარეობს შესაბამის კომპანიებთან პროაქტიური კომუნიკაცია და შესაბამისი შეთავაზებების გაკეთება.
-)] **სუვერენული რეიტინგების შემდგომი გაუმჯობესება** – მთავრობის მიზანია შეინარჩუნოს ქვეყნის სუვერენული რეიტინგის გაუმჯობესების ტენდენცია, რაც შესაძლებელს გახდის საკრედიტო რეიტინგის საინვესტიციო დონის (BBB-/Baa3) მიღწევას.
-)] **ეკონომიკის სტრუქტურული რეფორმების განხორციელება ეკონომიკური სტაბილურობის გასაძლიერებლად** – საქართველოს, როგორც ფართო რეგიონში წამყვანი რეფორმატორის, იმიჯის განმტკიცება.

2.2 დასაქმება

დასაქმების მიმართულებით საკვანძო საკითხია ბიზნესის, როგორც სამუშაო ადგილების მთავარი გენერატორის, ხელშეწყობა. თავის მხრივ, სახელმწიფო ხელს უწყობს შრომის ბაზრის ეფექტიან ფუნქციონირებას, მათ შორის, დასაქმებულთა უფლებების დაცვის ეფექტიან აღსრულებასა და ღირსეულ დასაქმებას. სახელმწიფო ასევე უზრუნველყოფს პროფესიული განათლების ეფექტიანი პოლიტიკის გატარებას, შრომის ბაზარზე არსებული მოთხოვნა-მიწოდების დისბალანსის აღმოსაფხვრელად. გარდა ამისა, მომდევნო წლებში:

-)] დასაქმებულთა უფლებების დაცვის მიზნით, გაძლიერდება შრომის ინსპექციის საკანონმდებლო და ინსტიტუციური ჩარჩო.
-)] შესაბამის საგანმანათლებლო პროგრამებზე ხელმისაწვდომობის გზით, აქცენტი გაკეთდება კადრების გადამზადებასა და მათი კომპეტენციის განვითარებაზე.
-)] განვითარდება და დაიხვეწება არსებული სახელმწიფო პროგრამებით გათვალისწინებული შრომის ბაზრის მომსახურებები, რაც მოიცავს პროფესიული უნარების განვითარებას, მომზადება-გადამზადებას, სტაჟირებას, კონსულტირებასა და კარიერის დაგეგმვას და უზრუნველყოფილი იქნება ქვეყნის მასშტაბით სერვისებზე უწყვეტი წვდომა.
-)] გაგრძელდება შრომის ბაზრის დეტალური კვლევა, სამუშაოს მაძიებელთა ინფორმაციული დახმარება და სამუშაოს მაძიებელთა და დამსაქმებელთა მჭიდრო კოორდინაცია.
-)] გაგრძელდება საერთაშორისო შრომითი მიგრაციის რეგულირება და შესაბამისი საკანონმდებლო ბაზის დახვეწა.
-)] გაგრძელდება სამუშაოები შრომითი მიგრაციის სფეროში სახელმწიფოთაშორისი თანამშრომლობის განვითარების, საზღვარგარეთ დროებითი ლეგალური დასაქმების

(ცირკულარული შრომითი მიგრაციის) შესაძლებლობების გაფართოებისა და შრომითი მიგრანტების უფლებების დაცვის მიზნით, ორმხრივი და მრავალმხრივი ხელშეკრულებების გასაფორმებლად.

2.3 სამეწარმეო გარემო

გაგრძელდება სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემოს შემდგომი გაუმჯობესება და შესაბამისი ღონისძიებების გატარება:

- J დაცული იქნება საკუთრების უფლების ხელშეუვალობის პრინციპი.
- J გაგრძელდება აქტიური დიალოგი ბიზნესთან, კერძო სექტორში არსებული პრობლემების იდენტიფიცირებისა და გადაწყვეტის მიზნით. მოხდება ბიზნესომბუდსმენის ინსტიტუტის შემდგომი გაძლიერება.
- J საქართველო შეინარჩუნებს ხელსაყრელ საგადასახადო სისტემას – შენარჩუნდება დაბალი საგადასახადო წნეხი, დაინერგება ინოვაციური მიდგომები:
 - უზრუნველყოფილი იქნება დღგ-ის ზედმეტობის ავტომატური დაბრუნება;
 - საგადასახადო დეკლარირების ავტომატური სისტემის დანერგვა;
 - ფინანსთა სამინისტროში არსებული საგადასახადო დავების სისტემის რეფორმა – რეფორმის ფარგლებში შეიქმნება პროფესიული ნიშნით დაკომპლექტებული საგადასახადო და საბაჟო დავების განმხილველი კოლეგიური ორგანო, რომლის წევრების შერჩევის, დანიშვნისა და გათავისუფლების წესი უზრუნველყოფს თვით ამ ორგანოს დამოუკიდებლობასა და მიუკერძოებლობას. რეფორმის შედეგად განხორციელდება როგორც დავების განმხილველი ორგანოს ინსტიტუციური გაძლიერება, ისე გადასახადის გადამხდელთა პოზიციის გაუმჯობესება;
 - გადაიხედება საგადასახადო შეთანხმებების პრაქტიკა – მნიშვნელოვანია აღნიშნულ საკითხზე ფართო დიალოგის დაწყება, რომელიც შეაფასებს საგადასახადო შეთანხმებების პრაქტიკის მიზანშეწონილობას კონკურენტუნარიანი გარემოსა და ეკონომიკაზე ზეგავლენის მიმართულებით.
 - გაგრძელდება ციფრული და თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა, რაც საშუალებას მისცემს მეწარმეებს, ისარგებლონ თანამედროვე და ეფექტიანი მომსახურებით და ასევე უზრუნველყოფილი იყოს გადასახადებისგან თავის არიდების რისკების შემცირება და სამართლიანი საგადასახადო ადმინისტრირება.
- J მოხდება საქართველოს საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობის ჰარმონიზება ევროკავშირის კანონმდებლობასთან.
- J აქტიურად გაგრძელდება სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული რესურსების ჩართვა ეკონომიკურ აქტივობაში, მათ შორის, სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების პრივატიზაცია.
- J გაგრძელდება წიაღის სექტორის რეფორმა კონკურენტუნარიანი და საინვესტიციოდ ხელსაყრელი გარემოს შექმნის მიზნით. რეფორმის მეორე ფაზა გულისხმობს წიაღის სექტორის მარეგულირებელი სამართლებრივი ჩარჩოს განახლებას, რომლის ფარგლებშიც დაგეგმილია ინტეგრირებული სალიცენზიო სისტემის დანერგვა, გეოლოგიურ მონაცემთა მართვის თანამედროვე სისტემის დანერგვა, ფისკალური რეჟიმის განახლება, ასევე საზედამხედველო ფუნქციის გაძლიერება და რისკების შეფასებაზე დაფუძნებული მონიტორინგის სისტემის შექმნა.

- ქ) წარმატებულ საერთაშორისო მაგალითებზე დაფუძნებით, განხორციელდება სახელმწიფო საწარმოების რეფორმა, რომელიც დაეყრდნობა სახელმწიფო საწარმოების საერთაშორისო სტანდარტებით აღიარებულ 5 სვეტს:
- გაიზრდება საწარმოსთვის კომერციული მიზნების პრიორიტეტიზაცია;
 - საწარმოებში დაინერგება კორპორაციული მართვის პრინციპები ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) პრინციპებზე დაყრდნობით;
 - განისაზღვრება სახელმწიფო საწარმოთა ფლობის პოლიტიკა და რაციონალურობა;
 - საწარმოთა საშუალოვადიანი სტრატეგიული სამიზნე მაჩვენებლებით მართვა;
 - კონკურენტული ნეიტრალურობის პრინციპის ინსტიტუციონალიზაცია.
- ქ) განხორციელდება საპარტნიორო ფონდის რეფორმა.
- ქ) პრაქტიკაში დაინერგება კრიზისში მყოფი ბიზნესის რეაბილიტაციის ახლებური სისტემა (როგორც გაკოტრების ალტერნატივა); დაცული იქნება კრედიტორთა უფლებები, რაც გაზრდის გადახდისუნარიობის გარემოს პროგნოზირებადობასა და საინვესტიციო გარემოს მიმზიდველობას. „რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დაკმაყოფილების შესახებ“ საქართველოს ახლადმიღებული კანონის საფუძველზე, რომელიც 2021 წლის აპრილიდან ამოქმედდება, გაჩნდება მეტი სტიმული საწარმოების რეაბილიტაციისათვის, მეტი გარანტიები კრედიტორთა უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების უზრუნველსაყოფად. გარდა ამისა, განიხილება **ფიზიკური პირის გაკოტრების ინსტიტუტის** შემოღების საკითხი, რომელიც წარმოადგენს განვითარებულ ქვეყნებში დამკვიდრებულ ინსტრუმენტს.
- ქ) გაგრძელდება კაპიტალის ბაზრის სტრუქტურული რეფორმა, რომლის ფარგლებშიც 2021 წელს წარდგენილი იქნება კაპიტალის ბაზრის ახალი სტრატეგია. აღნიშნული რეფორმის ფარგლებში, მოხდება ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარებისათვის საკანონმდებლო ჩარჩოს სრულყოფა. მეწარმესა და ინვესტორს გაუჩნდება წვდომა აქამდე არსებულ არალიკვიდურ აქტივებსა და მათი საშუალებით ინვესტიციების მოზიდვაზე. დაბანდების გრძელვადიანი ხელშეწყობის მიზნით, მოხდება გრძელვადიანი სადაზღვევო პროდუქტების შემუშავება, მათ შორის, საპენსიო რეფორმის ფარგლებში, დასრულდება კერძო საპენსიო სქემების რეფორმაც, რაც ხელს შეუწყობს გრძელვადიანი ლარის აკუმულირებას. შემუშავდება სამოქმედო გეგმა, რომელიც საქართველოს, როგორც პერსპექტიულ ბაზრად (frontier market) კლასიფიცირების სწრაფვაზე იქნება მიმართული.
- ქ) გაგრძელდება ინოვაციური და მაღალტექნოლოგიური სტარტაპების საინვესტიციო პროექტების მხარდაჭერა.
- ქ) რეგიონული ტექნოპარკებისა და უნივერსიტეტების ჩართულობით, გაგრძელდება ახალი ინოვაციური იდეების მხარდაჭერის პროგრამები.
- ქ) გაგრძელდება თავისუფალი საბაზრო ინსტიტუტების შემდგომი განვითარება – გაძლიერდება კონკურენციის პოლიტიკის ინსტიტუციური ჩარჩო, განვითარდება კომერციული დავების გადაწყვეტის ალტერნატიული მექანიზმები (მედიაცია), დაინერგება სწრაფი და ეფექტიანი მართლმსაჯულების პრაქტიკა, დასრულდება სახელმწიფო შესყიდვების დავების განხილვის ჩარჩოს ცვლილება.
- ქ) დასრულდება მედიაციის შესახებ გაეროს კონვენციის რატიფიკაციის პროცესი, რაც ხელს შეუწყობს მედიაციის, როგორც დავების გადაწყვეტის ალტერნატიული მექანიზმის, განვითარებას.
- ქ) გაგრძელდება მეწარმეებისთვის საერთაშორისო ბაზრებზე წვდომის ხელშეწყობა, არსებული თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებების პოტენციალის ათვისება, რომლის ფარგლებშიც,

მეწარმეებს ხელი შეეწყობათ საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი წარმოებისა და სისტემების განვითარებაში; ახალი ბაზრების მოძიების მიზნით, განხორციელდება თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებების არეალის შემდგომი გაფართოება (ისრაელი, ინდოეთი, აშშ, სამხრეთ კორეა, ყურის არაბული ქვეყნები); პრიორიტეტული იქნება აშშ-სთან თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების გაფორმება.

- J ახლებურად ჩამოყალიბდება ქვეყნის საინვესტიციო პოლიტიკა – პანდემიის შემდგომ პერიოდში, საქართველო გადავა უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის აგრესიულ პოლიტიკაზე, მოხდება ქვეყნის ახლებური პოზიციონირება. ამასთან, გაძლიერდება საინვესტიციო საქმიანობის საკოორდინაციო მექანიზმები როგორც ცენტრალური ხელისუფლების უწყებებთან, ასევე ადგილობრივ თვითმმართველობებთან. შედეგად, გაიზრდება კომუნიკაციის ეფექტიანობა საერთაშორისო და ადგილობრივ ინვესტორებთან.
- J გაფართოვდება რეგულირების ზეგავლენის შეფასების (RIA) ინსტრუმენტი, რაც მოგვცემს საშუალებას, თითოეული გადაწყვეტილების გავლენა ეკონომიკაზე იყოს წინასწარ გაანალიზებული, შესაძლო ნეგატიური შედეგების თავიდან არიდების მიზნით.
- J მიღებულ იქნება „მეწარმეთა შესახებ“ ახალი კანონი, რომელშიც ასახული იქნება ასოციირების შეთანხმებითა და მისი დანართებით გათვალისწინებული ევროკავშირის შესაბამისი რეგულაციების მოთხოვნები, რითაც საქართველოს კორპორაციული სამართალი დაუახლოვდება ევროკავშირის კანონმდებლობას.
- J კონკურენტული ბიზნესგარემოს ხელშეწყობისთვის მოხდება სახელმწიფოს ეტაპობრივად გამოსვლა ეკონომიკის იმ დარგებიდან, რომლებსაც აქვთ დამოუკიდებლად ფუნქციონირებისა და განვითარების პოტენციალი.

2.4 სამეწარმეო და საინვესტიციო საქმიანობის ხელშეწყობა

COVID-19-ის პანდემიის ნეგატიური შედეგების შემსუბუქებისა და ეკონომიკის პოსტპანდემიური სწრაფი აღდგენის თვალსაზრისით, გადაწყვეტი მნიშვნელობა ექნება ბიზნესის, მათ შორის, მცირე და საშუალო მეწარმეობის მხარდაჭერას.

მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების შემდგომი ხელშეწყობისა და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის დანერგვის გაგრძელების მიზნით, 2021 – 2025 წლებისთვის შემუშავდება „მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგია“, რომელიც დაეფუძნება ევროპის „მცირე ბიზნესის აქტის“ უმთავრეს პრინციპს.

ბიზნესის მხარდაჭერის მხრივ, კვლავ პრიორიტეტული იქნება ფინანსებზე წვდომის ინსტრუმენტების განვითარება, როგორც არსებული ვალდებულებების დაფარვისა და ლიკვიდობის პრობლემების დაძლევის, ისე ბიზნესის შემდგომი განვითარების ხელშეწყობისთვის. ასევე მნიშვნელოვანი იქნება მეწარმეობის ტექნიკური მხარდაჭერისა და ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა.

ზემოაღნიშნული მიზნებით, საქართველოს მთავრობა შემდგომ განავითარებს საკრედიტო-საგარანტიო სქემას. საკრედიტო-საგარანტიო სქემა მნიშვნელოვნად გაუმარტივებს ფინანსებზე წვდომას მცირე და საშუალო ბიზნესს, ხელს შეუწყობს ეკონომიკის დამატებით დაკრედიტებას, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებში ლიკვიდობის გაუმჯობესებას.

სააგენტო – „აწარმოე საქართველოში“ გააგრძელებს ადგილობრივი წარმოებისა და სასტუმრო ინდუსტრიის განვითარების, ექსპორტის ხელშეწყობისა და ინვესტიციების მოზიდვის მიმართულელებით მუშაობას.

მცირე და საშუალო საწარმოების ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების მიზნით, გაგრძელდება და გაფართოვდება სახელმწიფო ფინანსური მხარდაჭერის პროგრამები. ასევე აქტიურად გაგრძელდება საექსპორტო პოტენციალის მქონე კომპანიების მხარდაჭერა ექსპორტის განვითარების მიმართულებით სხვადასხვა ინსტრუმენტის გამოყენების გზით.

გამლიერდება უცხოური ინვესტიციების მოზიდვისა და ხელშეწყობის პლატფორმა, რომლის ფარგლებშიც დამტკიცდა საინვესტიციო გრანტების სახელმწიფო პროგრამა. აღნიშნული პროგრამა გულისხმობს საინვესტიციო ვალდებულების შესრულების შემდეგ ინვესტორი კომპანიებისთვის კვალიფიციური ხარჯების ანაზღაურებას. მექანიზმი მაღალტექნოლოგიურ წარმოებას, სერვისების ექსპორტს, ლოგისტიკისა და თვითმფრინავების მომსახურების სფეროებს დაფარავს. გარდა ამისა, შეიცვალა და ახლებურად გაგრძელდება ინვესტორებთან მუშაობისა და კომუნიკაციის პროცესი. სააგენტომ დაიწყო მუშაობა ე. წ. ლოკაციების სკაუტებთან. განხორციელდა წამყვანი ლოკაციის კონსულტანტების იდენტიფიცირება და, პანდემიის მიუხედავად, უკვე დაწყებულია მათი საქართველოში ჩამოყვანა. განხორციელდა და მომავალშიც გაგრძელდება პოტენციური ინვესტორების პროფილირება, რომლებთანაც მიმდინარეობს პირდაპირი კომუნიკაცია მაღალი დონის პოლიტიკური ჩართულობით.

გარდა ამისა, მეწარმეებისთვის შესაბამისი სახელმწიფო სერვისების, ინფორმაციისა და განათლების საშუალებების მიწოდების გამარტივების მიზნით, „სახელმწიფო შენი პარტნიორია“ – ინიციატივის ფარგლებში, ადგილობრივ/რეგიონების დონეზე ფუნქციონირებს ე.წ. ფრონტდესკები და დაგეგმილია საკონსულტაციო ცენტრების – ე.წ. ბიზნესჰაბების ამოქმედება. აღნიშნული ინიციატივების მიზანია, დაეხმაროს ადგილობრივ მოსახლეობას, დამწყებ და მოქმედ საწარმოებს, გამოიყენონ აქამდე მათთვის რთულად ხელმისაწვდომი სერვისები, საგანმანათლებლო და საკონსულტაციო მომსახურებები.

განვითარდება ონლაინ პლატფორმა tradewithgeorgia.com, რაც ექსპორტიორი კომპანიებისთვის სხვადასხვა სერვისის „ერთი ფანჯრის პრინციპით“ მიწოდებას ითვალისწინებს. კერძოდ, კომპანიებს შესაძლებლობა მიეცემათ, ერთ სივრცეში შექმნან კომპანიის პროფილი, გაიარონ ექსპორტის მზაობის ტესტი, დარეგისტრირდნენ საერთაშორისო ღონისძიებაზე, ხელი მოაწერონ ელექტრონულ ხელშეკრულებას და ა.შ.

2.5 საქართველოს, როგორც რეგიონალური ჰაბის, პოტენციალის რეალიზაცია

საქართველოს, როგორც რეგიონალური ჰაბის, პოტენციალის რეალიზებისთვის მნიშვნელოვანია ქვეყნის ინფრასტრუქტურული, სატრანსპორტო, ლოგისტიკური, საკომუნიკაციო, ენერგეტიკული, ტექნოლოგიური, საგანმანათლებლო და საფინანსო ჰაბის სისტემების განვითარება. სხვა უპირატესობებთან ერთად, ეს არის ევროკავშირის ბაზართან ქვეყნის დაახლოების პრაქტიკული საშუალება და ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების პოტენციალის ათვისების შესაძლებლობა.

შესაბამისად, მნიშვნელოვანია მუშაობა როგორც ქვეყნის ძირითადი ინფრასტრუქტურის სწრაფი განვითარების, ისე სატრანსპორტო დერეფნების შემდგომი განვითარებისთვის. ამ მხრივ, განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს ქვეყნის საპორტო ინფრასტრუქტურის განვითარება, მათ შორის, ფოთის საპორტო ინფრასტრუქტურის გაფართოებისა და ანაკლიის ღრმაწყლოვანი საპორტო ინფრასტრუქტურის პროექტების რეალიზება.

გაგრძელდება მუშაობა ტრანს-ევროპულ სატრანსპორტო ქსელში (TEN-T) ქვეყნის სატრანსპორტო სისტემების ინტეგრაციაზე, აღმოსავლეთ პარტნიორობის ქვეყნების TEN-T-ის საინვესტიციო გეგმის შესრულების გზით. ასევე გაგრძელდება მუშაობა თბილისსა და ქუთაისში თანამედროვე ლოგისტიკური ცენტრებისა და ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტში სატვირთო ტერმინალის განვითარების მიზნით.

ბაქო-თბილისი-ყარსის რკინიგზის პროექტის დასრულება მნიშვნელოვნად შეამცირებს აზიასა და ევროპას შორის ტვირთების გადაზიდვისთვის საჭირო დროს, რაც ქვეყნის გავლით დამატებითი ტვირთნაკადების მოზიდვის წინაპირობაა. სატრანზიტო დერეფნის კონკურენტუნარიანობის ასამაღლებლად გაგრძელდება საერთაშორისო სატრანსპორტო სისტემებში ინტეგრაცია და რეგიონული თანამშრომლობის გაღრმავება. პარტნიორ ქვეყნებთან ერთად, იგეგმება მუშაობა საქართველოზე გამავალი სატრანზიტო დერეფნის გაციფროვნების მიმართულებით, სატრანზიტო დერეფანში ლოგისტიკის ციფრული პლატფორმის ფორმირების გზით, რაც გაზრდის ქვეყანაში სატვირთო გადაზიდვების ეფექტიანობას და უზრუნველყოფს მის მდგრადობას.

სამოქალაქო ავიაციის სფეროში გაგრძელდება „ღია ცის“ პოლიტიკის გატარება, რაც პოსტპანდემიურ პერიოდში უზრუნველყოფს პანდემიამდე არსებული საჰაერო მიმოსვლის ნიშნულზე მოკლე დროში დაბრუნებას, ახალი ავიაკომპანიების შემოსვლას ქართულ ბაზარზე და ახალი პირდაპირი ავიამიმართულებების განვითარებას. ამასთან, გაგრძელდება დაბალბიუჯეტური ავიაკომპანიების ქართულ ბაზარზე შემოსვლის ხელშეწყობის პოლიტიკა.

ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის გათვალისწინებით, რომელიც საქართველოსა და შავი ზღვის ქვეყნებს შორის საბორნე და საკონტეინერო მიმოსვლის განვითარების მიზნით ჩატარდა, განხორციელდება შავ ზღვაზე ევროპის ქვეყნებთან საბორნე/ფიდერული მიმოსვლის ხელშეწყობის და განვითარების ღონისძიებები.

ზემოაღნიშნულის გარდა, მნიშვნელოვანია საქართველოს გავლით ენერგოდერეფნებისა და საკომუნიკაციო დერეფნების განვითარება, რაც ასევე ხელს შეუწყობს ევროკავშირთან პრაქტიკულ ეკონომიკურ დაახლოებას.

2.6 ინფრასტრუქტურის განვითარება

საქართველოს, როგორც რეგიონალური ჰაბის, პოტენციალის ათვისებისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია საერთაშორისო და სახელმწიფო მნიშვნელობის გზებისა და საკვანძო ინფრასტრუქტურის განვითარება. უფრო კონკრეტულად, 2024 წლამდე:

- J დამატებით აშენდება 200 კილომეტრამდე ავტობანი, 200-მდე ხიდი და 70-მდე გვირაბი. შედეგად, თბილისი-ბათუმის მიმართულებით მგზავრობას დაახლოებით 3.5 საათი დასჭირდება, ხოლო მგზავრობის დრო წითელი ხიდიდან სარფის საზღვრამდე ნაცვლად 8 საათისა, გახდება 4-4.5 საათი.
- J აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალზე დასრულდება რიკოთის, სამტრედია-გრიგოლეთის, გრიგოლეთი-ჩოლოქის, ბათუმის შემოვლითი გზის მონაკვეთების მშენებლობა.
- J გაგრძელდება ყველა სასაზღვრო-გამშვები პუნქტის მიმართულებით საერთაშორისო მნიშვნელობის ავტომაგისტრალების მშენებლობის პროექტები, მათ შორის, 2024 წლისთვის დასრულდება ქვეშეთი-კობის 23 კმ-იანი მონაკვეთის, მათ შორის, 9 კმ-იანი გვირაბის მშენებლობა, დაიწყება ნატახტარი-ჟინვალის 27 კმ-იანი ჩქაროსნული გზა. დაიწყება ავტომაგისტრალების მშენებლობა ბათუმი-სარფის, თბილისი-სადახლოსა და თბილისი-წითელი ხიდის მიმართულებებით.
- J გაგრძელდება ჩქაროსნული მაგისტრალების მშენებლობა კახეთის მიმართულებით, მათ შორის, დასრულდება გურჯაანის შემოვლითი გზის 15 კმ-იანი მონაკვეთისა და თბილისი-საგარეჯოს 35 კმ-იანი ჩქაროსნული მაგისტრალის მშენებლობა.

- ქ) დასრულდება ბაღდათი-აბასთუმნის, საჩხერე-ონის, თბილისი-შატილის, ბათუმი-ახალციხისა და სხვა მნიშვნელოვანი შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზის მონაკვეთების მშენებლობა.
- ქ) განხორციელდება 1500 კილომეტრამდე საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი გზის რეაბილიტაცია და 200-მდე სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა-რეაბილიტაცია.

უწყვეტი, ხარისხიანი სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით მოსახლეობის უზრუნველყოფა საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი პრიორიტეტია. ამ მიზნით, მომდევნო წლების განმავლობაში, მიმდინარე და 2024 წლამდე დაგეგმილი პროექტების დასრულების საფუძველზე, უწყვეტი წყალმომარაგებით უზრუნველყოფილი იქნება დამატებით ათეულობით ქალაქი, დაბა და სოფელი, მათ შორის: ხაშური, თელავი, სტეფანწმინდა, ვანი, ბაღდათი, სამტრედია, ფასანაური, მატანი, დედოფლისწყარო და მისი სოფლები, სიღნაღი, თეთრიწყარო, ზუგდიდი, ლანჩხუთისა და ჩოხატაურის სოფლები, გარდაბანი და მისი სოფლები – მარტყოფი, ნორიო, ახალსოფელი, ვაზიანი, ახალი სამგორი და სხვა.

შედეგად, 2024 წლამდე, დაახლოებით 2 850 000 აბონენტს, საქართველოს მოსახლეობის 77%-ს, ექნება გამართული წყალმომარაგება.

ქვეყანაში ნარჩენების მართვა განხორციელდება ევროპული სტანდარტების შესაბამისად, ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე გაუმჯობესდება მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვების სერვისები. მიმდინარეობს და 2024 წლისთვის განხორციელდება ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტები იმერეთში, რაჭა-ლეჩხუმში, კახეთში, სამეგრელო-ზემო სვანეთში, ქვემო ქართლში, მცხეთა-მთიანეთში, შიდა ქართლსა და სამცხე-ჯავახეთში.

გაგრძელდება ქვეყნისა და მუნიციპალიტეტების სივრცითი მოწყობის კონცეფციების, სქემებისა და გეგმების, ქალაქების, დაბებისა და სოფლების მიწათსარგებლობისა და განაშენიანების რეგულირების გეგმების მომზადება.

მომდევნო 4 წლის განმავლობაში, ქვეყნის ინფრასტრუქტურის განვითარებაში 20 მილიარდამდე ლარის ინვესტირება განხორციელდება.

2.7 ენერგეტიკა

მთავრობის ენერგეტიკული პოლიტიკა მიზნად ისახავს ენერგოდამოუკიდებლობისა და ენერგოუსაფრთხოების ზრდას, ასევე შიდა რესურსების მაქსიმალურ ათვისებას, რაც, თავის მხრივ, დარგის მდგრადი განვითარების პრინციპების დაცვას ეფუძნება.

საქართველოს ენერგეტიკული პოტენციალის მაქსიმალურად ათვისებისა და ენერგოუსაფრთხოების გაძლიერების მიზნით, გაგრძელდება ენერგეტიკის სფეროს ფართომასშტაბიანი რეფორმა. მათ შორის:

- ქ) დარგში თავისუფალი საბაზრო ურთიერთობების გაძლიერების მიზნით, ენერჯის გადაცემისა და განაწილების საქმიანობა გაიმჯობნება ენერჯის გენერაციის, ვაჭრობისა და მიწოდების საქმიანობისგან.
- ქ) სრული დატვირთვით ამოქმედდება საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟა, რომელიც უზრუნველყოფს ენერგეტიკულ ბაზარზე კონკურენტული და ღია ბაზრის პრინციპების დანერგვას.
- ქ) 2021 წლიდან 2026 წლამდე ეტაპობრივად მოხდება მსხვილი მომხმარებლების ბაზარზე გაყვანა, მათი მოხმარების სიდიდისა და ძაბვის მიხედვით. პარალელურად, განხორციელდება შესაბამისი რეგულირებული სადგურების ეტაპობრივი დერეგულირება სიმძლავრეების მიხედვით.

რაც შეეხება ქვეყანაში განახლებადი ენერჯის რესურსების ათვისებას, ამჟამად გაფორმებულია 130 მემორანდუმი, მათგან 106 მოიცავს მცირე და საშუალო სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურების განვითარებას, 4 – დიდი სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურების განვითარებას, 16 – ქარის, 4 კი მზის ელექტროსადგურების მშენებლობას. გაფორმებული მემორანდუმების მიხედვით, ელექტროსადგურების სავარაუდო ჯამური დადგმული სიმძლავრეა 3 486 მგვტ, სავარაუდო გამომუშავება კი 13 764 მლრდ კვტ/სთ-ია.

გარდა ამისა, საქართველოს ენერჯეტიკული პოტენციალის მაქსიმალურად ათვისებისა და ენერჯოუსაფრთხოების გაძლიერების მიზნით, მომდევნო წლებში გადაიდგმება შემდეგი ნაბიჯები:

- 1) გარდაბნის მუნიციპალიტეტში დაგეგმილია მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობა. პროექტი განხორციელდება 2 ფაზად: I ფაზა დაეთმობა კვლევით სამუშაოებს, ხოლო II ფაზა – უშუალოდ მიწისქვეშა გაზსაცავის დაპროექტება-მშენებლობას. პროექტის დასრულება დაგეგმილია 2024 წელს.
- 2) ხელი შეეწყობა ენერჯოეფექტურობის გაძლიერებას. 2020 წელს მიღებული საკანონმდებლო ბაზის საფუძველზე დაიწყება ენერჯოეფექტურობის სტანდარტების დანერგვა არსებული საერთაშორისო საუკეთესო გამოცდილების გათვალისწინებით.
- 3) ელექტროენერჯიაზე მზარდი მოთხოვნის პირობებში, გაგრძელდება სასისტემო მნიშვნელობის ჰიდროელექტროსადგურების მშენებლობა.
- 4) გაგრძელდება ენერჯის განახლებადი წყაროების განვითარებისა და ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა.
- 5) სატრანზიტო მიმართულების განვითარების მიზნით, საქართველოში, 2024 წლისთვის, დამატებით 1140 კმ სიგრძის ელექტროგადამცემი ხაზები აშენდება, მათ შორის, განმტკიცდება და გაძლიერდება მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ხაზები.

2.8 ტრანსპორტი და ლოგისტიკა

ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის რეალიზების მიზნით, საკვანძო ინფრასტრუქტურის შექმნის პარალელურად, გაგრძელდება შესაბამისი სატრანსპორტო პოლიტიკის გატარება.

საქართველო გააგრძელებს „ღია ცის“ პოლიტიკის განხორციელებას. აღნიშნული მიდგომა საშუალებას აძლევს ავიაკომპანიებს, თავად განსაზღვრონ ფრენის სიხშირეები და ტარიფების ოდენობა, რაც ხელს უწყობს კონკურენციის გაზრდას. ხელი შეეწყობა საავიაციო ბიზნესის აღდგენა-განვითარებას პანდემიის შემდგომ პერიოდში. ასევე გაგრძელდება მუშაობა ქართულ ავიაბაზარზე პანდემიამდე არსებული მოცულობების მოკლე დროში აღდგენის, ახალი ავიაკომპანიების მოზიდვისა და ახალი მიმართულებების განვითარების კუთხით.

ქვეყნის სატრანზიტო ფუნქციის გაძლიერებისთვის დაგეგმილია მთელი რიგი პროექტების განხორციელება, მათ შორის, რკინიგზის მოდერნიზაციის დასრულება და სანავსადგურო ინფრასტრუქტურის განვითარება. ამასთან, განხორციელდება ბათუმის აეროპორტის ტერმინალისა და ასევე ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტის გაფართოება, რომლის შედეგად ტერმინალის ფართობი გაიზრდება 5-ჯერ, ხოლო მგზავრთა გამტარუნარიანობა გაიზრდება 4-ჯერ (დაახლოებით, 2 მლნ მგზავრი წელიწადში). საჰაერო მოძრაობის უსაფრთხოების დონის ამაღლების მიზნით, ევროპული სტანდარტების მოთხოვნების შესაბამისად, გაგრძელდება სანავიგაციო ინფრასტრუქტურის თანამედროვე ტექნოლოგიებით განახლება და განვითარება.

საგზაო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა წარმოადგენს საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტს. ამ მიმართულებით, იგეგმება 2021 – 2025 წლების საგზაო უსაფრთხოების ეროვნული სტრატეგიისა და 2021-2022 წლების სამოქმედო გეგმის შემუშავება და დამტკიცება, რომლის

ფარგლებშიც განხორციელდება მნიშვნელოვანი აქტივობები და ღონისძიებები საქართველოს გზებზე დაღუპულთა და დაშავებულთა რაოდენობის შემცირების მიზნით. ამასთან, უფრო მეტად გააქტიურდება საგზაო უსაფრთხოების მიმართულებით საერთაშორისო დახმარების ინსტრუმენტების გამოყენება, მათ შორის, ევროკავშირთან მიმართებით და აღმოსავლეთ პარტნიორობის თანამშრომლობის ფორმატში.

ზემოაღნიშნულის გარდა, ქვეყნის სატრანსპორტო და ლოგისტიკური ფუნქციის სრულყოფის მიზნით, იგეგმება შემდეგი ღონისძიებების გატარება:

- J) სახმელეთო ტრანსპორტის მიმართულებით შეიქმნება ერთიანი ელექტრონული/ციფრული პლატფორმა სერვისებისთვის, რომლითაც ისარგებლებს საერთაშორისო გადაზიდვების (სატვირთო, სამგზავრო) სფეროში ჩართული სექტორი.
- J) გაგრძელდება სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ICAO) სტანდარტებისა და რეკომენდებული პრაქტიკის, ასევე ევროკავშირთან ერთიანი საჰაერო სივრცის შესახებ შეთანხმებით გათვალისწინებული ევროპული რეგულაციების დანერგვა.
- J) განხორციელდება საზღვაო „ერთი ფანჯრის“ პრინციპის დანერგვა საქართველოს ნავსადგურებში და ასევე საზღვაო სექტორის სერვისების სრული გაციფროვნებისთვის გადაიდგმება ქმედითი ნაბიჯები, მათ შორის, განხორციელდება ნავსადგურების გაერთიანებული სისტემის (Port Community System) კონცეფციის დანერგვის შესაძლებლობის შესწავლა.
- J) განხორციელდება ქართველი მეზღვაურების დასაქმების ხელშეწყობა და საერთაშორისო საზღვაო შრომის კონვენციის (Maritime Labour Convention 2006) რატიფიცირება, საზღვაო ტრანსპორტის სტრატეგიის დამტკიცება და შესაბამისი სამოქმედო გეგმის იმპლემენტაცია, ასევე საზღვაო უმაღლესი განათლების, მათ შორის, პროფესიული განათლებისა და საზღვაო და მომიჯნავე სექტორების კვლევითი დარგის განვითარების ხელშეწყობა.
- J) განხორციელდება ინვესტიციების ხელშეწყობა საზღვაო ტრანსპორტის დარგსა და საზღვაო ინფრასტრუქტურაში.
- J) სარკინიგზო გადაზიდვების უსაფრთხოებისა და ეფექტიანობის ამაღლებისათვის, გაგრძელდება სარკინიგზო ტრანსპორტის დარგის რეფორმირება და დაახლოება ევროკავშირის კანონმდებლობასა და პრაქტიკასთან, მათ შორის, ევროკავშირის ტექნიკური დახმარების ინსტრუმენტების გამოყენებით.
- J) სარკინიგზო ტრანსპორტით გადაზიდვების წილის გასაზრდელად, ასევე საგზაო ინფრასტრუქტურის ცვეთისა და გადატვირთვის შესამცირებლად, გაგრძელდება მუშაობა საკონტრეილერო გადაზიდვების განვითარების კუთხით. გრძელვადიან პერსპექტივაში აღნიშნული მომსახურების განვრცობა შესაძლებელია საქართველოსა და აზერბაიჯანის ტერიტორიაზე, რაც დადებითად იმოქმედებს საქართველოში სარკინიგზო გადაზიდვების მთლიან მოცულობაზე.

2.9 კავშირგაბმულობა და საინფორმაციო ტექნოლოგიები

ციფრული ტექნოლოგიების საუკუნეში საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტს საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების საშუალებით საქართველოს ციფრული ეკონომიკისა და საინფორმაციო საზოგადოების განვითარება წარმოადგენს.

ამასთან, ახალი კორონავირუსისგან გამოწვეული პანდემიის პირობებში, კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი დატვირთვა შეიძინა ფართოზოლოვანმა ინტერნეტქსელებმა და მათმა გამართულმა ფუნქციონირებამ, ქვეყანაში კრიტიკულად აუცილებელი მომსახურებების უზრუნველყოფის

გასაგრძელებლად, მათ შორის, ჯანდაცვის, განათლების, ინფორმაციაზე წვდომისა და სხვა მიმართულებებით.

იმისათვის, რომ საქართველოში შენარჩუნებულ და გაზრდილ იქნეს ციფრული ეკონომიკისა და საინფორმაციო საზოგადოების განვითარების ტემპი, საქართველოს მთავრობა გაატარებს აქტიურ პოლიტიკას, კერძოდ, განხორციელებს შემდეგი ღონისძიებები:

- J საქართველოს ფართოზოლოვანი ქსელების განვითარების 2020 – 2025 წლების ეროვნული სტრატეგიის შესაბამისად, „ლოგ ინ ჯორჯიას“ პროექტის ფარგლებში, გაგრძელდება ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარების სახელმწიფო პროგრამა. შესაბამისად, შინამეურნეობებს წვდომა ექნებათ არანაკლებ 100 მბ/წმ-ის, ხოლო ადმინისტრაციულ ორგანოებსა და საწარმოებს – არანაკლებ 1 გბ/წმ-ის სიჩქარის ინტერნეტზე, რაც საშუალებას მისცემს ათასამდე დასახლებულ პუნქტში მცხოვრებ ნახევარ მილიონ მოსახლეს, ისარგებლოს მაღალი ხარისხის ინტერნეტით.
- J „ლოგ ინ ჯორჯიას“ პროექტის ფარგლებში განხორციელდება პოლიტიკის საკანონმდებლო ჩარჩოს გაუმჯობესება ფართოზოლოვანი ქსელებისა და მომსახურებების განვითარების ხელშეწყობის მიმართულებით, სექტორში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობი ღონისძიებები, ქვეყნის მასშტაბით ტრენინგისა და შესაძლებლობების განვითარების პროგრამები, ეთნიკური და სოციალური უმცირესობებისა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების მიერ ინტერნეტითა და ციფრული სერვისებით სარგებლობის ხელშეწყობა და სხვა.
- J ქვეყნის მაღალმთიანი რეგიონების ინტერნეტით უზრუნველყოფის მიზნით, გაგრძელდება სათემო ინტერნეტიზაციის ხელშეწყობი ღონისძიებები.
- J განხორციელდება სატელეკომუნიკაციო ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის გამოყენებით სატრანზიტო პოტენციალის მაქსიმალური ათვისებისა და საქართველოს გავლით ევროპა-აზიის დამაკავშირებელი ციფრული სატრანზიტო ჰაბის ჩამოყალიბების ღონისძიებები.
- J გაგრძელდება ევროკავშირის ერთიან ციფრულ ბაზართან საქართველოს ციფრული ბაზრის ინტეგრაციის ღონისძიებები, მათ შორის, ასოცირების შეთანხმებით აღებული ვალდებულებების შესაბამისად, ელექტრონული კომუნიკაციებისა და ფოსტის სფეროს საკანონმდებლო-ნორმატიული ბაზის ჰარმონიზება ევროკავშირის დირექტივებთან.
- J შემუშავდება და დამტკიცდება „ციფრული ეკონომიკისა და საინფორმაციო საზოგადოების განვითარების გრძელვადიანი ეროვნული სტრატეგია და მისი განხორციელების გეგმა“, რომლის მიხედვით, კოორდინირებულად, ყველა შესაბამისი ორგანიზაციის ჩართულობით, განისაზღვრება ციფრული ეკონომიკის განვითარების სამომავლო მიმართულებები, განხორციელების აქტივობები, რაც ხელს შეუწყობს საჯარო და კერძო სექტორში ელექტრონული მომსახურებების განვითარებას, ციფრული წიგნიერების ზრდას, საინფორმაციო საზოგადოების ჩამოყალიბების პროცესის დაჩქარებას, მაღალტექნოლოგიური ექსპორტის გაზრდას, კვლევისა და ინოვაციების განვითარებას და გლობალურ ციფრულ ეკონომიკაში საქართველოს კონკურენტუნარიანობის ამაღლებას.

2.10 რეგიონული განვითარება

რეგიონების განვითარებაში უთანასწორობის აღმოფხვრისა და ღირსეული საცხოვრებელი პირობების შექმნის მიზნით, გაგრძელდება სხვადასხვა ტიპის მუნიციპალური, კულტურის, ტურიზმის, სპორტის, განათლებისა და ჯანდაცვის ინფრასტრუქტურის განვითარება. კერძოდ, 2021 – 2024 წლებში, 6 მილიარდი ლარი მოხმარდება რეგიონებში მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარებას – სოფლის გზების რეაბილიტაციას, წყალმომარაგება-წყალარინების, სკოლების,

საბავშვო ბაღების, კულტურის ობიექტების, სპორტული ინფრასტრუქტურის მცირე სარეაბილიტაციო სამუშაოებს.

რეგიონებში ეკონომიკური აქტივობისთვის ახალი შესაძლებლობების გაჩენის მიზნით, შეიქმნება ტურიზმის ახალი მიზიდულობის ცენტრები, როგორცაა: აბასთუმანი, მესტია, ველისციხე, წყალტუბო და სხვა.

თვითმმართველობის სისტემის კიდევ უფრო გაძლიერებისა და დამოუკიდებლობის ხარისხის გაზრდის მიზნით, რეფორმის მთავარი მიზანი იქნება, სუბსიდიარობის პრინციპებზე დაყრდნობით, თვითმმართველობის უფლებამოსილებათა გაზრდა, ადგილობრივ დონეზე ხარისხიანი მომსახურების მიწოდების ეფექტიანი და ინოვაციური სისტემების დანერგვა, თვითმმართველობის როლის გაზრდა ადგილობრივი ეკონომიკის განვითარებაში და თვითმმართველობის უზრუნველყოფა შესაბამისი მატერიალური და ფინანსური რესურსებით.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა მთის განვითარებას. გაგრძელდება მთის კანონით განსაზღვრული შეღავათების განხორციელება.

2.11 სოფლის და სოფლის მეურნეობის განვითარება

მთავრობის აგროპოლიტიკის ძირითად მიზანს აგროსასურსათო პროდუქციის ექსპორტის ზრდა და იმპორტზე დამოკიდებულების შემცირება წარმოადგენს. ამასთან, COVID-19-ის გლობალურმა პანდემიამ ახალი გამოწვევები წარმოშვა ამ მიმართულებით და გამოავლინა ახალი საჭიროებები, დარგის შემდგომი განვითარებისა და სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიმართულებით.

გარდა ამისა, აგროსასურსათო სექტორში კონკურენტუნარიანობის ამაღლება, მაღალხარისხიანი პროდუქციის წარმოების სტაბილური ზრდა, სურსათის უვნებლობა და სოფლის განვითარება არის იმ პრიორიტეტთა შორის, რომელიც ამ დარგში სახელმწიფოს პოლიტიკას გააჩნია.

სოფლის განვითარების ერთიანი პოლიტიკის ფარგლებში, სოფლად ცხოვრების დონის ამაღლებისა და ეკონომიკური აქტიურობის ზრდის მიზნით, 2021 – 2024 წლებში განხორციელდება:

- ⌋ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, ასევე სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამამუშავებელი და შენახვა-რეალიზაციის საწარმოო პროცესების ხელშეწყობისთვის გაგრძელდება ფიზიკური და იურიდიული პირების იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფა.
- ⌋ გაგრძელდება და მეტად მასშტაბური გახდება: ერთწლოვანი და მრავალწლოვანი სასოფლო-სამეურნეო კულტურების პირველადი წარმოების ხელშეწყობა; გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების თანადაფინანსების პროგრამა; სათბურების თანადაფინანსების ღონისძიებები; მოსავლის ამღები სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის თანადაფინანსების პროგრამა; მეცხოველეობის განვითარების მიმართულებით არსებული პროგრამები; საზღვაო და შიდა წყლებში აკვაკულტურის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა; ინფრასტრუქტურასა და მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობა.
- ⌋ უზრუნველყოფილი იქნება სასოფლო-სამეურნეო წარმოების საშუალებების ხარისხი და ხელმისაწვდომობა.
- ⌋ სოფლის მეურნეობაში დასაქმებულთა კონკურენტუნარიანობის ამაღლების მიზნით, გაგრძელდება სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარებისა და ხელშეწყობის პროგრამები.

- J სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობით დაკავებული პირებისთვის, რისკების შემცირების მიზნით, გაგრძელდება და დაიხვეწება აგროდაზღვევის პროგრამა. ასევე არახელსაყრელი ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენისგან, კერძოდ, სეტყვისგან დაცვის მიზნით, შიდა ქართლი, კახეთის მგავსად, უზრუნველყოფილი იქნება სეტყვისგან დამცავი სისტემებით.
- J ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის ხარისხის ამაღლებისა და მოსავლიანობის გაზრდის მიზნით, გაგრძელდება სასოფლო-სამეურნეო მავნე ორგანიზმებისა და ბუნებრივი კატასტროფების წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებების ეფექტიანი სისტემების სრულყოფა.
- J ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზარზე არსებული სიტუაციის შესაბამისად, დაიგეგმება სასოფლო-სამეურნეო კულტურების რეალიზაციის ხელშეწყობის პროგრამები.
- J გაგრძელდება ახალი ბაზრების ათვისებისთვის აქტიური მუშაობა და არსებულ ბაზრებზე პოზიციების გაუმჯობესება.
- J გაგრძელდება ფერმერთა და მეწარმეთა ცოდნის/ინფორმირებულობის ამაღლების უზრუნველყოფა, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისად.
- J მომდევნო სამი წლის განმავლობაში განხორციელდება 1.2 მილიონი ჰექტარი მიწის სისტემური რეგისტრაცია. ამ მიმართულებით, საქმეთა წარმოებისას დაინტერესებულ პირთა შორის შესაძლო დავის ალტერნატიული გადაწყვეტისათვის აქტიურად იმოქმედებს სანოტარო მედიაცია, რომელიც ხელს შეუწყობს პროცესის ეფექტიანად წარმართვას.
- J განხორციელდება სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო მიწების პრივატიზაცია. 10 ჰა-მდე იჯარით აღებული მიწების გადაცემა მოხდება პირდაპირი მიყიდვის წესით.
- J განხორციელდება საქართველოს მიწის ბალანსის შედგენა, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის რესურსების აღრიცხვა და მიწის ფონდის შესახებ მონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა.
- J გაგრძელდება სურსათის უვნებლობის, ვეტერინარიისა და ფიტოსანიტარიის სფეროების ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების გეგმით გათვალისწინებულ ევროკავშირის შესაბამის კანონმდებლობასთან დაახლოება.
- J ადგილობრივ და საექსპორტო ბაზარზე ფალსიფიცირებული და უხარისხო ღვინოპროდუქციის აღკვეთის მიზნით, გააქტიურდება ლაბორატორიული კვლევები.
- J მიწის ფართობების წყალუზრუნველყოფის მიზნით, მომდევნო წლებში, განხორციელდება 220 მილიონ ლარზე მეტის ინვესტიცია, რაც დამატებით 40 000 ჰექტრამდე ფართობის გასარწყავებასა და 1000 ჰექტრამდე ფართობის დაშრობას უზრუნველყოფს.

2021 – 2024 წლებში, სოფლის მეურნეობის დარგის განვითარებისთვის, სახელმწიფოს მხრიდან მილიარდ ლარზე მეტი ფინანსური რესურსი დაიხარჯება.

2.12 გარემოს დაცვა

ქვეყნის სწრაფი ეკონომიკური განვითარების პარალელურად, გარემოს დაცვა, მისი მდგრადობის შენარჩუნება და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება, მნიშვნელოვან გამოწვევას წარმოადგენს.

ქვეყანაში გარემოს მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, საქართველოს მთავრობა განაგრძობს შემდეგ რეფორმებს:

- J გარემოსდაცვითი სტანდარტები თვისებრივად დაუახლოვდება ევროპულ მოთხოვნებს.

- J ქვეყნის მასშტაბით სტიქიურად მოწყვლად ხეობებში განთავსდება 150-მდე დაკვირვების ავტომატური სადგური და თანამედროვე ადრეული გაფრთხილების სისტემები.
- J გაგრძელდება ატმოსფერული ჰაერისა და წყლის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემების გაფართოება.
- J ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გათვალისწინებით, გაგრძელდება მერქნულ რესურსზე მოსახლეობის მოთხოვნის დაკმაყოფილება; განვითარდება ტყის მრავალმიზნობრივი სარგებლობა, რაც შექმნის დამატებით ეკოლოგიურ, ეკონომიკურ და სოციალურ სარგებელს.
- J დაგეგმილია ახალი დაცული ტერიტორიების დაარსება და ზოგიერთი არსებული დაცული ტერიტორიის გაფართოება (სულ, დაახლოებით, 185 000 ჰა), შეიქმნება ახალი ეკოტურისტული ინფრასტრუქტურა.
- J გაგრძელდება გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობისა და გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლებისკენ მიმართული ღონისძიებები. განხორციელდება სასკოლო და უმაღლესი განათლების სისტემაში გარემოსდაცვითი განათლების საკითხების ინტეგრირება.
- J ქვეყნის მასშტაბით, ეტაპობრივად დაინერგება ნარჩენების სეპარირებული შეგროვების სისტემა და ხელი შეეწყობა ნარჩენების ხელახალ გადამუშავებას.

2.13 ტურიზმი

ტურიზმი COVID-19-ის პანდემიის შედეგად, ერთ-ერთი ყველაზე დაზარალებული ინდუსტრიაა. შესაბამისად, მომდევნო წლებში, საქართველოს მთავრობის ძალისხმევა მიმართული იქნება პანდემიამდე არსებული შედეგების აღდგენასა და ტურიზმის სექტორის შემდგომ განვითარებაზე.

ჩამოყალიბდება ახლებური ხედვა ტურიზმის განვითარების სფეროში. ტურიზმი და მომიჯნავე ინდუსტრიები არის ყველაზე დაზარალებული პანდემიის შედეგად. ტურიზმის განვითარების ახალი სტრატეგია დაეფუძნება დივერსიფიკაციისა და ხარისხობრივი გაუმჯობესების მოთხოვნებს. გათვალისწინებული იქნება ბიზნესის მხარდაჭერა მაღალი ხარისხის სერვისების შეთავაზებისთვის, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყანაში უფრო მაღალმხარჯველი ტურისტების მოზიდვას.

კერძოდ, საქართველოს ტურისტული პოტენციალის განვითარების მიზნით, იგეგმება შემდეგი ღონისძიებები:

- J ტურიზმის აღდგენისა და კრიზისების მართვის მიმართულებით, დაგეგმილია კერძო და საჯარო სექტორის ჩართულობით სტრატეგიული გეგმის მომზადება. დოკუმენტის ძირითად მიზანს წარმოადგენს საქართველოს დახმარება ტურიზმის სტრატეგია 2025-ის ადაპტირებაში არსებული გამოწვევების შესაბამისად, რომელიც მოიცავს პანდემიისა და მის შემდგომ პერიოდებს, რათა მოხდეს ტურიზმის ეფექტიანი და დროული აღდგენა.
- J მომდევნო 4 წლის მანძილზე განხორციელდება სამიზნე ქვეყნების დივერსიფიცირება, რაც გულისხმობს ევროკავშირისა და ახალი ბაზრების (ჩინეთი, აშშ და სხვ.) საბაზრო წილის ზრდას. COVID-19-ის მსოფლიოში გავრცელების ტენდენციის შესაბამისად, მოხდება მიზნობრივი ქვეყნების იდენტიფიცირება და, შესაბამისად, საერთაშორისო მარკეტინგული აქტივობების განხორციელება.
- J 2023 წელს, საქართველო, მასპინძელი ქვეყნის სტატუსით, წარდგება მსოფლიოს ყველაზე მასშტაბურ და გავლენიან ტურისტულ გამოფენაზე – ITB Berlin 2023.
- J პანდემიისშემდგომ გარემოში ტურიზმის ინდუსტრიის მხარდასაჭერად და სექტორის გასაძლიერებლად შიდა ტურისტული ნაკადების გაზრდისათვის განხორციელდება მიზნობრივი მარკეტინგული აქტივობები.

- ქვეყნის მასშტაბით ტურიზმში დასაქმებულთა და დასაქმების მსურველთათვის კვალიფიკაციის ამაღლების პროგრამების გაფართოების შედეგად გაუმჯობესდება მომსახურების დონე.
- ტურიზმის ინდუსტიის მდგრადი განვითარებისა და მომსახურების დონის გაზრდისათვის, ევროპარლამენტის დირექტივასთან მიახლოებით, ტურიზმის საკანონმდებლო ბაზის ფორმირება განხორციელდება საუკეთესო ევროპული პრაქტიკის გათვალისწინებით. აღნიშნული საკანონმდებლო ბაზის მეშვეობით დაინერგება მოგზაურობის უსაფრთხოებისა და მოხმარებელთა უფლებების დაცვის მაღალი სტანდარტი. ამასთან, საკანონმდებლო ბაზის ფორმირებით გაძლიერდება ეროვნული და რეგიონული პოლიტიკის კოორდინაცია.
- საერთაშორისო ბაზარზე არსებული მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად შემუშავდება ახალი ტურისტული პროდუქტები ისევე, როგორც გაფართოვდება არსებული პროექტები.
- მოხდება „ღვინის გზის“ პროგრამის გაფართოება ახალი ხარისხის სტანდარტით. პროექტი მოიცავს ქვეყნის მასშტაბით არსებულ ღვინის იმ საოჯახო მარნებსა და საწარმოებს, რომლებიც ეწევიან მასპინძლობას ღვინის ტურიზმის ფარგლებში.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა მთის კურორტების განვითარებას. ამ მიზნით, მომდევნო წლების განმავლობაში, განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები:

- სამთო-სათხილამურო კურორტების (გუდაური, ბაკურიანი, გოდერძი, თეთნულდი და ჰაწვალი) განვითარების მიზნით, განხორციელდება სათხილამურო ინფრასტრუქტურის განვითარება და „4 სეზონის“ ტურისტული პროდუქტების შექმნა.
- 2023 წელს, საქართველო უმასპინძლებს თხილამურსა და სნოუბორდში თავისუფალი სტილით სრიალში მსოფლიო ჩემპიონატს, ჩემპიონატის ჩატარებამდე კი აქ 12 საერთაშორისო შეჯიბრი გაიმართება. აღნიშნული ჩემპიონატის მსვლელობისას საქართველოს ათასობით ვიზიტორი ეწვევა.

3. სოციალური პოლიტიკა და ადამიანური კაპიტალის განვითარება

მთავრობის პოლიტიკისათვის მთავარ ღირებულებას წარმოადგენს ადამიანი. შესაბამისად, პოლიტიკა მიმართულია თითოეული მოქალაქის პოტენციალის რეალიზებაზე, ღირსეული ჯანდაცვისა და სოციალური დაცვის სისტემის უზრუნველყოფაზე, ასაკოვანი მოქალაქეებისთვის ღირსეული სიბერის უზრუნველყოფაზე, ხოლო მომავალი თაობისთვის საკუთარი პოტენციალის რეალიზებისა და უკეთესი მომავლის შექმნისთვის, გამართული, ინდივიდის პერსონალური უნარ-ჩვევებისა და შესაძლებლობების განვითარებასა და კონკურენტუნარიანი სამუშაო ძალის ფორმირებაზე ორიენტირებული განათლების სისტემის შექმნაზე.

3.1. ჯანმრთელობის დაცვა

ხარისხიანი და საყოველთაოდ ხელმისაწვდომი, სოციალური სამართლიანობის პრინციპზე დაფუძნებული ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის შენარჩუნება და შემდგომი განვითარება ქვეყნის ერთ-ერთი უმთავრესი პრიორიტეტია.

საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამით კვლავ უზრუნველყოფილი იქნება საქართველოს ყველა მოქალაქისათვის **სამედიცინო მომსახურებით უნივერსალური მოცვა**. გაგრძელდება მიზნობრივი ჯგუფების (სოციალურად დაუცველთა, საპენსიო ასაკის პირთა, ვეტერანთა და სხვ.) ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა, მედიკამენტებისა და ბენეფიციართა სიის გაფართოება.

ონკოლოგიური დაავადებების მართვა და ეფექტიანი მკურნალობა სახელმწიფოსთვის კვლავ ერთ-ერთი წამყვანი პრიორიტეტი იქნება და საფუძველი ჩაეყრება ონკოლოგიური დაავადებების სამკურნალო ეფექტიან და თანამედროვე მეთოდებს.

უზრუნველყოფილი იქნება **მოსახლეობისთვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პრიორიტეტულ სფეროებში** და გაიზრდება პროგრამების საბიუჯეტო დაფინანსება. გაგრძელდება ფსიქიკური ჯანმრთელობის სერვისების დენსტიტუციონალიზაციის პროცესი, საოჯახო საცხოვრისებისა და თავშესაფრის სერვისების გაფართოება და სერვისების მიმწოდებელი პერსონალის გადამზადება.

გაგრძელდება სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული **პრიორიტეტული სტაციონარული დაწესებულებების მშენებლობა, რეაბილიტაცია და აღჭურვა**. პირველადი ჯანდაცვის სისტემაში განხორციელდება **ციფრული ტექნოლოგიებისა და ტელემედიცინის დანერგვის ღონისძიებები**, გაძლიერდება ავადობისა და სიკვდილიანობის ყველაზე მძიმე ტვირთის მქონე დაავადებათა პრევენცია და პრიორიტეტული გახდება დაავადებების ადრეული დიაგნოსტიკა მათი გართულების თავიდან ასაცილებლად.

ეფექტიანობისა და ხარისხის გაზრდის მიზნით, გატარდება **ერთიანი სატარიფო პოლიტიკა** საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის ფარგლებში. გაგრძელდება სამედიცინო სერვისების ანაზღაურებისათვის დიაგნოზთან შეჭიდული ჯგუფების სისტემის (DRG) დანერგვა და პროვაიდერების სელექციური კონტრაქტირება ხარისხის სტანდარტების, ხელმისაწვდომობის, უტილიზაციის მაჩვენებლისა და დაფინანსების ახალი მეთოდების გათვალისწინებით.

ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით, დაიწყება ნებაყოფლობითი საერთაშორისო აკრედიტაციის მექანიზმების შემუშავების პროცესი. განხორციელდება **ფარმაცევტული სფეროს მარეგულირებელი საკანონმდებლო ბაზის ჰარმონიზაცია** ევროკავშირის კანონმდებლობასთან, დაინერგება სამკურნალო საშუალებების შექმნის, სტანდარტიზაციის, ხარისხის, უსაფრთხოებისა და ეფექტიანობის თანამედროვე მიდგომები.

დიპლომისშემდგომი და უწყვეტი პროფესიული განათლების გაუმჯობესების მიზნით, განხორციელდება სამედიცინო განათლების სისტემური რეფორმა, განხორციელდება ღონისძიებები უწყვეტი სამედიცინო განათლების სავალდებულო სისტემის ეტაპობრივად შემოღებისა და დარგობრივი ასოციაციების/პროფესიული ორგანიზაციების აღიარების ეფექტიანი მექანიზმის ასამოქმედებლად.

3.2. სოციალური დაცვა

სოციალური დაცვის მდგრადი სისტემის შენარჩუნება და შემდგომი გაუმჯობესება ქვეყნის ერთ-ერთი პრიორიტეტი. შესაბამისად, მთავრობა გააგრძელებს მოწყვლადი ჯგუფების მხარდაჭერას და მიზნობრივი სოციალური პროგრამების განხორციელებას მოწყვლადი ჯგუფების მდგომარეობის შესამსუბუქებლად.

გაგრძელდება საპენსიო ასაკის პირთა პენსიით უზრუნველყოფა, კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად, რაც ითვალისწინებს **სახელმწიფო პენსიის** ინდექსაციას ეკონომიკურ პარამეტრებზე დაყრდნობით და უზრუნველყოფს, დაბალი გადასახადების პირობებში, საპენსიო ასაკის მოსახლეობისათვის სოციალური გარანტიების შექმნას. უკვე, 2021 წელს, განხორციელდება 70 წლამდე ასაკით პენსიონერებისთვის პენსიის – 20 ლარით, ხოლო 70 წლის ზემოთ ასაკის პენსიონერებისთვის – 25 ლარით ზრდა.

დაიხვეწება **სოციალურად დაუცველი ოჯახების** სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასების მეთოდოლოგია და საარსებო შემწეობის გაცემის წესი; შემუშავდება და განხორციელდება შრომისუნარიანი წევრების დასაქმების წახალისებისა და ხელშეწყობის ეფექტიანი მექანიზმები.

გაუმჯობესდება და გაფართოვდება სოციალური დაცვის მექანიზმები ყველაზე მოწყვლად მდგომარეობაში მყოფი ბავშვების (მათ შორის, შშმ ბავშვები და ქუჩაში მცხოვრები ბავშვები) საჭიროებათა დაკმაყოფილებისათვის. გაგრძელდება დიდი ზომის პანსიონატების დეინსტიტუციონალიზაციის პროცესი შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა და ბავშვთა ოჯახურ გარემოში განთავსების უზრუნველსაყოფად.

გაიზრდება ძალისხმევა ძალადობის ყველა ფორმისგან ბავშვების დასაცავად, „სოციალური მუშაობის შესახებ“ საქართველოს კანონისა და „ბავშვის უფლებათა კოდექსით“ გათვალისწინებული ნორმების იმპლემენტაციისთვის.

გაგრძელდება დევნილთა საცხოვრებელი ფართობებით უზრუნველყოფის ეფექტიანი პოლიტიკა. მომავალ 4 წელიწადში დაგეგმილია 13 000 დევნილი ოჯახისა და 1200 ეკომიგრანტი ოჯახის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება.

3.3 განათლება

განვითარებული ადამიანური კაპიტალი სწრაფი ეკონომიკური ზრდის შემადგენელი მნიშვნელოვანი კომპონენტია. ადამიანური კაპიტალის განვითარებისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია ხარისხიანი განათლების სისტემის არსებობა, რაც უზრუნველყოფს საქართველოს მოქალაქეთა კონკურენტუნარიანობას როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო დონეზე.

განათლებაზე საყოველთაო ხელმისაწვდომობისა და მისი ხარისხის ზრდა საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია. განათლების რეფორმა მოითხოვს სისტემურ და თანმიმდევრულ მიდგომას, რაც გულისხმობს ადრეული და სკოლამდელი აღზრდიდან უმაღლესი განათლებისა და მეცნიერების მიმართულებების ჩათვლით ერთიან მიდგომას, რათა რეფორმის შედეგი იყოს ეფექტიანი და ხელშესახები.

შესაბამისად, საქართველოს განათლების რეფორმა არის ყოვლისმომცველი და მოიცავს განათლების სისტემის ყველა საფეხურს.

ამასთან, განიხილება კულტურისა და სპორტის მიმართულების ცალკე ინსტიტუციურ ერთეულად გამოყოფა.

ადრეული და სკოლამდელი განათლება

სკოლამდელი განათლების მიმართულებით, შენარჩუნებული იქნება მნიშვნელოვანი მონაპოვარი და საყოველთაო ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად, საჯარო დაწესებულებებში ადრეული და სკოლამდელი განათლება კვლავაც იქნება უფასო. განხორციელდება ღონისძიებები სპეციალური საჭიროების მქონე ბავშვებზე მორგებული განათლების მომსახურების უზრუნველსაყოფად.

გაგრძელდება შესაბამისი ღონისძიებები სკოლამდელ დაწესებულებებში დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურების გაუმჯობესებისა და მათი კვალიფიკაციის ამაღლების მიმართულებით. ასევე ხელი შეეწყობა სკოლამდელ დაწესებულებებში ახალგაზრდა კვალიფიციური კადრების მოზიდვას.

არაქართულენოვანი მოსახლეობით კომპაქტურად დასახლებულ ყველა რაიონში განხორციელდება სახელმწიფო ენის სწავლება ბილინგვური მოდელით, რაც ხელს შეუწყობს სასკოლო მზაობის გაუმჯობესებას, ხარისხიან საგანმანათლებლო პროცესს ზოგადი განათლების საფეხურზე და გრძელვადიან პერსპექტივაში, საქართველოში მცხოვრები არაქართულენოვანი მოსახლეობის საზოგადოებაში წარმატებულ ინტეგრაციას.

შეიქმნება 1-იდან 6 წლამდე ასაკის ბავშვების სტატისტიკური მონაცემების ამსახველი ინტეგრირებული ელექტრონული სისტემა.

გაგრძელდება ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები. ქვეყნის მასშტაბით, სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში დასრულდება 50-ზე მეტი საბავშვო ბაღის მშენებლობა, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, გაგრძელდება ახალი საბავშვო ბაღების დაფუძნება.

ზოგადი განათლება

მთავრობის პრიორიტეტი იქნება ზოგადი განათლების ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება, სისტემის განვითარება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, სისტემაში ახალგაზრდა, კვალიფიციური კადრების მოზიდვა. ამ მიზნით, მომდევნო წლების განმავლობაში:

- 1) მნიშვნელოვნად გაიზრდება ზოგადი განათლების საბიუჯეტო დაფინანსება; გაიზრდება მასწავლებელთა და სკოლის ადმინისტრაციული პერსონალის შრომის ანაზღაურება.
- 2) დამტკიცდება და დაინერგება ზოგადი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის განახლებული სტანდარტები და პროცედურები, განხორციელდება მხარდამჭერი ღონისძიებები სტანდარტების დასაკმაყოფილებლად.
- 3) შემუშავდება და დაინერგება სკოლების მართვისა და დაფინანსების დიფერენცირებული მოდელები.
- 4) გაგრძელდება ახალი, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი, მაღალ სტანდარტებზე ორიენტირებული ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და შესაბამისი სასწავლო რესურსების შექმნა და განვითარება, გადამუშავდება საშუალო საფეხურის ეროვნული სასწავლო გეგმა; დაინერგება ფართომასშტაბიანი სასკოლო შეფასების სისტემა; დაიწყება ელექტრონული რესურსების განვითარება.
- 5) კიბერუსაფრთხოების სფეროში განათლებისა და ცოდნის დონის ამაღლების მიზნით, მასწავლებლები გაივლიან მომზადებას შესაბამის საკითხებში.
- 6) გაგრძელდება ახალი სახელმძღვანელოების შექმნის პროცესი გრიფირების განახლებული პროცედურებით.
- 7) მთელი საქართველოს მასშტაბით აქტიურად დაინერგება და განვითარდება ინკლუზიური განათლების კომპონენტები სსსმ/შშმ პირებისთვის განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და მათზე მორგებული სასწავლო პროცესის წარმართვისათვის.
- 8) ფართო მასშტაბით დაინერგება ბილინგვური სწავლების განსხვავებული მოდელი არაქართულენოვანი სკოლების მოსწავლეებში.
- 9) განისაზღვრება განათლების მიღმა დარჩენილი პირების სასწავლო პროცესში ინტეგრაციის პოლიტიკა, მათთვის უზრუნველყოფილი იქნება ალტერნატიული კურიკულუმი.
- 10) დიასპორის წარმომადგენლებისთვის ხელმისაწვდომი იქნება ქართული ენის დისტანციური სწავლების კურსი; ინკლუზიური განათლების პოპულარიზაციის მიზნით, განხორციელდება ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებები.
- 11) სკოლაში უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მიზნით, შეიქმნება პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელების, ასევე ფსიქო-სოციალური მომსახურების მიღების მოქნილი და შედეგებზე ორიენტირებული მექანიზმები, გაიზრდება მანდატურის სამსახურის მომსახურებით მოსარგებლე საჯარო სკოლების რაოდენობა, განხორციელდება მანდატურების, ფსიქოლოგებისა და სოციალური მუშაკების, ასევე უსაფრთხოების დაცვაზე უფლებამოსილი პირების გადამზადების პროგრამები.

- J შემუშავდება მასწავლებლის პროფესიის რეგულირების ახალი წესი, განხორციელდება მასწავლებელთა უწყვეტი პროფესიული განვითარების ღონისძიებები, მათი პროფესიული საჭიროებების შესაბამისად.
- J ეტაპობრივად დაიხვეწება სწავლების დისტანციური და ჰიბრიდული მეთოდოლოგია.
- J გაგრძელდება სასკოლო ინფრასტრუქტურის განვითარება. 2021 წელს გაგრძელდება სრულად ადაპტირებული 57 ახალი სკოლის მშენებლობა და 91 ავარიული საჯარო სკოლის გამაგრება/სრული რეაბილიტაცია, სსსმ მოსწავლეებისათვის საჭირო გარემოს შექმნის მოთხოვნების გათვალისწინებით. 2021 – 2024 წლებში დაგეგმილია საქართველოს მთავრობისა და დონორი ორგანიზაციების დაფინანსებით საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია და მშენებლობა, მათ შორის, 2021-2022 წლებში დასრულდება 47 სკოლის მშენებლობა და 80 სკოლის გამაგრება/სრული რეაბილიტაცია.

უმაღლესი განათლება

მომდევნო 4 წლის განმავლობაში, უმაღლესი განათლების სისტემის განვითარების მიზნით, დაგეგმილია შემდეგი ღონისძიებების გატარება:

- J გაიზრდება უმაღლესი განათლების საბიუჯეტო დაფინანსება.
- J შემუშავდება უმაღლესი განათლების სისტემის დაფინანსების ახალი მოდელი, რომელიც ხელს შეუწყობს საგანმანათლებლო დაწესებულების მდგრად განვითარებასა და სასწავლო პროცესის სწავლის შედეგებზე ორიენტირებას.
- J განხორციელდება ხარისხის განვითარების მხარდამჭერი ღონისძიებები.
- J შემუშავდება სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისა და სადოქტორო პროგრამების შეფასების ერთიანი კონცეფცია.
- J სახელმწიფოს მხრიდან ხელი შეეწყობა უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების საერთაშორისო აკრედიტაციის მოპოვებას.
- J გაგრძელდება პროგრამა – „ვისწავლოთ საქართველში“.
- J ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით: გაგრძელდება მასწავლებლის მომზადების ერთწლიან საგანმანათლებლო პროგრამებზე ჩარიცხულ პირთა დაფინანსება, ამოქმედდება სპეციალური მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამები, გაგრძელდება სკოლისშემდგომი განათლებისათვის მომზადების პროგრამა ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრებ პირთათვის, გაგრძელდება მსჯავრდადებულის მიერ ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამაზე განათლების მიღების ხელშემწყობი ღონისძიებები.
- J საქართველო მომზადდება Erasmus+ პროგრამულ ქვეყნად, რის შედეგადაც, გარდა უმაღლესი განათლებისა და ახალგაზრდობის კომპონენტებისა, საქართველოს გაეხსნება წვდომა პროგრამის ყველა კომპონენტზე.
- J გაგრძელდება უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების დაფინანსება ინფრასტრუქტურისა და სასწავლო გარემოს გასაუმჯობესებლად.

პროფესიული განათლება

საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტად დარჩება პროფესიული განათლების განვითარება, როგორც შრომის ბაზარზე მოთხოვნასა და მიწოდებას შორის არსებული დისბალანსის აღმოფხვრის

მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტი. ამ მიზნით, შემდგომი 4 წლის განმავლობაში დაგეგმილია შემდეგი ღონისძიებები:

- J გაიზრდება პროფესიული განათლების საბიუჯეტო **დაფინანსება**, ამოქმედდება პროფესიული განათლების დაფინანსების შედეგებზე დაფუძნებული მოდელი.
- J შემუშავდება პროფესიული საგანმანათლებლო სისტემის განვითარების 2021 და შემდგომი წლების **გრძელვადიანი სტრატეგია** და შესაბამისი სამოქმედო გეგმები.
- J საჯარო-კერძო პარტნიორობით დაინერგება პროფესიული განათლების სისტემის მართვის ახალი მოდელი; **დარგობრივი გაერთიანებებისა და კერძო სექტორის** როლი იქნება გადამწყვეტი პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების მომზადებისა და განხორციელების პროცესში.
- J გაიზრდება პროფესიული საგანმანათლებლო და მომზადება-გადამზადების პროგრამების **ხელმისაწვდომობა**, შემუშავდება პროფესიული განათლების მიღმა მყოფი მოწყვლადი ჯგუფების იდენტიფიკაციისა და პროფესიულ განათლებაში ჩართვის მექანიზმები.
- J დამტკიცდება **პროფესიული განათლების მასწავლებლის** პროფესიული სტანდარტი და მომზადების, პროფესიაში შესვლისა და უწყვეტი პროფესიული განვითარების ახალი მოდელი.
- J ამოქმედდება პროფესიული განათლების მასწავლებლის შედეგებზე ორიენტირებული **შრომის ანაზღაურების** ახალი მოდელი.
- J პროფესიული განათლების **ხარისხის უზრუნველყოფის** მიზნით, გაგრძელდება კვალიფიკაციების ახალი ჩარჩოსა და პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ავტორიზაციის ახალი სტანდარტების დანერგვის პროცესი; დაინერგება კრედიტების ახალი, ევროპული სისტემა და კერძო სექტორის მიერ/მონაწილეობით პროფესიული კვალიფიკაციების განვითარების მოდელი.
- J გაიზრდება დუალური და ბაზარზე მოთხოვნადი პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების **პროგრამების** რაოდენობა, რის საფუძველზეც გაიზრდება პროფესიული განათლების კურსდამთავრებულთა დასაქმების მაჩვენებელი; განისაზღვრება მოკლე ციკლის პროგრამების მარეგულირებელი ჩარჩო, დაიწყება მათი დანერგვა და სტუდენტთა მიღება პროგრამებზე; გაიზრდება ინტეგრირებული პროგრამების მასშტაბები.
- J დაიწყება **არაფორმალური განათლების აღიარება** და გაფართოვდება აღიარების მასშტაბები.
- J პროფესიული განათლების სისტემის **ინტერნაციონალიზაციის** მიზნით, შეიქმნება საერთაშორისო სერტიფიცირების შესაძლებლობები საერთაშორისო გაცვლითი პროგრამების განსახორციელებლად და ინგლისური ენის სწავლების გასაძლიერებლად.
- J დაინერგება პროფესიული განათლების **მართვის ელექტრონული სისტემა**; შეიქმნება პროფესიული განათლების ახალი პორტალი.
- J **ინფრასტრუქტურის** განვითარების მიზნით, ქვეყნის სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში განხორციელდება 6 პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების მშენებლობა, 2 სტუდენტური საცხოვრებლის განვითარება, 3 პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების სრული რეაბილიტაცია. საჭიროების შესაბამისად, გაგრძელდება ახალი პროფესიული სასწავლებლების დაფუძნება. განხორციელდება ღონისძიებები არსებული გეოგრაფიული ქსელის საჯარო-კერძო ფორმატში გაფართოების მიზნით; სკოლებსა და უნივერსიტეტებში გაძლიერდება პროფესიული განათლების მიწოდება.

3.4 მეცნიერება

შემუშავდება და დამტკიცდება საქართველოში მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების განვითარების **სტრატეგიული გეგმა**, რომლის მთავარი მიზანი იქნება ქვეყნის ეკონომიკის სტრატეგიული განვითარების მოთხოვნებსა და საზოგადოების საჭიროებებზე ორიენტირებული ინსტიტუციების განვითარების ხელშეწყობა.

გათვალისწინებულია საინჟინრო, საბუნებისმეტყველო და ტექნოლოგიური (STEM), ასევე ჰუმანიტარული და ქართველოლოგიური სამეცნიერო **საგრანტო კონკურსების დაფინანსების ზრდა**, ფუნდამენტური კვლევების მასშტაბის გაფართოება.

საზღვარგარეთ მოღვაწე ქართველი და უცხოელი აკადემიური და სამეცნიერო პერსონალის ქართულ სამეცნიერო სივრცესთან თანამშრომლობა გახდება უპირატესი ზრუნვის საგანი.

გათვალისწინებულია გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების კომერციალიზაციის პროცესის გაძლიერება.

მომდევნო წლებში გაიზრდება მეცნიერების სახელმწიფო **დაფინანსება**, მეცნიერ-თანამშრომლეთა შრომის ანაზღაურება და დაინერგება შედეგებზე დაფუძნებული დაფინანსების მოდელი.

ქართველ მკვლევართა ყველა თაობის გადამზადების, მათთვის ახალი ცოდნის მიწოდების, ახალი კომპეტენციების გამომუშავების, მათი თანამედროვე გლობალურ სამეცნიერო სივრცეში უკეთეს ორგანიზების მიზნით, განხორციელდება პროექტი – **„მეცნიერების მენეჯმენტის სკოლა“**.

დაიხვეწება მეცნიერების **მართვის სისტემა**, სახელმწიფო განსაზღვრავს სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებებისთვის სავალდებულო მინიმალურ სტანდარტებს და იზრუნებს საქართველოში მოქმედი სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუციების საქმიანობის ხარისხის გაუმჯობესებაზე.

ხელი შეეწყობა **საერთაშორისო ჩარჩოპროგრამებსა და სამეცნიერო პროექტებში** სამეცნიერო ინსტიტუციებისა და კვლევითი ჯგუფების აქტიურ ჩართულობას და ორმხრივი და მრავალმხრივი სამეცნიერო-კვლევითი და ტექნოლოგიური პროექტების განხორციელებას, შეიქმნება შესაბამისი საკანონმდებლო გარანტიები; ხელი შეეწყობა ქართველი მკვლევარების ჩართულობას ევროკომისიის კვლევისა და ინოვაციის პროგრამის **„Horizon Europe“**-ის საგრანტო კონკურსებში.

გაუმჯობესდება **სამეცნიერო ინფრასტრუქტურა** და მიუახლოვდება საერთაშორისო სტანდარტებს.

3.5 ახალგაზრდული პოლიტიკა

სახელმწიფო აღიარებს ახალგაზრდების მნიშვნელოვან როლს ქვეყნის განვითარების პროცესში და ახალგაზრდებისთვის და ახალგაზრდებთან ერთად ქმნის განვითარების მხარდამჭერ ეკოსისტემას, რაც უზრუნველყოფს მათი პოტენციალის სრულად რეალიზებას, ეკონომიკურ გაძლიერებასა და საზოგადოებრივ ცხოვრებასა და დემოკრატიულ პროცესებში აქტიურ მონაწილეობას.

სწორედ აღნიშნული მიზნის მიღწევას ემსახურება საქართველოს პარლამენტის დადგენილებით დამტკიცებული **„2020-2030 წლებისთვის საქართველოს ახალგაზრდული პოლიტიკის კონცეფცია“**. კონცეფციის დოკუმენტით განსაზღვრული სტრატეგიული პრიორიტეტების განხორციელების უზრუნველყოფის მიზნით, საქართველოს მთავრობა უახლოეს მომავალში დაამტკიცებს **„სახელმწიფო ახალგაზრდული სტრატეგია – 2025-ს“**.

სახელმწიფოს ახალგაზრდული სტრატეგიის განხორციელების კვალდაკვალ, მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა ახალგაზრდების აქტიურ ჩართულობას მათთვის მნიშვნელოვან საკითხებთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებათა მიღების პროცესში, მათ შორის, ახალგაზრდული პოლიტიკისა და პროგრამების შემუშავების, იმპლემენტაციის, მონიტორინგისა და შეფასების მიმართულებით.

ახალგაზრდების დასაქმების ხელშეწყობის მიზნით, გაიზრდება კარიერულ კონსულტაციაზე ხელმისაწვდომობა, გაგრძელდება ონლაინ საინფორმაციო ცენტრის – ახალგაზრდული შესაძლებლობების ონლაინ პლატფორმის (Youthplatform.gov.ge) განვითარება.

გაფართოვდება **საერთაშორისო თანამშრომლობა** ახალგაზრდული პოლიტიკისა და ახალგაზრდული საქმიანობის მიმართულებით.

3.6 კულტურა

„კულტურის სტრატეგია 2025-ის“ მიზნებისა და ამოცანების განსახორციელებლად, გაგრძელდება და გაფართოვდება კულტურის სფეროს განვითარების ხელშეწყობის სახელმწიფო პროგრამები და ღონისძიებები.

დაიხვეწება კულტურის სფეროს მარეგულირებელი, მათ შორის, კულტურული მემკვიდრეობის (მატერიალური, არამატერიალური, ბუნებრივი მემკვიდრეობა) სფეროში არსებული **კანონმდებლობა**.

შეიქმნება კულტურის **მართვის** მოქნილი, ევროპულ სტანდარტებთან დაახლოებული მოდელი და დაფინანსების ეფექტიანი მექანიზმი.

კულტურის სფეროს მართვის მოდერნიზაციისა და გაუმჯობესების მიზნით, განხორციელდება **ახალი კადრების მოზიდვა და რესურსების მობილიზება** პრიორიტეტული მიმართულებების სარეალიზაციოდ, დაინერგება ახალი ინიციატივები, ეტაპობრივად მოწესრიგდება მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და ინფრასტრუქტურა, კულტურული მემკვიდრეობის კვლევისა და რეაბილიტაციის მიმართულებით დაინერგება **თანამედროვე ტექნოლოგიები**.

კულტურის რესურსი აქტიურად იქნება გამოყენებული ტურიზმისა და შემოქმედებითი მეწარმეობის განვითარებისთვის. საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების ადგილობრივ პრაქტიკაში გამოყენების მიზნით, განხორციელდება ახალი გამოწვევების შესაბამისი მიზნობრივი პროგრამები.

აქტიურად გაგრძელდება კულტურის თანამედროვე ინფრასტრუქტურის მოწყობის, ახალი ტექნოლოგიების გამოყენებისა და კულტურის სექტორის **ციფრულ სამყაროში ინტეგრირების** ხელშეწყობის ღონისძიებები, რაც კულტურის სექტორის ორგანიზაციებისა და ხელოვანებისათვის დასაქმებისა და შემოქმედებითი თვითრეალიზების დამატებით შესაძლებლობებს შექმნის.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა **სახელოვნებო განათლების** მიმართულებით სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულებებში აკადემიური და სამეცნიერო ადამიანური რესურსის გაძლიერებაზე ორიენტირებული პროგრამების შემუშავებას, თანამედროვე ხელოვნების სფეროში ინოვაციური მეთოდებისა და ტექნოლოგიების გამოყენების მხარდაჭერას, ახალგაზრდა ხელოვანების ინიციატივების ხელშეწყობას.

გაგრძელდება **ევროპასთან ინტეგრაციის** პროცესი; განხორციელდება საქართველოსა და მისი კულტურის შესახებ საერთაშორისო საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობის ღონისძიებები, გაიზრდება საერთაშორისო პროგრამებსა და ღონისძიებებში მონაწილეობის მაჩვენებელი. ხელი შეეწყობა ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში საერთაშორისო კულტურული ურთიერთობების გაღრმავებას, რეგიონების სახელოვნებო ინსტიტუციების, კოლექტივების ქვეყნის ერთიან კულტურულ სივრცეში ჩართულობასა და საერთაშორისო ასპარეზზე მათ წარმოჩენას.

გაიზრდება **კულტურის ხელმისაწვდომობა** ფართო საზოგადოებისათვის, განსაკუთრებით, რეგიონების მოსახლეობისათვის, ეთნიკური უმცირესობებისა და შშმ პირებისათვის; ხელი შეეწყობა ეთნიკურ უმცირესობათა კულტურული თვითმყოფადობის შენარჩუნებასა და შშმ პირთა შემოქმედებითი უნარების განვითარებას.

3.7 სპორტი

გაიზრდება სახელმწიფოს მხრიდან მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის დაფინანსება.

პროფესიული სპორტის განვითარების მიზნით, გაგრძელდება ქვეყნის ნაკრები გუნდების მზადება და მონაწილეობა საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში, სასწავლო-საწვრთნელი შეკრებების მოწყობა, საქართველოს ჩემპიონატებისა და პირველობების ჩატარება, სპორტის სახეობების პოპულარიზაცია და სპორტის ეროვნული სახეობების განვითარების ხელშეწყობა.

გაგრძელდება სპორტის სხვადასხვა სახეობაში **საერთაშორისო ჩემპიონატების/ტურნირების საქართველოში მასპინძლობისათვის** აქტიური მხარდაჭერა: საქართველო უმასპინძლებს ისეთ მნიშვნელოვან **საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებს**, როგორებიცაა: 2023 წლის მსოფლიო ჩემპიონატი ფრისტაილსა და სნოუბორდში და 21 წლამდეელთა ევროპის ჩემპიონატი ფეხბურთში.

გაგრძელდება დამსახურებული სპორტის მოღვაწეებისა და ვეტერანი სპორტსმენების, მაღალმთიან დასახლებებში სპორტის სფეროში დასაქმებული მწვრთნელების **სოციალური მხარდაჭერის** პროგრამების, ასევე ოლიმპიური ჩემპიონების, პერსპექტიული და საერთაშორისო ასპარეზზე გამარჯვებული სპორტსმენების მხარდაჭერის ღონისძიებები;

შეიქმნება სპორტული დაგების განხილვების ქმედითი სისტემა. დაინერგება **სპორტსმენთა უფლებების დაცვისა** და მათი გადაწყვეტილებების მიღებაში ჩართვის მოდელი;

სპორტული **ინფრასტრუქტურის** განვითარების სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შესაბამისად, შეიქმნება სპორტული ინფრასტრუქტურის მართვის ქმედითი მოდელი, რომელიც საჯარო და კერძო სექტორის ეფექტიან თანამშრომლობაზე იქნება დაფუძნებული. აშენდება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სპორტული ინფრასტრუქტურა.

4. სახელმწიფო მმართველობა

მთავრობის პოლიტიკის ეფექტიანი განხორციელების საფუძველი იქნება კვალიფიციური, კეთილსინდისიერი, გამართულად მომუშავე სახელმწიფო მმართველობის სისტემა, რომლის შემდგომი განვითარებისა და სახელმწიფო ინსტიტუტების გაძლიერებისთვის მომდევნო წლებში მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგმება.

მთავრობის პრიორიტეტად რჩება საჯარო მმართველობის რეფორმის გაგრძელება და აღნიშნულ პროცესში საერთაშორისო პარტნიორებთან თანამშრომლობის გამყარება. რეფორმის მთავარი მიზანია, სახელმწიფო მმართველობა გახდეს კიდევ უფრო ეფექტიანი, რომლის მუშაობის შედეგები ხელშესახები იქნება თითოეული მოქალაქისთვის.

საჯარო მმართველობის რეფორმა ფუნდამენტურ როლს თამაშობს საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის გზაზე, რაც მთავრობის ხედვის ჩამოყალიბების პროცესში მნიშვნელოვანი პრიორიტეტია. შესაბამისად, გაგრძელდება თანამშრომლობა ევროკავშირსა და აღმოსავლეთ პარტნიორობის ინიციატივის (Eastern Partnership – EaP) ქვეყნებთან, რათა საქართველოში კიდევ უფრო გაძლიერდეს ინსტიტუტები, რომლებსაც აქვთ რესურსი, საერთაშორისოდ დამკვიდრებული მაღალი სტანდარტების შესაბამისად, უკასუხონ თანამედროვე დემოკრატიული მმართველობის გამოწვევებს და იყვნენ ლიდერები რეგიონში.

მთავრობა ექსპერტების, ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციების მაქსიმალური ჩართულობით შეიმუშავებს საჯარო მმართველობის რეფორმის ახალ სტრატეგიას, რომელიც 2021 – 2024 წლების პრიორიტეტულ მიმართულებებსა და სფეროებს განსაზღვრავს.

მაღალი სტანდარტის მმართველობის ჩამოყალიბების წინაპირობად კვლავ დარჩება ღია მმართველობა და საქართველოს წარმატებული წევრობა ღია მმართველობის პარტნიორობაში (Open Government Partnership – OGP). სამოქალაქო საზოგადოებასთან თანამშრომლობის განახლებულ

ფორმატში, მთავრობა შეიმუშავებს ღია მმართველობა საქართველოს ახალ სამოქმედო გეგმას, რომელიც ანგარიშვალდებულების, გამჭვირვალობისა და ღიაობის გაუმჯობესების მიზნით, კონკრეტულ მიზნებსა და ამოცანებს განსაზღვრავს.

საჯარო მმართველობის ძირეული რეფორმისა და კარგი მმართველობის უზრუნველსაყოფად, მთავრობის ძალისხმევა მიმართული იქნება რამდენიმე მიმართულებით, მათ შორის:

- 1) შეიქმნება მტკიცე საკანონმდებლო საფუძველი როგორც ცენტრალურ, ისე ადგილობრივ დონეზე, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს პოლიტიკის სწორად და ერთგვაროვნად დაგეგმვა ყველა დონეზე. ამ მიზნით, გაძლიერდება პოლიტიკის დოკუმენტების ხარისხის კონტროლი და გაიზრდება საჯარო მოხელეთა შესაძლებლობები;
- 2) საჯარო სამსახურის წარმატებული რეფორმის სრულყოფის მიზნით, ყველა საჯარო დაწესებულებაში გაგრძელდება ადამიანური კაპიტალის განვითარება, ინსტიტუციურად გაძლიერდება საჯარო სამსახურის ბიურო და უზრუნველყოფილი იქნება საჯარო დაწესებულებებში პროფესიული განვითარების ეფექტიანი, თანამედროვე და ინოვაციური სისტემების შექმნა;
- 3) სახელმწიფო მმართველობის სისტემის თანმიმდევრული დეკონცენტრაციისა და დეცენტრალიზაციის გზით, მთავრობის პრიორიტეტი იქნება დეცენტრალიზაციის დამტკიცებული პოლიტიკის წარმატებით განხორციელება. მთავრობის მიზანია, 2024 წლისთვის ჩამოყალიბდეს ევროპული სტანდარტების ადგილობრივი თვითმმართველობა და წარმატებით დასრულდეს დარგობრივ-ცენტრალიზებული მმართველობის ეფექტიან ადგილობრივ-ტერიტორიულ მმართველობად გარდაქმნის პროცესი.
- 4) სახელმწიფო და მუნიციპალური სერვისების გაუმჯობესების მიზნით, შემუშავდება სერვისების შექმნის, მიწოდების, ხარისხის უზრუნველყოფისა და განფასების ერთიანი სტანდარტი, რომლის მეშვეობით შესაძლებელი გახდება მომხმარებელთა ჩართულობის უზრუნველყოფა და სერვისებზე კიდევ უფრო მარტივი ხელმისაწვდომობა. ზემოაღნიშნული, ფიზიკურ მომსახურებასთან ერთად, ასევე უზრუნველყოფს ონლაინ-მომსახურების დახვეწას და ახალი, დამატებითი სახელმწიფო სერვისების გაციფროვნებას. ერთიანი პოლიტიკის მეშვეობით, ქვეყანაში პირველად დაინერგება სახელმწიფო სერვისების ფასწარმოქმნის სამართლიანი და გამჭვირვალე სტანდარტი.
- 5) მთავრობის პრიორიტეტად რჩება კრიტიკული ინფრასტრუქტურის უსაფრთხოების გაძლიერება და ელექტრონული მმართველობის განვითარება, რაც ასევე მოიცავს ელექტრონული სერვისების ხელმისაწვდომობის ზრდას. ამ მიზნით, შემუშავდება ქვეყნის რიგით მეორე ციფრული მმართველობის სტრატეგია და შესაბამისი სამოქმედო გეგმა. მთავრობის მიზანია, ერთი მხრივ, საჯარო უწყებებში შიდა პროცესების გაციფროვნება მეტი ეფექტიანობისთვის და დისტანციური სერვისების კიდევ უფრო მეტად დახვეწა და გაფართოება ხელმისაწვდომობისა და ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით, ხოლო, მეორე მხრივ, მოქალაქეებისა და ბიზნესისთვის გამარტივებული, მომხმარებელზე ორიენტირებული და ხარისხიანი ელექტრონული სახელმწიფო სერვისების შეთავაზება ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და პერსონალურ მონაცემთა დაცვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. აღნიშნულ მიმართულებათა მნიშვნელობა ნათლად გამოიკვეთა COVID-19-ით განპირობებული პანდემიით შექმნილი ვითარების პირობებში. მაგალითად, გაგრძელდება მუშაობა კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერისა და შტამპის დამატებითი ინსტრუმენტების დანერგვაზე, რაც მნიშვნელოვნად დააჩქარებს მომსახურების მიღების დროს და საშუალებას მისცემს მოქალაქეებსა და ორგანიზაციებს, დისტანციურად და უსაფრთხოდ მიიღონ სახელმწიფო სერვისები.
- 6) დისტანციური სერვისების განვითარების მიზნით, შემუშავდება ეროვნული არქივის მკვლევართა მომსახურების ელექტრონული პროგრამა და ახალი კატალოგები.

-)] გაგრძელდება მუშაობა ელექტრონული არქივაციის მიმართულებით, რომელმაც უნდა უზრუნველყოს ელექტრონული დოკუმენტების საიმედო შენახვა.
-)] საჯარო ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით, გადაიხედება და დაიხვეწება შესაბამისი საკანონმდებლო ბაზა.
-)] კანონმდებლობით მოწესრიგდება საჯარო სამართლის იურიდიული პირების შექმნასა და საქმიანობასთან დაკავშირებული საკითხები და, არსებული საჯარო სამართლის იურიდიული პირების კატეგორიზების მიზნით, განხორციელდება მათი ფუნქციური ანალიზი კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე განისაზღვრება სახელმწიფო მმართველობის (ადგილობრივი თვითმმართველობის) ორგანოების მიერ კერძო სამართლის იურიდიული პირების დაფუძნებისთვის კანონმდებლობით დადგენილი კონკრეტული მოთხოვნები.
-)] ანგარიშვალდებულებისა და პასუხისმგებლობის გაძლიერების მიზნით, დაიხვეწება საჯარო ფინანსების განაწილებისა და მართვის სისტემა; აგრეთვე დადგინდება წლის განმავლობაში განხორციელებული პროგრამებისა და პროექტების შესრულების ანგარიშგების, ასევე მათი გამოქვეყნებისა და საზოგადოებისთვის წარდგენის სტანდარტები როგორც ცენტრალურ, ასევე ადგილობრივ დონეზე.
-)] ეფექტიანი სახელმწიფო მმართველობის უზრუნველყოფის მიზნით, გააქტიურდება კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა: გაგრძელდება ანტიკორუფციული პოლიტიკის (სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის) აქტიური განხორციელება, კორუფციის პრევენციის საერთაშორისო მექანიზმების დანერგვა. ამალდება საზოგადოების ცნობიერება კორუფციულ დანაშაულებსა და მათთან ბრძოლის მეთოდებზე.
-)] გაგრძელდება თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების მონიტორინგი, დაიხვეწება არსებული ელექტრონული სისტემა იმისთვის, რომ უზრუნველყოს არა მარტო არასრული და არასწორი ინფორმაციის შემთხვევების გამოვლენა, არამედ ინტერესთა კონფლიქტების შესაძლო ფაქტების პრევენცია, რაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია სრულყოფილი მონიტორინგის განხორციელების მიმართულებით.

ძირითადი საბიუჯეტო და მაკროეკონომიკური პარამეტრები

მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ამოცანები

საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის მაკროეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის უზრუნველყოფისაკენ, რომლის მისაღწევად ძირითადი პრიორიტეტებია:

- ეკონომიკის სტაბილიზაცია და მომდევნო ეტაპზე ეკონომიკის მდგრადი და მაღალი ტემპით ზრდა;
- საშუალოვადიან პერიოდში ინფლაციის დონის მიზნობრივი მაჩვენებლის შენარჩუნება;
- უმუშევრობის დონის შემცირება;
- საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება;

საშუალოვადიანი მაკროეკონომიკური პროგნოზები

ცხრილი 1. ძირითადი მაკროეკონომიკური ინდიკატორები

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	ფაქტ.	ფაქტ.	ფაქტ.	მოსაღ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.
რეალური მშპ (ზრდის ტემპი)	5.0	-6.8	10.4	8.5	5.0	5.2	5.2	5.0
ნომინალური მშპ (მლნ ლარი)	49,252.7	49,266.7	60,231.6	72,215.3	79,617.4	86,270.2	93,479.0	101,097.5
მშპ ერთ სულ მოსახლეზე (აშშ დოლარი)	4,696.2	4,255.7	5,015.3	6,565.5	7,492.4	8,118.5	8,796.8	9,513.8
სამომხმარებლო ფასების ინდექსი (საშუალო პერიოდის განმავლობაში)	4.9	5.2	9.6	11.5	4.7	3.0	3.0	3.0
მიმდინარე ანგარიში (პროცენტულად მშპ-თან)	-5.8	-12.5	-10.1	-6.9	-6.7	-5.6	-4.9	-4.1

მშპ

2021 წელს მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდამ 10.4 პროცენტი შეადგინა, ხოლო 2022 წელს მოსალოდნელია ეკონომიკის 8.5 პროცენტით ზრდა. მომდევნო წლებში ეკონომიკა გაჯანსაღებას დაიწყებს და 2023-2026 წლებში საშუალოდ 5.1 პროცენტით გაიზრდება. 2026 წლისთვის ნომინალური მთლიანი შიდა პროდუქტი 101.1 მლრდ ლარამდე გაიზრდება, ხოლო მშპ ერთ სულ მოსახლეზე 2021 წელთან შედარებით 11.0 ათასი ლარით (4.5 ათასი აშშ დოლარით) მოიმატებს და 27 114.3 ლარს (9 513.8 აშშ დოლარი) გაუტოლდება.

ფასები

საქართველოს ეროვნული ბანკი ახორციელებს ინფლაციის თარგეთირების პოლიტიკას, რაც ითვალისწინებს ეკონომიკის განვითარების არსებული დონისათვის ოპტიმალური ინფლაციის განსაზღვრას და მის მიღწევას. საშუალოვადიანი პერიოდისათვის ინფლაციის მიზნობრივი მაჩვენებელი 3.0 პროცენტს შეადგენს. მიუხედავად ამისა, ინფლაციის მაჩვენებელი 2022 წლისთვის 11.5 პროცენტამდე გაიზრდება. საშუალოვადიან პერიოდში ინფლაცია შემცირებას დაიწყებს და 2023-2026 წლებში მიზნობრივ მაჩვენებელზე შენარჩუნდება.

მიმდინარე ანგარიშის ბალანსი

2021 წელს მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 10.1 პროცენტის დონეზე დაფიქსირდა, რაც წინა წელთან შედარებით ტურიზმის სექტორისა და სასაქონლო ექსპორტის გაუმჯობესებით იყო გამოწვეული. 2022 წლისთვის მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 6.9 პროცენტის დონეზეა ნავარაუდები, რის შემდეგაც მოსალოდნელია მისი თანმიმდევრული კლება და 2026 წლისთვის 4.1 პროცენტამდე შემცირება.

დეფიციტი

2021 წელს სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის დეფიციტმა 6.2%-ს მიაღწია, რაც ძირითადი ფისკალური მაჩვენებლების გაუმჯობესებასთან ერთად გარკვეულწილად წინა წელთან შედარებით ხარჯების შემცირებით არის გამოწვეული. 2022 წლის ბიუჯეტის ცვლილების მიხედვით მიმდინარე წლის ბიუჯეტი უფრო გაუმჯობესებულ პარამეტრებზე დაიგეგმა და მოსალოდნელია ნაერთი ბიუჯეტის დეფიციტის 3.1%-მდე შემცირება. აღსანიშნავია, რომ 2022 წელს სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის უარყოფითი მთლიანი სალდო, „ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის დადგენილი ზღვრის მიღმა განისაზღვრა (2 246 მლნ ლარი), რაც პროგნოზირებული მშპ-ის 3.1%-ს შეადგენს („ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი ზღვარი - მშპ-ის 3%). 2023 წლისათვის სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის დეფიციტი ჩამოცდება კანონმდებლობით დადგენილ ზღვარს და განისაზღვრება 2.5%-ის ფარგლებში, ხოლო საშუალოვადიანი პერიოდის ბოლოსთვის შეადგენს 2.2%-ს.

მთავრობის ვალი

პანდემიის შემდგომი ეკონომიკური აღდგენისა და გაუმჯობესებული პარამეტრების პარალელურად, 2021 წელს მთავრობის ვალი მნიშვნელოვნად შემცირდა და მშპ-ს 49.4% შეადგინა, რაც ვალის 10 პროცენტულ პუნქტზე მეტად შემცირებას გულისხმობს წინა წელთან შედარებით. აქედან, საგარეო ვალი 39.8, ხოლო საშინაო ვალი 9.6 პროცენტია. 2022 წლისთვის ვალის კიდევ უფრო, 39.6%-მდე შემცირებაა მოსალოდნელი, ძირითადად საგარეო ვალის შემცირების ხარჯზე, ხოლო 2023-2026 წლებში დაგეგმილია მთავრობის ვალის თანმიმდევრული კლება და 2026 წლისთვის 36.9 პროცენტამდე შემცირება.

მიმდინარე ძირითადი ეკონომიკური ტენდენციები

მთლიანი შიდა პროდუქტის დინამიკა

2021 წელს, მთლიანი შიდა პროდუქტის რეალურმა ზრდამ წინა წელთან შედარებით 10.4 პროცენტი შეადგინა. პირველ კვარტალში კლება 4.1%, მეორე კვარტალში ზრდა 28.9%, მესამე კვარტალში ზრდა 9.1%, ხოლო მეოთხე კვარტალში ზრდა 8.8%. 2021 წელს მთლიანი შიდა პროდუქტი ნომინალურ გამოსახულებაში 60 231.6 მლნ ლარით განისაზღვრა, რაც 22.3 პროცენტით აღემატება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს. ხოლო მშპ ერთ სულ მოსახლეზე 16 154.1 ლარს (5 015.3 აშშ დოლარი) შეადგენს.

საქსტატის წინასწარი მონაცემებით, 2022 წლის პირველ კვარტალში რეალურმა ზრდამ 14.9 პროცენტი, ხოლო მეორე კვარტალში 7.1 პროცენტი შეადგინა. შესაბამისად, პირველი ნახევრის მონაცემებით, მშპ-ს რეალური ზრდა 10.5 პროცენტის დონეზე დაფიქსირდა.

ეკონომიკური ზრდის დარგობრივი სტრუქტურა

2021 წლის მონაცემებით ეკონომიკური ზრდა დაფიქსირდა შემდეგ დარგებში: ხელოვნება, გართობა და დასვენება (43.1%), წყალმომარაგება; კანალიზაცია, ნარჩენების მართვა და

დაბინძურებისაგან გასუფთავების საქმიანობები (38.9%), ელექტროენერჯის, აირის, ორთქლის და კონდიციონერული ჰაერის მიწოდება (33.5%), განთავსების საშუალებებით უზრუნველყოფის და საკვების მიწოდების საქმიანობები (29.8%), ჯანდაცვა და სოციალური მომსახურების საქმიანობები (28.7%), ტრანსპორტი და დასაწყობება (27.6%), ინფორმაცია და კომუნიკაცია (23.9%), საფინანსო და სადაზღვევო საქმიანობები (23.5%). ხოლო კლება დაფიქსირდა შემდეგ დარგებში: მშენებლობა (21.8%), განათლება (2.3%), სოფლის, სატყეო და თევზის მეურნეობა (1.4%).

2022 წლის პირველი ნახევრის ეკონომიკურ აქტივობაში ზრდა აღინიშნებოდა შემდეგ დარგებში: ელექტროენერჯის, აირის, ორთქლის და კონდიციონერული ჰაერის მიწოდება 66.3 პროცენტი, განთავსების საშუალებებით უზრუნველყოფის და საკვების მიწოდების საქმიანობები 28.0 პროცენტი, ადმინისტრაციული და დამხმარე მომსახურების საქმიანობები 26.8 პროცენტი, ინფორმაცია და კომუნიკაცია 24.5 პროცენტი, ტრანსპორტი და დასაწყობება 23.3 პროცენტი, სამთომომპოვებითი მრეწველობა 19.1 პროცენტი, ხელოვნება, გართობა და დასვენება 17.6 პროცენტი, წყალმომარაგება, კანალიზაცია, ნარჩენების მართვა და დაბინძურებისაგან გასუფთავების საქმიანობები 17.5 პროცენტი.

კერძო სექტორის როლი ეკონომიკურ ზრდაში

2021 წელს ბიზნეს სექტორის ბრუნვის მოცულობა 35.2 პროცენტით, ხოლო საწარმოთა მიერ გამოშვებული პროდუქციის ღირებულება 25.8 პროცენტით გაიზარდა. ბიზნეს სექტორში დასაქმებულთა რაოდენობა საშუალოდ 12.6 ათასი ადამიანით, ხოლო მხოლოდ ბოლო კვარტალში 51.8 ათასი ადამიანით გაიზარდა (აღნიშნული მონაცემები მოცემულია საქსტატის, ბიზნეს სექტორის 2020-2021 წლების კვარტალური კვლევების მიხედვით).

2022 წლის პირველ ნახევარში ბიზნეს სექტორის ბრუნვის მოცულობა 25.5 პროცენტით, ხოლო საწარმოთა მიერ გამოშვებული პროდუქციის ღირებულება 30.4 პროცენტით გაიზარდა. ბიზნეს სექტორში დასაქმებულთა რაოდენობა გაიზარდა 35.5 ათასი ადამიანით.

უმუშევრობის დონე

2021 წელს უმუშევრობის დონე 2020 წელთან შედარებით 2.1 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა და 20.6% შეადგინა. ხოლო 2022 წლის პირველ კვარტალში უმუშევრობის დონე 19.4%, ხოლო მეორე კვარტალში 18.1% შეადგენს.

ფასები

2021 წელს წლიური (დეკემბერი-დეკემბერთან) ინფლაციის დონე 13.9 პროცენტით განისაზღვრა. ამავე პერიოდისათვის, საშუალო ინფლაცია 9.6 პროცენტის დონეზეა.

2022 წლის აგვისტოში საქართველოში ინფლაციის დონემ წინა წლის შესაბამის თვესთან შედარებით (წლიური ინფლაცია) 10.9 პროცენტი შეადგინა. ამავე პერიოდისათვის, საშუალო ინფლაცია 12.7 პროცენტის დონეზეა.

წლიური ინფლაციის ფორმირებაზე ძირითადი გავლენა იქონია ფასების ცვლილებამ შემდეგ ჯგუფებზე:

სურსათი და უალკოჰოლო სასმელები: ფასები გაიზარდა 15.8%-ით, რაც ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელზე 5.14 პროცენტული პუნქტით აისახა;

ტრანსპორტი: ფასები გაიზარდა 15.6%-ით, რაც 1.87 პროცენტული პუნქტით აისახა;

საცხოვრებელი, წყალი, ელ.ენერჯია, აირი: ფასები გაიზარდა 12.4%-ით, რაც ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელზე 1.19 პროცენტული პუნქტით აისახა;

სასტუმროები, კაფეები და რესტორნები: ფასები გაიზარდა 14.9%-ით, რაც ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელზე 0.63 პროცენტული პუნქტით აისახა.

ლარის გაცვლითი კურსი

2021 წელს ლარი გამყარდა აშშ დოლართან მიმართებაში. 2021 წელს 2020 წელთან შედარებით ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ 5.5 პროცენტით გამყარდა და 3.1 ლარი შეადგინა ერთ აშშ დოლარზე. ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი, რაც წარმოადგენს ლარის საშუალო კურსს სავაჭრო პარტნიორების გაცვლით კურსებთან, გამყარდა 17.9 პროცენტით.

2022 წლის აგვისტოში 2021 წლის დეკემბერთან შედარებით ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ 6.2 პროცენტით გამყარდა და 2.90 ლარი შეადგინა ერთ აშშ დოლარზე. ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი, რაც წარმოადგენს ლარის საშუალო კურსს სავაჭრო პარტნიორების გაცვლით კურსებთან, გამყარდა 19.8 პროცენტით.

საგარეო ვაჭრობა

2021 წელს საქართველოში საქონლით საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ 14 347.4 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც წინა წლის შესაბამის მაჩვენებელზე 25.9 პროცენტით მეტია; აქედან ექსპორტი 4 242.3 მლნ აშშ დოლარს შეადგენს (26.9%-ით მეტი), ხოლო იმპორტი 10 105.1 მლნ აშშ დოლარს (25.5%-ით მეტი). საქართველოს უარყოფითმა სავაჭრო ბალანსმა 2021 წელს 5 862.8 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა.

2022 წლის იანვარ-აგვისტოში საქართველოში საქონლით საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ 11 936.4 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც წინა წლის შესაბამისი პერიოდის მაჩვენებელზე 36.6 პროცენტით მეტია; აქედან ექსპორტი 3 571.4 მლნ. აშშ დოლარს შეადგენს (36.9 პროცენტით მეტი), ხოლო იმპორტი 8 364.9 მლნ. აშშ დოლარს (36.5 პროცენტით მეტი). საქართველოს უარყოფითმა სავაჭრო ბალანსმა 2022 წლის იანვარ-აგვისტოში 4 793.5 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა.

საქართველოს უმსხვილეს სავაჭრო პარტნიორებს შორის პირველი ადგილი ევროკავშირს უკავია, რომლის წილი 2022 წლის იანვარ-აგვისტოს მთლიანი საქონელბრუნვის 20.3 პროცენტს შეადგენს. მას მოსდევს თურქეთი 15.0 პროცენტი, რუსეთი 12.4 პროცენტი და ჩინეთი 10.3 პროცენტული წილებით.

ექსპორტში 15.9 პროცენტით პირველ ადგილზე ევროკავშირია (568.2 მლნ აშშ დოლარი), შემდეგ მოდიან ჩინეთი 14.1 პროცენტით (502.6 მლნ აშშ დოლარი), აზერბაიჯანი 11.8 პროცენტით (421.5 მლნ აშშ დოლარი), რუსეთი 11.5 პროცენტით (409.3 მლნ აშშ დოლარი) და თურქეთი 9.0 პროცენტით (321.5 მლნ აშშ დოლარი).

იმპორტში პირველი ადგილი ევროკავშირს უჭირავს 22.2 პროცენტით (1 860.3 მლნ აშშ დოლარი), შემდეგ მოდიან თურქეთი 17.5 პროცენტით (1 467.3 მლნ აშშ დოლარი), რუსეთი 12.8 პროცენტით (1 068.5 მლნ აშშ დოლარი), ჩინეთი 8.7 პროცენტით (724.0 მლნ აშშ დოლარი), აშშ 6.8 პროცენტით (569.3 მლნ აშშ დოლარი) და ა.შ.

სასაქონლო ჯგუფების მიხედვით ექსპორტში პირველ ადგილზე სპილენძის მადნები და კონცენტრატებია 19.1 პროცენტით, მომდევნო ადგილებს იკავებენ: მსუბუქი ავტომობილები 13.7 პროცენტი, ფეროშენადნობები 10.4 პროცენტი, აზოტოვანი სასუქები 5.4 პროცენტი და ყურძნის ნატურალური ღვინოები 4.1 პროცენტი.

იმპორტის სასაქონლო სტრუქტურაში პირველ ადგილზე მსუბუქი ავტომობილებია, რომელსაც მთლიან იმპორტში 11.2 პროცენტის წილი უკავია. შემდეგ მოდიან: ნავთობი და

ნავთობპროდუქტები 10.4 პროცენტი, სპილენძის მადნები და კონცენტრატები 6.4 პროცენტი, სამკურნალო საშუალებები დაფასობული 3.2 პროცენტი და ნავთობის აირები 3.1 პროცენტი.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები

2021 წელს, საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობა 110.6 პროცენტით გაიზარდა და 1 241.8 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა. ზრდა განპირობებულია პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების სამივე კომპონენტის (სააქციო კაპიტალი, რეინვესტიცია და სავალო ვალდებულებები) მაჩვენებლის გაზრდით. საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მიხედვით უმსხვილეს ინვესტორ ქვეყნებს გაერთიანებული სამეფო (603.6 მლნ აშშ დოლარი), ნიდერლანდები (138.3 მლნ აშშ დოლარი) და ჩეხეთი (80.8 მლნ აშშ დოლარი) წარმოადგენს.

წინასწარი მონაცემებით, 2022 წლის I ნახევარში საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობამ 922.9 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 2021 წლის I ნახევრის მონაცემზე 102.0% მეტია. უმსხვილესი პირდაპირი ინვესტორი ქვეყნების პროცენტულ სტრუქტურაში პირველ ადგილზე ესპანეთია 21.4 პროცენტით, მეორე ადგილზე გაერთიანებული სამეფო - 16.5 პროცენტით, ხოლო მესამე ადგილზე თურქეთი - 10.6 პროცენტით.

ყველაზე მეტი პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია ენერჯეტიკის სექტორში განხორციელდა და 313.1 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, შემდეგ მოდის საფინანსო სექტორი - 165.2 მლნ აშშ დოლარი და უძრავი ქონების სექტორი 152.1 მლნ აშშ დოლარი.

ფულადი გზავნილები

2021 წელს, წმინდა ფულადი გზავნილები წინა წელთან შედარებით 24.0 პროცენტით გაიზარდა და 2 032.7 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (393.6 მლნ აშშ დოლარით მეტი).

2022 წლის იანვარ-აგვისტოში წმინდა ფულადი გზავნილები წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 69.6 პროცენტით გაიზარდა და 2 211.9 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (907.9 მლნ აშშ დოლარით მეტი). წმინდა ფულადი გზავნილები გაზრდილია რუსეთიდან 354.8 პროცენტით და 932.5 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (727.5 მლნ აშშ დოლარით მეტი), იტალიიდან 12.4 პროცენტით და 275.4 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (30.4 მლნ აშშ დოლარით მეტი), აშშ-დან - 7.6 პროცენტით და 197.3 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (13.9 მლნ აშშ დოლარით მეტი), ისრაელიდან - 6.0 პროცენტით და 125.8 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (7.1 მლნ აშშ დოლარით მეტი). შემცირებულია საბერძნეთიდან 11.5 პროცენტით და 135.3 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (17.5 მლნ აშშ დოლარით ნაკლები).

ტურიზმი

2021 წელს, საქართველოს 1 881 ათასი ვიზიტორი ეწვია (2020 წლის მონაცემებით, ვიზიტორების რაოდენობა 1 747 ათასს შეადგენდა), რაც გასული წლის ანალოგიურ მონაცემზე 7.7 პროცენტით მეტია (წყარო: საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია).

2022 წლის იანვარ-აგვისტოში, საქართველოს 3 256.4 ათასი საერთაშორისო მოგზაურების ვიზიტი განხორციელდა (2021 წლის 8 თვის მონაცემებით, ვიზიტორების რაოდენობა 1 054.3 ათასს შეადგენდა), რაც გასული წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე 208.9 პროცენტით მეტია. 2022 წლის იანვარ-აგვისტოს ვიზიტორების რაოდენობა 2019 წლის შესაბამისი პერიოდის ვიზიტორების რაოდენობასთან შედარებით 51.5 პროცენტითაა აღდგენილი (წყარო: საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია).

ტურიზმიდან მიღებულმა შემოსავლებმა 2 141.6 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 204.3 პროცენტით (1 437.8 მლნ აშშ დოლარით მეტი) მეტია გასული წლის მაჩვენებელზე. 2022 წლის იანვარ-აგვისტოს ტურიზმიდან შემოსავლები 2019 წლის შესაბამისი პერიოდის ტურიზმიდან შემოსავლებთან შედარებით აღდგენილია 94.6 პროცენტით (წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი).

მიმდინარე ანგარიშის ბალანსი

2021 წელს, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 10.1 პროცენტს შეადგენს. საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის შემცირებისაკენ.

ფისკალური პოლიტიკა

გრძელვადიანი პერიოდისთვის მთავრობის სტრატეგია ითვალისწინებს ფისკალურ პოლიტიკას, რომელიც უზრუნველყოფდა ეკონომიკური ზრდის მაღალი ტემპის შენარჩუნებას და მაკროეკონომიკურ სტაბილურობას;

ფისკალური პოლიტიკის ამოცანებს წარმოადგენდა:

- 1) ინვესტიციების მიმართვა ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვისა და მოსახლეობის დასაქმებისათვის, ამასთანავე ისეთი პრიორიტეტული სფეროების დაფინანსება როგორცაა საპენსიო უზრუნველყოფა, სოციალური სფერო, ჯანდაცვა, განათლება და სოფლის მეურნეობა;
- 2) ბიუჯეტის დეფიციტის ნიშნულის ისეთი მოცულობის ფარგლებში შენარჩუნება, რომელიც ხელს შეუწყობს ქვეყნის ეკონომიკურ სტაბილურობას;
- 3) სახელმწიფო ფინანსების მართვის შემდგომი სრულყოფა.

2021 წელს ეკონომიკა მოსალოდნელზე მეტად გაუმჯობესდა, რაც განსაკუთრებით მეორე კვარტლიდან გამოჩნდა. შესაბამისად, 2021 წელს ეკონომიკურმა ზრდამ 10.4% შეადგინა (რაც ნომინალურ გამოსახულებაში 60.2 მლრდ ლარს შეადგენს), აღნიშნული ზრდა მნიშვნელოვნად გამოწვეულია საბაზო ეფექტით და როგორც პანდემიის საწყის პერიოდში გადავადებული მოთხოვნის მიმდინარე პერიოდში რეალიზაციით, ასევე - რეგიონში ეკონომიკური მდგომარეობის გააქტიურებით.

რაც შეეხება 2022 წელს, იგი საკმაოდ მაღალი ეკონომიკური ზრდით დაიწყო, პირველ კვარტალში ეკონომიკურმა ზრდამ 14.9 პროცენტი შეადგინა, ეს გარკვეულწილად ასევე განპირობებული იყო დაბალი საბაზო ეფექტით. რუსეთ-უკრაინის ომის მიუხედავად, უარყოფითი მაკროეკონომიკური რისკების რეალიზება არათუ მოხდა, არამედ - პირიქით, უკრაინიდან, ბელარუსიდან და რუსეთიდან შემოსული ტურისტების/მიგრანტების ფონზე საგრძნობლად გაიზარდა ფულადი გადმორიცხვები და ასევე სწრაფი ტემპებით აღდგა ტურიზმის სექტორი, რამაც კერძო მოხმარების ხარჯზე ეკონომიკური ზრდა დააჩქარა. შედეგად, 2022 წლის იანვარ-ივლისში, წინასწარი მონაცემებით, რეალური მთლიანი შიდა პროდუქტი 10.3 პროცენტით გაიზარდა.

2023-2026 წლების მაკროეკონომიკური და ფისკალური ცვლადების საპროგნოზო მაჩვენებლები შემუშავებულია მიმდინარე მდგომარეობის გათვალისწინებით და 2023 წელს 5.0%-იანი ეკონომიკური ზრდა არის მოსალოდნელი, ხოლო 2023-2026 წლებში საშუალო ზრდა 5.2%-ზეა პროგნოზირებული.

ერთიანი ბიუჯეტის შემოსავლები 2023 წლისთვის პროგნოზირებულია მშპ-ს 27.0%-ზე, ხოლო საშუალოვადიან პერიოდში აღნიშნული მაჩვენებელი 27.1%-ის ფარგლებშია მოსალოდნელი. 2022 წლისთვის სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის დეფიციტი მცირდება 3.1%-მდე, ხოლო 2023 წელს ჩამოცდება „ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ ორგანული კანონით გათვალისწინებულ დეფიციტის ზღვრულ ნიშნულს და პროგნოზირებულია 2.5%-ის ფარგლებში. ამასთან, ნაერთი ბიუჯეტის კაპიტალური ხარჯები 2023 წელს შეადგენს 7%-ს, ხოლო საშუალოვადიან პერიოდში 7%-ზე დაბალ ნიშნულზე პროგნოზირებული.

აღსანიშნავია, რომ დასრულდა საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მისიასთან შეთანხმება და დამტკიცდა 3-წლიანი Stand-By Arrangement (SBA) პროგრამა 280 მლნ აშშ დოლარის ოდენობით. აღნიშნული პროგრამის ძირითად ამოცანებს მიეკუთვნება ფისკალური ბუფერების შევსება, ფისკალური ჩარჩო-წესების გაძლიერება, საგარეო რისკებისადმი მოწყვლადობისა და ინფლაციის შემცირება, საფინანსო სექტორის მდგრადობის შენარჩუნება და მაღალი და ინკლუზიური ზრდის ხელშეწყობა.

ბოლო ათწლეულზე მეტი ხნის განმავლობაში, საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმის წარმატებით განხორციელებას ადასტურებს საერთაშორისო ბიუჯეტის პარტნიორობის ორგანიზაციის (International Budget Partnership – IBP) 2021 წლის ღია ბიუჯეტის კვლევის შედეგები, რომლის მიხედვითაც საქართველო ლიდერობს და პირველ ადგილზეა მსოფლიოს 120 ქვეყანას შორის, სრულიად გამჭვირვალე ქვეყნების ჯგუფში.

საქართველოს 2021 წლის ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლები

2021 წელს ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების სახით მობილიზებულია 15 142.7 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 101.4%-ია (ცხრილი 2), ხოლო პირველად კანონთან მიმართებაში - 113.0%-ია,

გადასახადების სახით მობილიზებულია 13 380.0 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 100.8%-ია, ხოლო პირველად კანონთან მიმართებაში - 111.1 %-ია. ამასთან, მშპ-თან მიმართებაში ფაქტიური მაჩვენებელი შეადგინს 22.2%, მათ შორის:

- J) საშემოსავლო გადასახადის სახით მობილიზებულია 3 775.7 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (3 771.0 მლნ ლარი) 100.1%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 6.3%-ია.
- J) მოგების გადასახადის სახით მობილიზებულია 1 015.3 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (1 001.0 მლნ ლარი) 101.4%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 1.7%-ია.
- J) დამატებული ღირებულების გადასახადის სახით მობილიზებულია 6 029.5 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (5 935.0 მლნ ლარი) 101.6%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 10.0%-ია.
- J) აქციზის სახით მობილიზებულია 1 868.8 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (1 825.0 მლნ ლარი) 102.4%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 3.1%-ია.
- J) იმპორტის გადასახადის სახით მობილიზებულია 86.4 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (81.3 მლნ ლარი) 106.3%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.1%-ია.
- J) ქონების გადასახადის სახით მობილიზებულია 510.7 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (510.0 მლნ ლარი) 100.1%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.8%-ია.

გრანტების სახით მობილიზებულია 494.4 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (457.0 მლნ ლარი) 108.2%-ია.

სხვა შემოსავლების სახით მობილიზებულია 1 268.3 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (1 200.0 მლნ ლარი) 105.7%-ია.

ცხრილი 2. ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლები

ათასი ლარი

დასახელება	გეგმა	ფაქტი	+/-	%
შემოსავლები	14,928,250.0	15,142,672.8	214,422.8	101.4
გადასახადები	13,271,250.0	13,379,960.6	108,710.6	100.8
საშემოსავლო გადასახადი	3,771,000.0	3,775,673.8	4,673.8	100.1
მოგების გადასახადი	1,001,000.0	1,015,296.1	14,296.1	101.4
დამატებული ღირებულების გადასახადი	5,935,000.0	6,029,547.0	94,547.0	101.6
აქციზი	1,825,000.0	1,868,783.7	43,783.7	102.4
იმპორტის გადასახადი	81,250.0	86,361.9	5,111.9	106.3
ქონების გადასახადი	510,000.0	510,704.3	704.3	100.1
სხვა გადასახადი	148,000.0	93,593.7	-54,406.3	63.2
გრანტები	457,000.0	494,447.1	37,447.1	108.2
სხვა შემოსავლები	1,200,000.0	1,268,265.1	68,265.1	105.7

არაფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 421.7 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (480.0 მლნ ლარი) 87.8%-ია.

ფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 142.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (210.0 მლნ ლარი) 67.7%-ია.

ვალდებულებების ზრდის ხარჯზე 2021 წელს მობილიზებულ იქნა 5 251.5 მლნ ლარი, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის 8.7%-ს შეადგენს.

2021 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

-)] სოციალური სფერო - 4 438.5 მლნ ლარი;
-)] განათლება - 1 740.8 მლნ ლარი;
-)] ჯანმრთელობის დაცვა - 2 526.5 მლნ ლარი;
-)] ტრანსპორტი - 1 632.3 მლნ ლარი;
-)] სოფლის მეურნეობა - 558.8 მლნ ლარი;
-)] ენერჯეტიკა - 51.8 მლნ ლარი;
-)] დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია - 396.3 მლნ ლარი;
-)] თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება - 2 392.1 მლნ ლარი.

საქართველოში ახალი კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელების გამო, ანტიკრიზისული გეგმის ფარგლებში საქართველოს მთავრობის მიერ განხორციელებული ღონისძიებები

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ 2020-2021 წლებში წარმატებით დაასრულა მოლაპარაკებები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან, მათ შორის საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან და მსოფლიო ბანკთან, დონორული დაფინანსების მობილიზების მიზნით. შედეგად, 2020-2021 წელს, მიღწეულ იქნა შეთანხმება 1 695.2 მლნ ევროზე (2 034.3 მლნ აშშ დოლარი) მეტი რესურსის მოზიდვის თაობაზე.

2020-2021 წლების მდგომარეობით უკვე ხელმოწერილი ხელშეკრულებების მთლიანმა რესურსმა შეადგინა 1 855.2 მლნ ევრო (2 226.3 მლნ აშშ დოლარი), საიდანაც 1 695.2 მლნ ევრო

(2 034.3 მლნ დოლარი) იყო პანდემიის გამოწვევებზე საპასუხოდ სპეციალურად და დამატებით მოზიდული თანხა. აღნიშნული რესურსიდან, 2021 წლის მდგომარეობით, ჩამორიცხულ იქნა 1 593.3 მლნ ევრო (1 912.0 მლნ აშშ დოლარი) ძირითადად საბიუჯეტო დახმარების ტიპის სესხების სახით, მათ შორის პანდემიის საპასუხოდ 2021 წლის განმავლობაში დამატებით ჩამორიცხულმა თანხამ შეადგინა 1 478.3 მლნ ევრო (1 774.0 მლნ აშშ დოლარი). ჩამორიცხული რესურსი თითქმის სრულად მიიმართა სწორედ პანდემიასთან დაკავშირებული საჭიროებების დასაფინანსებლად.

COVID-19 პანდემიისთან დაკავშირებული ანტიკრიზისული გეგმით გათვალისწინებული ძირითადი ღონისძიებები

ღონისძიება	მლნ ლარში
	2021 წლის ფაქტი
ჯანმრთელობის დაცვის ხარჯები	1,220.8
<i>მათ შორის, COVID-19-ის ვაქცინაზე ხელმისაწვდომობა</i>	155.9
მოსახლეობის სოციალური დაცვის ხარჯები	411.8
სოციალურად დაუცველი ოჯახებისათვის ფულადი დახმარება/ კომპენსაცია	74.9
შშმ პირებისათვის ფულადი დახმარება/კომპენსაცია	27.3
ფულადი დახმარება/კომპენსაცია დაქირავებით მომუშავე ფიზიკური პირებისათვის	149.8
ახალი კორონავირუსიდან გამომდინარე მოსახლეობის კომუნალური გადასახადების და გაზრდილი ტარიფის სუბსიდირება	141.4
COVID 19-ის საწინააღმდეგო ვაქცინაციის პროცესის სოციალური მხარდაჭერა (60 წლის და მეტი ასაკის საქართველოს მოქალაქეებისათვის ფულადი დახმარება)	18.4
ბიზნესის მხარდაჭერა	384.4
საშემოსავლო გადასახადის შეღავათი	226.1
ქონების გადასახადის შეღავათი	35.0
სამშენებლო სექტორის ხელშეწყობა	23.1
მცირე, საშუალო და საოჯახო სასტუმრო/სარესტორნო ინდუსტრიის ხელშეწყობისათვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელება	7.6
საკრედიტო-საგარანტიო სქემა	49.4
მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობა - მცირე გრანტები	14.3
პირველადი მოხმარების სასურსათო პროდუქტებზე ფასების შენარჩუნების სახელმწიფო პროგრამა	16.7
2021 წლის განმავლობაში სურსათის მწარმოებლებისთვის ელექტრონერგიაზე ტარიფის ზრდის 50%-ის სუბსიდირება	10.1
სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთების მესაკუთრეთა ხელშეწყობის სახელმწიფო პროგრამა	2.1
სულ	2,017.0

ახალი კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელებიდან გამომდინარე, **მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვასთან დაკავშირებულ ღონისძიებებზე** მიმართულ იქნა 1 220.8 მლნ ლარი, კერძოდ:

- ახალი კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელებიდან გამომდინარე, მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვასთან დაკავშირებულ გამოწვევებზე რეაგირების ეფექტიანი მექანიზმების შემუშავებისა და მართვის მიზნით, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, სსიპ - ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრისა და სსიპ-ჯანმრთელობის ეროვნული სააგენტოს მიერ ყველა შესაბამის სახელმწიფო უწყებასთან კოორდინაციით და აგრეთვე, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის რეკომენდაციების გათვალისწინებით, საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა ქვეყანაში „COVID – 19“-ის მასიური გავრცელების რისკების შემცირებისა და თავიდან აცილების რიგი ღონისძიებები, მათ შორის შესყიდულ იქნა

ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები, კორონავირუსის სადიაგნოსტიკო ტესტები, განხორციელდა საკარანტინე სივრცეების სასტუმრო მომსახურება/სამედიცინო მეთვალყურეობა, საკარანტინე სივრცეების სამედიცინო პერსონალით და პირველადი სამედიცინო დანიშნულების საგნებით/მედიკამენტებით უზრუნველყოფა, საექვო და დადასტურებული შემთხვევის მართვა და პაციენტების სტაციონარული მკურნალობა (საკარანტინე სივრცეების სასტუმრო მომსახურება გაეწია 14.0 ათასზე მეტ ბენეფიციარს), საანგარიშო პერიოდში ქვეყანაში შემოვიდა 5 034.5 ათასი დოზა (მათ შორის 1 274.2 ათასი დონაციის სახით) მინიმუმ ერთი დოზით აიცრა მოზრდილი მოსახლეობის 44.9%, ხოლო სრულად - 40%; სულ ზემოაღნიშნული მიზნებისათვის საანგარიშო პერიოდში საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ხაზით მიმართულ იქნა 1 164.8 მლნ ლარამდე;

- COVID-19-ზე რეაგირების საგანგებო ღონისძიებების უზრუნველსაყოფად სამედიცინო დაწესებულებათა აღჭურვა/რეაბილიტაციის პროგრამის ფარგლებში პირველადი ჯანდაცვის ცენტრებისათვის შეძენილ იქნა სამედიცინო მოწყობილობები, ხოლო ჰოსპიტალებისათვის - ლაბორატორიული აღჭურვილობა, ასევე სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სერვისისათვის შესყიდული იქნა მანქანები, სხვადასხვა აპარატურა და სამედიცინო აღჭურვილობა. სულ ამ მიზნით მიიმართა 27.1 მლნ ლარი;
- სსიპ - ტურიზმის ეროვნულმა ადმინისტრაციამ სავალდებულო კარანტინის ფარგლებში განახორციელა 43 310 პირის (საქართველოს მოქალაქეები (მათ შორის ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ მაღალი რისკის ზონად ნომინირებული არეებიდან შემოსული საქართველოს მოქალაქეები) და უცხო ქვეყნის მოქალაქეები) განთავსებასთან, ტრანსპორტირებასთან, კვებასთან, დასუფთავებასთან, უსაფრთხოებასა და საკარანტინო პერიოდში შესაბამისი პირობების შექმნასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის ღონისძიებები. სულ ამ მიზნით საანგარიშო პერიოდში მიმართულ იქნა 25.5 მლნ ლარი;
- საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, COVID-19-ის საწინააღმდეგო ვაქცინაციის პოპულარიზაციის ხელშეწყობის მიზნით, ვაქცინაციის წამახალისებელი კამპანიის ფარგლებში განხორციელდა საქართველოს მოქალაქეების (16 წლის ასაკიდან) წახალისება, ლატარიის „აიკერი და მოიგე“ გათამაშების დაფინანსება. აღნიშნული ღონისძიების დასაფინანსებლად საანგარიშო პერიოდში მიმართულ იქნა 3.4 მლნ ლარამდე;

მისახლეობის სოციალური დაცვის მიმართულებით:

- ახალი კორონავირუსით (SARS-COV-2) გამოწვეული ინფექციის (COVID-19) შედეგად მიყენებული ზიანის შემსუბუქების მიზნობრივი სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში განხორციელდა საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი: მოწყვლადი ჯგუფების (სოციალურად დაუცველი ოჯახები, მკვეთრად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირები და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვები, დაქირავებით მომუშავე ფიზიკური პირები, ინდივიდუალური მეწარმეები და გადასახადის გადამხდელი ფიზიკური პირები) ფულადი დახმარების/კომპენსაციის დაფინანსება:
 - ✓ სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში რეგისტრირებული, 65 000-დან 100 000-მდე სარეიტინგო ქულის მქონე ოჯახებისთვის – ოჯახის წევრზე 35 ლარის (ერთწევრიანი ოჯახისთვის – 70 ლარის, ორწევრიანი ოჯახისთვის – 90 ლარის; საანგარიშო პერიოდში ისარგებლა 254.9 ათასზე მეტმა პირმა); სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში რეგისტრირებული, 100 000-მდე სარეიტინგო ქულის მქონე ოჯახებისთვის, რომელთაც ჰყავთ 3 ან 3-ზე მეტი 16 წლის ასაკის ჩათვლით ბავშვი, ოჯახზე 100 ლარის ოდენობით (6 თვე, საანგარიშო პერიოდში ისარგებლა 172.4 ათასზე მეტმა პირმა). სულ საანგარიშო პერიოდში მიიმართა 75.0 მლნ ლარამდე;

- ✓ მკვეთრად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისთვის და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვებისთვის, თვეში 100 ლარის ოდენობით (6 თვე, საანგარიშო პერიოდში ისარგებლა 45.9 ათასზე მეტმა პირმა). სულ მიიმართა 27.3 მლნ ლარი;
- ✓ დაქირავებით მომუშავე ფიზიკური პირებისთვის ყოველთვიურად 200 ლარის საანგარიშო პერიოდში ისარგებლა 158.2 ათასზე მეტმა პირმა. სულ მიმართული თანხა 149.2 მლნ ლარამდე;
- ✓ გაგრძელდა ინდივიდუალური მეწარმეებისა და გადასახადის გადამხდელი ფიზიკური პირებისათვის ერთჯერადი დახმარების გაცემა 300 ლარის ოდენობით. საანგარიშო პერიოდში დახმარება გაიცა 1 869 პირზე და მიმართულმა თანხამ შეადგინა 560.7 ათასი ლარი. ამასთან, ამ მიზნით 2020 წელს პირველ ეტაპზე გაიცა 248.9 ათას პირზე, ხოლო მეორე ეტაპზე - 120.4 ათას პირზე და სულ მიმართულ იქნა 110.8 მლნ ლარი;
- ახალი კორონავირუსით (COVID-19) გამოწვეული სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესების გამო 2021 წელს გაგრძელდა მოსახლეობის სოციალური დახმარება კომუნალური გადასახადების სუბსიდირებით, კერძოდ: ელექტროენერჯის 200 კილოვატ/საათი ან 200 კილოვატ/საათზე ნაკლები მოცულობის, ბუნებრივი გაზის 200 მ³ ან 200 მ³-ზე ნაკლები მოცულობის, სასმელი წყლის/წყალარინების და დასუფთავების მოსაკრებლის გადასახადის სუბსიდირება (იანვარ - თებერვალი). გარდა ამისა, განხორციელდა 2021 წლის იანვრიდან ელექტროენერჯიაზე გაზრდილი ტარიფის სუბსიდირება საყოფაცხოვრებო მომხმარებლისათვის ტარიფის ზრდის სრული ოდენობით 200 კილოვატ/საათზე მეტ, მაგრამ არა უმეტეს 301 კილოვატ/საათის მოცულობაზე. საანგარიშო პერიოდში აღნიშნული მიზნებისთვის საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ მიმართულ იქნა სულ 141.4 მლნ ლარი (მათ შორის: კომუნალური გადასახადების სუბსიდირება - 83.2 მლნ ლარი; ელექტროენერჯიაზე გაზრდილი ტარიფის სუბსიდირება - 58.2 მლნ ლარი). ამასთან, 2020 წელს ელექტროენერჯის 200 კილოვატ/საათი ან 200 კილოვატ/საათზე ნაკლები მოცულობის, ბუნებრივი გაზის 200 მ³ ან 200 მ³-ზე ნაკლები მოცულობის, ასევე სასმელი წყლის/წყალარინების და დასუფთავების მოსაკრებლის გადასახადის სუბსიდირების მიზნით გადარიცხულ იქნა 328.8 მლნ ლარი (საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ხაზით გამოეყო 172.7 მლნ ლარი, ხოლო საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ხაზით - 210.0 მლნ ლარი);
- საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, COVID 19-ის საწინააღმდეგო ვაქცინაციის პროცესის სოციალური მხარდაჭერის ფარგლებში, 60 წლის და მეტი ასაკის საქართველოს მოქალაქე, რომელიც 2021 წლის 8 ნოემბრიდან COVID-19-ის საწინააღმდეგო ვაქცინით პირველად აიცრებოდა ავტომატურად ხდებოდა ერთჯერადი სოციალური დახმარების (200 ლარი) მიმღები. საანგარიშო პერიოდში აღნიშნული დახმარება გაიცა 92.1 ათას პირზე, სულ მიიმართულ იქნა 18.4 მლნ ლარი.

ბიზნესის მხარდაჭერის მიმართულებით:

- ახალი კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელებიდან გამომდინარე ეკონომიკის წინაშე არსებული ახალი გამოწვევების საპასუხოდ 2021 წლის ბოლომდე გაგრძელდა გარდამავალი პირობები ბიზნესის მხარდაჭერის არსებულ პროგრამაში - საკრედიტო საგარანტიო სქემა. აგრეთვე, გაგრძელდა სამშენებლო სექტორის ხელშეწყობის პროგრამა და შემუშავდა ბიზნესის ხელშეწყობის დამატებითი ეფექტური მექანიზმები სარესტორნო ინდუსტრიის მიმართულებით. დაემატა სპორტული ობიექტებისა და საბავშვო ბაღების ხელშეწყობის პროგრამა. საანგარიშო პერიოდში აღნიშნული პროგრამების ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები:

- ✓ სამშენებლო სექტორის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში 6 646 ბენეფიციარის პროცენტის სუბსიდირებისათვის კომერციულ ბანკებში გადაირიცხა 23.1 მლნ ლარი;
- ✓ მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში დაფინანსდა 689 ბენეფიციარი და თანადაფინანსების თანხამ შეადგინა 14.3 მლნ ლარი;
- ✓ საკრედიტო-საგარანტიო სქემის ფარგლებში ბენეფიციარებზე გაფორმებული ხელშეკრულებების შესაბამისად, 2020 წლის ბოლოს სსიპ - აწარმოე საქართველოში სააგენტოს საკუთარი შემოსულობების ანგარიშზე „სახელმწიფო პროგრამის „საკრედიტო საგარანტიო სქემის“ დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 29 მარტის N163 დადგენილებით აღებული ვალდებულების შესასრულებლად ჩარიცხული თანხებიდან, საანგარიშო პერიოდში კომერციული ბანკების მიერ აღნიშნული ხელშეკრულებების მიხედვით გაცემული ტრანშების შესაბამისად განხორციელდა საგარანტიო თანხების განთავსება დეპოზიტებზე 133 ბენეფიციარისათვის 15.0 მლნ ლარის ოდენობით, ხოლო 2021 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებებიდან - 207 ბენეფიციარისათვის 29.0 მლნ ლარის ოდენობით;
- ✓ ტურიზმის სექტორის მხარდაჭერისა და გაჯანსაღებისათვის მცირე, საშუალო და საოჯახო სასტუმრო ინდუსტრიის ხელშეწყობის მიმართულებით 14 ბენეფიციარისათვის კომერციულ ბანკებში გადაირიცხა 0.1 მლნ ლარი. აგრეთვე, ღონისძიების ორგანიზების ინდუსტრიის მხარდაჭერის მიმართულებით 12 ბენეფიციარისათვის კომერციულ ბანკებში გადაირიცხა 1.8 მლნ ლარი, სარესტორნო ინდუსტრიის ხელშეწყობის მიმართულებით - 385 ბენეფიციარისათვის 4.5 მლნ ლარი, ხოლო სპორტული ობიექტების და საბავშვო ბაღების ხელშეწყობის პროგრამის მიმართულებით - 63 ბენეფიციარისათვის 1.2 მლნ ლარი. საანგარიშო პერიოდში აღნიშნული მიზნებისთვის მიმართულ იქნა სულ 7.6 მლნ ლარი სსიპ - აწარმოე საქართველოში სააგენტოს საკუთარი შემოსულობების ანგარიშიდან. ამასთან, 2020 წელს ტურიზმის სექტორის მხარდაჭერის მიზნით თანადაფინანსება გაიცა არსებული სასტუმროების 3 254 სესხზე 45.6 მლნ ლარის ოდენობით;
- საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებით პირველადი მოხმარების სასურსათო პროდუქტებზე ფასების შენარჩუნების სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში საანგარიშო პერიოდში ხელშეკრულებით განსაზღვრული სუბსიდირებული ფქვილის მოცულობამ შეადგინა 50.0 ათასი ტონა, ხოლო სუბსიდია გაიცა 40.5 ათას ტონა ფქვილზე 14.5 მლნ ლარის ოდენობით. ასევე მიმდინარეობდა 2020 წელს აღებული ვალდებულების შესრულება (ტრანშების გაცემა). სულ 2021 წლის ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა 16.7 მლნ ლარი. ამასთან, სულ 2020-2021 წლებში ხორბლის ფქვილის სუბსიდირებაზე მიიმართა 17.2 მლნ ლარი, ხორბლის იმპორტის სუბსიდირებაზე - 4.5 მლნ ლარი და პირველადი მოხმარების პროდუქტების სუბსიდირებაზე (ბრინჯი, მაკარონი, მზესუმზირის ზეთი, რძის ფქვილი, შაქარი, ხორბალი) – 1.2 მლნ ლარამდე;
- საანგარიშო პერიოდში სურსათის მწარმოებლებისთვის ელექტრონერგიაზე ტარიფის ზრდის 50%-ის სუბსიდირების მიზნით საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ხაზით მიმართული იყო 10.1 მლნ ლარი;
- საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული წესების შესაბამისად საანგარიშო პერიოდში სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთების მესაკუთრეთა ხელშეწყობის სახელმწიფო პროგრამაში ჩართული იქნა 12 638 ფერმერი, (ბენეფიციარები აგრობარათებზე დარიცხული ქულების/სუბსიდიის ათვისება მიმდინარეობდა 2021 წლის მაისის ბოლომდე). სულ საანგარიშო პერიოდში ამ მიზნით მიიმართა 2.1 მლნ ლარი, ხოლო 2020-2021 წლებში ჯამურად - 31.3 მლნ ლარი;

- საანგარიშო პერიოდში 226.1 მლნ ლარი საშემოსავლო გადასახადის შეღავათის (ხელფასის პირველ 750 ლარზე) სარგებელი მიიღო ბიზნესმა იმ დამსაქმებლებზე, რომელთა ხელფასიც არ აღემატება 1 500 ლარს, ხოლო სულ 2020 წლის მაისიდან - 544.6 მლნ ლარზე მეტი;
- საანგარიშო პერიოდში ქონების გადასახადის შეღავათმა შეადგინა 35.0 მლნ ლარამდე, ხოლო 2020-2021 წლებში ჯამურად - 74.7 მლნ ლარი.

პანდემიისთან დაკავშირებული სხვადასხვა ღონისძიებები:

- J საქართველოს საჯარო სკოლებისათვის დარიგებულია 4.9 მლნ ერთეული პირბადე და 106.1 ათასი ერთეული (5 ლიტრიანი) ხელის სადეზინფექციო საშუალება. ასევე, საჯარო სკოლებში განსახორციელებელ სადენზიფექციო სამუშაოებთან დაკავშირებით შეძენილია 15.2 ათასი ლიტრი სადენზიფექციო კონცენტრატი (იატაკის). შესყიდულია 10.0 ათასი ცალი უკონტაქტო ელექტრო თერმომეტრი, 3.0 ათასი ერთეული დისპანსერი და 1.8 ათასი ცალი დეზობარიერი;
- J ოკუპირებულ რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობისთვის COVID – 19-ით ინფიცირებული ავადმყოფების დახმარების აღმოჩენის მიზნით, განხორციელდა საქართველოს კონტროლირებად ტერიტორიაზე პაციენტების გადმოყვანა და მკურნალობა. საანგარიშო პერიოდში 600-მდე კოვიდ - ინფიცირებულ ადამიანს გაეწია სამედიცინო მომსახურება; ოკუპირებულ რეგიონებში მცხოვრებ მოსახლეობაზე გავრცელდა კოვიდ-საწინააღმდეგო ვაქცინაციის პროგრამა;
- J COVID - 19 პანდემიის შედეგების შემსუბუქების მიზნით, სოციალური დახმარების ფაგლებში, საოკუპაციო ხაზთან მდებარე კონფლიქტით დაზარალებულ ობოლ და შშმ ბავშვებს გადაეცათ ჰიგიენური საშუალებებისა და საკვები პროდუქტების 322 კალათა;
- J საკოორდინაციო მექანიზმის საშუალებით, აფხაზეთის რეგიონს მიეწოდა საჭირო სამედიცინო საშუალებები, მათ შორის სწრაფი ტესტები, იმუნიზაციის ვაქცინები, დიაბეტის წამლები, ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო ანტიბიოტიკები და აივ/შიდსის საწინააღმდეგო მედიკამენტები;

ასევე, 2021 წელს გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა შემდეგი ძირითადი ღონისძიებები:

- J საპენსიო უზრუნველყოფის მიმართულებით, სახელმწიფოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაფინანსების მიზნით განხორციელდა „სახელმწიფო პენსიის შესახებ“ და „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შესახებ“ საქართველოს კანონებით გათვალისწინებულ ბენეფიციართა უზრუნველყოფა სახელმწიფო პენსიებით და სახელმწიფო კომპენსაციებით. 2021 წლის იანვრიდან გაიზარდა პენსიის ოდენობა და 70 წლამდე ასაკის პენსიონერისათვის განისაზღვრა 240 ლარით, 70 წლის ან მეტი ასაკის პენსიონერისათვის – 275 ლარით. შესაბამისად გადაანგარიშდა სახელმწიფო კომპენსაციის ოდენობა. სულ საანგარიშო პერიოდში მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფის მიზნით გადარიცხულ იქნა 2 574.7 მლნ ლარზე მეტი;
- J მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარების პროგრამის ფარგლებში ქვეყნის მასშტაბით მიმდინარეობდა სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში რეგისტრირებული, სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისთვის სოციალური დახმარებისა და ბავშვთა ინსტიტუციური დაწესებულებებიდან ბიოლოგიურ ოჯახებში დაბრუნებასთან დაკავშირებული რეინტეგრაციის შემწეობის გაცემა. ასევე, სოციალური პაკეტის დაფინანსება შშმ პირებისთვის, შშმ ბავშვებისთვის, მარჩენალდაკარგულებისთვის და სხვა მოწყვლადი კატეგორიებისათვის, ლტოლვილთა და დევნილთა შემწეობებით უზრუნველყოფა და შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, ასევე, ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების, საყოფაცხოვრებო სუბსიდიის, დემოგრაფიული

მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის მიზნობრივი სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში, მესამე და ყოველ მომდევნო ცოცხლადშობილი შვილის დაბადების გამო, ასევე, 2016 წლის 1 იანვრიდან დაბადებული ბენეფიციარებისათვის (პირველი, მეორე, მესამე და ყოველი მომდევნო შვილი), რომელთა ერთ-ერთ მშობელს აქვს მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივი ცხოვრების პირის სტატუსი, ფულადი დახმარების გაცემა. ამასთან, საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 28 ივლისის N145 დადგენილებით დამტკიცებული წესის თანახმად, 2021 წლის 1 ივლისიდან 50 ლარიდან 100 ლარამდე გაიზარდა სოციალურად დაუცველი ოჯახებში მცხოვრები ბავშვის ბენეფიტის ოდენობა, ხოლო ამ ბენეფიტის მისაღები ზღვრული ქულა 100 000-ის ნაცვლად 120 001-მდე ერთეულით განისაზღვრა. შესაბამისად, გაიზარდა ბავშვის ბენეფიტის მიმღები ოჯახების რაოდენობაც. გარდა აღნიშნულისა, პანდემიით გამოწვეული ზიანის შემსუბუქების მიზნით ადმინისტრირების ორგანოს მიერ არ ხორციელდება სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ბაზაში რეგისტრირებული საარსებო შემწეობის მიმღები ოჯახების/პირების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის ხელახალი შესწავლა/გადამოწმება და სისტემაში შედიან ახალი ოჯახები, რაც ასევე ზრდის საარსებო შემწეობის მიმღებთა რაოდენობას. მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარებების გასაცემად საანგარიშო პერიოდში სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მიიმართა სულ 906.4 მლნ ლარზე მეტი;

„მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერები იღებენ დანამატს პენსიის 20%-ის ოდენობით, ასევე სოციალური პაკეტის მიმღებები - დანამატის სოციალური პაკეტის 20%-ის ოდენობით. უზრუნველყოფილია დანამატები მაღალმთიან დასახლებაში მდებარე, სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ და მის მართვაში არსებულ სამედიცინო დაწესებულებაში დასაქმებული სამედიცინო პერსონალისთვის (ექიმისთვის – პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის – პენსიის ერთმაგი ოდენობით). ანაზღაურებულია მაღალმთიან დასახლებებში არსებული აბონენტების მიერ მოხმარებული ელექტროენერჯის საფასურის 50%. სულ ამ მიზნით საანგარიშო პერიოდში მიმართულ იქნა 72.1 მლნ ლარი;

„მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამის“ ფარგლებში უწყვეტად ხორციელდება მოსახლეობის, როგორც ამბულატორიული (გადაუდებელი და გეგმური), ასევე სტაციონარული (გადაუდებელი სამედიცინო მომსახურება; გეგმური ქირურგია, მ.შ. კარდიოქირურგიისა და ონკოლოგიური დაავადებების ქირურგია; ონკოლოგიური დაავადებების მკურნალობა - ქიმიო/ჰორმონო და სხივური თერაპია; მშობიარობა/საკეისრო კვეთა, მაღალი რისკის ორსულთა, მელოგინეთა და მშობიარეთა მკურნალობა, ინფექციური დაავადებების მართვა) სამედიცინო დახმარება ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით, ასევე, მოსახლეობის ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა. სულ ამ მიზნით საანგარიშო პერიოდში მიმართულ იქნა 792.2 მლნ ლარამდე;

სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვის პროგრამის ფარგლებში შესყიდულ იქნა პირველადი ჯანდაცვის ცენტრებისათვის სამედიცინო მოწყობილობები, ხოლო ჰოსპიტალებისათვის - ლაბორატორიული აღჭურვილობა. ასევე, სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მანქანები (33 ერთეული B ტიპის და 5 ერთეული C ტიპის), სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სერვისისათვის ტეტრას სისტემის რაციები და სხვა რადიო აღჭურვილობა შესაბამისი ლიცენზიით, სერვერი, ვიდეო-აუდიო აპარატურა, კომპიუტერები და ტაბლეტები;

სოციალური დახმარების სახით, ფინანსური დახმარება გაეწია 16 627 დევნილს, ასევე სხვადასხვა ნგრევადი და შეჭრილი ობიექტებიდან უკიდურესად გაჭირვებულ 1 189 ოჯახს დაუფინანსდა საცხოვრებელი ფართების დაქირავება (ყოველთვიურად 50-დან 300 ლარამდე);

მიმდინარეობდა სახელმწიფოს დაქვემდებარებაში ყოფილი კომპაქტურად განსახლების ობიექტების დევნილთათვის კერძო საკუთრებაში გადაცემა, რომლის ფარგლებშიც კერძო საკუთრებაში ბინა გადაეცა 1 466 ოჯახს, ქ. თბილისსა და საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში

სოფლად სახლის პროგრამის ფარგლებში შეძენილ იქნა 1 393 საცხოვრებელი სახლი (თბილისი - 575, იმერეთის რეგიონი - 122, სამეგრელოს რეგიონი - 696);

- J) იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის სოციალური და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების მიზნით, წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის სოფელ გვიშტიბში, აშენებულ იქნა 6 ათსართულიანი კორპუსი (420 ბინა); დასრულდა ქ. ზუგდიდში 3 შეწყვილებული თორმეტსართულიანი (360 ბინა) და 2 შეწყვილებული თორმეტსართულიანი (240 ბინა) კორპუსის მშენებლობა და ეზოების კეთილმოწყობა; მიმდინარეობდა ქ. ქუთაისში 3 შეწყვილებული თექვსმეტსართულიანი (480 ბინა) და 2 შეწყვილებული თექვსმეტსართულიანი (320 ბინა) კორპუსის სამშენებლო სამუშაოები.
- J) „დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე 2019 წლის 1 იანვრიდან საქართველოში დაგროვებითი საპენსიო სქემა ამოქმედდა. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სქემაში რეგისტრირებულ მონაწილეთა ოდენობამ 1 236.0 ათასზე მეტი შეადგინა (კერძო ორგანიზაციებიდან - 965.0 ათასი, ხოლო საჯარო დაწესებულებებიდან - 271.0 ათასი მონაწილე). მონაწილე კერძო ორგანიზაციების რაოდენობამ 84.2 ათას კომპანიას გადააჭარბა. 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის საპენსიო აქტივების ღირებულება (დეკლარირებული + სარგებელი) 1.98 მლრდ ლარი შეადგინა. საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, საინვესტიციო საბჭოს გადაწყვეტილებით, საპენსიო აქტივებზე რეალური ამონაგების გაზრდის მიზნით და მონაწილეთა ინტერესების შესაბამისად, საპენსიო სააგენტომ განახორციელა 500.0 მლნ ლარის ოდენობის ინვესტიცია მაღალრეიტინგული ადგილობრივი ლიცენზირებული კომერციული ბანკების მიერ გამოშვებულ სადეპოზიტო სერტიფიკატებში, ხოლო 18.2 მლნ ლარის ოდენობის საპენსიო აქტივები ეროვნულ ვალუტაში განათავსა ბანკების ვადიან დეპოზიტზე.
- J) ქვეყნის მასშტაბით არსებული 2078-მდე საჯარო და 217-მდე კერძო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის დასაფინანსებლად მიიმართა 882.0 მლნ ლარი;
- J) საგანმანათლებლო დაწესებულების 1 525 მანდატური უზრუნველყოფდა საზოგადოებრივი წესრიგისა და უსაფრთხოების დაცვას 607 საჯარო, 2 კერძო სკოლასა და 2 პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებაში;
- J) განხორციელდა 25 საჯარო სკოლის 7 165 მოსწავლის ტრანსპორტირება თბილისის მასშტაბით და ასევე 6 სკოლის 251 მოსწავლის შშმ და სსსმ სატატუსის მქონე, ეტლით მოსარგებლე მოსწავლეების ტრანსპორტირებით მომსახურება. ასევე, დაფინანსდა 55 მუნიციპალიტეტი საჯარო სკოლის მოსწავლეების ტრანსპორტირების მომსახურების შესყიდვის მიზნით. სულ ამ მიზნით მიმართულმა სახსრებმა შეადგინა 17.2 მლნ ლარი.
- J) პროფესიული განათლების დასაფინანსებლად მიიმართა 60.4 მლნ ლარი, სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტების დაფინანსებისა და ახალგაზრდების წახალისების მიზნით მიმართულ იქნა 117.2 მლნ ლარი, ინკლუზიური განათლების დასაფინანსებლად - 26.5 მლნ ლარი, ხოლო მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობის მიზნით მიმართული იქნა 67.2 მლნ ლარი;
- J) საანგარიშო პერიოდში დასრულდა 36 საჯარო სკოლის მშენებლობა და 92 საჯარო სკოლის ნაწილობრივი/სრული რეაბილიტაცია, ხოლო მიმდინარეობდა 3 საჯარო სკოლის მშენებლობა. აგრეთვე მიმდინარეობდა საჯარო სკოლების მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის საჭირო დეტალური საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადება და საჯარო სკოლების სარეკონსტრუქციო-სარეაბილიტაციო და ენერგოეფექტურობის გაზრდის სამუშაოები (საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს და საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს ხაზით);
- J) მიმდინარეობდა 3 პროფესიული სასწავლებლის მშენებლობა, დასრულდა 1 პროფესიული კოლეჯის - შოთა მესხიას ზუგდიდის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის ახალი სასწავლო კორპუსის მშენებლობა და 6 პროფესიულ დაწესებულებასა და მათ ფილიალებში სახელოსნოების მშენებლობა და სხვადასხვა სახის სარეაბილიტაციო სამუშაოები;
- J) სპორტის სხვადასხვა სახეობის სახელმწიფო მხარდაჭერის პროგრამების ფარგლებში, სპორტის 55 სახეობაში დაფინანსდა 40 ეროვნული შეჯიბრების ორგანიზება და 120 საერთაშორისო სპორტულ

შეჯიბრში მონაწილეობა, ასევე, 185 სასწავლო-საწვრთნელი შეკრება როგორც საქართველოში, ასევე საზღვარგარეთ.

- J ქართველმა სპორტსმენებმა საერთაშორისო ასპარეზზე მოიპოვეს 198 ოქროს, 179 ვერცხლის, 208 ბრინჯაოს, ჯამში 585 მედალი, მათ შორის ტოკიო 2020 XXXII ოლიმპიურ თამაშებზე 2 ოქრო, 5 ვერცხლი და 1 ბრინჯაო, პარალიმპიურ თამაშებზე 3 ვერცხლი.
- J „კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებები“ პროგრამის ფარგლებში სტიპენდია გაიცა 864 სპორტსმენზე, მწვრთნელსა და საექიმო პერსონალზე;
- J „ვეტერან სპორტსმენტა და სპორტის მუშაკთა სოციალური დახმარების“ პროგრამის ფარგლებში მატერიალური და სოციალური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად 340 ვეტერანმა სპორტსმენმა და სპორტის მუშაკმა მიიღო დახმარება;
- J „მაღალმთიან დასახლებებში სპორტის სფეროში დასაქმებული მწვრთნელების მხარდაჭერა“ პროგრამის ფარგლებში გაიცა დახმარება 25 მუნიციპალიტეტში სპორტის 25 სახეობის 334 მწვრთნელზე ;
- J სტიპენდიებით უზრუნველყოფილი იქნა 118 საქართველოს სახალხო არტისტი, სახალხო მხატვარი და რუსთაველის პრემიის ლაურეატი, ხოლო სოციალური დახმარებით - 21 ლიტერატურისა და ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე.
- J EuroBasket 2022 საკვალიფიკაციო ეტაპის საქართველოს მიერ მასპინძლობის მიზნით დაფინანსებულ იქნა სპორტის სასახლის სამშენებლო სამუშაოები;
- J ხელი შეეწყო საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ნიმუშების მდგომარეობის შეფასების, ძეგლების რეაბილიტაცია/კონსერვაციის საპროექტო დოკუმენტაციის მომზადებისა და სარეკონსტრუქციო სამუშაოების განხორციელებას;
- J ანაზღაურებულ იქნა ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიან სოფლებში, აგრეთვე იმ სოფლებში, რომელთაც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად მაღალმთიანი დასახლების სტატუსი მიენიჭათ, მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობისათვის 2020 წლის 1 დეკემბრიდან 2021 წლის 15 მაისამდე და 2021 წლის 15 ოქტომბრიდან 2021 წლის 1 დეკემბრამდე პერიოდში მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულება 10.1 მლნ ლარის ოდენობით (მოხმარებული ბუნებრივი აირის ოდენობა - 17.7 მლნ მ³);
- J სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის (ინდუსტრიული) კომპონენტის ფარგლებში სსიპ-ის - აწარმოე საქართველოში მიერ დადასტურდა 435 პროექტი კრედიტის და ლიზინგის პროცენტის თანადაფინანსებაზე (მათ შორის: საწარმო ინდუსტრიის მიმართულებით - 347, სასტუმრო ინდუსტრიის - 79 და ტურისტული სერვისების მიმართულებით - 9). აღნიშნულ პროექტებზე ჯამური ინვესტიციის მოცულობა შეადგენს 888.6 მლნ ლარს (მათ შორის: საწარმო ინდუსტრიის მიმართულებით - 600.8 მლნ ლარი, სასტუმრო ინდუსტრიის მიმართულებით - 257.7 მლნ ლარი და ტურისტული სერვისების მიმართულებით - 30.1 მლნ ლარი), ხოლო კომერციული ბანკის/სალიზინგო კომპანიის მიერ დამტკიცებული სესხის/სალიზინგო საგნის ღირებულების ჯამური მოცულობა - 626.9 მლნ ლარს (მათ შორის: საწარმო ინდუსტრიის მიმართულებით - 481.0 მლნ ლარი, სასტუმრო ინდუსტრიის მიმართულებით - 119.9 მლნ ლარი და ტურისტული სერვისების მიმართულებით - 26.0 მლნ ლარი);
- J სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის უნივერსალური (ინდუსტრიული) კომპონენტის ფარგლებში დადასტურდა 47 პროექტი კრედიტის პროცენტის თანადაფინანსებაზე. აღნიშნულ პროექტებზე ჯამური ინვესტიციის მოცულობა შეადგენს 62.9 მლნ ლარს, ხოლო კომერციული ბანკის მიერ დამტკიცებული სესხის ღირებულების ჯამური მოცულობა - 45.6 მლნ ლარს;
- J „შეღვათიანი აგროკრედიტების“ პროექტის ფარგლებში მიმდინარეობდა მეწარმეთა უზრუნველყოფა იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით, პროექტში მონაწილე

კომერციული ბანკების და საფინანსო ინსტიტუტების მიერ გაცემული სესხის საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსება, დადგენილი საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. საანგარიშო პერიოდში გაცემულია 7 911 ახალი სესხი, ხოლო მთლიანობაში საანგარიშო პერიოდში მომსახურება გაწეია 20 722 სესხს, გაცემული სესხების საპროცენტო განაკვეთების თანადაფინანსების თანხამ საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში შეადგინა 154.6 მლნ ლარი, მათ შორის 2020 წელს დახარჯული და 2021 წელს დაფარული ოვერდრაფტის ძირითადი თანხა 18.4 მლნ ლარი და დახარჯული ოვერდრაფტზე გადახდილი პროცენტი 209.2 ათასი ლარი - სულ 18.6 მლნ ლარი;

- J საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად 2021 წლის რთველის ფარგლებში ყურძნის მიღება-გადამუშავების (კომპანიების სუბსიდირების), ასევე რთველის ორგანიზებულად ჩატარების და ღვინის კომპანიების წინაშე აღებული ვალდებულებების სრულყოფილად შესრულების მიზნით, მიმართულმა ასიგნებებმა შეადგინა 141.7 მლნ ლარი. შესაბამისად საანგარიშო პერიოდში საქართველოში გადამუშავდა 243.0 ათასი ტონა ყურძენი, საწარმოებს ყურძენი 23 ათასმა მევენახემ ჩააბარა. ამასთან, კახეთის და კასპის რეგიონში სექცვის შედეგად შედეგად დაზარალებული მოსახლეობის დახმარების მიზნით, რომელთაც მთლიანად ან/და ნაწილობრივ გაუნადგურდათ ვენახის ან/და მრავალწლიანი ბაღების მოსავალი, ერდჯერადი დახმარების მიზნით მიიმართა 3.6 მლნ ლარი;
- J საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მიმდინარეობდა სოფლების გაზიფიცირებასთან დაკავშირებული სამუშაოები. საანგარიშო პერიოდში ჯამში 13 881 პოტენციურ აბონენტს მიეცა ბუნებრივი გაზის ქსელში ჩართვის საშუალება;
- J საირიგაციო და დამშრობი (დრენაჟი) სისტემების, ჰიდროტექნიკური ნაგებობის რეაბილიტაციის, სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის, მანქანა დანადგარების შეძენის, სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მიმდინარე ტექნიკური ექსპლუატაციის, მექანიკური სატუმბი სადგურების მიერ მოხმარებული ელექტროენერჯის, სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის, სატრანსპორტო საშუალებებისა და სხვა მანქანა-მექანიზმების მოვლა-შენახვის ღონისძიებების დაფინანსების, საირიგაციო და დამშრობი (დრენაჟი) სისტემების გაუმჯობესების მიზნით მიიმართა 80,3 მლნ ლარი. საირიგაციო სისტემებზე სამუშაოები მიმდინარეობდა 65 პროექტზე, მათ შორის დასრულდა 37 პროექტი, ხოლო დამშრობი (დრენაჟი) სისტემების სარეაბილიტაციო სამუშაოები ხორციელდებოდა 11 ობიექტზე, საიდანაც დასრულდა 10 ობიექტი.
- J სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის ფარგლებში განხორციელდა: 15 455 ინსპექტირება, 6 465 დოკუმენტური შემოწმება, 3 773 - ნიმუშის აღება და 635 - ზედამხედველობა, აღნიშნული ქმედებების შედეგად გამოვლენილი იქნა 2.4 ათასი ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა;
- J ცხოველთა ჯანმრთელობის დაცვა და იდენტიფიკაცია-რეგისტრაციის ფარგლებში ეპიზოოტიური სტაბილურობის უზრუნველყოფის მიზნით მიმდინარეობდა იძულებითი და პროფილაქტიკური ვაქცინაცია: ცოფის, ჯილეხის, ნოდულარული დერმატიტის, წვრილფეხა პირუტყვის ჭირის, ბრუცელოზის, თურქულის, საწინააღმდეგოდ. ასევე, მიმდინარეობდა ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაცია;
- J აზიური ფაროსანას საწინააღმდეგო ღონისძიებების ფარგლებში, დასავლეთ საქართველოში შეიქმნა აზიური ფაროსანას საწინააღმდეგო ღონისძიებების მართვის ცენტრი; ჩატარდა მავნებლის მოზამთრე ფაზის მონიტორინგი გამოზამთრების ადგილებში. აზიური ფაროსანას წინააღმდეგ განთავსდა 42 ათასი ცალი ფერომონი. ტექნიკური ჯგუფების მიერ მოხდა შესასხურებელი ტექნიკის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანა, შემუშავდა ღონისძიებების სამოქმედო გეგმა. სულ საერთო ჯამში აზიური ფაროსანას წინააღმდეგ დამუშავებულია 185.8 ათასი ჰა ფართობი.
- J „დანერგე მომავალის“ პროექტის ფარგლებში საანგარიშო პერიოდში დამტკიცებულია 3 619.6 ჰექტარზე 975 ბაღის პროექტი (მათ შორის: 557 ბაღის კომპონენტის და 418 კენკროვანი კულტურების დაფინანსების ქვეკომპონენტის ფარგლებში), ასევე სექცვის საწინააღმდეგო და

წვეთოვანი სარწყავი სისტემების, ჭის/ჭაბურღილის/სატუმბი სადგურის მოწყობის, წვეთოვანი სარწყავი სისტემის მოწყობის, მრავალწლიანი კულტურ(ებ)ის ბაღში, პლანტაციაში, ვენახში დაზიანებული ნერგების ჩანაცვლების, შესაწამლი აპარატის შესყიდვის და სანერგე მეურნეობების კომპონენტების ფარგლებში დამტკიცებულია 139 განაცხადი, სულ პროგრამის ფარგლებში გათვალისწინებულ პროექტებზე მიიმართა 39.1 მლნ ლარი;

- J საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული პროგრამის ფარგლებში, რომლის მიზანია არასტანდარტული ვაშლის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობის ღონისძიებების შეუფერხებლად განხორციელება, საანგარიშო პერიოდში 13 კომპანიის მიერ ჩაბარებული იქნა 9.3 მლნ ლარის ღირებულების 35 388.2 ტონა არასტანდარტული ვაშლი. სულ საანგარიშო პერიოდში ამ მიზნით მიიმართა 3.6 მლნ ლარი;
- J საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებებზე, გზების მოვლა-შენახვაზე, ახალი მაგისტრალების, შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მშენებლობაზე დახარჯულ იქნა 1 606.3 მლნ ლარი;
- J სსიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის, საჯარო სკოლების მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის და იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით დახარჯულ იქნა 527.9 მლნ ლარამდე;
- J წყალმომარაგების ღონისძიებების დასაფინანსებლად საანგარიშო პერიოდში მიმართული იქნა 329.7 მლნ ლარი;
- J ჩატარდა საქართველოს მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლობითი ორგანოს - საკრებულოსა და თვითმმართველი ქალაქის/თვითმმართველი თემის მერის არჩევნები. სულ არჩევნებზე მიმართული იქნა 54.2 მლნ ლარზე მეტი; საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, პოლიტიკური პარტიების საქმიანობის ფინანსური მხარდაჭერის და ასევე, მათ მიერ კვლევების, სწავლების, კონფერენციების, მივლინებების, რეგიონული და ამომრჩეველთა სამოქალაქო და საარჩევნო განათლების პროექტების განხორციელების მიზნით, დაფინანსდა 14 პოლიტიკური პარტია.

საქართველოს 2022 წლის ბიუჯეტის საპროგნოზო მაჩვენებლები

2022 წლის დადებითი ეკონომიკური ტენდენციების გათვალისწინებით, მიმდინარე წლის სექტემბერში განახლდა მაკროეკონომიკური პროგნოზები და გადასახადების საპროგნოზო მაჩვენებლები.

ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების მოცულობა 2022 წელს განისაზღვრა 18 676.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 25.9%-ს გაუტოლდა.

გადასახადების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 16 824.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 23.3%-ს შეადგენს. მათ შორის:

- J საშემოსავლო გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 4 988.0 მლნ ლარს.
- J მოგების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 1 829.0 მლნ ლარს.
- J დამატებული ღირებულების საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 7 193.0 მლნ ლარს.
- J აქციზის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 1 985.0 მლნ ლარს.
- J იმპორტის გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 112.0 მლნ ლარს.
- J ქონების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 587.0 მლნ ლარს.
- J სხვა გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი 130.0 მლნ ლარს.

გრანტების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 422.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს მიმართ 0.6%-ს შეადგენს;

სხვა შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 1 430.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს მიმართ 2.0%-ს შეადგენს;

არაფინანსური აქტივების კლებიდან მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 450.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 0.6%-ია.

ფინანსური აქტივების კლებით მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 150.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 0.2%-ია.

ვალდებულებების ზრდის მოცულობა განისაზღვრა 3 602.0 მლნ ლარით, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის 5.0%-ია.

„საქართველოს 2022 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი შესახებ“ საქართველოს კანონის ასიგნებების პირველი დამტკიცებული გეგმა შეადგენს 19 171.1 მლნ ლარს. ამასთან მაღალი ეკონომიკური ზრდის გათვალისწინებით განხორციელდა 2022 წლის ბიუჯეტში ცვლილება, რომლის მიხედვით სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები ჯამურად შეადგენს 19 651.2 მლნ ლარს, რაც პირველ დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით გაზრდილია 480.1 მლნ ლარით. 2022 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით დამტკიცებული ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

-)] *სოციალური სფერო - 4 590.1 მლნ ლარი;*
-)] *განათლება - 1 829.5 მლნ ლარი;*
-)] *ჯანმრთელობის დაცვა - 1 944.4 მლნ ლარი;*
-)] *ტრანსპორტი - 1 884.6 მლნ ლარი;*
-)] *სოფლის მეურნეობა - 690.6 მლნ ლარი;*
-)] *ენერგეტიკა - 108.1 მლნ ლარი;*
-)] *დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია - 426.7 მლნ ლარი;*
-)] *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება - 2 664.3 მლნ ლარი.*

2022 წლის 8 თვის ნაერთი ბიუჯეტის შემოსულობების შესრულება (წინასწარი)

მლნ ლარი

დასახელება	2022 წლის პროგნოზი	8 თვე ფაქტი	% შესრულება
შემოსავლები	18,676.0	11,957.9	64.0%
გადასახადები	16,824.0	10,564.2	62.8%
გრანტები	422.0	249.5	59.1%
სხვა შემოსავლები	1,430.0	1,144.3	80.0%

- **გადასახადების სახით** მობილიზებულია 10 564.2 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (16 824.0 მლნ ლარი) 62.8%-ია.
- **გრანტების სახით** მობილიზებულია 249.5 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (422.0 მლნ ლარი) 59.1%-ია.
- **სხვა შემოსავლების სახით** მობილიზებულია 1 144.3 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (1 430.0 მლნ ლარი) 80.0%-ია.
- **არაფინანსური აქტივების** კლებიდან მობილიზებულ იქნა 257.5 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (450.0 მლნ ლარი) 57.2%-ია.
- **ფინანსური აქტივების** კლებიდან მობილიზებულ იქნა 74.6 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (150.0 მლნ ლარი) 49.7%-ია.
- **ვალდებულებების ზრდიდან** მობილიზებული იქნა იქნა 1 761.3 მლნ ლარი, მათ შორის 737.7 მლნ ლარი - საშინაო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებით, 762.9 მლნ ლარი - საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებიდან და სხვა სახელმწიფოების მთავრობებისგან მიღებული საინვესტიციო შეღავათიანი კრედიტები, 260.7 მლნ ლარი - ბიუჯეტის მხარდამჭერი კრედიტები.

საქართველოს 2023-2026 წლების შემოსულობების პროგნოზი

საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო შემოსულობების პროგნოზების გათვლებისას, გათვალისწინებულ იქნა ფისკალურ სფეროში გასატარებელი ღონისძიებებიდან გამომდინარე მოსალოდნელი ცვლილებები და მის მიერ გამოწვეული შესაძლო შედეგები. 2023-2026 წლების ბიუჯეტის შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებელი მშპ-სთან მიმართებაში საშუალოდ 25.5%, ხოლო საგადასახადო შემოსავლების წილი საშუალოდ 23.4%-ის დონეზეა ნავარაუდები.

2023 წელს ნაერთი ბიუჯეტის სხვა შემოსავლების წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ სავარაუდოდ 1.8%-ს გაუტოლდება, ხოლო არაფინანსური და ფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მისაღები თანხების მოცულობა მშპ-თან მიმართებაში შესაბამისად 0.4 და 0.3 პროცენტი იქნება.

ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლები

მლნ ლარი

დასახელება	2021 წლის ფაქტი			2022 წლის პროგნოზი			2023 წლის პროგნოზი			2024 წლის პროგნოზი			2025 წლის პროგნოზი			2026 წლის პროგნოზი		
	ნაერთი ბიუჯეტი	საბელმწიფო ბიუჯეტი	არესპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	საბელმწიფო ბიუჯეტი	არესპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	საბელმწიფო ბიუჯეტი	არესპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	საბელმწიფო ბიუჯეტი	არესპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	საბელმწიფო ბიუჯეტი	არესპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	საბელმწიფო ბიუჯეტი	არესპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები
შემოსავლები	15,142.7	12,750.3	3,108.7	18,676.0	15,896.0	3,674.3	20,202.0	17,193.5	3,887.5	22,076.0	18,629.0	4,347.0	23,794.0	20,155.0	4,559.0	25,704.0	21,754.0	4,890.0
გადასახადები	13,380.0	11,439.5	1,940.5	16,824.0	14,474.0	2,350.0	18,497.0	15,953.5	2,543.5	20,216.0	17,359.0	2,857.0	21,884.0	18,850.0	3,034.0	23,734.0	20,404.0	3,330.0
გრანტები	494.4	487.1	718.9	422.0	422.0	889.3	280.0	280.0	874.0	360.0	360.0	900.0	370.0	370.0	920.0	380.0	380.0	940.0
სხვა შემოსავლები	1,268.3	823.7	449.2	1,430.0	1,000.0	435.0	1,425.0	960.0	470.0	1,500.0	910.0	590.0	1,540.0	935.0	605.0	1,590.0	970.0	620.0
ხარჯები	14,742.4	12,916.2	1,888.4	15,609.0	13,332.8	2,377.0	16,972.0	14,561.0	2,534.0	18,364.0	15,719.0	2,685.0	19,872.0	16,914.0	2,998.0	21,457.0	18,262.0	3,235.0
შრომის ანაზღაურება	1,984.5	1,654.8	329.8	2,280.0	1,845.0	435.0	2,697.0	2,212.0	485.0	2,970.0	2,440.0	530.0	3,270.0	2,695.0	575.0	3,600.0	2,970.0	630.0
საქონელი და მომსახურება	2,202.6	1,800.1	402.5	2,380.0	1,860.0	520.0	2,538.0	1,978.0	560.0	2,730.0	2,155.0	575.0	2,930.0	2,300.0	630.0	3,150.0	2,460.0	690.0
პროცენტი	808.0	790.5	13.4	772.0	760.0	17.0	1,170.0	1,155.0	20.0	1,174.0	1,164.0	10.0	1,282.0	1,272.0	10.0	1,367.0	1,357.0	10.0
საგარეო	288.0			250.0			480.0			273.0			279.0			279.0		
სამინაო	525.0			537.0			690.0			704.0			822.0			822.0		
სუბსიდიები	1,659.6	859.8	799.8	1,870.0	870.0	1,000.0	1,946.0	896.0	1,050.0	2,100.0	980.0	1,120.0	2,250.0	1,020.0	1,230.0	2,400.0	1,090.0	1,310.0
გრანტები	195.7	248.1	5.6	267.0	347.8	15.0	225.0	324.0	19.0	290.0	300.0	30.0	290.0	300.0	30.0	290.0	300.0	30.0
სოციალური უზრუნველყოფა	6,341.9	6,082.6	259.3	6,340.0	6,050.0	290.0	6,663.0	6,383.0	280.0	7,220.0	6,920.0	300.0	7,820.0	7,437.0	383.0	8,450.0	8,035.0	415.0
სხვა ხარჯები	1,558.4	1,480.3	78.1	1,700.0	1,600.0	100.0	1,733.0	1,613.0	120.0	1,880.0	1,760.0	120.0	2,030.0	1,890.0	140.0	2,200.0	2,050.0	150.0
საოპერაციო საღდო	400.3	-165.9	1,220.3	3,067.0	2,563.2	1,297.3	3,230.0	2,632.5	1,353.5	3,712.0	2,910.0	1,662.0	3,922.0	3,241.0	1,561.0	4,247.0	3,492.0	1,655.0
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	4,170.0	3,613.3	1,210.7	5,340.0	4,623.5	1,510.0	5,421.0	4,651.0	1,526.0	5,610.0	4,857.0	1,613.0	5,980.0	5,060.0	1,800.0	6,340.0	5,180.0	2,060.0
ზრდა	4,591.6	3,825.9	1,419.8	5,790.0	4,923.5	1,660.0	5,771.0	4,851.0	1,676.0	5,860.0	5,007.0	1,713.0	6,230.0	5,210.0	1,900.0	6,590.0	5,330.0	2,160.0
კლება	421.7	212.6	209.1	450.0	300.0	150.0	350.0	200.0	150.0	250.0	150.0	100.0	250.0	150.0	100.0	250.0	150.0	100.0
მოლიანი საღდო	-3,769.7	-3,779.2	9.5	-2,273.0	-2,060.3	-212.7	-2,191.0	-2,018.5	-172.5	-1,898.0	-1,947.0	49.0	-2,058.0	-1,819.0	-239.0	-2,093.0	-1,688.0	-405.0
ფინანსური აქტივების ცვლილება	-1,269.0	-1,269.9	118.7	244.0	468.7	9.3	179.0	391.5	-43.5	242.0	203.0	59.0	62.0	311.0	-229.0	-73.0	332.0	-385.0
ზრდა	303.0	323.2	118.8	394.0	638.7	9.3	482.5	671.5	0.0	372.0	353.0	59.0	461.0	461.0	40.0	482.0	482.0	40.0
კალუტა და დეპოზიტები	118.8		118.8	189.0	179.7	9.3	148.5	148.5		122.0	103.0	19.0	211.0	211.0		232.0	232.0	

დასახელება	2021 წლის ფაქტი			2022 წლის პროგნოზი			2023 წლის პროგნოზი			2024 წლის პროგნოზი			2025 წლის პროგნოზი			2026 წლის პროგნოზი		
	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესკ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესკ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესკ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესკ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესკ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესკ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები
სესხები	184.3	323.2	0.0	205.0	459.0	0.0	334.0	523.0	0.0	250.0	250.0	40.0	250.0	250.0	40.0	250.0	250.0	40.0
აქციები და სხვა კაპიტალი	0.0		0.0	0.0			0.0			0.0			0.0			0.0		
კლება	1,572.0	1,593.1	0.1	150.0	170.0	0.0	303.5	280.0	43.5	130.0	150.0	0.0	399.0	150.0	269.0	555.0	150.0	425.0
ვალუტა და დეპოზიტები	1,429.8	1,429.8		0.0			43.5		43.5	0.0			269.0	0.0	269.0	425.0		425.0
სესხები	139.7	160.8	0.1	150.0	170.0		260.0	280.0		130.0	150.0		130.0	150.0		130.0	150.0	
აქციები და სხვა კაპიტალი	2.5	2.5		0.0			0.0			0.0			0.0			0.0		
ვალდებულების ცვლილება	2,500.7	2,509.3	109.2	2,517.0	2,529.0	222.0	2,370.0	2,410.0	129.0	2,140.0	2,150.0	10.0	2,120.0	2,130.0	10.0	2,020.0	2,020.0	20.0
ზრდა	5,251.5	5,251.5	138.9	3,642.0	3,642.0	254.0	3,629.0	3,629.0	189.0	3,575.0	3,575.0	40.0	3,675.0	3,675.0	40.0	5,020.0	5,020.0	40.0
საგარეო	5,558.0	5,558.0	0.0	2,342.0	2,342.0		2,229.0	2,229.0		2,100.0	2,100.0		2,100.0	2,100.0		3,400.0	3,400.0	
საშინაო	-306.5	-306.5	138.9	1,300.0	1,300.0	254.0	1,400.0	1,400.0	189.0	1,475.0	1,475.0	40.0	1,575.0	1,575.0	40.0	1,620.0	1,620.0	40.0
კლება	2,750.9	2,742.3	29.7	1,125.0	1,113.0	32.0	1,259.0	1,219.0	60.0	1,435.0	1,425.0	30.0	1,555.0	1,545.0	30.0	3,000.0	3,000.0	20.0
საგარეო	2,655.8	2,655.8		1,045.0	1,045.0		1,176.0	1,176.0		1,380.0	1,380.0		1,500.0	1,500.0		3,000.0	3,000.0	
საშინაო	95.0	86.5	29.7	80.0	68.0	32.0	83.0	43.0	60.0	55.0	45.0	30.0	55.0	45.0	30.0	0.0	0.0	20.0
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

„ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი ზღვრული პარამეტრების გათვალისწინებით:

ა) 2023 წელს სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის უარყოფითი მთლიანი სალდო განისაზღვრება 2 301.0 მლნ ლარით, რაც პროგნოზირებული მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 2.9%-ს შეადგენს (დადგენილი ზღვარი – მშპ-ის 3%);

ბ) 2023 წლის ბოლოსთვის საქართველოს მთავრობის ვალის ზღვრული მოცულობა – მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 38.9%-ით, ხოლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების მიმდინარე ღირებულების შეფასება (2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით) – მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 0.5%-ით – ჯამი: მშპ-ის 39.4% (დადგენილი ზღვარი – მშპ-ის 60%).

თავი III

მხარჯავი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების და რიცხოვნობის ზღვრული მოცულობები, მათ მიერ დაგეგმილი პროგრამები და მათი დაფინანსება

ათასი ლარი

დასახელება	მომუშავეთა რიცხოვნობები	2023 წელი	2024 წელი	2025 წელი	2026 წელი
საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	1,182	75,000.0	80,668.2	84,278.8	87,969.3
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	69	9,115.0	9,400.0	9,800.0	10,000.0
საქართველოს ბიზნესომზღვდსმენის აპარატი	13	775.0	850.0	950.0	1,000.0
საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	227	22,000.0	23,000.0	24,000.0	25,000.0
სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	351	18,799.9	19,355.2	19,927.2	20,516.3
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	525	35,774.2	87,893.0	91,693.0	42,143.0
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	83	5,800.0	6,200.0	6,800.0	7,300.0
საქართველოს უზენაესი სასამართლო	225	15,500.0	16,700.0	18,000.0	19,200.0
საერთო სასამართლოები	1,944	110,000.0	118,000.0	126,000.0	135,000.0
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	93	7,200.0	7,600.0	8,000.0	8,400.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია აზამის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტში	30	1,300.0	1,380.0	1,450.0	1,400.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	27	1,060.0	1,120.0	1,200.0	1,250.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	31	1,220.0	1,300.0	1,350.0	1,400.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	24	1,160.0	1,190.0	1,250.0	1,300.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	30	1,060.0	1,120.0	1,180.0	1,250.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	31	1,050.0	1,120.0	1,180.0	1,250.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	25	1,000.0	1,060.0	1,120.0	1,200.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	30	1,330.0	1,400.0	1,450.0	1,500.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	29	1,020.0	1,100.0	1,150.0	1,200.0
საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	3,850	180,000.0	190,500.0	200,000.0	210,000.0
საქართველოს პროკურატურა	874	53,800.0	58,000.0	62,000.0	66,000.0
შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	46	3,700.0	3,800.0	4,000.0	4,200.0
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	5,168	106,000.0	114,100.0	121,300.0	128,800.0
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	563	436,880.0	529,100.0	536,600.0	507,500.0
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	318	1,175,200.0	1,728,060.0	1,864,220.0	1,704,200.0

დასახელება	მომუშავეთა რიცხოვნობები	2023 წელი	2024 წელი	2025 წელი	2026 წელი
საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	5,091	359,900.0	365,600.0	347,900.0	361,300.0
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	2,808	6,738,570.0	7,146,800.0	7,547,800.0	7,943,700.0
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	784	183,000.0	184,500.0	187,000.0	189,000.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	40,646	1,260,000.0	1,300,000.0	1,400,000.0	1,505,000.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	30,500	1,070,000.0	1,116,200.0	1,153,300.0	1,183,100.0
საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	3,697	645,830.0	585,100.0	594,900.0	604,400.0
საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	1,520	1,927,780.7	2,054,100.0	2,220,900.0	2,375,600.0
საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო	6,901	401,232.0	435,900.0	445,400.0	456,000.0
საქართველოს დაზვერვის სამსახური	-	18,000.0	20,000.0	22,000.0	24,000.0
სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო	36	1,715.0	1,900.0	2,200.0	2,500.0
სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	225	9,900.0	11,000.0	11,800.0	12,500.0
სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	143	12,000.0	14,000.0	15,000.0	16,000.0
სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	31	2,800.0	3,000.0	3,300.0	3,500.0
პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახური	50	4,000.0	4,500.0	5,000.0	5,500.0
საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	3,679	76,000.0	82,000.0	88,000.0	93,000.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	123	9,275.0	9,800.0	10,300.0	10,800.0
სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი		101,110.0	111,500.0	120,800.0	130,900.0
სსიპ - საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტო	85	5,000.0	6,000.0	6,500.0	7,000.0
ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	75	2,830.0	3,300.0	3,600.0	4,000.0
საქართველოს საპატრიარქო		25,000.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0
სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო		10,000.0	11,000.0	11,500.0	12,000.0
სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	213	20,000.0	27,000.0	15,500.0	16,000.0
სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	164	4,735.0	4,800.0	5,000.0	5,000.0
საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	51	1,930.0	2,000.0	2,200.0	2,300.0
სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	22	6,450.0	6,500.0	6,600.0	6,700.0
სპეციალური საგამომიებო სამსახური	150	17,000.0	18,000.0	19,000.0	19,500.0
სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	14	600.0	700.0	800.0	800.0
სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო	10	500.0	600.0	700.0	700.0
ეროვნული უსაფრთხოების სამსახურის აპარატი	46	3,750.0	3,900.0	4,000.0	4,200.0

საქართველოს სამინისტროების ძირითადი მიმართულებები 2023-2026 წლებისათვის

საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები

საკანონმდებლო საქმიანობა

საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესება;

ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრა;

საქართველოს კონსტიტუციით დადგენილ ფარგლებში საქართველოს მთავრობის საქმიანობის კონტროლი და სხვა უფლებამოსილებების განხორციელება;

ევროკავშირის დირექტივებთან ჰარმონიზაცია;

კონსტიტუციური პრინციპების შესაბამისად, ქვეყნის სრული პოლიტიკური სისტემის სტაბილურობა, მის მართვა-გამგეობაში პოლიტიკური ძალების ფართოდ წარმოდგენა;

მოქალაქეთა მდგომარეობის გაუმჯობესების, ქვეყნის მდგრადი განვითარების და ცხოვრების ხარისხის ამაღლების ხელშეწყობა;

საპარლამენტო საქმიანობის ღიაობა, ინფორმაციის გამჭვირვალობა და ხელმისაწვდომობა;

მოქალაქეთა ჩართულობის გაზრდის ხელშეწყობა, ანგარიშვალდებულება;

თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა;

საჯარო ინფორმაციის მიწოდების უზრუნველყოფა;

გენდერულ საკითხებზე სისტემური და კოორდინირებული მუშაობის უზრუნველყოფა, გენდერული თანასწორობის შესახებ ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა და ქალთა გაძლიერების მხარდამჭერი ღონისძიებების განხორციელება.

საბიბლიოთეკო საქმიანობა

საბიბლიოთეკო ფონდების ორგანიზება, სისტემატური შევსება, დაცვა და მათი საყოველთაო ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

მონაცემთა ბაზების შექმნა და უცხოეთის საბიბლიოთეკო ფონდების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

ბიბლიოთეკათმცოდნეობის, წიგნთმცოდნეობისა და ბიბლიოგრაფიის დარგებში სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ორგანიზება;

საერთაშორისო საბიბლიოთეკო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა;

საბიბლიოთეკო დარგში ინოვაციური პროცესების მართვის ხელშეწყობა;

საბიბლიოთეკო კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება;

საქართველოს ეროვნული ელექტრონული ბიბლიოთეკისა და ციფრული მემკვიდრეობის არქივის შექმნა;

საბიბლიოთეკო პროცესებში და მკითხველთა მომსახურებისთვის ინტერნეტის გამოყენება;

საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის ოფიციალური ვებგვერდის სრულყოფა და მხარდაჭერა.

ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება

ქვეყანაში ჰერალდიკური ნიშნებისა და სიმბოლოების მოწესრიგება და დამკვიდრება ევროპული სტანდარტების შესაბამისად;

სახელმწიფო ცერემონიების, ოფიციალური ღონისძიებებისა და სამხედრო აღლუმების ჩატარებისას საჭირო სახელმწიფო სიმბოლოებისა და სხვა ჰერალდიკური ნიშნების, აგრეთვე საქართველოს სახელმწიფო დაწესებულებათა ჰერალდიკური ნიშნების, საქართველოს სახელმწიფო სამხედრო და სპეციალურ უწყებათა სპეციალური ფორმის ტანსაცმლის (უნიფორმების) და ემბლემების შექმნასა და გამოყენების წესების დადგენაში მონაწილეობა, სათანადო რეკომენდაციებისა და დასკვნების გაცემა;

საქართველოს ტერიტორიული ჰერალდიკის სისტემური განვითარების უზრუნველყოფა;

ჰერალდიკის საკითხებზე სამოქალაქო განათლების გავრჩელების ხელშეწყობა;

ქვეყანაში სახელმწიფო სიმბოლიკისა და მისი მნიშვნელობის პოპულარიზაცია;

ჰერალდიკის საკითხებზე ისტორიული მასალების (წყაროების) მოძიება (საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ) და ანალიზი;

სახელმწიფო სიმბოლოებისა და განმასხვავებელი ნიშნების ნიმუშების ჰერალდიკური ექსპერტიზის, აგრეთვე მათი შექმნისა და გამოყენების შესახებ დასკვნების მომზადება.

საქართველოს პარლამენტის ანალიტიკური და კვლევითი საქმიანობის გაძლიერება

საქართველოს საპარლამენტო სუბიექტებისა და პარლამენტის აპარატის მიმართვებზე/შეკითხვებზე პასუხებისა და მათთან დაკავშირებული საინფორმაციო-ანალიტიკური მასალების მომზადება;

პროაქტიული საქმიანობის განხორციელება;

პოლიტიკის კვლევის დოკუმენტის შექმნა;

ინტეგრირებული, ინტერდისციპლინური კვლევის წარმოებისა და განხილვის პროცესში მყოფ საკითხებზე პოლიტიკის კვლევის დოკუმენტის შექმნის უზრუნველყოფა;

მიმდინარე აქტუალურ თემებზე, რომლებიც შეეხება საჯარო პოლიტიკის საკითხებს, ანალიტიკური მიმოხილვების მომზადება.

შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პოლიტიკის, მათ შორის, შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის, განხორციელება და კოორდინაცია, ოკუპირებული ტერიტორიების მიმართ სახელმწიფო სტრატეგიის – ჩართულობა თანამშრომლობის გზით, აგრეთვე ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელება, სამშვიდობო ინიციატივის – „ნაბიჯი უკეთესი მომავლისკენ“ განხორციელების კოორდინაცია, ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელების მიზნით სამთავრობო კომისიის საქმიანობის ხელმძღვანელობა და საკოორდინაციო მექანიზმის ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა; ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზების გასწვრივ ვაჭრობის წახალისება ეკონომიკური კავშირების ხელშეწყობა სამშვიდობო ინიციატივით გათვალისწინებული სტატუს-ნეიტრალური ინსტრუმენტებისა და ფინანსური მექანიზმების, მათ შორის არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის „მშვიდობის ფონდი უკეთესი მომავლისთვის“ გამოყენებით; გამყოფი ხაზების გასწვრივ ეკონომიკური სივრცის, არსებული სერვისებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა, ახალი სერვისების დანერგვა და ამოქმედება;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მასალისა და ტექნიკის, მცენარეთა მოვლის საშუალებების მიწოდების და მავნებლებთან ბრძოლაში დახმარების გაწევის ხელშეწყობა; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე გარემოს დაცვის, ბუნებრივ და ადამიანის მიერ გამოწვეულ კატასტროფებზე რეაგირების ხელშეწყობა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის საქართველოს მიერ კონტროლირებულ ტერიტორიაზე ხარისხიანი განათლების ყველა საფეხურზე წვდომის, ასევე საერთაშორისო საგანმანათლებლო პროგრამებში მონაწილეობის ხელშეწყობა; მათი პროფესიული განათლების სისტემაში ჩართვის ხელშეწყობა; მათ მიერ ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მიღებული განათლების

ადიარების უზრუნველყოფა სტატუს-ნეიტრალური მექანიზმის გამოყენებით; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების მიერ განათლების მშობლიურ ენაზე მიღების ხელშეწყობა; მათთვის სასწავლო პროცესის სხვადასხვა (მათ შორის, დისტანციური) ფორმით შეთავაზების მხარდაჭერა; აფხაზური ენის დაცვისა და განვითარების ხელშეწყობა; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების სამეცნიერო პროგრამებში ჩართვის გამარტივება და სამეცნიერო თანამშრომლობის ხელშეწყობა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის სახელმწიფო პროგრამებისა და სერვისების ხელმისაწვდომობის გამარტივება და გაუმჯობესება; მოქალაქის პასპორტის ხელმისაწვდომობის და სამოქალაქო აქტების გაცემის გამარტივების ხელშეწყობა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების სახელმწიფო რეფერალურ და სხვა შესაბამის ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებში მონაწილეობის უზრუნველყოფა; ოკუპირებული ტერიტორიებისთვის სხვადასხვა მედიკამენტისა და სამედიცინო ტექნიკის მიწოდება; პანდემიასთან საბრძოლველად სათანადო დახმარების აღმოჩენა;

ევროინტეგრაციის პროცესის სხვადასხვა საჭირო საკითხზე ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების ცნობიერების ამაღლება; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებიდან, მათ შორის, ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმებიდან და საქართველოსა და ევროკავშირს შორის უვიზო მიმოსვლიდან გამომდინარე ყველა სარგებლისა და შესაძლებლობის შეთავაზება;

საერთაშორისო და დონორ ორგანიზაციებთან ურთიერთობების კოორდინაცია; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მათი ჩართულობისა და საქმიანობის ხელშეწყობა; ნდობის აღდგენის პროექტების განხორციელება; არაფორმალური დიალოგის სხვადასხვა პლატფორმისა და ორმხრივი შეხვედრების მხარდაჭერა;

საერთაშორისო პარტნიორებთან და ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის გაძლიერება; ყენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების მეორე სამუშაო ჯგუფის ხელმძღვანელობა; გალსა და ერგნეთში გამართულ ინციდენტების პრევენციისა და მათზე რეაგირების მექანიზმის (IPRM) შეხვედრებში მონაწილეობა; საქართველოში და საზღვარგარეთ გამართულ ღონისძიებებში, საერთაშორისო ფორუმებსა და ფორმატებში მონაწილეობა;

შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის საერთაშორისო მხარდაჭერის უზრუნველყოფა; ფინანსური დახმარების მობილიზება;

1990-იანი წლების შეიარაღებული მოქმედებების და 2008 წლის აგვისტოს რუსეთ-საქართველოს ომის შედეგად უფო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა მოძიების, იდენტიფიცირების და ოჯახებისთვის გადაცემის პროგრამის შემდგომი მდგრადობისა და ეფექტიანობის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა; შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატის კომპეტენციის ფარგლებში უფო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა მოძიებისა და გადმოსვენების ღონისძიებების ორგანიზება; წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის ეგიდით, 1992-1993 წლების შეიარაღებულ კონფლიქტთან და მის შემდგომ პერიოდთან დაკავშირებით უფო-უკვლოდ დაკარგული პირების შესახებ ჩამოყალიბებულ ქართულ-აფხაზურ საკოორდინაციო მექანიზმსა და სამედიცინო ექსპერტიზის სამუშაო ჯგუფის მუშაობაში მონაწილეობა, ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების უზრუნველყოფა;

შეიარაღებული მოქმედებების შედეგად უფო-უკვლოდ დაკარგული პირების მოძიებისა და გადმოსვენების უწყებათაშორისი კომისიის საქმიანობის ხელმძღვანელობა და ორგანიზაციულ-ტექნიკური უზრუნველყოფა; უფო-უკვლოდ დაკარგულ პირებთან დაკავშირებულ საკითხებზე საინფორმაციო სესიებში, საკოორდინაციო და სამუშაო შეხვედრებში მონაწილეობა; მათი

იდენტიფიკაციის მიზნით ადგილობრივი შესაძლებლობების გაძლიერების უზრუნველყოფაში მონაწილეობა; პირთა უგზო-უკვლოდ დაკარგვის თემაზე საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებისა და სიმბოლური/მემორიალური ღონისძიებების ორგანიზებაში ჩართულობა; უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა ოჯახებთან შეხვედრა და კომპეტენციის ფარგლებში მათი საჭიროებების დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა;

უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა ბედისა და ადგილსამყოფლის შესახებ ინფორმაციის შეგროვება; პოტენციური სამარხების მდებარეობის განსაზღვრა და სამარხების გახსნის დაგეგმვა; ნეშტების ექსპერტიზასა და იდენტიფიცირებაში მონაწილეობა; ოჯახის წევრების ინფორმირება დაკარგული პირების ბედის შესახებ, ხოლო მათი გარდაცვალების დადასტურების შემთხვევაში-ნეშტების ადგილსამყოფლის თაობაზე; ოჯახის წევრებისთვის მათი ნეშტების გადაცემა, ამოცნობილი ნეშტების დაკრძალვის ორგანიზება და ხარჯების დაფარვის კოორდინაცია; გენეტიკური საექსპერტო მომსახურების გაწევა, კერძოდ: უგზო-უკვლოდ დაკარგულთა ოჯახის წევრებისა და ბიოლოგიური ნათესავების ბიოლოგიური ნიმუშების აღება, დაარქივება (შენახვა) და შემდგომი გენეტიკური გამოკვლევა-პროფილირება;

სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებსა და ექსპერტებთან თანამშრომლობა, მათ შორის არსებული პლატფორმების ფარგლებში;

სამშვიდობო პროცესში ქალთა და ქალთა საკითხებზე მომუშავე ორგანიზაციების, ასევე კონფლიქტის შედეგად დაზარალებული ქალების როლისა და ჩართულობის გაზრდის ხელშეწყობა; კონფლიქტის შედეგად დაზარალებული ქალების საჭიროებების გამოვლენა და მათზე რეაგირება; თანამშრომლობის პლატფორმების ეფექტიანი ფუნქციონირება;

სამშვიდობო პროცესში კონფლიქტის შედეგად დაზარალებული და ზოგადად დაინტერესებული ახალგაზრდების ჩართულობის ხელშეწყობა;

გამყოფი ხაზების მიმდებარე სოფლებში დაზარალებული მოსახლეობის საჭიროებებზე რეაგირების დროებითი სამთავრობო კომისიის თანათავმჯდომარეობა; გამყოფი ხაზების სიახლოვეს მდებარე რეგიონების განვითარების ხელშეწყობა; გამყოფი ხაზების მიმდებარე სოფლებში დაზარალებული მოსახლეობისთვის დახმარების გაწევა, ზამთრის პერიოდში გათბობით უზრუნველყოფა; მოსახლეობისთვის ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; სტუდენტებისა და მოსწავლეებისთვის განათლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; მოსახლეობისთვის სახელმწიფო სერვისების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; დაზარალებულ სოფლებში ინფრასტრუქტურული ღონისძიებების განხორციელება; მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობა;

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონში ოჯახების დაბრუნების პროცესის ხელშეწყობა, ნებაყოფლობით დაბრუნებული მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მისი საოჯახო მეურნეობების განვითარების მიზნით მატერიალური დახმარების გაცემა;

სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის მიმართულებით გრძელვადიანი და შეუქცევადი პოზიტიური ცვლილებების განხორციელების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა. შესაბამისი პოლიტიკის განსახორციელებლად განსაზღვრული პრიორიტეტული ხუთი მიმართულებით - სახელმწიფო ენა ინტეგრაციის მხარდასაჭერად; ხარისხიან განათლებაზე ხელმისაწვდომობა; თანასწორობა, სამოქალაქო და პოლიტიკური მონაწილეობა; სოციალური და ეკონომიკური ინტეგრაცია; კულტურათაშორისი დიალოგი - განსაზღვრული მიზნების და დაგეგმილი კონკრეტული ამოცანების ეფექტიანი განხორციელების მონიტორინგი და შეფასება, სტრატეგიული პრიორიტეტების, თითოეული დასახული ამოცანის ფარგლებში ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი ქალებისა და ახალგაზრდების გაძლიერების მიზნით ეფექტიანი მექანიზმების

განვითარება და ხელშეწყობი მიზნობრივი პროგრამების განხორციელება, ასევე, მათი სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებისთვის პროაქტიული მიდგომების დანერგვასა და თანასწორობაზე ფოკუსირებული პოლიტიკისა და ინსტიტუციური შესაძლებლობების განვითარების ხელშეწყობა;

სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის მიზნით სახელმწიფო ენის სწავლების გაძლიერება და პოპულარიზაცია ფორმალურ განათლებაში (სკოლამდელი, ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლება); სახელმწიფო ენის ცოდნის გაძლიერება ზრდასრულებსა და არაფორმალურ განათლებაში; ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებით მჭიდროდ დასახლებულ რეგიონებში სახელმწიფო ენის პოპულარიზაცია, ფუნქციონირების მხარდაჭერა და გამოყენების ზედამხედველობა. სკოლამდელ განათლებაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა და ხარისხის უზრუნველყოფა;

ხარისხიანი ზოგადი განათლების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება; ეთნიკური უმცირესობების მხარდაჭერა პროფესიული და უმაღლესი განათლების მისაღებად;

განათლების მიღმა დარჩენილი ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი პირების (შშპ პირები და ბოშები) საგანმანათლებლო შესაძლებლობების რეალიზების ხელშეწყობა; სამოქალაქო თანასწორობის ხელშეწყობა და კულტურული მრავალფეროვნების პოპულარიზაცია ფორმალურ და არაფორმალურ განათლებაში;

მმართველობის და თვითმმართველობის განხორციელების პროცესებში ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა ჩართულობის ხელშეწყობა; ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებისათვის აქტიური და პასიური საარჩევნო უფლების ეფექტიანი რეალიზების მექანიზმების განვითარება; ეთნიკური უმცირესობების ენებზე მედია პროდუქტების ხარისხის გაუმჯობესება; მედია წიგნიერების განვითარების მხარდაჭერა; სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლება ადამიანის უფლებების, სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის პოლიტიკისა და ანტიდისკრიმინაციულ და გენდერული თანასწორობის საკითხებში; მართლმსაჯულების სისტემისა და სამართალდამცავი ორგანოების მექანიზმებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა, ხარისხიანი იურიდიული დახმარების უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო სოციალურ-ეკონომიკურ პროგრამებში ეთნიკური უმცირესობების ჩართულობის გაზრდა; ეთნიკური უმცირესობებით მჭიდროდ დასახლებულ რეგიონებში ინფრასტრუქტურის განვითარება; ეთნიკური უმცირესობების, მათ შორის მცირე ეთნოსების წარმომადგენელი მოქალაქეების პერსონალური მონაცემების დაცვისა და თვითიდენტიფიცირების საფუძველზე სტატისტიკური მონაცემების შეგროვების, ანალიზისა და ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება;

კულტურული მრავალფეროვნების შესახებ ცნობიერების ამაღლება და კულტურათაშორისი დიალოგის ხელშეწყობა; ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია; მასობრივი ინტერკულტურული სპორტისა და მულტიკულტურალიზმის მხარდაჭერა, კულტურულ-საგანმანათლებლო და სპორტული ღონისძიებების განხორციელება და შესაბამისი სივრცეების/ინფრასტრუქტურის განვითარება.

სახელმწიფო ფინანსების მართვა

მაკროეკონომიკური პროგნოზირების მეთოდოლოგიის დახვეწა; საშუალოვადიანი მაკროეკონომიკური პროგნოზების მომზადება და სცენარების შედგენა; მაჩვენებლების არეალის გაფართოება და მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ეფექტიანად დაგეგმვა; პოლიტიკის ანალიზისათვის საერთო წონასწორობის დინამიკური სტოქსტური მოდელის (DSGE) დანერგვა; საშუალოვადიანი ფისკალური პოლიტიკის შემუშავება და შესაბამისი რეკომენდაციების მომზადება;

სოციალურ-ეკონომიკური გადაწყვეტილებების შეფასებასა და სტრატეგიების შემუშავებაში მონაწილეობა მაკროეკონომიკური პროგნოზირების კუთხით; ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების ტენდენციების შესახებ ანალიტიკური ინფორმაციის მომზადება;

სახელმწიფოს ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესასრულებლად სათანადო რესურსების მობილიზებისა და ეფექტიანად განაწილებისათვის ხარჯების საშუალოვადიანი გეგმებისა და წლიური ბიუჯეტების პროექტების მომზადება სახელმწიფო ფინანსების მართვა და ფისკალური წესების შემდგომი რეგულირება სტაბილური ფისკალური პარამეტრების მიღწევისათვის, საერთაშორისო დონეზე აღიარებული საუკეთესო გამოცდილების შესაბამისად;

საბიუჯეტო პროცესის კალენდრით გათვალისწინებული ეტაპების შესრულება;

გადამუშავებული პროგრამული ბიუჯეტის მეთოდოლოგიის შესაბამისად მხარჯავი დაწესებულებების, ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ პროგრამული ბიუჯეტის განახლებული ფორმატით მომზადების კოორდინაცია; საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმების მომდევნო ეტაპების დაგეგმვა საბიუჯეტო პროცესის, ბიუჯეტის დაგეგმვისა და აღსრულების განვითარებისათვის;

ფისკალური რისკების შეფასებისა და ანალიზის სისტემის დანერგვა, ბიუჯეტის წინაშე მდგარი ფისკალური რისკების იდენტიფიცირება, იდენტიფიცირებული ფისკალური რისკების შემცირებისა და მართვისათვის რეკომენდაციების შემუშავება, ფისკალური რისკების შესახებ ანალიტიკური დოკუმენტის მომზადება და მისი საჯაროობის უზრუნველყოფა;

საინვესტიციო პროექტების მართვის რეფორმის სრულყოფილად განხორციელება განახლებული გზამკვლევისა და მეთოდოლოგიის შესაბამისად; ყოველი ახალი საინვესტიციო პროექტის, რომლის ღირებულება შეადგენს ან აღემატება 5 მლნ ლარს, განხორციელება საინვესტიციო პროექტების მართვის გზამკვლევითა და მეთოდოლოგიით განსაზღვრული პრინციპების დაცვით, მიუხედავად მისი დაფინანსების წყაროებისა;

ბიუჯეტის დაგეგმვის პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის გასაზრდელად ელექტრონული სისტემის – ბიუჯეტის გამჭვირვალობისა და საზოგადოების ჩართულობის სისტემის (ebtps.mof.ge – Budget Transparency and Participation System) დანერგვა, რომელიც ყველა დაინტერესებულ პირს აძლევს შესაძლებლობას, გაეცნოს ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციას, ქვეყნის ძირითად პრიორიტეტებს და ბიუჯეტის პროგრამებს, დაგეგმოს ბიუჯეტი საკუთარი შეხედულებების შესაბამისად და მიიღოს უკუკავშირი საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტში მისი მოსაზრებების გათვალისწინების შესაძლებლობის თაობაზე;

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის სრულყოფა, შესაბამისი საკანონმდებლო და

კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების შემუშავება; საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების ფარგლებში საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის ევროკავშირის დირექტივებთან ჰარმონიზაცია; პრიორიტეტულ სახელმწიფოებთან „შემოსავლებსა და კაპიტალზე ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილებისა და გადასახადების გადაუხდელობის აღკვეთის შესახებ“ შეთანხმების გაფორმება და არსებული შეთანხმებების განახლება;

სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის რეფორმის სრულყოფა, შიდა აუდიტის სუბიექტების საქმიანობის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის სრულყოფილი ფუნქციონირება;

საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული პრიორიტეტული პროგრამებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად საჭირო ფინანსური რესურსების მობილიზებისათვის დონორ ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან ეფექტიანი თანამშრომლობის გაგრძელება;

დამატებითი საინვესტიციო რესურსების მოზიდვის პარალელურად მთავრობის ვალის მდგრადობის შენარჩუნება როგორც საშუალოვადიან, ისე გრძელვადიან პერიოდში;

მთავრობის ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარების ხელშეწყობისათვის სხვადასხვა ინსტრუმენტის გამოყენება;

ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში საქართველოს ინტეგრაციასთან დაკავშირებული საკითხების გადაწყვეტის კოორდინაცია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს კომპეტენციის ფარგლებში და ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგი;

ქვეყნის საკრედიტო რეიტინგის გაუმჯობესებისათვის შესაბამისი სტრატეგიის შემუშავების კოორდინაცია და საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანიებთან ურთიერთობების კოორდინაცია;

დარიცხვის მეთოდზე დაფუძნებული სააღრიცხვო სისტემის შემოღება და საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებთან (IPSAS) დანერგვა როგორც სახელმწიფო ბიუჯეტის, ასევე, ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების დონეზე;

სახელმწიფო ფინანსების მართვის ინტეგრირებული საინფორმაციო სისტემის (PFMS) შემუშავება და განვითარება.

შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება

სამსახურის მიერ გაწეული სერვისების ხელმისაწვდომობისა და ინკლუზიურობის გაზრდა;

სამსახურის მიერ გაწეული სერვისების ბიზნეს პროცესების ოპტიმიზაცია;

თვითმომსახურების წახალისება, რომელიც საშუალებას აძლევს მომხმარებელს მომსახურების მიღების პროცესი თავად მართოს, ხოლო სამსახურისთვის გრძელვადიან პერსპექტივაში, უზრუნველყოფს რესურსების ოპტიმიზაციას;

აუდიტის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემის გაუმჯობესება;

საგადასახადო კანონმდებლობის სრულყოფა და ერთიანი მეთოდოლოგიის შემუშავება, რომელიც ხელს შეუწყობს გადასახადის გადამხდელთა ნებაყოფლობითი გადახდევინების მაჩვენებლის გაზრდას და საგადასახადო ადმინისტრირების პროცესის გამარტივებას;

დროული დეკლარირებისთვის უზრუნველსაყოფად საჭირო პროცედურების ჩამოყალიბება, რაც ხელს შეუწყობს დეკლარირების /გაანგარიშებების დროულ და სრულ წარმოდგენას;

საგადასახადო ვალდებულების შესრულების უზრუნველსაყოფად, გადასახადის გადამხდელების მიმართ დაუბეგრავი დოკუმენტების კონტროლის განხორციელება;

კანონშესაბამისობის სფეროში არსებული საგადასახადო რისკების მართვის პროცესის გაუმჯობესება;

წარმოდგენილი დეკლარაციების სისწორის კონტროლი, ასევე დღგ-ის ავტომატური უკან დაბრუნების ფარგლებში დაბალი რისკის შემცველი დეკლარაციების შესწავლა;

ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კონტროლი და კანონმდებლობის აღსრულებაზე მონიტორინგი;

გადასახადების დროულად გადახდის მაღალ დონის შენარჩუნება;

ამოღებული საგადასახადო ვალდებულებების ოდენობის გაზრდა და შედეგად დაგროვილი უიმედო საგადასახადო დავალიანების შემცირება;

გადამხდელთათვის გადახდის პროცედურების გამარტივება;

გადამხდელთა რეესტრის განზომილებების ჭრილში დასრულება, მესამე მხრიდან მისაღები ინფორმაციის იდენტიფიცირება, მოსათხოვი ინფორმაციის ფორმების ჩამოყალიბება და მონაცემთა საცავისთვის ფორმის შემუშავება, რომლებიც უზრუნველყოფენ სამსახურის ძირითადი ფუნქციების მხარდაჭერას;

საგადასახადო ვალდებულებების მქონე არარეგისტრირებულ პირთა გამოვლენა და მათი საგადასახადო რეგისტრაციის უზრუნველყოფა, დეკლარირებული მონაცემების სისწორის უზრუნველყოფა საგადასახადო და საბაჟო კონტროლისა და მონაცემების გადამოწმების სხვა მექანიზმების გამოყენებით; გადასახადის გადახდისაგან თავის არიდების მცდელობების გამოვლენა და შესაბამისი რეაგირება;

არსებული პროგრამული მოდულების დახვეწა და ახალი პროგრამული მოდულების შექმნის ინიცირება, რომლებიც უზრუნველყოფენ საბაჟო კონტროლის ეფექტურობის ამაღლებას და პროცედურების გამარტივებას;

რისკზე დაფუძნებული მიდგომა, უზრუნველყოფს საგადასახადო და სახელმწიფო საზღვრის კვეთის შედეგად წარმოშობილი ვალდებულებების შესრულებასთან დაკავშირებულ კანონშესაბამისობას;

კინოლოგიური მომსახურებით უზრუნველყოფის გაუმჯობესება;

საზღვრის კვეთასთან დაკავშირებული აკრძალვებისა და შეზღუდვების ეფექტური მართვის მიზნით,

ფიტოსანიტარული და ვეტერინარული კონტროლის ევროსტანდარტების შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობა;

იმპორტიორ/ექსპორტიორების და საზღვრის მკვეთი პირებისთვის კომფორტული გარემოს შექმნის, ასევე საბაჟო პროცედურების სრულყოფილად განხორციელების მიზნით საბაჟო-გამშვები პუნქტების და გაფორმების ეკონომიკური ზონების მოდერნიზება;

საქართველოს და ევროკავშირს შორის ასოცირების ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება, რაც ითვალისწინებს არამარტო ევრო დირექტივებთან და რეგულაციებთან დაახლოებას, საერთაშორისო კონვენციებთან მიერთებასა და საგადასახადო/საბაჟო პოლიტიკისა და ადმინისტრირების საერთაშორისო პრინციპების დანერგვას, არამედ მათ ეფექტიან ადმინისტრირებას.

ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია

საფინანსო და ეკონომიკურ სფეროში დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა, ქვეყანაში ჯანსაღი, კონკურენტუნარიანი გარემოს ამაღლება, კანონიერი სამეწარმეო საქმიანობის დაცვა და სამსახურში მწყობრი სისტემის ჩამოყალიბება;

პრევენციული ღონისძიებების გატარება შემდგომში დანაშაულის ჩადენის თავის არიდების მიზნით;

საქართველოსა და უცხო ქვეყნებში პერსონალის შერჩევის კრიტერიუმებსა და პროცედურებთან დაკავშირებით დაგროვილი გამოცდილების შესწავლა;

ფინანსური დანაშაულის გამოძიების საერთაშორისო ქსელის პროექტებში მონაწილეობა;

საქართველოს ეკონომიკურ საზღვრებზე კონტროლის გამკაცრება გადასახადების თავის არიდების ფაქტების აღკვეთისა და ასევე პრევენციის ღონისძიებების გატარება შემდგომში დანაშაულის ჩადენის თავის არიდების მიზნით;

თაღლითობის ფაქტების აღმოჩენა/გამოვლენის, აგრეთვე კონტრაბანდის წინააღმდეგ ბრძოლის მეთოდებზე ევროპული სამსახურების ორგანიზებით დაგეგმილ კონფერენციებსა და სემინარებზე სისტემატიური მონაწილეობის მიღების უზრუნველყოფა;

ინტელექტუალური საკუთრების უფლების ეკონომიკურ დანაშაულად მიჩნევისთვის „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ფარგლებში თანამშრომლობა.

ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა

eDocument საქმისწარმოების ავტომატიზებული სისტემის ფუნქციონალური განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა, ინციდენტების ეფექტური მართვა, სისტემის ტექნოლოგიური განვითარება და ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაცია;

გარემოსდაცვითი ინფორმაციის მართვის სისტემის (EIMS) (რომელიც შეიცავს მრავალი ბიზნესპორცესის ავტომატიზაციის კომპონენტს და სისტემის მომხმარებლები არიან კერძო ბიზნესის წარმომადგენლები) აღრიცხვა, მართვის და მონიტორინგის პროცესების გამარტივება, სისტემის მოდერნიზებას, ფუნქციონალურ განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა;

სახელმწიფო ფინანსების მართვის (ელექტრონული) სისტემის (PFMS) მხარდაჭერა, მოდერნიზება და ფუნქციონალური განახლება;

ელექტრონული ყიდვა-გაყიდვის უნიკალური სისტემის „eAuction.ge“-ს (უძრავ-მოძრავი ქონების გაყიდვის ელექტრონული აუქციონის სისტემის) მოდერნიზება და ფუნქციონალური განახლება;

საინფორმაციო სისტემებისა და ვებგვერდების ეფექტური ფუნქციონირება, ვებგვერდების მფლობელთა ცნობადობის გაზრდა, საზოგადოებისთვის დეტალური ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა, დაინტერესებულ პირებზე ინფორმაციის ონლაინ რეჟიმში მიწოდება და უკუკავშირის წარმოება;

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის ინფორმაციული სისტემების შექმნა (რომელიც მოიცავს სხვადასხვა სისტემებს), მის განვითარება და მხარდაჭერა, საზოგადოებისთვის დეტალური ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა და უკუკავშირის წარმოება;

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს და მისი სტრუქტურული ერთეულების ფუნქციონირებისათვის საჭირო საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის შექმნა, ელექტრონული საინფორმაციო სისტემების შექმნა, განვითარება, მომსახურება, მდგრადობისა და საიმედოობის უზრუნველყოფა, ბიზნეს-უწყვეტობის უზრუნველყოფა და ტექნიკური მხარდაჭერა.

საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემის წარმომადგენელთა კვალიფიკაციის ამაღლება ტრენინგების საჭიროებათა ანალიზის ხელშეწყობით და გეგმით გათვალისწინებული სასწავლო პროექტების განხორციელებით, აგრეთვე პროფესიული განვითარებისკენ მიმართული პროგრამების ორგანიზებით;

ახალი კადრების შერჩევაში საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემისა და სხვა დაინტერესებული ორგანიზაციების ხელშეწყობა პროფესიული და საკვალიფიკაციო ტესტირებების ორგანიზებით;

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ ინიცირებული რეფორმების ხელშეწყობა მათ დანერგვასთან დაკავშირებული ტრენინგების ორგანიზებით;

კერძო სექტორის განვითარებისა და საბიუჯეტო დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების წარმომადგენლების კვალიფიკაციის ამაღლებისკენ მიმართული სასწავლო-შემეცნებითი, სემინარული და საკონფერენციო ტიპის პროექტების განხორციელება;

პროფესიული ცოდნის დონის ასამაღლებლად, საერთაშორისო და უცხოურ ორგანიზაციებსა და სასწავლო დაწესებულებებთან ერთად სასწავლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება, მათ შორის, ნიდერლანდის სამეფოს ფინანსთა სამინისტროსთან გაფორმებული თანამშრომლობის მემორანდუმისა და საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან ერთად განხორციელებული სასწავლო პროგრამის ფარგლებში;

სტუდენტების უნარების განვითარება დასაქმების ხელშეწყობის მიზნით. სასწავლო კურსების განხორციელება სტუდენტურ ორგანიზაციებთან და სასწავლო დაწესებულებებთან თანამშრომლობით.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა

ანგარიშგების პორტალის განვითარება ევროდირექტივასთან და საერთაშორისო პრაქტიკასთან დაახლოების გზით. ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა;

აუდიტს დაქვემდებარებული სუბიექტების ფინანსური ანგარიშგებაზე სანდოობის ამაღლების მიზნით აუდიტის ზედამხედველობის ეფექტური სისტემის შექმნა, რომელიც უზრუნველყოფს აუდიტორული მომსახურების საერთაშორისო სტანდარტებთან, აუდიტორების პროფესიული განათლების საერთაშორისო სტანდარტებთან, ეთიკის ნორმებთან და N43 ევროდირექტივასთან შესაბამისობას.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება

საქართველოს ეკონომიკური განვითარებისა და ეკონომიკის ინკლუზიური ზრდის ხელშეწყობისთვის ეკონომიკური ზრდის პოლიტიკის დაგეგმვის პროცესის წარმართვა და ანალიზი, პოლიტიკის კოორდინაცია/განხორციელების მონიტორინგი და შეფასება დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით; თანმიმდევრული ნაბიჯების გადადგმა მიმზიდველი სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემოს შექმნისა და ინვესტიციების მოზიდვის მიმართულებით და აგრეთვე, მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების მიმართულებით, რაც მნიშვნელოვანია ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის თვალსაზრისითაც;

სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემოს შენარჩუნება;

ეფექტიანი კოორდინაციით მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგიისა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული ღონისძიებების განხორციელება;

კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობისთვის საჯარო-კერძო დიალოგის პლატფორმის ფარგლებში კერძო სექტორთან აქტიური თანამშრომლობა, აგრეთვე კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობისა და სახელმწიფო და კერძო სექტორებს შორის თანამშრომლობის გაღრმავების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საკანონმდებლო ინიციატივებთან დაკავშირებით რეგულირების გავლენის შეფასების (RIA) განხორციელება;

საერთაშორისო რეიტინგებში საქართველოს პოზიციების გაუმჯობესების/შენარჩუნების/ხელშეწყობის მიზნით შესაბამისი სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავება;

შრომის ბაზრის ტენდენციების შესწავლა და ანალიზი, შრომის ბაზრის შესაბამისი კვლევების განხორციელება; შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის განვითარება;

ეკონომიკური გაჯანსაღების ხელშეწყობის ღონისძიებების შემუშავება და განხორციელება, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებისა და კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობის ხელშეწყობისთვის თანამიმდევრული ნაბიჯების გადადგმა;

ეკონომიკის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი მიმართულებების იდენტიფიცირება და რეგიონში არსებული მძიმე გეოპოლიტიკური მდგომარეობის ფონზე, ქვეყანაში მიმდინარე პროცესების უწყვეტი მონიტორინგი და ეკონომიკის გაჯანსაღებისთვის შესაბამისი ღონისძიებების შემუშავება;

ეკონომიკის განვითარებაზე ორიენტირებული რეფორმების შემუშავება და განხორციელება;

საქართველოს საერთაშორისო ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაციისათვის სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებთან ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავება;

საქართველოს უარყოფითი სავაჭრო ბალანსის გაუმჯობესება; საგარეო სავაჭრო ბრუნვის რეგულარული ანალიზი;

რეგიონალური, მრავალმხრივი და ორმხრივი სავაჭრო ურთიერთობების, აგრეთვე პრეფერენციული და თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმების განვითარება;

ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების გამოყენების ხელშეწყობა ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების შემცირების და ქვეყანაში წარმოებული პროდუქტისა და მომსახურების საერთაშორისო და ევროპულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის ხელშეწყობით;

ქვეყნის ეკონომიკური განვითარებისთვის ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავება და საქართველოს საერთაშორისო და ევროპულ ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაცია;

ექსპორტის ხელშეწყობისთვის საქართველოს საგარეო ვაჭრობის შედეგების ანალიზი; ახალი საექსპორტო ბაზრებისა და პროდუქციის იდენტიფიცირება; სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებთან ორმხრივი ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავება და შესაბამისი ორმხრივი სამართლებრივი ბაზის განვითარება;

საგარეო სავაჭრო ურთიერთობების განვითარება;

მწვანე ეკონომიკის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი მიმართულებების იდენტიფიცირება მწვანე ეკონომიკის ზრდის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავებისათვის, რის შედეგად ქვეყანაში შეიქმნება მიმზიდველი სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემო;

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებისა და „ენერგეტიკული გაერთიანების დამფუძნებელ ხელშეკრულებასთან საქართველოს შეერთების შესახებ“ ოქმის გათვალისწინებით, ევროკავშირის მე-3 ენერგეტიკულ პაკეტთან ჰარმონიზაცია, იმავე მიზნებისთვის ევროკავშირის მე-4 ენერგეტიკული პაკეტის დამუშავება, ენერგეტიკული რეფორმების განხორციელება და ქვეყანაში ენერგოეფექტურობის ხელშეწყობისთვის ელექტროენერჯის მომხმარებელი საყოფაცხოვრებო საქონლისთვის „ენერგოეტიკეტირების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება;

ასოცირების შეთანხმებით და ენერგეტიკული გაერთიანების ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულება ენერგეტიკის სექტორში;

მდგრადი დაფინანსების ქართული ტაქსონომიის შემუშავება, რომლის მიზანი იქნება, ნათლად განსაზღვროს, რომელი ბიზნესსაქმიანობა, პროგრამა თუ პროექტი შეიძლება იქნეს მიჩნეული რესურსეფექტიან, ენერგოეფექტურ, მწვანე ეკონომიკის, მდგრადი, ინკლუზიური განვითარებისკენ მიმართულ ღონისძიებად;

ქვეყნის გრძელვადიანი ეკონომიკური განვითარებისთვის საქართველოს, როგორც საერთაშორისო საინვესტიციო, საკომუნიკაციო, სატრანსპორტო, ლოჯისტიკური, ენერგეტიკული, ტექნოლოგიური, ტურისტული და საფინანსო კვანძის პოპულარიზაცია, რაც უზრუნველყოფს ქვეყნის სატრანსპორტო-სატრანზიტო პოტენციალის სრულად ათვისებას, ეროვნული წარმოების განვითარებას, ექსპორტის ზრდას, უცხოური ინვესტიციების მოზიდვას, ქვეყანაში თანამედროვე ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების დანერგვას და საერთაშორისო ეკონომიკურ პროცესებში მისი სრულფასოვანი მონაწილეობის ხელშეწყობას;

საავტომობილო და საზღვაო ტრანსპორტისა და სამოქალაქო ავიაციის სფეროში სხვადასხვა ქვეყანასთან ორმხრივი სამთავრობათაშორისო შეთანხმებების გაფორმება;

მრავალმხრივი სამთავრობათაშორისო შეთანხმებების („საერთაშორისო სატრანსპორტო და სატრანზიტო დერეფნის დაფუძნების თაობაზე სპარსეთის ყურე-შავი ზღვა“ შეთანხმება, „აზერბაიჯანის რესპუბლიკას, საქართველოს, რუმინეთსა და თურქმენეთს შორის საერთაშორისო სატრანზიტო და სატრანსპორტო მარშრუტის „კასპიის ზღვა-შავი ზღვა“ დაარსებისა და დანერგვის შესახებ“ შეთანხმება) გაფორმება;

სამშენებლო სექტორის განვითარება, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაზე, უზრუნველყოფს მშენებლობის ხარისხისა და უსაფრთხოების გაუმჯობესებას, დასაქმების ზრდას და მოსახლეობის საცხოვრებელ ადგილებზე შენარჩუნებას;

ევროპულ და საერთაშორისო მოთხოვნებთან ჰარმონიზებული საქართველოს სამშენებლო სფეროს მარეგულირებელი კანონმდებლობის, ტექნიკური რეგლამენტების/სტანდარტების შემუშავება, ევროკოდების რედაქტირება და თანმდევი სტანდარტების თარგმნა;

საქართველოს სივრცის დაგეგმარების, არქიტექტურული და სამშენებლო საქმიანობის კოდექსის გარდამავალი დებულებებით განსაზღვრული კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება; ევროკოდების ეროვნული დანართების შემუშავება; არქიტექტორებისა და ინჟინერ-მშენებლების სერტიფიცირების სისტემის ჩამოყალიბება;

ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო და თანამედროვე ტექნოლოგიების განვითარების, ციფრული ეკონომიკისა და საინფორმაციო საზოგადოების ჩამოყალიბების პროცესების დაჩქარება, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესების, მეწარმეობისა და კონკურენციის განვითარების ხელშეწყობა; ევროპასა და აზიას შორის ფართოზოლოვანი, გლობალური ინტერნეტის ინფრასტრუქტურის განვითარება;

ფოსტის სფეროს და საფოსტო ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა, ფოსტის სფეროში საერთაშორისო ორგანიზაციების მსოფლიო საფოსტო სტანდარტების შესაბამისი, უნივერსალური საფოსტო მომსახურებების დანერგვა, დანიშნული საფოსტო ოპერატორისთვის ერთიანი საფოსტო წესების დადგენა;

ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარებისთვის ადგილობრივ და საერთაშორისო

ინვესტორებთან აქტიური თანამშრომლობა; სწორი და ეფექტიანი კომუნიკაციითა და მხარდაჭერით ქვეყანაში მსხვილი ინვესტიციების განხორციელების ხელშეწყობა და ხელსაყრელი საინვესტიციო გარემოს შექმნა.

ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება

მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველი ობიექტების უსაფრთხოების დონის ამაღლების ხელშეწყობა შესაბამისი ტექნიკური რეგლამენტების დახვეწით;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების მშენებლობის სახელმწიფო ზედამხედველობის უზრუნველყოფა შესაბამისი მშენებლობის ნებართვის გაცემისა და სანებართვო პირობების კონტროლით.

სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მომსახურების სფეროს და დიაპაზონის გაფართოება;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სააგენტოს სტანდარტების დეპარტამენტში სტანდარტის – ISO 9001-ის შესაბამისად ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის ზოგადი პრინციპების დანერგვა, ქვეყნის ეკონომიკური პრიორიტეტების შესაბამისად სტანდარტიზაციის სფეროში ტექნიკური კომიტეტების ჩამოყალიბება, საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების საქართველოს სტანდარტებად მიღება;

მეტროლოგიისა სფეროში საერთაშორისო აღიარების შენარჩუნება/გაფართოვება და დამკვეთებისათვის, მათ შორის რეიონალურ დონეზე სერვისების შეთავაზება;

მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის სფეროში საერთაშორისო აღიარების მისაღწევად ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის (DCFTA) და ტექნიკური ბარიერები ვაჭრობაში (TBT) მოთხოვნების შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

ბაზარზე ზედამხედველობის სფეროს რეგულირება და განხორციელების ღონისძიებები

ბაზარზე განთავსებული ინდუსტრიული და სამომხმარებლო პროდუქტების ზედამხედველობის უზრუნველყოფა ევროპის ბაზარზე არსებული ზედამხედველობის სისტემის დანერგვით.

ტურისტების განვითარების ხელშეწყობა

საერთაშორისო ბაზარზე საქართველოს, როგორც ტურისტული ქვეყნის, პოპულარიზაცია;

ახალი ტურისტული პროდუქტის განვითარება და არსებული ტურისტული პროდუქტის დივერსიფიკაცია (მარშუტების შემუშავება, პროდუქტის ბეჭდური-საინფორმაციო მასალის მომზადება);

მცირე ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარება;

ტურისტებისთვის მაღალი ხარისხის მომსახურების მიწოდება.

სახელმწიფო ქონების მართვა

სახელმწიფო ქონების მართვა/განკარგვა და სახელმწიფო საწარმოთა მართვა; საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მართვაში არსებული ლიკვიდური, გადახდისუნარო და მოგებიანი საწარმოების კლასიფიკაცია მათი ქონებრივი და ფინანსური მდგომარეობის მიხედვით; არამოგებიანი საწარმოების რაოდენობის შემცირება ლიკვიდაციით, გაკოტრებით ან რეორგანიზაციით;

გამოუყენებელი აქტივების ეკონომიკურ ბრუნვაში ჩართვისა და მათი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო ქონების განკარგვის პროცესის შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება;

სახელმწიფო ქონების მოვლა-პატრონობისა და დაცვის უზრუნველყოფა;

სვანეთში, გუდაურსა და ბაკურიანში საბაგირო გზებისა და სასრიალო ტრასების მშენებლობა და ინფრასტრუქტურის განვითარება; შავი ზღვის რეგიონში კულტურული ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა;

სახელმწიფო საკუთრებაში მიქცეული და პრივატიზებული ქონების მიღებიდან რეალიზაციამდე არსებული პროცედურების ეფექტიანად მართვა;

მომრავი ქონების განკარგვის გამჭვირვალე, კონკურენტული და გამარტივებული პროცედურების უზრუნველყოფა;

მომსახურების ხარისხის გასაუმჯობესებლად ვებგვერდის – eAuction.ge-ს მომხმარებელთათვის სერვისების მიწოდებისა და ქონების განკარგვის პროცედურების გამარტივება, ვებგვერდის მოდერნიზაციისთვის სხვადასხვა ღონისძიების განხორციელება და ახალი სერვისების დამატება;

არსებული სერვისების შესახებ მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა.

მეწარმეობის განვითარება

კერძო სექტორის, როგორც ეკონომიკური ზრდისა და განვითარების მთავარი მამოძრავებელი ძალის, ჩამოყალიბებისთვის შესაბამისი გარემოს შექმნა, მისი კონკურენტუნარიანობის ზრდის ხელშეწყობა და იმ სფეროების ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, სადაც კერძო სექტორის შესაძლებლობები სუსტი და შეზღუდულია;

ქვეყნის მდგრადი განვითარებისა და ინკლუზიური ზრდის მისაღწევად მეწარმეობის (მათ შორის, მცირე და საშუალო ბიზნესის) განვითარება, კერძო სექტორისთვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, საქართველოს ეკონომიკის რეგიონალური და გლობალური კონკურენტუნარიანობის ზრდის ხელშეწყობა;

საგარეო სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარება, ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად მცირე და საშუალო ბიზნესის შესაძლებლობების გაზრდა;

ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოებისა და მაღალი დამატებითი ღირებულების მქონე პროდუქციის შექმნისკენ მიმართული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ხელშეწყობა;

თანამედროვე და ინოვაციური ტექნოლოგიების დანერგვა და მომსახურების სფეროს განვითარება, რაც უზრუნველყოფს ეკონომიკური განვითარების პროცესში მოსახლეობის მონაწილეობას;

ექსპორტის ხელშეწყობისთვის ქართული კომპანიების უცხოურ ბაზრებზე წარდგენა და მათი საერთაშორისო გამოფენებში მონაწილეობის უზრუნველყოფა; ბაზრის კვლევის კუთხით კომპანიებისთვის დახმარების გაწევა ექსპორტის დაგეგმვისა და მიზანმიმართული განვითარებისთვის; ექსპორტზე ორიენტირებულ კომპანიებთან რეგულარული კომუნიკაცია და მათთვის დახმარების გაწევა ექსპორტის დასაგეგმად საჭირო მნიშვნელოვანი ინფორმაციის მიწოდებით;

საქართველოს საწარმოო პოტენციალის წარმოჩენა მასშტაბური საერთაშორისო მარკეტინგული კამპანიების წარმოებით და პროდუქციის/მომსახურების პოპულარიზაციით;

მეწარმეობის განვითარების წახალისება, დამწყები და არსებული მცირე და საშუალო საწარმოების სათანადო ხელშეწყობა პროდუქტიულობისა და კონკურენტუნარიანობის გაზრდისთვის;

ქვეყნის გარეთ საქართველოს საინვესტიციო პოტენციალის პოპულარიზაცია და ამ მიზნით სექტორული კვლევების, საინვესტიციო პროექტების, გზამკვლევებისა და სხვა მარკეტინგული მასალების მომზადება;

პრიორიტეტულ სექტორებში სამიზნე კომპანიების იდენტიფიცირება, მათთან პრო-აქტიურად დაკავშირება და შეხვედრების ორგანიზება; პოტენციური და არსებული ინვესტორების დახმარება ინვესტიციის განხორციელების პროცესში;

ახალი კორონავირუსის (COVID-19) პანდემიით გამოწვეული კრიზისის შემდგომ, ეკონომიკური გამოწვევების საპასუხოდ, ბიზნესის ხელშეწყობის დამატებითი ეფექტიანი მექანიზმების განხორციელება: მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა საკრედიტო საგარანტიო სქემის და ბიზნესის მხარდაჭერის უნივერსალური პროგრამის მეშვეობით.

- ✓ *ახალი კორონავირუსის (COVID-19) წინააღმდეგ ეკონომიკური მხარდაჭერის პოლიტიკის ახალი მიმართულებები - სამშენებლო სექტორის მხარდაჭერა*

ახალი კორონავირუსის (COVID-19) პანდემიის შედეგად ეკონომიკის ვარდნის შემცირების მიზნით, დეველოპერული/სამშენებლო სექტორის მხარდაჭერა, კერძოდ იპოთეკური სესხების სუბსიდირების გაგრძელება, რაც უზრუნველყოფს კრიზისის პერიოდში ამ პროგრამის ფარგლებში გაცემული სესხების მომსახურებას (იპოთეკური სესხების პროცენტის სუბსიდირების ფარგლებში სახელმწიფოს მიერ 2020 წლის ივნის-დეკემბერში აღებულ 200 000 ლარამდე იპოთეკურ სესხებზე პროცენტის სუბსიდირება განხორციელდება 5 წლის განმავლობაში რეფინანსირების განაკვეთს მინუს 4%-ის ოდენობით);

- ✓ *მეწარმეობის ხელშეწყობის ახალი პოლიტიკის მიმართულება*

მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში 2021 წლის 1 სექტემბრიდან ამოქმედდა ახალი, ბიზნესის მხარდაჭერის უნივერსალური პროგრამა, გაფართოვდა ინდუსტრიული ნაწილის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის კომპონენტი. განახლებული უნივერსალური მიდგომით

მარტივდება ახალი კომპანიებისთვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობა და პროგრამის ბენეფიციარ საწარმოებს სახელმწიფოს მხრიდან კრედიტის თანადაფინანსებასთან ერთად, საქმიანობის სახეების მიხედვით, შესაძლებლობა აქვთ ჩაერთონ საკრედიტო-საგარანტიო სქემაში (სახელმწიფოსგან მიიღონ სესხის უზრუნველყოფაში თანამონაწილეობა), ისარგებლონ სესხის პროცენტის სუბსიდირებით, რომელიც დაფუძნებულია რეფინანსირების განაკვეთზე და პრიორიტეტული მიმართულებების საქმიანობის განმახორციელებელი ბენეფიციარები დამატებით მიიღებენ საგარანტო თანადაფინანსებას მიზნობრივად ათვისებული სესხის 15% ოდენობით. გარდა ამისა, პროგრამა მოიცავს მცირე გრანტების კომპონენტს.

მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში ბიზნესის მხარდაჭერის უნივერსალური განახლებული პროგრამა ფინანსდება, როგორც საბიუჯეტო სახსრებიდან, ისე მსოფლიო ბანკის მიერ გამოყოფილი სახსრებიდან.

საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება

საქართველოში ინოვაციური ეკოსისტემის შექმნა, უცხოური გამოცდილების გაზიარება და საქართველოში დანერგვა;

დაგეგმილი პროექტების განხორციელებისთვის საჭირო კვალიფიციური კადრების მომზადება და დასაქმება, მათთვის პროდუქტიული სამუშაო გარემოს შექმნა და მათი განსახორციელებელი პროექტების ადმინისტრაციული რესურსით უზრუნველყოფა;

საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების მიმართულების სპეციალისტებისა და კომპანიების რაოდენობის გაზრდისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

საქართველოში ინოვაციების ინფრასტრუქტურის შექმნა/მხარდაჭერა, რომელიც უზრუნველყოფს ქვეყანაში ინოვაციების ეკოსისტემის განვითარებას;

საინფორმაციო ტექნოლოგიების სფეროს სპეციალისტების გადამზადება საინფორმაციო და კომუნიკაციის ტექნოლოგიების საკითხებში, რომლის საბოლოო მიზანია აღნიშნული სპეციალისტების დასაქმება საინფორმაციო ტექნოლოგიების სფეროში, როგორც საქართველოში, ისე საერთაშორისო ბაზარზე;

ინოვაციების საგარანტო დაფინანსება მათი შემდგომი კომერციალიზაციის და ინოვაციური ეკოსისტემის განვითარების მიზნით;

საქართველოს იმ დასახლებულ პუნქტებში, რომლებიც პროგრამის სამიზნე გეოგრაფიულ არეალში მდებარეობს, ფართოზოლოვანი ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარება და ინტერნეტის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა, რის შედეგად საქართველოს რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობა ისარგებლებს მაღალსიჩქარიანი ინტერნეტით და ისეთი პროგრამებით/სერვისებით, როგორცაა: ელექტრონული ჯანდაცვა, ელექტრონული განათლება, ელექტრონული მმართველობა, კომერცია და სხვა თანამედროვე სერვისები).

წავთობის და გაზის სექტორის რეგულირება და მართვა

წავთობისა და გაზის რესურსებით სარგებლობის გენერალური ლიცენზიის მოსაპოვებლად შავი ზღვის შელფზე (შავი ზღვის პროექტი) და ხმელეთის თავისუფალ ბლოკებზე ღია საერთაშორისო

ტენდერის ჩატარება;

ნავთობისა და გაზის სფეროში მონაცემებისა და ინფორმაციის ცენტრალური საინფორმაციო ბანკის შექმნა და მართვა;

მიწისქვეშა გაზსაცავის ზედამხედველობა და კონტროლი;

ნავთობის გადამუშავების ლიცენზიის, ბუნებრივი გაზის დამუშავების ლიცენზიის, ნავთობის ტრანსპორტირების ლიცენზიის ან ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ლიცენზიის (საქმიანობის ლიცენზია) გაცემა;

ნავთობისა და გაზის სფეროში სტანდარტების შემუშავება;

„წვერი სახელმწიფოებისთვის ნედლი ნავთობის ან/და ნავთობპროდუქტების მინიმალური სარეზერვო მარაგების უზრუნველყოფის ვალდებულების დაკისრების შესახებ“ საბჭოს 2009 წლის 14 სექტემბრის 2009/119/EC დირექტივის შესრულება.

ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა და ტრანსპორტირების ხარჯების სუბსიდირება

საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გაღრმავება;

კომპეტენციის ფარგლებში საერთაშორისო ანტიტერორისტული საქმიანობის ხელშეწყობა;

ფრენების უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლება;

ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო ავიაციის საჰაერო ნავიგაციით და პილოტაჟით უზრუნველყოფა;

ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების წევრ სახელმწიფოებსა და პროგრამის „პარტნიორობა მშვიდობისთვის“ მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების უზრუნველყოფა;

რეგიონში ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობისთვის ქვეყნის მასშტაბით მგზავრთა საჰაერო გადაყვანა.

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლებში მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ანაზღაურება შესაბამის პერიოდებში, პროგრამით განსაზღვრული ბენეფიციარებისთვის.

საქართველოს ეროვნული ინოვაციების ეკოსისტემის პროექტი (WB)

საინფორმაციო ტექნოლოგიების სფეროს სპეციალისტების გადამზადება საინფორმაციო და კომუნიკაციის ტექნოლოგიების საკითხებში, შემდგომში მათი დასაქმების მიზნით როგორც საქართველოში, ასევე საერთაშორისო ბაზარზე;

ქვეყანაში ძლიერი ტექნოლოგიური კომპეტენციის შექმნა პროგრამირების და ციფრული პროექტების მართვის სფეროში, რომელიც ხელს შეუწყობს მთავრობის მიერ შემუშავებულ ტექნოლოგიური სერვისების ექსპორტზე ორიენტირებულ სახელმწიფო პროგრამას.

ტექნიკური დახმარების პროექტი საქართველოს ენერგეტიკული სექტორის რეფორმის პროგრამის (GESRP) მხარდასაჭერად (EU-NIF)

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ენერგეტიკული რეფორმის განხორციელება, რომელიც გულისხმობს ენერგეტიკული გაერთიანების დამფუძნებელ ხელშეკრულებაზე საქართველოს მიერთების ოქმით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებას. აღნიშნული რეფორმის ფარგლებში ენერგოეფექტურობის და შენობების ენერგოეფექტურობის შესახებ კანონებით გათვალისწინებული კანონქვემდებარე აქტების მიღება/დამტკიცება და განხორციელება შემდეგი მიზნებისთვის: ენერგოაუდიტორების აკრედიტაციისა და სერტიფიცირების სისტემის ჩამოყალიბება; ენერგოაუდიტის სავალდებულო წესების ამოქმედება; სატრენინგო პროგრამების დანერგვა ენერგოაუდიტორებისთვის მრეწველობასა და შენობების სექტორში, შენობების ენერგოეფექტურობის სერტიფიკატების („ეეს“) შემფასებლებისთვის, გათბობისა და გაგრილების სისტემების ინსპექტორებისთვის; საწარმოო ციკლის ენერგოეფექტურობის გაზრდა; შენობების სექტორში (არსებულ და მშენებარე შენობებში) ენერგოეფექტური სტანდარტების დანერგვა; ენერგოეფექტურობის მინიმალური მოთხოვნებით დადგენილი სტანდარტების შესაბამისად, შენობების განახლება; შენობებში ენერგოეფექტურობის დანერგვისთვის საჭირო ტექნიკური უზრუნველყოფა და კომპიუტერული პროგრამების ჩამოყალიბება მუნიციპალურ დონეზე, მუნიციპალიტეტების შესაბამისი სამსახურების კადრების გადამზადება; საჯარო შენობების ინვენტარიზაცია და რეესტრის ჩამოყალიბება ენერგოეფექტურობის განსახორციელებლად; ენერგოეფექტური ღონისძიებების შედეგად მიღებული ენერგოდაზოგვის მონიტორინგის, ანგარიშგებისა და დადასტურების პლატფორმის შექმნა.

სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება

ქვეყანაში არსებული მაღალი და საშუალო ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების, მათ შორის, მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ხაზების, მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ენერგოსისტემის მოძველებული ქვესადგურების თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვა და სხვადასხვა სიმძლავრის ახალი ქვესადგურების მშენებლობა;

თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის განვითარებისთვის შესაბამისი ელექტროგადამცემი ქსელის მოწყობა.

მოსახლეობის ელექტროენერჯითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში გაზისა და ელექტროენერჯის არმქონე სოფლების გაზიფიცირება და ელექტრიფიცირება;

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მოსახლეობისთვის გაზისა და ელექტროენერჯის მიწოდების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, მათ შორის, მოხმარებული ელექტროენერჯის ღირებულების ნაწილობრივ ანაზღაურება;

ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზების მიმდებარე სოფლებში მცხოვრები ოჯახების გათბობით უზრუნველყოფა ზამთრის პერიოდში.

საზღვაო პროფესიული განათლების ხელშეწყობა

საერთაშორისო და საქართველოს საგანმანათლებლო და საზღვაო კანონმდებლობების შესაბამისად, უმაღლეს საზღვაო და მომიჯნავე დარგებში კვალიფიციური კადრების მომზადება;

ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემიის ფოთის ფილიალში – ფოთის საზღვაო სასწავლო-საწვრთნელ ცენტრში ისეთი პროფესიული პროგრამებისა და მოკლევადიანი სასწავლო კურსების დანერგვა, რომელთა შესაბამისად მომზადდებიან საზღვაო და მის მომიჯნავე სპეციალობებში მოთხოვნადი, კვალიფიციური კადრები;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სასწავლო უნივერსიტეტის – ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემიის კვლევით ცენტრად ჩამოყალიბება და საზღვაო და მომიჯნავე დარგებში კვლევითი პროექტების განხორციელების ხელშეწყობა;

ევროპის წამყვან უნივერსიტეტებთან ერთად ორმაგი დიპლომირების ინგლისურენოვანი პროგრამების მომზადება; თანამშრომლობის ფარგლებში სასწავლო მასალებისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება და პედაგოგების/მასწავლებლების გადამზადება საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების შესაბამისად;

სასწავლო პროცესის თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამებით უზრუნველყოფა და სტუდენტთა საზღვაოსნო პრაქტიკით უზრუნველყოფის გაუმჯობესება;

კურსდამთავრებულების კარიერული წარმატების უზრუნველსაყოფად სტუდენტთა ხელშეწყობისა და მომსახურების სამსახურის განვითარება; საკრუინგო კომპანიებთან მჭიდრო თანამშრომლობა.

ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარება

საქართველოს მთავრობის მიერ ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის განვითარების პროექტის ხელშეწყობა და ახალი საინვესტიციო ხელშეკრულებების მონიტორინგი.

ორმხრივი ხელშეკრულებების ფარგლებში აღიარებული ვალდებულებების დაფარვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები

საქართველოს მთავრობასა და თურქეთის რესპუბლიკის მთავრობას შორის გაფორმებული „ენერჯეტიკის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ“ შეთანხმებისა და „სს „ელექტროენერჯეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორსა“ და „TURKISH ELECTRICITY TRADING AND CONTRACTING CO.“-ს შორის გასაფორმებელი ოქმის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 27 აპრილის №923 განკარგულების შესაბამისად, სს „ელექტროენერჯეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორსა“ და თურქეთის ელექტროენერჯით ვაჭრობისა და ხელშემკვრელ კომპანიას (TETAS) შორის გაფორმებული ოქმის საფუძველზე აღებული ვალდებულებების დაფარვა.

ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EBRD, EIB, EU)

ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის დასრულება საშუალოვადიანი პროგრამის მიხედვით: გვირაბზე ფილტრაციული და დაწნევის კარგვების შემცირება, ავარიული უბნების რემონტი. აგრეგატების საიმედოობის გაზრდა. ავარიული გაჩერებების პრევენცია. ტრანსპორტირების პირობების გაუმჯობესება. მორალურად და ფიზიკურად გაცვეთილი მოწყობილობების გამოცვლა. ლამის ამოწმენდა და შესაბამისად მისაყრდნობი ფარის გამოყენება სიღრმული წყალსაშვების ფარების რემონტისათვის.

სივრცითი და ქალაქთმშენებლობითი განვითარება

სივრცის დაგეგმარებისა და ქალაქთმშენებლობითი დარგის პოლიტიკის შემუშავება, კოორდინაცია და მართვა. გეგმების განხორციელების უზრუნველყოფა. შესაბამისი კანონმდებლობის შემუშავების/სრულყოფის პროცესში მონაწილეობა. გეგმების საინფორმაციო სისტემის ფუნქციონირების უზრუნველყოფა. სივრცის დაგეგმარებაზე ზეგავლენის მქონე პროექტების წინასწარი შეფასება. პერსპექტიული კურორტების ქალაქთმშენებლობითი გეგმების შემუშავების უზრუნველყოფა;

განსაკუთრებული რეგულირების ტერიტორიის/ზონის სტატუსის მინიჭების საკითხის დამუშავება/წარდგენა საქართველოს მთავრობასთან. საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში ქალაქთმშენებლობითი გეგმების განხილვა-დამტკიცება. სარეკრეაციო ტერიტორიებზე არქიტექტურული პროექტების შეთანხმება;

დარგის სპეციფიკური ტრენინგების ორგანიზება და ჩატარება. კანონმდებლობით დადგენილი სხვა საქმიანობის განხორციელება.

კურორტების განვითარების ხელშეწყობა

კურორტებსა და საკურორტო ადგილებზე ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა, კურორტების განახლება (რენოვაცია);

საქართველოს, როგორც მაღალი საკურორტო შესაძლებლობების მქონე ქვეყნის პოპულარიზაცია;

კურორტების და საკურორტო ადგილების განვითარებისათვის ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

კურორტებსა და საკურორტო ადგილებზე მასობრივი სპორტისა და სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა და ამ მიზნით შესაბამის უწყებებთან თანამშრომლობა;

საკანონმდებლო ინიციატივების მომზადება, განაშენიანების რეგულირების გეგმების შექმნის ხელშეწყობა. განვითარების ეკონომიკური მიზანშეწონილობის გეგმების მომზადება, ახალი საკურორტო ადგილების იდენტიფიკაცია და ინფორმაციის პრაქტიკული გამოყენების მიზნით ვებ-პლატფორმის შექმნა.

აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება

შესაბამისობის შემფასებელი პირების აკრედიტაციის სამუშაოების წარმართვა კანონით

რეგულირებად და ნებაყოფლობით სფეროში საერთაშორისოდ აღიარებული მოთხოვნების შესაბამისად, საქართველოში წარმოებული პროდუქტებისა და მომსახურების საერთაშორისო ბაზრებზე ექსპორტის ხელშეწყობისთვის;

აკრედიტაციის რეგიონალური ორგანიზაციის – ევროპის აკრედიტაციის თანამშრომლობის (European Cooperation for Accreditation (EA)) მიერ აკრედიტაციის საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სფეროების შენარჩუნება და აკრედიტაციის ახალი მიმართულებების აღიარება; აკრედიტაციის სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანოს – აკრედიტაციის ცენტრის საქმიანობის აღიარება ქვეყნის საექსპორტო ბაზრების დივერსიფიცირებისთვის;

აკრედიტაციის ცენტრის ინსტიტუციური გაძლიერების ხელშეწყობა და ლაბორატორიების აკრედიტაციის საერთაშორისო თანამშრომლობასთან - (International Laboratory Accreditation Cooperation - ILAC) და აკრედიტაციის საერთაშორისო ფორუმთან (International Accreditation Forum - IAF) ორმხრივი/მრავალმხრივი აღიარების შეთანხმებების გაფორმება.

სასარგებლო წიაღის მართვა და კოორდინაცია

მიტოვებულ და არალიცენზირებულ საბადოთა აღრიცხვა/პასპორტიზაცია;

მინერალური რესურსების რაციონალურად მართვის მიზნით, სასარგებლო წიაღისეულით სარგებლობისთვის სალიცენზიოდ წინასწარ შერჩეული ობიექტებისათვის გეოსაინფორმაციო პაკეტების მომზადება;

წიაღის სექტორის სტანდარტების და მეთოდოლოგიების შემუშავება და დანერგვა. შესაბამისი მარეგულირებელი სამართლებრივი აქტების ცვლილების მომზადება და წარდგენა ინიცირებისთვის. საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარება/შესწავლა;

სასარგებლო წიაღისეულის (გარდა ნავთობისა და გაზისა) მოპოვების ლიცენზიების გაცემა და ამ მიზნით გასაწევი საქმიანობის წარმართვა/კოორდინაცია;

სალიცენზიო პირობების კონტროლის განხორციელება სასარგებლო წიაღისეულის რაციონალურად სამართავად. ლიცენზიით ან განკარგულებით გათვალისწინებული პირობებისა და სასარგებლო წიაღისეულის სარგებლობის სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესრულების მდგომარეობის შემოწმება როგორც წინასწარ დამტკიცებული გეგმით, ისე სააგენტოში შემოსული განცხადებების/საჩივრების საფუძველზე.

სამოქალაქო ავიაციის სფეროს რეგულირება და მართვა

„საქართველოსა და ევროკავშირისა და მის წევრ სახელმწიფოებს შორის ერთიანი საჰაერო სივრცის შესახებ“ (ECAA) შეთანხმების გათვალისწინებული რეგულაციებისა და დირექტივების ქართულ საავიაციო კანონმდებლობაში ასახვა;

საქართველოს საავიაციო დარგისათვის პრიორიტეტული რეგულაციებისა და დირექტივების განსაზღვრა, მათი დანერგვის დროში გაწერა, სამართლებრივი ანალიზი და ამ მიზნით, შესაბამისი დასკვნებისა და წინადადებების შემუშავება;

საქართველოს საავიაციო კანონმდებლობის ჩიკაგოს კონვენციის, მისი დანართებისა და

შესწორებების მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანა;

საერთო დანიშნულების ავიაციის მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების შემუშავება და დანერგვა.

საზღვაო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება

საქართველოს დროშით მცურავი საშუალებების და საქართველოს ნავსადგურების საზღვაო უსაფრთხოების და უშიშროების უზრუნველყოფა;

სხვადასხვა საერთაშორისო გამოფენებსა/კონფერენციებში მონაწილეობის მიღება, საკუთარი ცნობადობის გაზრდისა და საერთაშორისო დონეზე საზღვაო სფეროში არსებული ინოვაციების გაცნობის მიზნით;

საქართველოს, როგორც საზღვაო სახელმწიფოს, იმიჯის ამაღლების მიზნით საქართველოს საერთაშორისო საზღვაო ფორუმის (GIMF) ჩატარება, რომელიც წარმოაჩენს შავი ზღვის რეგიონში მიმდინარე მოვლენებსა და აგრეთვე, საქართველოს მიერ საზღვაო დარგში განახორციელებულ რეფორმებს;

ევროპის საზღვაო უსაფრთხოების სააგენტოს (EMSA) აუდიტის წარმატებით გავლა და მეზღვაურთა კვალიფიკაციის/კომპეტენციის დამადასტურებელი სერტიფიკატების აღიარების შენარჩუნება;

მეზღვაურთა მომზადებისა და სერტიფიცირების სისტემის გამართული ფუნქციონირება;

საქართველოს გემების სახელმწიფო ელექტრონული რეესტრის მოდიფიკაცია;

საკანონმდებლო ცვლილებების მომზადება და საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოება;

0%-იანი დაკავების კოეფიციენტის შენარჩუნება ქართული დროშის ქვეშ მცურავ გემებზე;

საქართველოს განსაკუთრებულ ეკონომიკურ ზონაში/ტერიტორიულ ზღვაში უსაფრთხო ნაოსნობის, ძებნა-გადარჩენის და გარემოს დაცვის უზრუნველყოფა საერთაშორისო მოთხოვნებისა და სტანდარტების შესაბამისად;

საქართველოს საზღვაო სტრატეგიის დოკუმენტის დამტკიცება;

საქართველოს ნავსადგურებში ერთი ფანჯრის პრინციპის დანერგვა და დაკავშირება ნავსადგურების გაერთიანების სისტემასთან;

საქართველოს ნავსადგურებში ნარჩენების მდგრადი მართვა;

ნავსადგურების ენერგოეფექტურობისა და მართვის გეგმის შექმნა.

სახმელეთო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება

სახმელეთო ტრანსპორტის სფეროში საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტის მომზადება;

ელექტრონული აღრიცხვის ბაზის სისტემის სრულყოფა;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტოს სპეციალისტთა და მეწარმეთა (მენეჯერები/მძღოლები) გადამზადება;

თანამედროვე სიმულატორების დანერგვა;

საერთაშორისო აქტივობების გაძლიერება;

დარგის მონიტორინგის ეფექტური მექანიზმების შემუშავება;

ეკოლოგიურად სუფთა ტრანსპორტის განვითარების ხელშეწყობა;

მენეჯერების მოსამზადებლად თანამედროვე ტრენინგ-ცენტრის მშენებლობა.

შავ ზღვაში საქართველოს შიდა საზღვაო წყლებსა და ტერიტორიულ ზღვაზე (წყლებზე) უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველყოფა

შავ ზღვაში საქართველოს შიდა საზღვაო წყლებსა და ტერიტორიულ ზღვაზე (წყლებზე) თანამედროვე სანავიგაციო საშუალებების და მოწყობილობების მუდმივი ჩანაცვლებისა და განახლების უზრუნველყოფა. მცირე ზომის საზღვაო ნავის შემენა კოლხეთის მონაკვეთისათვის;

უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველსაყოფად პორტების აღჭურვა თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი მეტეოროლოგიური მოწყობილობებით;

უსაფრთხო ნაოსნობის მხარდასაჭერად სანავიგაციო ქაღალდის და ელექტრონული რუქების ახალი სახეობისა და მასშტაბის განვითარება;

პორტების თანამედროვე რადიო-ნავიგაციური მოწყობილობებით აღჭურვა;

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო

რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება და განხორციელების კოორდინაცია, აგრეთვე კომპეტენციის ფარგლებში მისი განხორციელების მონიტორინგი და ანალიზი;

მმართველობის სისტემის დეცენტრალიზაციის, დეკონცენტრაციის და სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებსა და მუნიციპალიტეტებს შორის უფლებამოსილებათა გამიჯვნის საკითხებზე და მუნიციპალიტეტების ინსტიტუციური გაძლიერებისათვის შესაბამისი წინადადებების შემუშავება;

კომპეტენციის ფარგლებში სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებსა და მუნიციპალიტეტებს შორის ურთიერთობის კოორდინაცია;

კომპეტენციის ფარგლებში ადგილობრივი და უცხოური წყაროებით დაფინანსებული რეგიონული პროგრამებისა და პროექტების კოორდინაცია და მათი განხორციელების ეფექტიანობის შეფასება;

კომპეტენციის ფარგლებში მუნიციპალიტეტის მოხელეთა სწავლების საკითხების კოორდინაცია;

„მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე სახელმწიფოს მიერ მუნიციპალიტეტებისთვის დელეგირებული უფლებამოსილების განხორციელებაზე დარგობრივი ზედამხედველობის განხორციელება საქართველოს ორგანული კანონის „დგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ შესაბამისად;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების ქსელის განვითარების, დაპროექტებისა და სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის საკითხებში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის მეშვეობით დევნილთა გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველსაყოფად სამშენებლო-სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელება;

საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და დადგენილ ფარგლებში როგორც სამინისტროს კომპეტენციაში შემავალი, ისე სხვა სახელმწიფო ორგანოთა გამგებლობისთვის მიკუთვნებული, ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანი ცალკეული ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების უზრუნველყოფა, აგრეთვე ამ პროექტებით გათვალისწინებული ობიექტების სამშენებლო-სარეაბილიტაციო და სხვა სამუშაოების განხორციელების კოორდინაცია და კომპეტენციის ფარგლებში მისი მონიტორინგი;

კომპეტენციის ფარგლებში საქართველოს წყლით უზრუნველყოფისა და მოსახლეობის წყლით მომარაგების სისტემების დანერგვისა და განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა და კოორდინაცია;

არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტების (ნაგავსაყრელი) მოწყობა, მართვა და დახურვა, ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა და მართვა (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა);

საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები

საავტომობილო გზების ინფრასტრუქტურული პროექტების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება;

ჩქაროსნული ავტომაგისტრალებისა და საავტომობილო გზების რეკონსტრუქცია-მშენებლობა;

საქართველოს საგზაო ქსელის საერთაშორისო საგზაო კომუნიკაციების სისტემაში ინტეგრირება;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებისა და სახიდე გადასასვლელების, მუნიციპალიტეტებთან, საკურორტო ცენტრებთან, ისტორიულ და კულტურულ ძეგლებთან, მოსაზღვრე ქვეყნებთან მისასვლელი საავტომობილო გზების პერიოდული შეკეთება, რეაბილიტაცია და რეკონსტრუქცია-მშენებლობა;

საავტომობილო გზების მიმდინარე შეკეთება და შენახვა ზამთრის პერიოდში;

სტიქიური მოვლენების სალიკვიდაციოდ და პრევენციის მიზნით, სამუშაოების ჩატარება;

ზღვის ნაპირების, მდინარეების კალაპოტებისა და ნაპირების გამაგრება.

რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია

მუნიციპალიტეტებში სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება და მათთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურებების შესყიდვა;

სახელმწიფო და საზოგადოებრივი მნიშვნელობის (ადმინისტრაციული, სტრატეგიული, კულტურული, სპორტული და სხვა დანიშნულების) ობიექტების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ქვეყანაში ურბანული სატრანსპორტო სისტემის მუშაობის სრულყოფა;

ქვეყანაში ტურიზმის განვითარებისთვის სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება;

საქართველოს რეგიონების ურბანული განახლების, განვითარებისა და ადგილობრივი ეკონომიკის გაძლიერების ხელშეწყობა;

დონორი ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული პროექტების მოსამზადებლად საჭირო ღონისძიებების განხორციელება, დეტალური საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციების მომზადება და ანალიზი.

წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია

მუნიციპალიტეტებში/სოფლებში წყალმომარაგებისა და წყალარინების სისტემების რეაბილიტაცია/მოწყობა, წყალმომარაგებისა და წყალარინების გამწმენდი ნაგებობების რეაბილიტაცია/მშენებლობა;

მუნიციპალიტეტების მოსახლეობის ეკოლოგიურად სუფთა, გაფილტრული, ზედაპირული გრუნტის წყლების მოხვედრისგან დაცული სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა;

აბონენტთა გამრიცხველიანება, დანაკარგების შემცირება და გარემოსდაცვითი სტანდარტების უზრუნველყოფა.

მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა

მუნიციპალიტეტებში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტების (ნაგავსაყრელი) მოწყობა და მართვა;

ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა;

მუნიციპალიტეტების აუცილებელი ტექნიკური საშუალებებით აღჭურვა;

ძველი ნაგავსაყრელების ეტაპობრივი დახურვა.

იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა

იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის - დევნილთათვის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესებისა და მათი გრძელვადიანი განსახლების მიზნით, მრავალბინიანი საცხოვრებელი კორპუსების მშენებლობა.

ზოგადსაგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და რეაბილიტაცია

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება და ენერგოეფექტურობის გაუმჯობესება;

სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში ახალი საჯარო სკოლების მშენებლობა და არსებულთა რეაბილიტაცია.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო

სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება

ეფექტიანი სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის განხორციელება; საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება; ეროვნულ, საერთაშორისო და უცხო ქვეყნების სასამართლოებსა და არბიტრაჟებში სახელმწიფო წარმომადგენლობა; სახელმწიფოსა და სახელმწიფო უწყებების მიერ გასაფორმებელი საერთაშორისო და კერძო ხასიათის (მრავალმილიონიანი ან/და საარბიტრაჟო ინსტიტუტის შემცველი) ხელშეკრულებების სამართლებრივი ექსპერტიზა, ინსტიტუციური განვითარება და ეფექტიანი უწყებათაშორისი კოორდინაცია;

სამართლის ცალკეული დარგის განვითარების აუცილებლობისა და პერსპექტივების შესწავლა; სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის შესრულების მიზნით სამინისტროებისა და დარგობრივი უწყებების პრობლემატიკა; საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების, სხვადასხვა პრიორიტეტული სფეროს განვითარების მიზნით საკანონმდებლო ინიციატივების, საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; საზღვარგარეთის სახელმწიფოთა კანონმდებლობის შესწავლა და გაანალიზება; საქართველოსა და ევროკავშირის შორის დადებული ასოცირების შეთანხმების შესაბამისი საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; ასოცირების შეთანხმებით განსაზღვრულ ევროკავშირის რეგულაციებთან, გადაწყვეტილებებსა და დირექტივებთან საქართველოს კანონმდებლობის დაახლოების/ჰარმონიზაციის მიზნით სამინისტროს კომპეტენციას მიკუთვნებულ

საკითხებზე სხვადასხვა უწყების მიერ შემუშავებული ნორმატიული აქტების პროექტების და თანმდევი დოკუმენტების სამართლებრივი ექსპერტიზა;

სახელმწიფო წარმომადგენლობა არბიტრაჟებსა და უცხო ქვეყნის სასამართლოებში კომერციულ და საინვესტიციო დავებზე, ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოსა და გაერო-ს სახელმწიფოებო ორგანოებში სახელმწიფოთაშორის ან/და ინდივიდუალურ დავებზე; სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოსთან თანამშრომლობა და მასთან სხვა სახელმწიფო ორგანოების თანამშრომლობის კოორდინირება. ეროვნულ სასამართლოში საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს წინააღმდეგ შეტანილ სარჩელებზე სამინისტროს ინტერესების დაცვა, ხოლო ხელისუფლების დაწესებულებების წინააღმდეგ მიმართულ დავებში ჩართვა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს კომპეტენციის გათვალისწინებით;

სახელმწიფოსა და სახელმწიფო უწყებების მიერ გასაფორმებელი საერთაშორისო და კერძო ხასიათის (მრავალმილიონიანი ან/და საარბიტრაჟო ინსტიტუტის შემცველი) ხელშეკრულებების პროექტების სამართლებრივი შეფასება/ექსპერტიზა მისი საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით და სათანადო დასკვნის პროექტის მომზადება. ხელშეკრულების პროექტის სამართლებრივი შეფასება მასში არსებული სამართლებრივი რისკების კონტექსტში და შესაბამისი დასკვნის პროექტის მომზადება;

სამართლებრივი სისტემის დახვეწა, მათ შორის, საბჭოთა პერიოდის რუდიმენტებისგან გათავისუფლება; საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს კეთილსინდისიერების სტრატეგიის და შესაბამისი გზამკვლევის (Guideline), სხვადასხვა მიმართულებით შედარებით-სამართლებრივი და სახელმწიფოთა კარგი პრაქტიკის კვლევების და ადამიანის უფლებებზე დაფუძნებული მიდგომების დანერგვის ხელშეწყობის მიზნით საკანონმდებლო ინიციატივებსა და წინადადებებზე დასკვნებისა და მოსაზრებების მომზადება; კარგი მმართველობის საკითხებთან დაკავშირებით რეკომენდაციების ან/და ანგარიშების შემუშავება;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის ორწლიანი სამოქმედო გეგმის, ასევე, ქუჩაში მცხოვრები ან/და მომუშავე ბავშვების ძალადობისგან, მათ შორის ტრეფიკინგისგან დაცვის მიზნით სტრატეგიისა და მისი შესრულების სამოქმედო გეგმების შემუშავება და შესრულების მონიტორინგი; ადამიანის წამების, არაჰუმანური, სასტიკი ან პატივისა და ღირსების შემლახავი მოპყრობის ან დასჯის წინააღმდეგ ეფექტიანი ბრძოლის პოლიტიკის შემუშავება, მისი განხორციელების ხელშეწყობა და მონიტორინგი; ადამიანის უფლებების დაცვაზე ორიენტირებული დაბალანსებული ნარკოპოლიტიკის შემუშავება.

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოსაყალიბებლად, საქართველოს კანონმდებლობის ანალიზისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების, დამოუკიდებელი ექსპერტებისა და საქართველოს სახალხო დამცველის რეკომენდაციების გათვალისწინებით, შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებების შემუშავება და ღონისძიებების განხორციელება;

პენიტენციური სისტემის ადმინისტრირების სრულყოფა;

პენიტენციური სისტემის კვებითი მომსახურების უზრუნველყოფა;

პენიტენციური სისტემის უნიფორმით, რბილი ინვენტარითა და პირადი ჰიგიენისთვის აუცილებელი საშუალებებით უზრუნველყოფა;

ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა რესოციალიზაცია-რეაბილიტაციის მიზნით სატრენინგო/საგანმანათლებლო და ფსიქოსოციალურ პროგრამებში, ტრენინგებსა და კურსებში, კულტურულ ღონისძიებებსა და დასაქმების პროგრამებში მსჯავრდებულთა ჩართულობის უზრუნველყოფა;

პენიტენციური სისტემის აუცილებელი მედიკამენტებით, სამედიცინო დანიშნულების საგნებით, ლაბორატორიული საგნებითა და რეაქტივებით უზრუნველყოფა;

ბრალდებულთათვის/მსჯავრდებულთათვის სხვადასხვა პროფილის მოწვეული ექიმ-სპეციალისტების კონსულტაციების, სამოქალაქო სექტორის კლინიკებში სპეციალიზებული სამედიცინო მომსახურების გაწევა და ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა სამკურნალო დაწესებულებასა და ტუბერკულოზის სამკურნალო და სარეაბილიტაციო ცენტრში მომსახურების შეთავაზება;

ანტიტუბერკულოზური მკურნალობის საჭიროების მქონე პირთა, აივ ინფექციის/შიდსის გამოვლენის მიზნით და C ჰეპატიტის მართვის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა სკრინინგი და შესაბამისი მკურნალობის კურსის ჩატარება, პაციენტების ჩართვა აივ-ინფექციის/შიდსის ანტირეტროვირუსული მკურნალობის პროგრამაში;

დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის უნივერსალური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

პატიმართა და თანამშრომელთა საჭიროებებზე მორგებული პენიტენციური ინფრასტრუქტურის შექმნა პენიტენციურ სისტემის საერთაშორისო სტანდარტებთან მიახლოების მიზნით.

ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა

ეროვნული საარქივო ფონდის შევსება მატერიალური ან/და ელექტრონულ მატარებელზე გადაყვანილი დოკუმენტებით, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ბაზის ფორმირება და მისი მუდმივი განახლება, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების აღწერა და ცენტრალიზებული აღრიცხვა, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების დაცვისა და შენახვის სათანადო პირობების უზრუნველყოფა;

საარქივო დოკუმენტების ელექტრონულ მატარებლებზე გადაყვანა, რაც უზრუნველყოფს დოკუმენტების დედნების დაუზიანებლად შენარჩუნებასა და ეროვნული მემკვიდრეობის დაცულობას, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ასლების ხელმისაწვდომობას;

მოქალაქეზე ორიენტირებული მომსახურების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, მოქალაქეთა მომსახურების ელექტრონული სისტემის, ეროვნული საარქივო ფონდის მკვლევართა აღრიცხვისა და მართვის სისტემის, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების (ტექსტური, კინოფოტოფონოდოკუმენტები,) ელექტრონული კატალოგების შექმნა და განვითარება;

ელექტრონული არქივაციის ფარგლებში, ერთიანი ელექტრონული საარქივო ფონდის შექმნისა და ელექტრონული დოკუმენტაციის მაქსიმალური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით ეროვნული არქივის დაკომპლექტების წყარო ორგანიზაციებიდან და ეროვნული საარქივო

ფონდისადმი მიკუთვნებული დოკუმენტების მფლობელი სხვა პირებიდან ელექტრონული დოკუმენტების აღწერის, აღრიცხვის და არქივირების ავტომატიზებული სისტემის შექმნა;

შიდა ქართლის (გორი) რეგიონული არქივის ახალი შენობის მშენებლობა და აღჭურვა.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა დაინტერესებული პირების გადამზადება

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აპარატის, სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება – სპეციალური პენიტენციური სამსახურისა და სხვა ორგანიზაციების თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება ტრენინგების სრული ციკლის (ტრენინგსაჭიროებათა ანალიზი, დაგეგმვა, განხორციელება და შეფასება) მართვის, აგრეთვე, საკონკურსო და საკვალიფიკაციო ტესტირებათა ორგანიზების საშუალებით;

საქართველოში მიმდინარე სამართლებრივი რეფორმის და ქართული სამართლის საერთაშორისო სამართლის სტანდარტებსა და ევროპულ სამართალთან ჰარმონიზაციის სახელმწიფო პოლიტიკის ხელშეწყობა სასწავლო პროგრამების განხორციელების გზით;

კერძო სექტორის, ასევე, საბიუჯეტო დაფინანსებზე მყოფი ორგანიზაციების წარმომადგენლების კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით ტესტური დავალებების, ტრენინგმოდულების, სასწავლო კურსების და პროგრამების, მათ შორის, უცხოური სერტიფიცირებული პროგრამების შექმნის გზით შექმნა და მუდმივად განახლება;

ტრენინგების საჯარო მოხელეების, სამოქალაქო საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და კერძო პირების საჭიროებებზე მორგება როგორც სპეციფიკით, ისე შინაარსით, რაც ხელს შეუწყობს მართლშეგნების ამაღლებასა და პიროვნული სამუშაო კომპეტენციების განვითარებას არა მარტო საჯარო სტრუქტურებში, არამედ ფართო საზოგადოებრივ წრეებში. საჯარო ორგანიზაციების თანამშრომლებისათვის საჯარო მოხელის პროფესიული განვითარების აკრედიტებული პროგრამების ჩატარება;

კვალიფიკაციის ამაღლებისა და პერიოდული გადამზადების კურსების ჩატარება სპეციალური პენიტენციური სამსახურისა და პენიტენციური დაწესებულებების მოქმედი მოსამსახურეებისათვის;

მსჯავრდებულთა რესოციალიზაცია/რეაბილიტაციის ხელშეწყობის მიზნით მათთვის პროფესიული განათლების უზრუნველყოფის, ასევე, მათი პროფესიული მომზადებისა/გადამზადებისა და დასაქმებისათვის მომზადების გზით შესაბამისი სივრცეების შექმნა პენიტენციურ დაწესებულებებში, სასწავლო კურსების და დასაქმების პროგრამების განხორციელება;

პენიტენციურ დაწესებულებებში არსებული ბიბლიოთეკების წიგნის ფონდის შექმნა და განახლება, საბიბლიოთეკო აღრიცხვის ერთიანი სისტემის დანერგვა.

ელექტრონული მმართველობის განვითარება

სახელმწიფოს საქმიანობაში თანამედროვე საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების დანერგვა, მათზე გაწეული დანახარჯების შემცირება, ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და კომუნიკაციების საშუალებით სახელმწიფოს გამართული ფუნქციონირების ხელშეწყობა;

სახელმწიფო უწყებების მომსახურება IT სერვისების სრული სპექტრით, რაც მოიცავს ქსელურ უზრუნველყოფას, ინტერნეტის მიწოდებას, ელფოსტის სერვისს, ონლაინკომუნიკაციის საშუალებებს, ტელევიდეოკონფერენციას, დროისა და დავალებების მართვის პროგრამულ უზრუნველყოფას, უსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის გატარებას, არასასურველი და მავნე ელექტრონული ფოსტის პროგრამებისა და ვირუსებისგან დაცვას, სახელმწიფო სტრუქტურებისათვის ერთიანი IT მხარდაჭერის ქოლცენტრის შექმნასა და ინციდენტების მართვას, ციფრული ტელეფონის სერვისს, სახელმწიფო ორგანიზაციებში დასაქმებულთა კომპიუტერული ტექნიკის ადგილზე მომსახურებას და სხვა;

სახელმწიფო ორგანიზაციებში პროცესების ავტომატიზებისა და ელექტრონულ მმართველობაზე გადასვლის მიზნით შესაბამისი კვლევების ჩატარება და კონკრეტული ინოვაციური ბიზნესგადაწყვეტილებების შემუშავება, რომლებიც მორგებული იქნება დამკვეთის ბიზნესპროცესებზე. ახალი პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნა და არსებულის გაუმჯობესება;

დანერგილი ქლაუდტექნოლოგიის (დრუბლოვანი ტექნოლოგია) მიმართულებით ტექნოლოგიის განვითარება როგორც პროგრამული, ისე გამოთვლითი სიმძლავრეებისა და მასშტაბების კუთხით. ქლაუდინფრასტრუქტურით (IaaS) სარგებლობის უზრუნველყოფა დაინტერესებული ორგანიზაციებისთვის;

სახელმწიფო თუ არასამთავრობო ორგანიზაციებისათვის, კერძო სექტორისა და მოქალაქეებისათვის ელექტრონული სერვისების მიწოდების და მონაცემთა გაცვლის ეფექტიანად და უსაფრთხოდ უზრუნველყოფა ერთი ფანჯრის პრინციპით;

ინფორმაციული უსაფრთხოების აუდიტის განხორციელება; ინფორმაციული უსაფრთხოების შეღწევადობის (მდგრადობის) ტესტირება; კომპიუტერული ინციდენტების აღმოჩენისთვის გამიზნული ქსელური სენსორის დაყენება და მართვა; კიბერუსაფრთხოების საკითხების რეგულირება; ინციდენტებზე დახმარების ეროვნული ჯგუფის მიერ კომპიუტერული ინციდენტების პრევენცია, გამოვლენა და შედეგების მართვა;

მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურის გამოყენება, რომლის კომპონენტებია 3 სახის აპარატურულ-პროგრამული მიმართულება/ინსტრუმენტი: „საქართველოს სამთავრობო კარიბჭე“ – ელექტრონული სერვისების მეშვეობით, უსაფრთხო გარემოში სხვადასხვა ინფორმაციის გაცვლა; „მოქალაქის პორტალი“ – სახელმწიფო და ბიზნესსექტორის მიერ რეალიზებული სხვადასხვა სახის ელექტრონული სერვისის ყველა დაინტერესებული პირისათვის უსაფრთხო ხელმისაწვდომობა ერთი ფანჯრის პრინციპით; „საერთაშორისო ვაჭრობის მხარდამჭერი სისტემა“ – ამ ეტაპზე ინტეგრირებულია საკონტეინერო გადაზიდვები, ხოლო სახმელეთო და საჰაერო გადაზიდვები ეტაპობრივად დაემატება (სისტემა ინტეგრირებულია მსგავსი პროფილის საერთაშორისო სისტემებთან).

დანაშაულის პრევენცია, პრობაციის სისტემის განვითარება და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია

ქვეყნის მასშტაბით დანაშაულის პრევენცია, მათ შორის, დანაშაულის რეციდივის თავიდან აცილების ხელშეწყობა, მსჯავრდებულთა და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია/რეაბილიტაცია, რთული ქცევის და სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის მიუღწეველ არასრულწლოვნებთან მუშაობა; დანაშაულის პრევენციასთან დაკავშირებული ღონისძიებების, სარეაბილიტაციო პროგრამების განხორციელება და მათში არასაპატიმრო სასჯელით მსჯავრდებულთა, განრიდებულ

არასრულწლოვანთა, რთული ქცევის და სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის ასაკს მიუღწეველი მოზარდების ჩართულობის უზრუნველყოფა;

საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული არასაპატიმრო სასჯელებისა და სამართლებრივი აქტების აღსრულება და ამ გზით საზოგადოებრივი უსაფრთხოებისათვის გარანტიების შექმნა, რომელიც მოიცავს სასჯელის სახით თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევას, იურიდიული პირისათვის საქმიანობის უფლების ჩამორთმევას, საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომის დანიშვნას, გამასწორებელი სამუშაოს დანიშვნას, შინაპატიმრობის დანიშვნას (მათ შორის, ელექტრონული მონიტორინგის სისტემის საშუალებით), იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვას;

საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული არასაპატიმრო სასჯელებისა და სამართლებრივი აქტების აღსრულებასთან ერთად, დანაშაულის გამომწვევი რისკფაქტორების შემცირების და აღმოფხვრის მიზნით ბენეფიციარების ფსიქოსოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, პირობითი მსჯავრდებულებისა და ყოფილი პატიმრების ინდივიდუალური საჭიროებების გათვალისწინებით, მათი ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მოგვარების მიზნით მხარდაჭერა და არსებულ შესაბამის სერვისებში გადამისამართება; შრომის ბაზრის მოთხოვნების ადეკვატური ტრენინგების/პროფესიული გადამზადების კურსების შეთავაზება და პოტენციურ დამსაქმებელთან რეკომენდაციების გაწევა, აღდგენითი მართლმსაჯულების, განრიდება-მედიაციის სფეროს ინსტიტუციური ჩარჩოს დახვეწა, აღდგენითი მართლმსაჯულების პროგრამების პრაქტიკაში დანერგვა, აგრეთვე, საგრანტო პროგრამების საშუალებით დეფიციტური სერვისების მიწოდება და მათი შემდგომი განვითარება;

ფსიქოსოციალურ, პროსოციალურ და სარეაბილიტაციო მომსახურებების, პროფესიული გადამზადებისა და საგანმანათლებლო პროგრამებში არასაპატიმრო სასჯელებით მსჯავრდებული, პრობაციონერი, განრიდებული და რეფერირების ცენტრის ბენეფიციარების ჩართვა;

პრობაციის ბიუროს ახალ ოფისებში პრობაციონერთა სარეგისტრაციო სივრცის, ინდივიდუალური გასაუბრების და ჯგუფური შეხვედრების ოთახების, ვიდეოკამერის სერვისის და სხვა ფუნქციონირება.

იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

სახელმწიფო სერვისების მიწოდების მაღალი სტანდარტის შენარჩუნება და შემდგომი გაუმჯობესება, ახალი პროდუქტების/სერვისების დანერგვა და დაინტერესებული პირებისთვის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

თითოეული მომხმარებლის, მათ შორის, ბიზნესის ინტერესზე ორიენტირებულობა. სახელმწიფო სერვისებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა ადმინისტრაციულ პროცედურებზე გაწეული დროითი დანახარჯების შემცირება. დამატებით რამდენიმე კერძო და სახელმწიფო სერვისის ინტეგრაცია მათ შორის, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სსიპ - სოციალური მომსახურების სააგენტოს, ენერგეტიკისა და წყლის კომპანიების, სსიპ - შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოსა და კერძო სექტორის სერვისების დანერგვა, იუსტიციის სახლის სერვისების პოპულარიზაცია, ცნობადობის ამაღლება და იუსტიციის სახლის კონცეფციის ექსპორტი დაინტერესებულ ქვეყნებში;

არსებული სერვისების ოპტიმიზაცია და რედიზაინი. თითოეული პროდუქტისთვის სერვისის მიწოდების პროცესის აღწერის დოკუმენტების შექმნა, ორგანიზაციის პროცესების ურთიერთქმედების რუკის შემუშავება, საოპერაციო პროცედურების გამართვა და განახლება, რაც

უზრუნველყოფს სერვისების შეუფერხებლად მიწოდებას;

იუსტიციის სახლის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება, რაც ხელს შეუწყობს იუსტიციის სახლის მომხმარებლისთვის მომსახურების შეუფერხებელ მიწოდებას;

იუსტიციის სახლების, საზოგადოებრივი ცენტრებისა და მობილური იუსტიციის სახლების მეშვეობით სახელმწიფო სერვისების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა თითოეული მოქალაქისათვის როგორც დიდ ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულებში, ისე მრავალმოსახლიან და მუნიციპალიტეტის ცენტრიდან მოშორებულ სოფლებში, რათა ადგილობრივებს საშუალება ჰქონდეთ, სოფლიდან გაუსვლელად ისარგებლონ საჯარო და კერძო სექტორის სერვისებით;

იუსტიციის სახლის ფილიალებისა და საზოგადოებრივი ცენტრის გახსნა ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონში.

მიწის რეგისტრაციის ხელშეწყობა და საჯარო რეესტრის მომსახურებათა განვითარება/ხელმისაწვდომობა

1.2 მილიონი ჰა ფარგლებში მიწის ნაკვეთების სისტემური რეგისტრაცია სისტემური რეგისტრაციის გეოგრაფიულ არეალებზე, რომელიც ეტაპობრივად გაფართოვდება და საქართველოს ყველა რეგიონს მოიცავს;

უძრავ ნივთებზე უფლებათა, საჯაროსამართლებრივი შეზღუდვის, საგადასახადო გირავნობის/იპოთეკის, მოძრავ ნივთებსა და არამატერიალურ ქონებრივ სიკეთეზე უფლებათა, მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირებისა და სამისამართო რეესტრების, მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების (პარტიების) რეესტრისა და მუნიციპალიტეტების რეესტრის ფორმირება და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა; ქონებისა და ბიზნესის რეგისტრაციის სისტემის, სივრცითი მონაცემების ინფრასტრუქტურის განვითარება და საზოგადოების სწრაფი, ხელმისაწვდომი და ინოვაციური სერვისებით უზრუნველყოფა, სანდო და მაღალი ხარისხის მომსახურების უზრუნველყოფა, სანავიგაციო გეომონაცემთა ბაზის შექმნა, საქართველოს მაგისტრალური გზებისა და დასახლებებისთვის ქუჩების 360-გრადუსიანი პანორამული სურათების პლატფორმის შექმნა/განახლება, ეროვნული გეოდეზიური გეგმურ-სიმალური საფუძვლის შექმნა და განახლება, საქართველოს ტერიტორიის აქტუალური რეგიონების ციფრული აეროგადაღება და ციფრული ორთოფოტოგეგმების მომზადება;

ეროვნული სანავიგაციო მონაცემთა ბაზის შექმნა/განახლება, რომელიც დააკმაყოფილებს სანავიგაციო მონაცემების მიმართ შიდა და გარე მომხმარებლების არსებულ მოთხოვნებს და თავსებადი იქნება გლობალურ სანავიგაციო მონაცემებთან. აღნიშნული მონაცემები მომხმარებლებს გაუადვილებს ადგილმდებარეობის იდენტიფიცირებას, ასევე, დაეხმარება დანიშნულების ადგილამდე მისასვლელი ოპტიმალური მარშრუტის შერჩევაში მინიმალური დროის ან მინიმალური მანძილის კრიტერიუმების გათვალისწინებით. საქართველოს ეროვნული გეოსივრცითი მონაცემების წარმოება და მსოფლიო ბაზარზე არსებულ გლობალურ სანავიგაციო სისტემებში ინტეგრაცია;

საქართველოს ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობისა და ტურისტულად აქტიური არეალების, მუნიციპალური და მაგისტრალური გზების 360-გრადუსიანი პანორამული სურათების – ე.წ. ქუჩის ხედის – მონაცემების წარმოება და Google Maps-ზე ინტეგრაცია, რომელიც დააკმაყოფილებს შიდა და გარე მომხმარებლების მოთხოვნებს;

საქართველოს ეროვნული გეოდეზიური (გეგმურ-სიმაღლური) საფუძვლის (ქსელის) შექმნა და განახლება, რომელიც წარმოადგენს ყველა მასშტაბის ტოპოგრაფიული აგეგმვების მთავარ გეოდეზიურ საფუძველს და ქმნის ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიაზე კოორდინატებისა და სიმაღლეების განვრცობის ერთიან სისტემას. მაღალი სიზუსტის გეოდეზიურმა საფუძველმა უნდა დააკმაყოფილოს ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური, თავდაცვის, უშიშროების და ეროვნული მემკვიდრეობის დარგების, აგრეთვე, სახელმწიფო და ადგილობრივი მნიშვნელობის სხვადასხვა სამეცნიერო და საინჟინრო ტექნიკური ამოცანის პრაქტიკულად გადაწყვეტის მოთხოვნები;

აეროგადაღების სამოქმედო გეგმის მიხედვით საქართველოს ტერიტორიის ურბანული არეალების (სადაც აქტიურად მიმდინარეობს ცვლილებები) ახალი აეროგადაღების მასალებით დაფარვა და მათი დამუშავების შედეგად ზუსტი ორთოფოტოგეგმების შექმნა; განახლებულ აეროგადაღების მასალებზე დაყრდნობით, ახალი ციფრული, კარტოგრაფიული მასალების შექმნა, ძველის განახლება და შემდგომში ამ მონაცემების გამოყენება, სხვადასხვა დარგობრივი მოთხოვნებიდან გამომდინარე;

IT ინფრასტრუქტურის სრულყოფა, რაც უზრუნველყოფს არსებული ელექტრონული სერვისების უწყვეტად და სწრაფად მიწოდებას, ასევე, სამომავლო მზარდი დატვირთვებისთვის ინფრასტრუქტურის გაფართოებას.

მიწის ბაზრის განვითარება (WB)

მიწის ნაკვეთებზე უფლებათა სისტემური რეგისტრაცია და სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ინტერნეტკომუნიკაციების ტექნოლოგიების განახლება, პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარება; მიწის სისტემური რეგისტრაციის პოლიტიკის, პროცედურების შემუშავება და იმპლემენტაცია და სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ინფორმაციული ტექნოლოგიების სისტემის გაუმჯობესება;

სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს საინფორმაციო ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის და სარეგისტრაციო პროგრამების განახლება; სისტემური რეგისტრაციის პროცესის ოპტიმიზაცია, საჯარო რეესტრის IT ინფრასტრუქტურის და სტატისტიკის მხარდაჭერა (პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნა, სისტემური რეგისტრაციის ავტომატიზაციის მიზნით); სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ინფორმაციული ტექნოლოგიების შეფასება და შეფასების ანგარიშის საფუძველზე განახლება, მათ შორის, სერვერული ინფრასტრუქტურის განახლება; უძრავი ქონების რეგისტრაციის სისტემის პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარება; სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ინფორმაციული ტექნოლოგიების (IT) გუნდის სწავლება;

საკადასტრო აზომვითი/აგეგმვითი სამუშაოების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით ამზომველების (რომელთა ხელსაწყოც ჩართულია საჯარო რეესტრის ადმინისტრირებად CORS სისტემაში) სწავლება და სერტიფიცირება.

სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

სახელმწიფო სერვისების განვითარების ხელშეწყობა, ახალი და ინოვაციური სერვისების დანერგვა, არსებულის გაუმჯობესება და მათი ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა; დისტანციურ მომსახურებაზე გაზრდილი მოთხოვნის საჭიროებიდან გამომდინარე, სერვისების განვითარების პროცესში დისტანციური მომსახურების საშუალებების აქტიურად გამოყენება, რაც კიდევ უფრო გაზრდის სერვისების ხელმისაწვდომობას ქვეყნის მასშტაბით;

სააგენტოს მონაცემთა ბაზების დახვეწის, ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და პერსონალური მონაცემების დაცვის ხელშეწყობის მიზნით თითოეული მოქალაქის რეგისტრაციის მონაცემების დაკავშირება ახალ მისამართებთან (ფორმირებული მობილური ჯგუფების მიერ სავსე სამუშაოების შედეგად თითოეულ მისამართზე რეგისტრირებულ პირთა იდენტიფიცირება) და ამ მისამართების გადატანა სააგენტოს საინფორმაციო სისტემაში; სამოქალაქო აქტების დიგიტალიზაცია;

ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და კვალიფიციური სანდო მომსახურების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობა, ერთიანი ავთენტიფიკაციის სისტემის გაუმჯობესება, მონაცემთა შენიღბვის სისტემის დანერგვა;

მიგრაციის საკითხთა სამთავრობო კომისიის შესაძლებლობათა განვითარების მიზნით კომისიის როგორც ანალიტიკური, ისე ადმინისტრაციული მხარდაჭერა.

ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება

ნორმატიული აქტების სახელმწიფო აღრიცხვა, სისტემატიზაცია და კანონმდებლობით დადგენილი წესით სამართლებრივი სისტემის საჯაროობის უზრუნველყოფა; ნორმატიული აქტებისათვის იურიდიული ძალის მინიჭების მიზნით მათი სრული ტექსტის პირველადი გამოქვეყნება ოფიციალურ ვებგვერდზე (<https://matsne.gov.ge>);

ხელმისაწვდომი, დაცული, მუდმივად განახლებადი ოფიციალური ვებგვერდის ადმინისტრირება, სადაც მომხმარებელს შეუძლია იხილოს საქართველოს ყველა უწყების მიერ მიღებული ვებგვერდზე განთავსებული და ოფიციალურად გამოქვეყნებული საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები, საერთაშორისო ხელშეკრულებები, ევროკავშირის კანონმდებლობის (დირექტივა, რეგულაცია, გადაწყვეტილება, რეკომენდაცია) ქართულენოვანი ვერსიები, საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებები, ადგილობრივი თვითმმართველობის აქტები, საჯარო განცხადებები და საინფორმაციო ხასიათის სხვა დოკუმენტები;

საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შეთანხმებით გათვალისწინებული სფეროებისა და პრიორიტეტული მიმართულებების მიხედვით ევროკავშირის შესაბამისი კანონმდებლობის ქართულ ენაზე თარგმნა, ასევე, საქართველოს კანონმდებლობის/კანონპროექტების ინგლისურ ენაზე თარგმნა;

კანონმდებლობის სხვადასხვა სფეროში გამოყენებული ტერმინოლოგიის დამუშავება, მაცნეს მთარგმნელობითი ცენტრის სერვერზე განლაგებული ტერმინოლოგიური ბაზის და მაცნეს ოფიციალურ ვებგვერდზე განთავსებული ონლაინ ლექსიკონის მუდმივი განახლება;

საქართველოს კანონმდებლობის/კანონპროექტების, მათი ცვლილების დოკუმენტების ინგლისურ ენაზე თარგმნა და თარგმანის ინგლისურენოვანი ვერსიების ვებგვერდზე გამოქვეყნება; აგრეთვე, ეთნიკური უმცირესობებისათვის კანონმდებლობაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით საქართველოს საკანონმდებლო აქტების შესაბამის სამიზნე ენაზე (აზერბაიჯანული/სომხური/ოსური/აფხაზური) თარგმნა და ვებგვერდზე განთავსება;

კოდიფიცირებული და სისტემატიზებული საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების და კანონმდებლობით ან ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტების ოფიციალური ტექსტების, სახელმძღვანელოების, სამოქმედო გეგმების, ბუკლეტების, ანგარიშებისა და სხვა საინფორმაციო მონაცემების, აგრეთვე, იურიდიული და სხვა

ლიტერატურის (მათ შორის, ნათარგმნი ტექსტების) ბეჭდური სახით მომზადების, სტამბისათვის გადაცემის და მათი ბეჭდვის პროცესის ადმინისტრირება;

დაინტერესებული პირებისა თუ მიზნობრივი ჯგუფების პროფესიული საქმიანობისა და საინფორმაციო მიზნებისათვის სხვადასხვა ნორმატიული აქტის, წიგნისა და იურიდიული ლიტერატურის ბეჭდური ვერსიების გამოცემა.

სსიპ - აღსრულების ეროვნული ბიუროს მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა

სააღსრულებო და არასააღსრულებო მომსახურების გაწევის პროცესში მხარეთა კანონიერი ინტერესების რეალიზება მხარეებს შორის ბალანსის მაქსიმალური დაცვით;

სააღსრულებლო მომსახურებები – უზრუნველყოფილი და არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნის აღსრულება, უკანონო მფლობელობიდან ნივთის გამოთხოვა, სარჩელის უზრუნველყოფა და სხვა; არასააღსრულებლო მომსახურებები – გამარტივებული წარმოება, გადახდისუუნარობის საქმისწარმოება, კერძო აღმასრულებელთათვის ლიცენზიის გაცემა და მათთვის სააუქციონო მომსახურების გაწევა, ფულადი თანხის დავალიანების გადახდევინების შესახებ მოთხოვნასთან დაკავშირებით გამარტივებული წარმოება, მესამე პირების მომართვის საფუძველზე ქონების შეფასების მომსახურება, ფაქტების კონსტატაცია და სხვ.;

„მომიება-ყადაღა-ინკასო“ ტიპის ელექტრონული კომუნიკაციის ფორმირება ბანკებთან, რომელიც ჩაანაცვლებს მანამდე არსებულ ინფორმაციის ბეჭდური სახით მიმოცვლას. ელექტრონული ინფორმაციის გაცვლა, ელექტრონულად საბანკო ანგარიშებზე შეზღუდვების გავრცელება და მოხსნა სხვადასხვა საბანკო ანგარიშიდან, რაც უფრო გაამარტივებს მონაცემების მიმოცვლას;

ყველა მუნიციპალურ უწყებასთან ელექტრონული კავშირის აწყობა და სააღსრულებო დოკუმენტების სრულად ელექტრონულად მიმოცვლა;

დამოუკიდებელი აღმასრულებლებით დაკომპლექტებული აღმასრულებელთა პალატის შექმნა;

გამარტივებული საქმისწარმოების სამსახურის ახალი სერვისების („სასყიდლიანი ხელშეკრულება“ და „სესხის ხელშეკრულება“) დამატება;

აღსრულების პოლიციის საქმიანობის დახვეწა, უკანონო მფლობელობიდან საკუთრების გამოთხოვის (გამოსახლება) და დემონტაჟის საქმეებზე სააღსრულებო წარმოების განხორციელება, გამოსახლებისა და დემონტაჟის რეზონანსულ საქმეებში მხარეთა ინტერესების დაცვის მენეჯერების, სოციალური მუშაკებისა და საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯერის მუდმივი ხელმისაწვდომობა; აღსრულების პოლიციის სააღსრულებო საქმისწარმოების ფარგლებში გამოძიების წარმოების უფლებამოსილება, საქმისწარმოების პროცესში შესაძლო დანაშაულის ფაქტების სწრაფი და ეფექტური გამოძიება, აგრეთვე, სასამართლო გადაწყვეტილებათა დროული აღსრულება.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო

ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა

მოსახლეობის შრომისა და დასაქმების, ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური დაცვის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, შესაბამისი საქმიანობის კოორდინაცია;

დევნილთა და სტიქიური მოვლენების შედეგად დაზარალებულ და გადაადგილებულ პირთა (ეკომიგრანტთა) სოციალური დაცვისა და განსახლების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მისი განხორციელების კოორდინაცია;

ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის მარეგულირებელი აქტების მომზადება;

სამედიცინო საქმიანობის ხარისხის კონტროლი და მისი უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;

სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის კონტროლი;

სამკურნალო საშუალებების ხარისხსა და მიმოქცევაზე და ფარმაცევტულ საქმიანობაზე ზედამხედველობა;

საზოგადოების საჭიროებებზე ორიენტირებული ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების შეუფერხებელი მიწოდება;

ოციალური დახმარებების, პენსიებისა და სხვა ფულადი და არაფულადი სახელმწიფო ბენეფიტების მიძღვრება გამოვლენა, დადგენა და აღრიცხვა, მათთვის დახმარების დანიშვნა და მისი გაცემის ორგანიზება;

ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამების განხორციელების გასაუმჯობესებლად სერვისების განვითარება/სრულყოფა;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის, სექსუალური ძალადობის მსხვერპლთა/დაზარალებულთა დაცვა და დახმარება/მხარდაჭერა;

მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა, ხანდაზმულთა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა/ბავშვთა მოვლა-პატრონობა გრძელვადიან პერიოდში;

საქართველოს ტერიტორიულ ერთეულებში საგანგებო სიტუაციების კოორდინაციისა და გადაუდებელი დახმარების მართვა;

ქვეყანაში შრომის ბაზრის პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის, სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიული მომზადების, გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მექანიზმების მართვა;

საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეების დროებით ლეგალურად დასაქმების ხელშეწყობა;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა, ეკომიგრანტთა და მიგრანტთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება;

სამინისტროს სისტემის ფუნქციონირებისათვის საჭირო საინფორმაციო სისტემების, ინფორმაციული

ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის მართვა, ინტეგრირებული სერვერული და ქსელური ინფრასტრუქტურის შექმნა, მისი საიმედო და ეფექტური მუშაობის და განვითარების უზრუნველყოფა;

საზოგადოების, კერძო სექტორისა და სახელმწიფოს მონაწილეობით კატასტროფული სოციალური დანახარჯების რისკის წინაშე მდგარი პირებისთვის ალტერნატიული (არასაბიუჯეტო) რესურსების მობილიზება და პრიორიტეტულ სოციალურ საჭიროებებზე მიმართვა.

მოსახლეობის სოციალური დაცვა

მოქალაქეთათვის საქართველოს კანონმდებლობით გარანტირებული სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების რეალიზება, მიზნობრივი სოციალური ჯგუფების მატერიალური მდგომარეობის შემსუბუქება და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა (მათ შორის, ბავშვთა), ხანდაზმულთა და მზრუნველობას მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, მიუსაფარ და მიტოვების რისკის წინაშე მყოფ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საზოგადოებაში ინტეგრაცია პრევენციული, სარეაბილიტაციო, ალტერნატიული, ოჯახის გასაძლიერებელი მოსახურებებით და დამხმარე საშუალებებით;

საპენსიო ასაკის პირთა (ქალებისა – 60 წლიდან, მამაკაცებისა – 65 წლიდან) პენსიით და პირთა სპეციფიკური კატეგორიების (ძაღოვანი სტრუქტურების, პროკურატურის, სამოქალაქო ავიაციის მუშაკების, საქართველოს პარლამენტის ყოფილი წევრების, უმაღლესი რანგის დიპლომატების და სხვათა) სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფა; სახელმწიფო პენსიის ოდენობის „სახელმწიფო პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი პირობებით განსაზღვრული სახელმწიფო პენსიის ინდექსაციის შესაბამისად გაანგარიშება;

სიღარიბის ზღვრის ქვემოთ მყოფი ოჯახებისთვის საარსებო შემწეობის, მიზნობრივი ჯგუფებისთვის „სოციალური პაკეტის“, დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა შემწეობების, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის ფულადი ბენეფიტების, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების გაცემა დადგენილი წესისა და პირობების შესაბამისად;

შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისთვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება;

„მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერებისთვის/„სოციალური პაკეტის“ მიმღებთათვის დანამატის დაფინანსება პენსიის/„სოციალური პაკეტის“ 20 პროცენტის ოდენობით; დანამატების დაფინანსება სამდიცინო პერსონალისთვის: ექიმისთვის – პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის – პენსიის ერთმაგი ოდენობით;

მაღალმთიან დასახლებაში მცხოვრები აბონენტებისთვის (საყოფაცხოვრებო მომხმარებლებისთვის) მაღალმთიან დასახლებაში მოხმარებული ელექტროენერგიის ყოველთვიური საფასურის 50 პროცენტის (არაუმეტეს მოხმარებული 100 კვტ.სთ ელექტროენერგიის საფასურისა) ანაზღაურება;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის, სექსუალური ძალადობის მსხვერპლთა /დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელების ხელშეწყობა;

საქართველოს ტერიტორიაზე კანონმდებლობით გათვალისწინებული ცენტრალური და ადგილობრივი მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს ფუნქციების უზრუნველყოფა, აგრეთვე სხვა სახელმწიფოში გაშვებების მიზნებისთვის ცენტრალური მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს ფუნქციის უზრუნველყოფა; მეურვეობის, მზრუნველობის, მხარდაჭერის, შვილად აყვანისა და მინდობით აღზრდის სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება; შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთათვის, ხანდაზმულთათვის და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთათვის ღირსეული ცხოვრების პირობების შექმნის ხელშეწყობა;

პროგრამის ფარგლებში მოწყვლადი ჯგუფებისთვის გათვალისწინებული ფულადი გასაცემები ხელს შეუწყობს მდგრადი განვითარების მიზნებით (SDG) განსაზღვრული 1.3.1 ინდიკატორის შესრულებას;

✓ *საპენსიო პოლიტიკის ახალი მიმართულება - პენსიის ინდექსაცია*

საპენსიო ასაკის მოსახლეობის სოციალური გარანტიების ადეკვატური დაფინანსების და ამავდროულად ფისკალური პოლიტიკის მდგრადობის უზრუნველყოფის მიზნით „დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონიდან გამომდინარე „სახელმწიფო პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი პირობებით განსაზღვრული სახელმწიფო პენსიის ინდექსაციის შესაბამისად სახელმწიფო პენსიის ოდენობის დაანგარიშება, კერძოდ, ასაკით პენსიის ზრდა ყოველწლიურად 70 წლამდე ასაკის პენსიონერებისათვის - ბოლო 12 თვის ინფლაციის საშუალო მაჩვენებლით, მაგრამ არანაკლებ 20 ლარის ოდენობით, ხოლო 70 წლის და მეტი ასაკის პენსიონერებისათვის - ბოლო 12 თვის ინფლაციის საშუალო მაჩვენებლისა და ბოლო 6 კვარტალში მთლიანი შიდა პროდუქტის რეალური ზრდის მაჩვენებლის საშუალო არითმეტიკულის 80%-ის ჯამით, მაგრამ არანაკლებ 25 ლარის ოდენობით.

2026 წლის ბოლოს სახელმწიფო პენსია განისაზღვრება:

- 70 წლამდე ასაკის პენსიონერებისათვის - არანაკლებ 355 ლარის ოდენობით (მაღალმთიან რეგიონებში - 425 ლარი);
- 70 წლის და მეტი ასაკის პენსიონერებისათვის - არანაკლებ 450 ლარის ოდენობით (მაღალმთიან რეგიონებში - 540 ლარი);

✓ *სოციალური დაცვის ახალი მიმართულება - ბავშვებისა და ბავშვიანი ოჯახების სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება*

ბავშვებისა და ბავშვიანი ოჯახების სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში რეგისტრირებული ოჯახებისთვის (რომელთა სარეიტინგო ქულა ტოლია ან ნაკლებია 120 000-ზე და რომლებშიც 16 წლამდე ასაკის ბავშვები ცხოვრობენ), ხორციელდება ყოველთვიური დახმარების გაცემა გაზრდილი (50 ლარიდან 100 ლარამდე, ხოლო 2022 წლის 1 ივნისიდან 150 ლარამდე) ოდენობით.

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა

მოსახლეობისთვის ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდა; დაავადებათა პრევენციის, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის საფრთხეებისთვის მზადყოფნის და საპასუხო რეაგირების უზრუნველყოფა;

გეგმური და გადაუდებელი ამბულატორიული, გადაუდებელი სტაციონარული და გეგმური ქირურგიული მომსახურება, ქიმიო-, ჰორმონო- და სხვიური თერაპია; მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისების დაფინანსება; ბენეფიციართა გარკვეული ჯუფების (სოციალურად დაუცველ პირთა, საპენსიო ასაკის პირთა, ვეტერანთა და სხვათა) შესაბამისი მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; მაღალი რისკის ორსულთა, მშობიარეთა და მელოგინეთა სტაციონარული სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა; ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების მქონე ავადმყოფთა სტაციონარული სამედიცინო დახმარებით უზრუნველყოფა;

მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება და გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა პრევენცია; დონორული სისხლისგან დამზადებული სისხლის პროდუქტების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა; დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, იმუნიზაციის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობა; ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორებიცაა აივ ინფექცია, ტუბერკულოზი, მალარია, ვირუსული ჰეპატიტები, სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების გავრცელების კონტროლი; C ჰეპატიტის ელიმინაციის ხელშეწყობა; ნარკომანიით დაავადებულ პირთა სამკურნალო და სარეაბილიტაციო მომსახურებებით უზრუნველყოფა;

ახალი კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელებიდან გამომდინარე, მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვასთან დაკავშირებულ გამოწვევებზე რეაგირების ეფექტიანი მექანიზმების შემუშავება და მართვა;

ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობის ამბულატორიული, სტაციონარული და სათემო მომსახურებებით, საცხოვრებლით უზრუნველყოფა; დიაბეტით დაავადებული პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; გლუკოზის უწყვეტი მონიტორინგი (18 წლამდე ასაკი); ბავშვთა ონკოჰემატოლოგიური მომსახურება; თირკმლის ტერმინალური უკმარისობით დაავადებული პაციენტების დიალიზით, თირკმლის, ძვლის ტვინის და ღვიძლის ტრანსპლანტაციითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ინკურაბელური პაციენტების მკურნალობა და ტკივილის მართვის მიზნით მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; სასწრაფო სამედიცინო დახმარების, სამედიცინო ტრანსპორტირებისა და სოფლად ამბულატორიული მომსახურების უზრუნველყოფა;

ინდივიდუალური რეფერალური დახმარების უზრუნველყოფა;

თავდაცვის ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება;

საქართველოს მოქალაქეების ორგანოთა ტრანსპლანტაციით უზრუნველყოფა;

დონორების მიერ დაფინანსებული მიმდინარე პროგრამების ეტაპობრივად სახელმწიფოს ვალდებულებებში ასახვა;

„ოკუპირებული ტერიტორიების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული მუნიციპალიტეტებისა და მაღალმთიანი და საზღვრისპირა მუნიციპალიტეტებისთვის დეფიციტურ და პრიორიტეტულ საექიმო სპეციალობებში საექიმო სპეციალობის მამიებელთა დიპლომისშემდგომი/სარეზიდენტო მზადების დაფინანსება, დიპლომისშემდგომი განათლების რეგულირების მექანიზმების ეფექტიანობის გაზრდა;

სასწრაფო ბრიგადების თანამშრომლების სამედიცინო დაზღვევის თანადაფინანსება.

- ✓ მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდების ახალი მიმართულება - სამედიცინო დაზღვევის თანადაფინანსება

2021 წლიდან დაიწყო და შემდგომი საშუალოვადიანი პერიოდისთვისაც გაგრძელდება სასწრაფოს ბრიგადების თანამშრომლების (დაახლოებით 4 500-მდე თანამშრომელი) და სოფლის ექიმების/ექთნების (დაახლოებით 3 000-მდე სოფლის ექიმი/ექთანი) სამედიცინო დაზღვევის თანადაფინანსება (25 ლარის ოდენობით).

- ✓ მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდების ახალი მიმართულება - ორგანოთა ტრანსპლანტაცია

2022 წლიდან დაიწყო და გაგრძელდება ონკოპემატოლოგიური დიაგნოზის მქონე პირებისათვის ძვლის ტვინის ტრანსპლანტაციისა და ასევე, ღვიძლის დაავადებების მქონე პირებისათვის ღვიძლის ტრანსპლანტაციის დაფინანსება (გარდა ქ. თბილისისა და აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში რეგისტრირებული პირებისა);

- ✓ მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდების ახალი მიმართულება - სპინალურ-კუნთოვანი ატროფია

2022 წლიდან დაიწყო და გაგრძელდება იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტების სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფის კომპონენტის ფარგლებში სპინალურ-კუნთოვანი ატროფიის მქონე პაციენტთა შესაბამისი მედიკამენტით უზრუნველყოფა.

- ✓ მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდების ახალი მიმართულება - გლუკოზის უწყვეტი მონიტორინგი

2022 წლიდან დაიწყო და გაგრძელდება გლუკოზის უწყვეტი მონიტორინგის (ავტომატური) სისტემით 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა უზრუნველყოფა, ჰიპერ და ჰიპო გლიკემიის თავიდან აცილების და დიაბეტის ეფექტურად მართვის მიზნით.

სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჯანდაცვითი ინფრასტრუქტურის, შენობა-ნაგებობებისა და აღჭურვილობის განახლება, სამედიცინო დაწესებულებებში დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის მინიმალური სტანდარტის უზრუნველყოფა;

სამედიცინო დაწესებულებათა მშენებლობა, რეაბილიტაცია, აღჭურვა და მათი ფუნქციონირების ხელშეწყობა.

შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა

ქვეყანაში შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა განვითარებითა/განხორციელებით, სამუშაოს მაძიებელთა კონკურენტუნარიანობის ამაღლება და ამ გზით დასაქმების ხელშეწყობა;

სამუშაოს მაძიებელთა რეგისტრაცია, მათთვის კონსულტაციის გაწევა, მომსახურებების განვითარება, შეზღუდული შესაძლებლობისა და სპეციალური საჭიროების მქონე პირთა, მათ შორის, ქალთა, დასაქმების ხელშეწყობა;

შრომის ბაზრის მოთხოვნად პროფესიებში სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიული მომზადება, პროფესიული გადამზადება და/ან სამუშაო ადგილებზე შემდგომი სტაჟირებითა და საკვანძო კომპეტენციების განვითარებით მათი კონკურენტუნარიანობის ამაღლება და ამ გზით სამუშაოს მაძიებელთა დასაქმების ხელშეწყობა, მათ შორის, ქალთა მონაწილეობის უპირატესობის გათვალისწინებით;

სოციალურად დაუცველი შრომისუნარიანი პირების მიმართ შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკის განხორციელება, საზოგადოებრივ სამუშაოებზე, რომელიც არ საჭიროებს განსაკუთრებულ პროფესიულ მომზადებას;

საქართველოში შრომითი ნორმების ეფექტიანი გამოყენების უზრუნველყოფა;

შრომის ინსპექციის ინსტიტუციური გაძლიერება;

საქართველოში მოქმედი ობიექტების/სამუშაო ადგილების ინსპექტირება შრომის ინსპექციის კანონით განსაზღვრული მანდატის ფარგლებში;

შრომის კანონმდებლობის, შრომის უსაფრთხოების ნორმების, იძულებითი შრომისა და შრომითი ექსპლუატაციის(ტრეფიკინგი) გამოვლენის მიზნით განსაზღვრული ღონისძიებების ეფექტური აღსრულების ზედამხედველობა და მენეჯმენტის ფუნქციის განხორციელება;

საქართველოში შრომის პირობების გაუმჯობესების, დახვეწის მიზნით შრომის კანონმდებლობითა და შრომის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების შემუშავება, ეფექტური აღსრულება და ამის საფუძველზე, დამსაქმებელსა და დასაქმებულს შორის ჯანსაღი/სამართლიანი შრომითი ურთიერთობების ხელშეწყობა;

საქართველოში შრომითი უფლებების სტანდარტების გაუმჯობესება/დახვეწა და განსაზღვრული ნორმების ხელშეწყობა, მ.შ. დისკრიმინაციის, სექსუალური შევიწროების აკრძალვის, გენდერული თანასწორობის, იძულებითი შრომისა და შრომითი ექსპლუატაციის პრევენცია;

შრომის ბაზარზე, შრომის კანონმდებლობისა და შრომის უსაფრთხოების დაცვის კუთხით არსებული მდგომარეობის შესწავლა;

საქართველოში შრომითი ნორმების ეფექტიანი გამოყენების უზრუნველყოფა, მათ შორის „შრომის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონისა და შრომის კანონმდებლობის ეფექტური აღსრულება და იძულებითი შრომისა და შრომითი ექსპლუატაციის გამოვლენის მიზნით აქტიური სამუშაო ადგილების/ობიექტების პერიოდული შემოწმება და პრევენციული ღონისძიებების

განხორციელება, ასევე დისკრიმინაციის, სექსუალური შევიწროების აკრძალვის, გენდერული თანასწორობის და იძულებითი შრომითი ექსპლუატაციის პრევენციის მიმართულებით შესაბამისი აქტივობების განხორციელება.

✓ *შრომის პირობების უსაფრთხოების პოლიტიკის ახალი მიმართულება*

შრომის კანონმდებლობაში („შრომის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით და საქართველოს შრომის კოდექსით) განხორციელებული ცვლილებების გათვალისწინებით შრომის ინსპექტირების ფუნქციების სრულყოფილად განსახორციელებლად ჩამოყალიბდა სსიპ - შრომის ინსპექციის სამსახური. სამსახური უზრუნველყოფს შრომის უფლებების ფართო სპექტრის ეფექტიანობას და არსებული აღსრულების მექანიზმის გაუმჯობესებას; გაძლიერდება შრომის ინსპექციის ინსტიტუციურ/სტრუქტურული სისტემა; დასაქმებულთა შრომის უფლებების დაცვის ხარისხის მნიშვნელოვნად გაძლიერება ახალი, დამოუკიდებელი და სრულყოფილი შრომის ინსპექტირების მექანიზმის შექმნით; დისკრიმინაციის, სექსუალური შევიწროების, იძულებითი შრომითი ექსპლუატაციის პრევენციისა და გენდერული თანასწორობის უზრუნველყოფის მიზნით შესაბამისი ინსპექტირებების განხორციელება. საშუალოვადიან პერიოდში იგეგმება შრომის უსაფრთხოების მიმართულებით ობიექტების შემოწმება.

✓ *დასაქმების პოლიტიკის ახალი მიმართულება*

ქვეყანაში შრომისა და დასაქმების ხელშეწყობის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის ეფექტური განხორციელების, შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა მექანიზმების მართვის უზრუნველსაყოფად შექმნილია სსიპ - დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო სააგენტო. დასაქმებული ადამიანების რაოდენობის და ბიზნესის ხარისხის გაზრდის უზრუნველყოფის მიზნით დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო სააგენტოს მიერ დასაქმების ხელშეწყობის აქტიური პოლიტიკის წარმართვა ერთი მხრივ, სამუშაოს მაძიებლისა და ბიზნესის ერთმანეთთან დაკავშირების, მეორე მხრივ, სამუშაოს მაძიებლების კვალიფიკაციასა და ქვეყანაში ბიზნესის მოთხოვნების ერთმანეთთან შესაბამისობაში მოიყვანის მიმართულებით; დასაქმების ხელშეწყობის ღონისძიებების გატარება სამუშაო ბაზრის ეფექტური სტიმულირების მიზნით, რაც დადებითად აისახება მოქალაქეების კეთილდღეობასა და ეკონომიკური ზრდის ტემპზე.

✓ *საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების ხელშეწყობა*

შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკის განხორციელების გზით სოციალურად დაუცველი შრომისუნარიანი პირების საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების ხელშეწყობა.

იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობა

საქართველოში დაბრუნებულ მიგრანტთა სარეინტეგრაციო დახმარებით უზრუნველყოფა;

ეკომიგრანტების საცხოვრებელი სახლებით უზრუნველყოფა;

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა გრძელვადიანი განსახლება;

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა სოციალური და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება;

საერთაშორისო დაცვის მქონე პირთა, თავშესაფრის მაძიებლებისა და საქართველოში სტატუსის მქონე, მოქალაქეობის არმქონე პირთა ინტეგრაციის უზრუნველსაყოფად სხვადასხვა სერვისის შექმნა და განვითარება;

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა და ეკომიგრანტთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო

საგარეო პოლიტიკის განხორციელება

საქართველოს სუვერენიტეტის განმტკიცება და მისი ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის ხელშეწყობის მიზნით საერთაშორისო საზოგადოების ძალისხმევის კონსოლიდაცია;

მოლაპარაკებების ფორმატების ეფექტური გამოყენება რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის შედეგად შექმნილ უსაფრთხოებისა და ჰუმანიტარულ გამოწვევებთან გამკლავების მიზნით;

საერთაშორისო საზოგადოების ჩართულობის და ხელშეწყობის გაზრდა შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის განხორციელებაში; არაღიარების პოლიტიკის კონსოლიდაცია საერთაშორისო ასპარეზზე;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე უსაფრთხოების, ჰუმანიტარული და ადამიანის უფლებების მდგომარეობის გაუმჯობესების და რუსეთის მიერ ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმების სრულად შესრულების საკითხის გააქტიურება და საერთაშორისო თანამეგობრობის ყურადღების ცენტრში მოქცევა;

საქართველოს ევროკავშირში სრულფასოვანი ინტეგრაციისთვის ევროკავშირთან თანამშრომლობის ყველა არსებული მექანიზმის და ფორმატის გამოყენება და გაღრმავება; ევროკავშირთან პოლიტიკური დიალოგის გაღრმავება;

საქართველოს მიერ საბოლოო მიზნის – ნატოში გაწევრიანებისთვის ინტეგრაციული მექანიზმების (ნატო - საქართველოს კომისია, წლიური ეროვნული პროგრამა და ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტი) ეფექტიანი გამოყენება; ალიანსთან პოლიტიკური და პრაქტიკული თანამშრომლობის გაღრმავება; ნატოსთან შავი ზღვის უსაფრთხოების კუთხით არსებული თანამშრომლობის შემდგომი განვითარება;

ქვეყნის ინტერესების განხორციელებისთვის ამერიკის შეერთებულ შტატებთან, ევროპის, აზიისა და ოკეანეთის, ახლო აღმოსავლეთისა და აფრიკის, ლათინური ამერიკისა და კარიბის ზღვის აუზის ქვეყნებთან ორმხრივი თანამშრომლობის ინტენსიფიკაცია და ახალ საფეხურზე აყვანა;

რეგიონალური სტაბილურობის ხელშეწყობის, აგრეთვე რეგიონის მიმზიდველობის გასაზრდელად ქმედითი და დაბალანსებული რეგიონული პოლიტიკის განხორციელების გაგრძელება;

მრავალმხრივ ფორმატებში თანამშრომლობის ინტენსიფიკაცია, საერთაშორისო ორგანიზაციებში აქტიური ჩართულობა და ქვეყნის ეროვნული ინტერესების შესაბამისი პოლიტიკის განხორციელება/პოზიციონირება;

აქტიური ეკონომიკური დიპლომატიის განხორციელება;

საქართველოს საგარეო პოლიტიკური მიზნების და დღის წესრიგის თაობაზე საზოგადოების ინფორმირება და მათი მხარდაჭერის უზრუნველყოფა;

საზღვარგარეთ საქართველოს პოზიტიური იმიჯის პოპულარიზაციის ხელშეწყობა, ქართული კულტურისა და ინტელექტუალური პოტენციალის წარმოჩენის ხელშეწყობა;

დიასპორის ერთიანობის, სიძლიერისა და სამშობლოსთან მჭიდრო კავშირის განვითარების უზრუნველყოფა;

საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეთა ეფექტიანი მომსახურება, კრიზისულ სიტუაციებში მათთვის შესაბამისი დახმარების გაწევა, მათი კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაცვის გაუმჯობესება.

მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა მომზადება და გადამზადება, საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში დასაქმებულ სხვა საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

საქართველოს საგარეო პოლიტიკისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ეფექტიანად დაგეგმვისა და წარმართვისთვის საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროსთვის, სხვა სამთავრობო უწყებებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვის ანალიტიკური და კვლევითი პროდუქტების შექმნა და მიწოდება.

საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო

თავდაცვის მართვა

საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის მხარდაჭერის მიზნით საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პრიორიტეტული მიმართულებების განსაზღვრა;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ განხორციელებული ღონისძიებების შესახებ საზოგადოების ინფორმირება და ცნობიერების ამაღლება;

ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის ღონისძიებების განხორციელება პარტნიორ ქვეყნებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან (ნატო, ევროკავშირი, ეუთო, გაერო, სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპის თავდაცვის მინისტრთა კონფერენცია და სხვა);

თავდაცვის სამინისტროს დიპლომატიური (სამოქალაქო და სამხედრო) წარმომადგენლების მხარდაჭერა და შეიარაღების კონტროლისა და ვერიფიკაციის ღონისძიებები.

პროფესიული სამხედრო განათლება

მაღალკვალიფიციური პირადი შემადგენლობის ჩამოსაყალიბებლად ეფექტიანი საგანმანათლებლო/სასწავლო პროგრამების განხორციელებით კადეტთა ზოგადი განათლების და დაწყებითი სამხედრო მომზადების უზრუნველყოფა;

კვალიფიციური და შესაბამისი უნარ-ჩვევების მქონე ოფიცერთა კორპუსის აღზრდა დამომზადება;

კადრების პროფესიული გადამზადებისთვის სპეციალიზებული მოკლე- და გრძელვადიანი კურსების, ტრენინგების, აგრეთვე გამოცდილების გასაზიარებლად შეხვედრებისა და კონფერენციების გამართვა;

სამხედრო მოსამსახურეების წვრთნისა და განათლების სისტემის განვითარება;

თანამედროვე თავდაცვის ძალების ჩამოსაყალიბებლად როგორც სამხედრო მოსამსახურეებისთვის, ისე სამოქალაქო პირებისთვის ქვეყნის გარეთ პროფესიული განვითარების სასწავლო კურსების ჩატარება;

ნატოს პროგრამის „პარტნიორობა მშვიდობისთვის“ (PfP), პარტნიორ ქვეყნებთან ორმხრივი თანამშრომლობისა და საქართველოში განხორციელებული პროფესიული განვითარების პროგრამების ფარგლებში საქართველოს თავდაცვის ძალების სამხედრო მოსამსახურეებისა და სამოქალაქო პირების მონაწილეობა.

ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო და სამოქალაქო მოსამსახურეების საბაზისო სამკურნალო საშუალებებით უზრუნველყოფა და პაციენტთა მკურნალობის ხარისხის და ეფექტურობის ამაღლების ღონისძიებების შემუშავება და გატარება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პირადი შემადგენლობის და მათი ოჯახის წევრების სოციალური მხარდაჭერის ხელშეწყობა, მათი ჯანმრთელობის დაზღვევის უზრუნველყოფა;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სამედიცინო ქვედანაყოფების შესაძლებლობების განვითარება.

დაჭრილი/დაშავებული სამხედრო მოსამსახურეებისა და მათი ოჯახის წევრების საზოგადოებაში რეინტეგრაციისა და რესოციალიზაციის ხელშეწყობა;

ფიზიკური და ფსიქოლოგიური რეაბილიტაციის პროცესის გაუმჯობესება და საპროთეზო-ორთოპედიული მომსახურება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა და მათი ოჯახის წევრთა, აგრეთვე საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისთვის ბრძოლის მონაწილე პირთა და მათი ოჯახის წევრთა სოციალური დაცვა და მატერიალური უზრუნველყოფა.

მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემები

კავშირგაბმულობისა და ინფორმაციული სისტემების განვითარება საქართველოს თავდაცვის ძალების მართვისა და კონტროლის სისტემის მხარდასაჭერად;

კიბერუსაფრთხოების გაძლიერება და პერსონალისთვის უსაფრთხო გარემოს შექმნა;

მომხმარებელთა ცნობიერების ამაღლება;

ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გადრმავება. საერთაშორისო ფორუმების, სემინარების და კონფერენციების ჩატარება კიბერუსაფრთხოების სფეროში გამოცდილების გაზიარების მიზნით;

სამხედრო სწავლებებში კიბერუსაფრთხოების ელემენტების ინტეგრირება;

საინფორმაციო ტექნოლოგიების მიმართულებით დამატებითი სტანდარტებისა და წესების შემუშავება და დანერგვა;

საინფორმაციო ტექნოლოგიებთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის განვითარება;

სერვისების უწყვეტობის უზრუნველყოფისა და უსაფრთხოების ხარისხის გაზრდა;

რესურსების მართვის ინტეგრირებული სისტემის (IRMS) ეტაპობრივი დანერგვა;

კავშირგაბმულობის სერვისების, ინტერნეტისა და საფოსტო-საკურიერო მომსახურება.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს და საქართველოს თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფების ტერიტორიაზე არსებული ინფრასტრუქტურის შენარჩუნება და განვითარება, კერძოდ: სამხედრო ბაზებში შემავალი ყველა ფუნქციური ზონის რეაბილიტაცია და განვითარება; ახალი სამხედრო ობიექტების მშენებლობა; სპორტული დარბაზების მშენებლობა/კაპიტალური რემონტი; საინჟინრო

კომუნიკაციებისა და ქსელების რეგულირება; სამხედრო მოსამსახურეებისთვის საბინაო ფონდის შექმნა.

საერთაშორისო სამშვიდობო მისიები

ალიანსის წინაშე აღებული ვალდებულებების წარმატებით შესრულება და საერთაშორისო უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად წარმოებულ სამშვიდობო მისიებსა და ოპერაციებში მონაწილეობა;

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების დღის წესრიგისა და ევროკავშირის ერთიანი უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის ფარგლებში აქტიური თანამშრომლობა და ევროკავშირის ეგიდით წარმოებულ მისიებში (ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკაში – EUTM RCA, მალის რესპუბლიკაში – EUTM Mali) მონაწილეობა;

საერთაშორისო სამშვიდობო მისიებში საქართველოს თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფების მონაწილეობასთან დაკავშირებული ხარჯების (საერთაშორისო სამშვიდობო მისიებში მონაწილე ქვედანაყოფების პერსონალის საზღვარგარეთ მივლინების, იმუნიზაციის, სამედიცინო და სანიტუარული ქონების შეძენის და ინტერნეტის მომსახურების ხარჯები) დაფინანსება, გადასროლისწინა მომზადებისთვის საჭირო საბრძოლო მასალის შეძენა, და ჯარისკაცების აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.

სამეცნიერო კვლევა და სამხედრო მრეწველობის განვითარება

„ფიზიკური უსაფრთხოება, საბრძოლო მასალების მარაგების და კონვენციური შეიარაღების განადგურების მართვა საქართველოში“ პროექტის ფარგლებში, ვადაგასული საბრძოლო მასალების უტილიზაცია და საავიაციო რაკეტებისა და ბომბების გაუვნებელყოფა.

სეტყვისაწინააღმდეგო დანადგარებზე ოპერაციულ სისტემის გაუმჯობესება;

შედეგად, მნიშვნელოვნად გაიზარდა სეტყვისაგან დაცული ტერიტორიების არეალის გაზრდის მიზნით, ახალი რაკეტების შექმნა;

ფეთქებადი ნივთიერებების სინთეზი, კვლევა, ექსპერტიზა. ფეთქებამდეგი სტრუქტურების საჯავშნე მასალების შემუშავება, დაპროექტება, გამოცდა და ანალიზი. აფეთქების იდენტიფიკაციის მეთოდების სრულყოფა, დამცავი სისტემების კვლევა-დაპროექტება, გამოცდა და ანალიზი;

ნახევარგამტარული, თერმოელექტრული, კერამიკული, პოლიმერული და ზეგამტარი ნანოკომპოზიციური მასალების მიღების ტექნოლოგიების დამუშავება, მასალების მიღება და მათ ფუძეზე სხვადასხვა დანიშნულების ნაკეთობების შექმნა და ლაბორატორიული გამოცდები;

რთულ მექანიკურ სისტემებში მიმდინარე დინამიკური პროცესების მათემატიკური და ფიზიკური მოდელირება და კვლევა; მანქანების კვანძებსა და დეტალებში სხვადასხვა სახის დატვირთვების გაანგარიშების მეთოდებისა და ალგორითმების დამუშავება;

სამხედრო, საყოფაცხოვრებო და კომერციული დანიშნულების ოპტიკური სისტემებისა და ცალკეული დეტალების დიზაინი. სხვადასხვა იარაღისთვის განკუთვნილი ოპტიკური სამიზნეებისთვის გაუმჯობესებული პარამეტრების მქონე ოპტიკური სქემების შემუშავება;

ტექნოლოგიური საქმიანობის სრულყოფა ლითონების, ლითონური მასალებისა და ნაკეთობების ხარისხის გაუმჯობესება და მათი მიღების ახალი ტექნოლოგიური პროცესების შემუშავება. ბუნებრივი რესურსების და წარმოების ნარჩენების რაციონალური გამოყენება;

დადგენილი და დამუშავებული მრავალსპექტრული (ინფრაწითელი/ულტრაიისფერი), ინტეგრაციული პროცესების ხელშემწყობი დეტექტორის (ხანძრის მონიტორინგის სენსორი) საკონსტრუქტორო ტექნოლოგიური ბაზა.

თავდაცვის შესაძლებლობების განვითარება

ეროვნული თავდაცვის მიზნების და ამოცანების მისაღწევად, საქართველოს თავდაცვის ძალების ნატოსთან თავსებადი შესაძლებლობების განვითარება, საბრძოლო ფუნქციების მიხედვით.

ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა

სამხედრო ქვედანაყოფების საბრძოლო მზადყოფნის ამაღლებისათვის სრული ლოჯისტიკური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

საზოგადოებრივი წესრიგი და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება

პრევენციული და საგამოძიებო ფუნქციების გაძლიერება;

ეფექტიანი და ანგარიშვალდებული სამართალდამცავი უწყების ჩამოყალიბება, რომელიც უზრუნველყოფს დანაშაულის პრევენციას, დანაშაულზე სწრაფ რეაგირებას, საზოგადოებრივ უსაფრთხოებას, მართლწესრიგისა და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ფაქტების გამოვლენას;

ოჯახური დანაშაულის, ქალთა მიმართ ძალადობის, დისკრიმინაციის ნიშნით, შეუწყნარებლობის მოტივით ჩადენილი დანაშაულის, ტრეფიკინგის, არასრულწლოვანთა მიერ/მიმართ ჩადენილი დანაშაულის ფაქტებზე დროული რეაგირებისა და მიმდინარე გამოძიების ეფექტიანობის გაზრდა;

საქართველოში უცხო ქვეყნის მოქალაქეების ან მოქალაქეობის არმქონე იმ პირთა განთავსება, რომლებიც აკეთებენ განაცხადს საერთაშორისო დაცვის მოთხოვნაზე;

საქართველოში კანონიერი საფუძვლის გარეშე მყოფი უცხოელების ქვეყნიდან გაძევების პროცედურების განხორციელება;

უცხო ქვეყნებში უკანონოდ მყოფი საქართველოს მოქალაქეების დაბრუნების მიზნით რეადმისიის შესახებ შეთანხმებების აღსრულება;

სამინისტროს მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის და ავტოპარკის მუდმივი განახლება და ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია, სისტემაში მომუშავე მოსამსახურეთათვის სოციალური დაცვის გარანტიების გაუმჯობესების და მათი მატერიალური უზრუნველყოფის კიდევ უფრო მეტად ხელშეწყობის მიზნით, თბილისში 1 100 ბინიანი „პოლიციის ქალაქის“ მშენებლობა.

სახელმწიფო საზღვრის დაცვა

საქართველოს სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონაში, საქართველოს საზღვაო სივრცესა და საქართველოს იურისდიქციას დაქვემდებარებულ გემებზე საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;

საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე სამაშველო ოპერაციების განხორციელება ადამიანთა სიცოცხლისა და ქონების გადასარჩენად;

საქართველოს საზღვაო სივრცეში მისი სუვერენული უფლებების დაცვა;

ზღვაოსნობისა და ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ნაოსნობის წესების დაცვის კონტროლი;

სასაზღვრო პოლიციის სტრუქტურული ერთეულების, რეგიონული სამმართველოებისა და სასაზღვრო სექტორების ეფექტიანი ფუნქციონირება;

სასაზღვრო პოლიციის საზღვაო ფლოტის მცირე მცურავი სწრაფმავალი საშუალებების განახლება;

სასაზღვრო პოლიციის ხანდაზმული საჰაერო ფლოტის მოდერნიზება-სტანდარტიზება;

ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა (მათ შორის, ქონების), დიპლომატიური წარმომადგენლობების, ეროვნული საგანძურის დაცვის და უსაფრთხოების დონის ამაღლება

საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა, მოძრავი ტვირთების დაცვა-გაცილება, ფულადი სახსრებისა და სხვა ფასეულობათა გადაზიდვა-ინკასირება, დადებული ხელშეკრულებებისა და სახელმწიფო შეკვეთების ფარგლებში მესაკუთრის ქონებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვა მართლსაწინააღმდეგო ხელყოფისგან, დასაცავი ობიექტების დაცვის ხარისხის ამაღლება, ობიექტების ციფრული კავშირგაბმულობისა და თანამედროვე დაცვითი საგანგაშო სიგნალიზაციის სისტემებით აღჭურვა;

კერძო დაცვითი საქმიანობის კონტროლი;

ავტოპარკის მუდმივი განახლება;

ინფრასტრუქტურის მუდმივი რეაბილიტაცია.

სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება

პროფესიული და სპეციალური საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება, საშუალო რგოლის კვალიფიციური და პროფესიონალი საპოლიციო კადრების, აგრეთვე სამოქალაქო უსაფრთხოების საკითხებში კადრების მომზადება და გადამზადება.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემისა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის თანამშრომელთა ჯანმრთელობის მდგომარეობისა და ფიზიკური განვითარების შენარჩუნება და განმტკიცება, ავადობისა და შრომისუუნარობის შემთხვევების შემცირება;

სამედიცინო ქვედანაყოფების მაღალი საბრძოლო და სამობილიზაციო მზადყოფნის უზრუნველყოფა;

საჭიროების შემთხვევაში, დაჭრილთათვის სამედიცინო დახმარების გაწევისა და მათი ევაკუაციის ორგანიზება;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში სანიტარიულ-ჰიგიენურ და ეპიდსაწინააღმდეგო ღონისძიებათა კონტროლი;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა და მათი ოჯახის წევრთა სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა.

სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება, სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა

ტაქტიკურ დონეზე საომარი მდგომარეობით, ბუნებრივი ან/და ადამიანური ფაქტორით გამოწვეული ინციდენტისაგან/საგანგებო სიტუაციისაგან ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის, გარემოს ან/და ქონების დასაცავად, სათანადო რესურსებისა და ინსტრუმენტების გამოყენებით, შესაბამისი კომპლექსური ღონისძიებების განხორციელების უზრუნველყოფა;

სტრატეგიულ (პოლიტიკურ) და ოპერაციულ დონეებზე გადაწყვეტილების მისაღებად შესაბამისი პირებისათვის რეკომენდაციების/წინადადებების შემუშავება/წარდგენა, ასევე ორგანიზაციული, ტექნიკური და საინფორმაციო-ანალიტიკური დახმარების გაწევა;

სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო მომსახურების გაწევა;

ურბანული საძიებო სამაშველო ჯგუფისათვის გაეროს საერთაშორისო საძიებო სამაშველო მრჩეველთა ჯგუფის, INSARAG-ის კლასიფიკაციის მინიჭება;

სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო მომსახურების გაწევა;

სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნასთან, მართვასთან, შენახვასა და გამოყენებასთან დაკავშირებული საოპერაციო პროცედურების განხორციელება.

სსიპ – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს მომსახურების ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისთვის ხელმისაწვდომობა

სააგენტოს მიერ შეთავაზებული სერვისების გაფართოების და გაუმჯობესების გზით სააგენტოს მიმართ ნდობის ხარისხის ამაღლება;

სააგენტოს მიერ სწრაფი, მოქნილი და მეტად ხელმისაწვდომი (მომსახურების დისტანციური არხების განვითარება) მომსახურების უზრუნველყოფა;

მომსახურების პროცესის შეუფერხებლად და თანამედროვე პირობებით მიწოდებისთვის, სააგენტოს ინფრასტრუქტურის განახლება/რეაბილიტაცია.

საგანგებო და გადაუდებელი დახმარების ეფექტიანი სისტემის ფუნქციონირება

მაღალი დონის და მარტივად ხელმისაწვდომი გადაუდებელი დახმარების უზრუნველყოფა;

საგანგებო სიტუაციის დადგომის შემთხვევაში გადაუდებელი დახმარების აღმოჩენაზე პასუხისმგებელი სუბიექტების დროულად და სწორად ჩართვა პროცესში;

გადაუდებელი დახმარების შეტყობინების მიღების და დამუშავების სისტემის გაუმჯობესება.

საზოგადოებრივი და საგზაო უსაფრთხოების დონის ამაღლება.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა

ქვეყნის აგრარულ და გარემოს დაცვის სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეფორმების განხორციელება;

აგრარული და გარემოს დაცვის სექტორის განვითარების პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და შესაბამისი პროგრამების შემუშავება;

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებების მართვა და ადმინისტრირება;

საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა ეროვნული პროგრამის შემუშავება;

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს აპარატის, ტერიტორიული ორგანოებისა და სამინისტროს სისტემაში შემავალი უწყებების საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და მონაცემთა ერთიანი სისტემის უზრუნველყოფა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 15.1 და 15.5 ამოცანების შესაბამისად, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ფარგლებში განხორციელებული მცენარეთა და ცხოველთა (მათ შორის, საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი სახეობების) აღრიცხვისა და მათი მდგომარეობის შეფასების საფუძველზე მონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 15.1 ამოცანის შესაბამისად, საქართველოს „წითელი ნუსხის“ მიღმა დარჩენილი ცხოველთა სახეობების მდგომარეობის შეფასება, მათი სანადირო სახეობებად განსაზღვრა და ზოგიერთ შემთხვევაში დაცვის უფრო ქმედითი ზომების დანერგვა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) შესაბამისად, ნაციონალიზაციის პროცესში გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით პრიორიტეტული ამოცანების განსაზღვრა და შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედობა

სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლი; ცხოველთა დაავადებების საწინააღმდეგო პროფილაქტიკური, იძულებითი ღონისძიებებისა და ლაბორატორიული კვლევების განხორციელება;

ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაცია; ვეტ. ზედამხედველობის პუნქტებზე ცხოველთა გარეგან პარაზიტებზე დამუშავება;

მიმოქცევაში არსებულ ვეტერინარულ პრეპარატებზე სახელმწიფო ვეტერინარული კონტროლი;

ცხოველებში ვეტ პრეპარატების და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენების არსებობის კონტროლი;

საკარანტინო და განსაკუთრებით საშიში მავნე ორგანიზმების გავრცელების საწინააღმდეგო ღონისძიებების განხორციელება;

პესტიციდების/აგროქიმიკატების ხარისხის კონტროლი და ვეტერინარული აფთიაქებისა და სამკურნალოების მონიტორინგი;

სურსათის ხარისხისა და უსაფრთხოების მაჩვენებლების, ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში დაავადებების, მცენარეთა საკარანტინო და სხვა მავნე ორგანიზმების და სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ლაბორატორიული კვლევა;

ქვეყნის ტერიტორიის მონიტორინგის (მავნებლის გამოჩენის და მისი რიცხოვნობის დაფიქსირება ფერომონიანი ხაფანგების საშუალებით) საფუძველზე, თანამედროვე სპეციფიკური შესასხურებელი ტექნიკის გამოყენებით, შესაბამისი ღონისძიებების გატარება აზიური ფაროსანას პოპულაციის რიცხოვნობის შემცირების მიზნით, კერების ლოკალიზაცია/ლიკვიდაცია.

მევენახეობა-მელვინეობის განვითარება

ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაციების, კონკურსების, გამოფენებისა და პრესტურების მოწყობა;

სპეციალიზებული უცხოური ჟურნალებისთვის საქართველოს მევენახეობა-მელვინეობის შესახებ სტატიების მომზადება და მათი გამოქვეყნება;

სარეკლამო რგოლების დამზადება და ქართული ღვინის პოპულარიზაციისთვის საჭირო სხვა ღონისძიებების განხორციელება;

ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზრებზე ქართული ღვინისა და კულინარიის შესახებ საგანმანათლებლო ღონისძიებების მოწყობა;

ალკოჰოლიანი სასმელების სასერტიფიკაციო ნიმუშების ან/და სერტიფიცირებული პარტიებიდან აღებული ნიმუშების შედარების უზრუნველსაყოფად და სახელმწიფო კონტროლისა და სახელმწიფო ზედამხედველობის ფარგლებში ღვინისა და ყურძნისეული წარმოშობის სხვა ალკოჰოლიანი სასმელების ნიმუშების ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება;

მევენახეობის კადასტრის დანერგვა;

ვენახების ფართობების აღრიცხვა;

საქართველოს ტერიტორიაზე აღმოჩენილი წიპწებისა და მერქნის მოლეკულური გენეტიკის ამპელოგრაფიის მეთოდებით შესწავლის ხელშეწყობა და წიპწების მოპოვების მიზნით, არქეოლოგიურ გათხრებში თანამონაწილეობა;

მევენახეობის სფეროში დასაქმებული ფიზიკური პირების მიერ მიღებული ყურძნის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობა;

ქართული ღვინის ადგილწარმოშობის დასახელებების სისტემის განვითარების ხელშეწყობა და ქართულ ღვინოსთან დაკავშირებული აღნიშვნების დაცვის ღონისძიებების განხორციელება.

სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო - კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება

თანამედროვე აგროტექნოლოგიების გამოყენების შესახებ აგრარულ სფეროში დასაქმებულ პირთა ცნობიერების ამაღლება;

საქართველოში გავრცელებული სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების, ფრინველების, თევზებისა და სამეურნეო სასარგებლო მწერების ადგილობრივი ჯიშებისა და პოპულაციების მიკროსასელექციო გუნდების შექმნა;

ერთწლიანი და მრავალწლიანი კულტურების გენოფონდის მოძიება, აღდგენა, კონსერვაცია, საკოლექციო და სადედე ნარგაობების შექმნა;

ერთწლიანი კულტურების პირველადი მეთესლეობის განვითარება;

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სარგავი მასალის სერტიფიცირების სისტემის მხარდაჭერა;

ბიოაგროწარმოების დანერგვის ხელშეწყობა;

სურსათის უვნებლობის სფეროში რისკის შეფასება;

ხილისა და ბოსტნეულის შენახვისუნარიანობისა და ნედლად შენახვის მეთოდების კვლევა და შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავება;

ნიადაგების ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესების მიზნით საქართველოს სხვადასხვა რეგიონის ნიადაგების მდგომარეობის შესწავლა, სათანადო რეკომენდაციების გაცემა და ღონისძიებების შემუშავება;

მელვინეობის თანამედროვე საექსპერიმენტო-საკვლევი საწარმოს მშენებლობა;

ერთიანი აგროპროექტი

სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამამუშავებისა და შენახვა-რეალიზაციის განმახორციელებელი საწარმოების იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფა;

აგროსექტორში სადაზღვევო ბაზრის განვითარება, სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის ხელშეწყობა, კონკურენტუნარიანობის გაზრდა, ფერმერებისთვის შემოსავლების შენარჩუნების და რისკების შემცირების ხელშეწყობა;

სანერგე მეურნეობების მოწყობის და მრავალწლიანი კულტურების ბაღების გაშენების ხელშეწყობა;

საქართველოში არსებული ჩაის პლანტაციების პოტენციალის მაქსიმალური გამოყენება, ჩაის წარმოების სექტორში ეფექტიანი კოოპერაციის ჩამოყალიბება/ხელშეწყობა და მაღალი ხარისხის ჩაის წარმოების ხელშეწყობა;

იმპორტის ჩამანაცვლებელი პროდუქციის წარმოებისა და ადგილობრივი სანედლეულო ბაზის განვითარებისთვის სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ახალი გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების (ინფრასტრუქტურის) შექმნა და თანამედროვე საწარმოო ხაზით/ტექნოლოგიებით აღჭურვა;

ფერმათა/ფერმერთა რეესტრის ერთიანი სისტემის მოსაწესრიგებლად სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის განმახორციელებელი პირების ერთიანი ელექტრონული ბაზის შექმნა;

მოსავლის ამღები ტექნიკის თანადაფინანსება;

პროექტების ტექნიკური მხარდაჭერა;

მწარმოებელი კოოპერატივების შემნახველი/სამაცივრე ინფრასტრუქტურის შექმნა, კენკროვანი და ბოსტნეული კულტურებისათვის და ადგილობრივი ხორბლის წარმოების ხელშეწყობა;

ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია;

იმერეთის აგროზონის ტერიტორიის განვითარება;

რძის მწარმოებელი მცირე შინამეურნეობებისა და ფერმერების, მერძევეობის სექტორისთვის მომსახურების მიმწოდებლების, რძის შემგროვებელი ცენტრების (პუნქტების) და რძის გადამამუშავებლების ხელშეწყობა;

საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესება, ინფრასტრუქტურისა და საკვები ბაზების მოწესრიგება, საძოვრების მართვის ეფექტიანი სისტემის შექმნა/განვითარება;

სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია

წყალსაცავების, სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაცია;

სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის ტექნიკური ექსპლუატაცია და სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკით უზრუნველყოფა;

მიწის აღდგენის სამუშაოების განხორციელება;

სამელიორაციო სისტემების ინსტიტუციური გაძლიერების ხელშეწყობა.

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა

გარემოს დაბინძურებისა და ბუნებრივი რესურსებით უკანონო სარგებლობის პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა, მათ შორის, ხეტყის კონტროლის გაუმჯობესება, ხეტყის უკანონო მოპოვების, ტრანსპორტირებისა და გადამამუშავების ფაქტების პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სისტემის სრულყოფა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა ჯეროვან შესრულებას;

კანონდარღვევათა შემაკავებელი ეფექტიანი პირობების შექმნა და რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის ნებაყოფლობით შესრულების სათანადო დონის მიღწევა;

რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსთვის ზიანის მიყენების თავიდან ასაცილებლად პრევენციული ღონისძიებების განხორციელების კონტროლი;

გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ევროპულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით შემუშავებული კრიტერიუმების მიხედვით შეფასება;

გარემოს პირვანდელ მდგომარეობაში აღდგენის ან სანაცვლო ღონისძიებების განხორციელების კონტროლი.

დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

დაცული ტერიტორიების ქსელის განვითარება – დაცული ტერიტორიების განვითარება და გაფართოება, ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებისა და ცოცხალი ორგანიზმების დაცვა, მოვლა და აღდგენა;

დაცული ტერიტორიების სისტემის მართვა, დაცვა და მონიტორინგი – დაცული ტერიტორიების მოვლა-პატრონობა, მეთვალყურეობა, არსებული ინფრასტრუქტურული ელემენტებისა და ბუნებრივი რესურსების დაცვა, მოვლა და შენარჩუნება;

დაცული ტერიტორიების ტყეების სანიტარიული მდგომარეობის გაუმჯობესება – დაზიანებული ფართობების აღდგენა და შესაბამისი მეთოდებით მავნებლებთან ბრძოლა;

დაცული ტერიტორიების დაცვა, ხანძრის პრევენცია – საჭირო აღჭურვილობის გამოყენება და ხანძრის გავრცელების საშიშროების აღკვეთა, საზოგადოებისთვის დაცულ ტერიტორიებზე გადაადგილებისა და ქცევის წესების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება;

ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვა – ტყეების ინვენტარიზაცია და მათი მართვის გეგმების შემუშავება;

დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაცია, საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება;

ეკოტურიზმის განვითარება – ეკოტურისტული სერვისების დანერგვა და განვითარება, ვიზიტორების მოზიდვა და დაინტერესება.

სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

ტყის მართვის ქმედითი სისტემის ჩამოყალიბებისთვის საქართველოს ეროვნული სატყეო კონცეფციით გათვალისწინებული ქმედებების ეტაპობრივი განხორციელება;

მდგრადი ტყითსარგებლობის განხორციელება;

ხეტყის დამზადებისთვის შესაბამისი ფართობების გამოვლენა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების განხორციელება (მათ შორის, სატყეო-სამეურნეო გზების მოწყობა, მერქნულ რესურსზე (მათ შორის, სათბობ შეშაზე) მოსახლეობისა და საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოთხოვნების დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა);

ტყის მოვლის (მათ შორის, ხანძარსაწინააღმდეგო პრევენციული) და აღდგენის ღონისძიებების განხორციელება;

ტყის აღრიცხვის ღონისძიებების განხორციელება, ტყის მართვის გეგმების შემუშავება, ტყეების მდგომარეობის შესახებ მონაცემების მიღების, ანალიზისა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების დაგეგმვის ეფექტიანი სისტემის დანერგვა;

მერქნული რესურსების მართვის ელექტრონული სისტემის მართვისა და განვითარების უზრუნველყოფა.

ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს საქმიანობის მართვის უზრუნველყოფა, მისი ძირითადი სფეროების უწყვეტი და შეუფერხებელი განვითარება;

ველური ბუნების სახეობათა კვლევისა და მონიტორინგის ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს ფაუნის ადგილობრივი იშვიათი სახეობების (პირველ ეტაპზე – მსხვილი და საშუალო სახეობების), მათ შორის, გადაშენების პირას მყოფი სახეობების, მდგომარეობის შეფასება;

სამონადირეო და სათევზაო მეურნეობებისთვის ხელსაყრელი ტერიტორიების შერჩევა, პერსპექტიული ადგილების დაგეგმვა და ეროვნული მნიშვნელობის მქონე, სახელმწიფოსთვის პრიორიტეტული მოსაშენებელი სახეობების განსაზღვრა;

საპილოტე რეჟიმში ფაუნის მსხვილი სახეობების შესწავლა და ევროპული ტრადიციების გათვალისწინებით საპილოტე სამონადირეო მეურნეობების შექმნა;

ქათმისებრთა ოჯახის ენდემური (ადგილობრივი) იშვიათი სახეობების რაოდენობის ყოველწლიური ზრდის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა;

იქთიოფაუნის ერთ-ერთი იშვიათი წარმომადგენლის – ნაკადულის კალმახის ბუნებრივ პირობებში გაშვების მიზნით მისი თანამედროვე სტანდარტებით მოწყობილ საკალმახეში გამრავლება;

საქართველოს ფლორისა და ფაუნის იშვიათი სახეობების შენარჩუნებისა და გამრავლების ღონისძიებების განხორციელება.

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შესაბამისად საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოს მიერ სახელმწიფო რეგულირებისა და კონტროლის განხორციელება;

რადიოაქტიური მასალების, მაიონებელი გამოსხივების გენერატორების, რადიოაქტიური ნარჩენების, მათი მფლობელი ორგანიზაციების და პროფესიული დოზების უწყებრივი რეესტრის განახლება და წარმოება;

რადიოაქტიური ნარჩენების მართვა;

საქართველოში გარემოს რადიაციული მდგომარეობის მონიტორინგი და კონტროლი;

ბირთვული და რადიაციული ავარიებისა და ინციდენტების, ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალური მიმოქცევის, აგრეთვე სასაზღვრო გამტარ პუნქტებზე, საბაჟო და სატრანსპორტო ტერმინალებზე რადიაციული განგაშის შემთხვევებზე რეაგირება;

ქვეყანაში არსებული რადიაციული მდგომარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობისთვის წარსადგენი ყოველწლიური ანგარიშის მომზადება;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობების ავტორიზაცია;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის სახელმწიფო კონტროლი ინსპექტირების განხორციელებით.

გარემოს დაცვის სფეროში პროგნოზირება, შეფასება, პრევენცია და მონიტორინგი

საქართველოს ტერიტორიაზე ჰიდრომეტეოროლოგიური დაკვირვების წარმოება, დაკვირვების სტაციონარული ქსელის გაფართოება;

მონაცემთა ბაზების სრულყოფა;

მონაცემთა სტატისტიკური დამუშავება;

გამზომი საშუალებების საკალიბრაციო უზრუნველყოფა;

ამინდის და ჰიდროლოგიური პროგნოზების ხარისხის გაუმჯობესება, მოსალოდნელი სტიქიური ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენების შესახებ დროული და ეფექტიანი გაფრთხილებების მომზადება და გავრცელება;

გეოლოგიური მონიტორინგი და სტიქიური გეოლოგიური პროცესების შეფასება;

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკის შედგენა და მონიტორინგი;

მიწისქვეშა მტკნარი სასმელი წყლების მონიტორინგი;

სახელმწიფო გეოლოგიური რუკების შედგენა;

გარემოს დაბინძურების დონის შეფასებისთვის ატმოსფერული ჰაერის, წყლისა და ნიადაგის მონიტორინგის სისტემის გაუმჯობესება;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 11.6 ამოცანის შესაბამისად, ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგის თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი, ახალი ავტომატური სადგურების შექმნა და დამონტაჟება;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 14.4 ამოცანის შესაბამისად, საქართველოს შავი ზღვის ტერიტორიული წყლების, განსაკუთრებული ეკონომიკური ზონისა და შიდა წყალსატევების სარეწაო ობიექტების პოპულაციათა მარაგების შეფასება, სარეწაო პროგნოზირება და კვოტების განსაზღვრა;

საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროზე და შიდა წყალსატევებში თევზჭერის სტატისტიკური ანალიზის, ბიოლოგიური კვლევისა და მონიტორინგის განხორციელება და მათი გარემოსდაცვითი სტატუსის განსაზღვრა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) 14.4 ამოცანის შესაბამისად, თევზებისა და სხვა

ჰიდრობიონტების კონსერვაციული სტატუსის შეფასება; აკვაკულტურის, მარიკულტურისა და მდგრადი მეთევზეობის დანერგვის ხელშეწყობა.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის და "განათლება მდგრადი განვითარებისთვის" ხელშეწყობის პროგრამა

მოსახლეობის გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლების ხელშეწყობა და ცნობიერების ამაღლება, მის მიერ მდგრადი განვითარებისა და ბუნებასთან ჰარმონიული ცხოვრების წესის შესახებ ინფორმაციისა და ცოდნის მიღების უზრუნველყოფა;

გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის ხელშეწყობა და მისთვის ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

კვების პროდუქტების, ცხოველთა და მცენარეთა დაავადებების დიაგნოსტიკა

სტანდარტების -ISO 17025:2017/2018- ისა და ISO 9001-2015 - ის მოთხოვნების შესაბამისად:

ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში ინფექციური და არაინფექციური დაავადებების ლაბორატორიული დიაგნოსტიკა;

მცენარეთა საკარანტინო და სხვა საშიში, მავნე ორგანიზმების ლაბორატორიული დიაგნოსტიკა;

სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ლაბორატორიული კვლევა ქვეყნის მასშტაბით;

სურსათის/ცხოველის საკვების და სასმელი წყლის ხარისხისა და უსაფრთხოების მაჩვენებლების ლაბორატორიული კვლევა და ამ პროდუქტებში არსებული მიკრობიოლოგიური, ქიმიური და რადიაციული დაბინძურების გამოვლენა;

სურსათის მიმართულებით ინსტრუმენტული ლაბორატორიული კვლევების გაძლიერება, მათ შორის: ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში ინფექციური და არაინფექციური დაავადებების ლაბორატორიული დიაგნოსტიკა; სურსათის/ცხოველის საკვების ხარისხობრივი და უსაფრთხოების მაჩვენებლების განსაზღვრა; სასმელი წყლის და მცენარეთა მავნე ორგანიზმების კვლევა.

მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის სახელმწიფო პროგრამა

სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის რესურსების რაციონალური გამოყენების, მდგრადი მართვისა და დაცვის ღონისძიებების უზრუნველყოფა, მიწის ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა;

მიწის რესურსების მონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა და მისი ელექტრონული მართვის პროგრამული უზრუნველყოფა;

მიწის ბალანსის შედგენა;

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საძოვრების მდგრადი მართვის უზრუნველყოფა;

ქარსაფარი (მინდორდაცვითი) ზოლის ინვენტარიზაციის სახელმწიფო პროგრამის განხორციელება;

ქარსაფარი (მინდორდაცვითი) ზოლის აღდგენის, გაშენების და მართვის სახელმწიფო პროგრამის განხორციელება;

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

განათლებისა და მეცნიერების სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

განათლებაზე საყოველთაო ხელმისაწვდომობა და მისი ხარისხის ზრდა;

განათლებისა და მეცნიერების სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება, მონიტორინგი და შეფასება;

განათლების სისტემის კომპლექსური რეფორმის ეტაპობრივი განხორციელება, რომელიც გულისხმობს სისტემურ ცვლილებებს განათლების ყველა მიმართულებისა და საფეხურისთვის;

საგანმანათლებლო სისტემის შექმნა, რომელიც მდგრადი განვითარების მიზნების შესაბამისად, ბავშვების, სტუდენტების, ახალგაზრდებისა და ზრდასრულების სათანადო თეორიული ცოდნით აღჭურვისა და პრაქტიკული უნარების გამომუშავებასთან ერთად, უზრუნველყოფს მათი სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლებას, კონკურენტუნარიანობის გაზრდას, განათლებისა და მეცნიერების კავშირის გაძლიერებას;

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს კომპეტენციის შესაბამისი სფეროს/დარგის/მიმართულების განვითარების ხელშეწყობა, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

სამინისტროს კომპეტენციის სფეროში/დარგში/მიმართულებაში გენდერული თანასწორობის ასპექტების გათვალისწინება;

ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სახელმწიფო სტანდარტების განვითარება და დანერგვის ხელშეწყობა;

ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების ავტორიზაციის უზრუნველყოფა;

საერთაშორისო ურთიერთობების მხარდაჭერა, საზღვარგარეთ მცხოვრებ ქართულ დიასპორასთან ურთიერთობების განვითარება, მიმდინარე საგანმანათლებლო და სამეცნიერო პროგრამებში ჩართვა

და შესაბამისი პროექტების განხორციელება;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინსტიტუციური თვითშეფასება 2026-2027 სასწავლო წლის დაწყებამდე საჯარო სკოლების ავტორიზაციის უზრუნველსაყოფად;

ზოგადი განათლების სისტემაში უნარებისა და ღირებულებების განვითარებაზე, კრიტიკულ და შემოქმედებით აზროვნებაზე, სწრაფად ცვლებად გარემოში ადაპტირებასა და წიგნიერებაზე ორიენტირებული „ახალი სკოლის“ მოდელის, აგრეთვე ინკლუზიური და სამოქალაქო განათლების პრინციპებზე დაფუძნებული ახალი სასწავლო პროგრამებისა და რესურსების დანერგვა;

სკოლებში თანამედროვე მოთხოვნებისა და შესაძლებლობების საგანმანათლებლო გარემოს ჩამოყალიბება;

მასწავლებლების პროფესიის პრესტიჟისა და მისი კვალიფიკაციის ამაღლებაზე, შრომის ღირსეულ ანაზღაურებაზე ზრუნვა;

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სისტემაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულების და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

საგანმანათლებლო დაწესებულებებში უსაფრთხო, ძალადობისაგან თავისუფალი და კეთილგანწყობილი სასწავლო გარემოს უზრუნველყოფა;

ადრეული და სკოლამდელი, ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფა და ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების დახვეწა. მონიტორინგის გზით ხარისხის უზრუნველყოფის სტანდარტების შესრულებაზე კონტროლის განხორციელება, ხარისხის განვითარებისა და ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით ყველა დაინტერესებული მხარის შესაძლებლობის გაძლიერება;

განათლებისა და მეცნიერების მართვის სისტემების განვითარების ხელშეწყობა, განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემებისა და მონაცემთა ბაზების ჩამოყალიბება განათლების სისტემაში ბიზნეს პროცესების ეფექტიანი მართვისა და ინფორმაციული უზრუნველყოფისთვის;

ახალგაზრდების მიერ შესაბამისი, მაღალი ხარისხის განათლების მიღების, მათი დასაქმებისა და პროფესიული ზრდის ხელშეწყობა;

საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

სკოლამდელი და ზოგადი განათლება

ზოგადი განათლების ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება და სისტემის განვითარება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;

ზოგადი განათლების სისტემაში ახალგაზრდა, კვალიფიციური კადრების მოზიდვა;

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების აუცილებელი ფინანსური რესურსებით უზრუნველყოფა;

ადრეული და სკოლამდელი განათლების საგანმანათლებლო სახელმწიფო სტანდარტების დანერგვის ხელშეწყობა და მეთოდოლოგიური მხარდაჭერა;

დამტკიცდება და დაინერგება ზოგადი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის განახლებული სტანდარტები და პროცედურები, განხორციელდება მხარდამჭერი ღონისძიებები სტანდარტების დასაკმაყოფილებლად;

2026-2027 სასწავლო წლის დაწყებამდე ყველა საჯარო სკოლის ავტორიზაციის უზრუნველყოფა;

გაგრძელდება ახალი, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი, მაღალ სტანდარტებზე ორიენტირებული ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და შესაბამისი სასწავლო რესურსების შექმნა და განვითარება, გადამუშავდება საშუალო საფეხურის ეროვნული სასწავლო გეგმა; დაინერგება ფართომასშტაბიანი სასკოლო შეფასების სისტემა; დაიწყება ელექტრონული რესურსების განვითარება;

გაგრძელდება ახალი სახელმძღვანელოების შექმნის პროცესი გრიფირების განახლებული პროცედურებით.

ფართო მასშტაბით დაინერგება ბილინგვური სწავლების განსხვავებული მოდელი არაქართულენოვანი სკოლების მოსწავლეებში;

სკოლაში უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მიზნით, შეიქმნება პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელების, ასევე ფსიქო-სოციალური მომსახურების მიღების მოქნილი და შედეგებზე ორიენტირებული მექანიზმები, განხორციელდება მანდატურების, ფსიქოლოგებისა და სოციალური მუშაკების, ასევე უსაფრთხოების დაცვაზე უფლებამოსილი პირების გადამზადების პროგრამები;

შემუშავდება მასწავლებლის პროფესიის რეგულირების ახალი წესი, განხორციელდება მასწავლებელთა უწყვეტი პროფესიული განვითარების ღონისძიებები, მათი პროფესიული საჭიროებების შესაბამისად;

ეტაპობრივად დაიხვეწება სწავლების დისტანციური და ჰიბრიდული მეთოდოლოგია. სწავლა-სწავლების პროცესში საჯარო სკოლებში ტექნოლოგიების გამოყენებისა და დისტანციური სწავლების როლის გაძლიერება და მრავალფეროვანი ციფრული რესურსებისა და დამხმარე სასწავლო მასალების შექმნა/ დანერგვა;

სკოლებში თანამედროვე მოთხოვნების და შესაძლებლობების საგანმანათლებლო გარემოს ჩამოყალიბება;

სკოლების აღჭურვა შესაბამისი ციფრული ტექნოლოგიებითა და საბუნებისმეტყველო ლაბორატორიებით;

მასწავლებლების პროფესიის პრესტიჟისა და კვალიფიკაციის ამაღლებაზე, შრომის ღირსეულ

ანაზღაურებაზე ზრუნვა;

სწავლა-სწავლების პროცესისა და სკოლების მართვის გასაუმჯობესებლად სკოლების დირექტორების, როგორც საგანმანათლებლო ლიდერების, პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

იმ მოსწავლეების სკოლებში ტრანსპორტირების ხელშეწყობა, რომლებიც ცხოვრობენ ისეთ დასახლებულ პუნქტებში (სოფელი, დაბა), სადაც სკოლები არ ფუნქციონირებს და სოფლებს/დაბებს შორის დიდი მანძილია, აგრეთვე აქვთ შეზღუდული შესაძლებლობები;

სასკოლო ინიციატივების წახალისება;

ზოგადი განათლების სისტემაში უნარებისა და ღირებულებების განვითარებაზე, კრიტიკულ და შემოქმედებით აზროვნებაზე, სწრაფად ცვალებად გარემოში ადაპტირებასა და წიგნიერებაზე ორიენტირებული „ახალი სკოლის“ მოდელის ფარგლებში სასკოლო კულტურის განვითარების, ახალი სასწავლო პროგრამებისა და რესურსების დანერგვა, პედაგოგების ადგილზე გაძლიერების მხარდაჭერა;

✓ **ზოგადი განათლების რეფორმის ახალი მიმართულებები:**

- *მასწავლებლის პროფესიული განვითარებისა და კარიერული წინსვლის სქემა და შრომის ანაზღაურების ზრდა*

განათლების რეფორმის ფარგლებში გრძელდება მასწავლებლის პროფესიული განვითარების და კარიერული წინსვლის მორიგი ეტაპის განხორციელება. განათლების მიმდინარე რეფორმა გულისხმობს პრაქტიკოს მასწავლებლების პროფესიული განვითარების ხელშეწყობას, მათ მოტივირებას კარიერულ სქემაში სტატუსის ამაღლების მიმართულებით და სისტემაში პრაქტიკოსი მასწავლებლების ეტაპობრივ ჩანაცვლებას უფროსი, წამყვანი და მენტორის სტატუსის მქონე მასწავლებლებით.

2023 წელსაც, რეფორმის ახალ ეტაპზე გასული წლების მსგავსად განხორციელდა უფროსი, წამყვანი და მენტორის სტატუსის მქონე მასწავლებლების (43.8 ათასზე მეტი მასწავლებელი) დანამატების გაზრდა 100 ლარით. მასწავლებელთა დანამატების გაზრდა გაგრძელდება შემდგომი საშუალოვადიანი პერიოდისთვისაც.

- *„ახალი სკოლის“ მოდელის დანერგვა*

საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის მასშტაბით ყველა საჯარო სკოლაში „ახალი სკოლის“ მოდელის დანერგვის გაგრძელება, რაც გულისხმობს მესამე თაობის ეროვნული სასწავლო გეგმების დანერგვის ხელშეწყობას, ასევე მთელი ქვეყნის მასშტაბით სკოლებისა და მასწავლებლების მხარდაჭერი ჯგუფების ფუნქციონირების უზრუნველყოფას, რომლის შემადგენლობაში შედიან: ყველა საგნის ექსპერტი, დაწყებითი განათლების ექსპერტი, ტექნოლოგიების ექსპერტი, ინკლუზიური განათლების ექსპერტი, ლიდერობის ექსპერტი და ეროვნული სასწავლო გეგმის დანერგვის კოორდინატორები. რეფორმის ფარგლებში ინტენსიური, ქოუჩინგის პრინციპებზე დაფუძნებული შემდეგი აქტივობების განხორციელება:

- ✓ *სწავლა-სწავლების კონსტრუქტივისტულ პრინციპებზე ორიენტირებული სასკოლო სასწავლო გეგმების (კურიკულუმების) შექმნა და განვითარება;*

- ✓ მხარდაჭერასა და დახმარებაზე ორიენტირებული შიდა და გარე შეფასების სისტემის ჩამოყალიბება;
- ✓ კომუნიკაციისა და სწავლა-სწავლების პროცესის გამრავალფეროვნებისთვის სკოლებში ტექნოლოგიების გამოყენების დანერგვა, მათ შორის ციფრული პროგრამების შექმნა „ვსწავლობთ თამაშით“, „გააციფრულე სასწავლო პროცესი“, ქართული LLMS;
- ✓ სკოლებში თვითშეფასების სისტემის ჩამოყალიბება (ეროვნული სასწავლო გეგმის მოთხოვნების გაცნობა, ყოველწლიურად მოსწავლის პროგრესის შეფასებისა და სასკოლო კულტურის კვლევის განახლებული შედეგების მიღება, რის საფუძველზე სკოლები სწავლობენ საკუთარ საჭიროებებს ეროვნული სასწავლო გეგმის მოთხოვნების მისაღწევად);
- ✓ სკოლების აღჭურვა შესაბამისი ციფრული ტექნოლოგიებითა და საბუნებისმეტყველო ლაბორატორიებით.

პროფესიული განათლება

ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების მხარდასაჭერად საქართველოს მოქალაქეების ადგილობრივ და საერთაშორისო შრომის ბაზრებზე კონკურენტუნარიანობის უზრუნველყოფა პროფესიული და ზოგადი უნარების განვითარებით;

პროფესიული განათლების ინკლუზიურობის უზრუნველსაყოფად სერვისების განვითარება/გაფართოება, როგორც მოზარდებისა და ახალგაზრდების, ისე ზრდასრულების საგანმანათლებლო საჭიროებების შესაბამისად;

პროფესიული განათლების დაფინანსების შედეგებზე დაფუძნებული მოდელის ამოქმედება;

საჯარო-კერძო პარტნიორობით პროფესიული განათლების სისტემის მართვის ახალი მოდელის დანერგვა;

პროფესიული საგანმანათლებლო და მომზადება-გადამზადების პროგრამების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, შემუშავდება პროფესიული განათლების მიღმა მყოფი მოწყვლადი ჯგუფების იდენტიფიკაციისა და პროფესიულ განათლებაში ჩართვის მექანიზმების დანერგვა;

პროფესიული განათლების მასწავლებლის პროფესიული სტანდარტის და მომზადების, პროფესიაში შესვლისა და უწყვეტი პროფესიული განვითარების ახალი მოდელის დამტკიცება;

პროფესიული განათლების მასწავლებლის შედეგებზე ორიენტირებული შრომის ანაზღაურების ახალი მოდელის ამოქმედება;

დუალური და ბაზარზე მოთხოვნადი პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების პროგრამების რაოდენობის გაზრდა; განისაზღვრება მოკლე ციკლის პროგრამების მარეგულირებელი ჩარჩოს განსაზღვრა, მათი დანერგვა და სტუდენტთა მიღება პროგრამებზე; ინტეგრირებული პროგრამების მასშტაბების გაზრდა;

არაფორმალური განათლების აღიარება და აღიარების მასშტაბების გაფართოება;

პროფესიული განათლების სისტემის ინტერნაციონალიზაციის მიზნით, საერთაშორისო

სერტიფიცირების შესაძლებლობების შექმნა საერთაშორისო გაცვლითი პროგრამების განსახორციელებლად და ინგლისური ენის სწავლების გასაძლიერებლად;

პროფესიული განათლების მართვის ელექტრონული სისტემის დანერგვა; პროფესიული განათლების ახალი პორტალის შექმნა;

ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთა და სხვა დაინტერესებულ პირთა სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის ამაღლება და ადგილობრივ დონეზე სახელმწიფო ადმინისტრირების მიმართულებით საბიუჯეტო ორგანიზაციებში დასაქმებულ და სხვა დაინტერესებულ პირთა პროფესიული ცოდნისა და უნარების გაუმჯობესება.

უმაღლესი განათლება

საგამოცდო პროცესის სრულად წარმართვა თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით;

საერთაშორისო კვლევების (შეფასებების) განხორციელების უზრუნველყოფა;

უმაღლესი განათლების სისტემის დაფინანსების ახალი მოდელის შემუშავება, რომელიც ხელს შეუწყობს საგანმანათლებლო დაწესებულების მდგრად განვითარებასა და სასწავლო პროცესის სწავლის შედეგებზე ორიენტირებას;

ხარისხის განვითარების მხარდამჭერი ღონისძიებების განხორციელება.

სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისა და სადოქტორო პროგრამების შეფასების ერთიანი კონცეფციის შემუშავება.

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების საერთაშორისო აკრედიტაციის მოპოვების ხელშეწყობა.

პროგრამის „ვისწავლოთ საქართველოში“ გაგრძელება;

ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით: მასწავლებლის მომზადების ერთწლიან საგანმანათლებლო პროგრამებზე ჩარიცხულ პირთა დაფინანსების გაგრძელება, სპეციალური მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამების მომზადება, სკოლისშემდგომი განათლებისათვის მომზადების პროგრამის გაგრძელება ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრებ პირთათვის, მსჯავრდადებულის მიერ ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამაზე განათლების მიღების ხელშეწყობი ღონისძიებების გაგრძელება.

საქართველო მომზადება Erasmus+ პროგრამულ ქვეყნად, რის შედეგადაც, გარდა უმაღლესი განათლებისა და ახალგაზრდობის კომპონენტებისა, საქართველოს გაეხსნება წვდომა პროგრამის ყველა კომპონენტზე.

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების დაფინანსება ინფრასტრუქტურისა და სასწავლო გარემოს გასაუმჯობესებლად.

მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა

საინჟინრო, საბუნებისმეტყველო და ტექნოლოგიური (STEM), ასევე ჰუმანიტარული და ქართველოლოგიური სამეცნიერო საგრანტო კონკურსებისა და ფუნდამენტური კვლევების მასშტაბის გაფართოება;

საზღვარგარეთ მოღვაწე ქართველი და უცხოელი აკადემიური და სამეცნიერო პერსონალის ქართულ სამეცნიერო სივრცესთან თანამშრომლობის ხელსეწყობა;

გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების კომერციალიზაციის პროცესის გაძლიერება;

შედეგებზე დაფუძნებული დაფინანსების მოდელის დანერგვა;

საქართველოში მეცნიერებისა და სწავლების განვითარება ინტერდისციპლინური სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობის კუთხით, ინტერდისციპლინური სამეცნიერო-კვლევითი მიდგომებისა და მეთოდების დანერგვა და მათ ადაპტირება კვლევით და სწავლების პროცესში;

საერთაშორისო ჩარჩოპროგრამებსა და სამეცნიერო პროექტებში სამეცნიერო ინსტიტუციებისა და კვლევითი ჯგუფების აქტიური ჩართულობის ხელსეწყობა. ორმხრივი და მრავალმხრივი სამეცნიერო-კვლევითი და ტექნოლოგიური პროექტების განხორციელება;

ქართველი მკვლევრების ჩართულობის ხელშეწყობა ევროკომისიის კვლევისა და ინოვაციის პროგრამის „Horizon Europe“-ის საგრანტო კონკურსებში;

კვლევების ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა;

სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და საერთაშორისო სტანდარტებთან მიახლოება;

ინკლუზიური განათლება

მთელი საქართველოს მასშტაბით აქტიურად დაინერგება და განვითარდება ინკლუზიური განათლების კომპონენტები სსსმ/შშმ პირებისთვის განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და მათზე მორგებული სასწავლო პროცესის წარმართვისათვის;

საჯარო სკოლებში სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა განათლების ხარისხის გაუმჯობესებაზე ზრუნვა, მათთვის შესაბამისი გარემოს უზრუნველყოფა და სათანადო სერვისების შეთავაზება განათლების ყველა საფეხურზე;

განათლების მიღმა დარჩენილი პირების სასწავლო პროცესში ინტეგრაციის პოლიტიკის განსაზღვრა, მათი ზოგადი განათლების სისტემაში ინტეგრაციის მხარდაჭერა;

მოსწავლეთა ინდივიდუალური საჭიროებების შესაბამისი, ეფექტიანი საგანმანათლებლო პროცესის უზრუნველყოფა;

საჯარო სკოლების მოსწავლეების, სტუდენტების, სოციალური ფაქტორებით გამოწვეული

საჭიროების მქონე, დევნილი, რეპატრიირებული და ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელი, სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეების, სტუდენტებისა და სხვა პირების ინტეგრაცია და სოციალიზაცია, სათემო აქტივობის დაგეგმვა და განხორციელება;

სენსორული ან/და მძიმე/ღრმა ინტელექტუალური ან/და მრავლობითი დარღვევის მქონე ანმრავლობითი სენსორული დარღვევის მქონე (ყრუ და უსინათლო) ან ქცევითი და ემოციურიაშლილობის მქონე მოსწავლეებისათვის განკუთვნილი რესურსსკოლების მოსწავლეების სრული სახელმწიფო სადღეღამისო ან დღის მომსახურებით უზრუნველყოფა, აკადემიური, ფუნქციური და სოციალური უნარების განვითარება მათი ასაკისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით;

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლის სწავლების ხელშეწყობა, სქემით განსაზღვრული შესაბამისი სტატუსის მქონე სპეციალური მასწავლებლების დანამატის და საჯარო სკოლაში ინკლუზიური განათლების მხარდამჭერი ადმინისტრაციული პერსონალის დაფინანსება;

ინფრასტრუქტურის განვითარება

სასკოლო ინფრასტრუქტურის განვითარება;

2023 – 2026 წლებში საქართველოს მთავრობისა და დონორი ორგანიზაციების დაფინანსებით საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია და მშენებლობა;

სასკოლო ავეჯითა და შესაბამისი საჭირო ინვენტარით ყველა ახალ აშენებულ და რეაბილიტირებულ საჯარო სკოლის აღჭურვა;

ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით, ქვეყნის სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების მშენებლობა, სტუდენტური საცხოვრებლების განვითარება, პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების რეაბილიტაცია/მშენებლობა. საჭიროების შესაბამისად, ახალი პროფესიული სასწავლებლების დაფუძნება. შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება არსებული გეოგრაფიული ქსელის საჯარო-კერძო ფორმატში გაფართოების მიზნით; სკოლებსა და უნივერსიტეტებში პროფესიული განათლების მიწოდება გაძლიერება;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების დაფინანსება ინფრასტრუქტურისა და სასწავლო გარემოს გასაუმჯობესებლად;

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს და მის სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება.

ინოვაციის, ინკლუზიურობის და ხარისხის პროექტი - საქართველო I2Q (IBRD)

ადრეული განათლების ხარისხისა და ხელმისაწვდომობის, ასევე ზოგადი განათლების სისტემაში სწავლების და სწავლის ხარისხის გაუმჯობესების ხელშეწყობა;

უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საგრანტო დაფინანსების გზით მოდერნიზებული აკადემიური პროგრამების დანერგვის ხელშეწყობა და ინტერნაციონალიზაციის მხარდაჭერა;

განათლების მონაცემთა სისტემის განვითარება, დაინტერესებულ მხარეებთან კომუნიკაციისა და კოორდინაციის გაძლიერება;

პროგრამის ეფექტიანი მართვის, მონიტორინგისა და შეფასებების მხარდაჭერა.

პროფესიული განათლება I (KfW)

პროფესიული განათლების ხარისხის გაუმჯობესებისა და პროფესიული განათლების პროვაიდერების რაოდენობის ზრდის ხელშეწყობა;

ექსელენსის ცენტრის მშენებლობა (ცენტრის ფუნქცია - საერთაშორისო სტანდარტების შესამაბისი პროგრამების განხორციელება ლოჯისტიკისა და მშენებლობის მიმართულებით);

საქართველოს პროფესიული განათლების სისტემის ფარგლებში „hab“ სერვისის შეთავაზება;

მშენებლობისა და ლოჯისტიკის მიმართულების პროგრამების განმახორციელებელი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების გასაძლიერებლად დამატებითი ინვესტიციების გამოყოფა (რომლის პარტნიორიც იქნება ექსელენს ცენტრი რიგი პროგრამების განხორციელებისას).

თანამედროვე უნარები უკეთესი დასაქმების სექტორის განვითარების პროგრამისთვის - პროექტი (ADB)

პროფესიული განათლების ქსელის გაფართოება, რომელიც ხელს შეუწყობს კვალიფიკაციის ამაღლებასა და უნარების განვითარებას;

პროფესიული განათლების ხარისხის, მნიშვნელობის და ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება, ეკონომიკური ზრდისა და სამუშაო ადგილების შექმნის ხელშეწყობა;

კერძო სექტორის როლის გაზრდა პროფესიული განათლების დაგეგმარებასა და ფინანსირებაში;

ინკლუზიური და გენდერული თანასწორობის უნარების განვითარება და პროფესიული განათლების იმიჯის გაუმჯობესება.

საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო

კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს კომპეტენციის შესაბამისი სფეროს/დარგის/მიმართულების განვითარების ხელშეწყობა, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს სისტემაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულების და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის მართვის სისტემების განვითარების ხელშეწყობა.

ევროკავშირის წევრ და სხვა პარტნიორ ქვეყნებთან, ასევე საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და ფონდებთან ურთიერთანამშრომლობის გზით საერთაშორისო ურთიერთობების გაღრმავება;

კომპეტენციის ფარგლებში სფეროების პოპულარიზაციის ხელშეწყობა, ეფექტური პოლიტიკის გატარება, სფეროს განვითარებისა და ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა.

სახელოვნებო და სასპორტო სფეროში უმაღლესი განათლება

უმაღლესი სახელოვნებო და სასპორტო განათლების ხელშეწყობა და ფუნქციონირებასთან დაკავშირებული აუცილებელი ფინანსური რესურსით უზრუნველყოფა.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროსა და მის სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება;

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სპორტული მოედნების, დარბაზებისა და სპორტის სასახლეების, საწყლოსნო ბაზების, აგრეთვე მასობრივი სპორტული ობიექტების (გარე სავარჯიშო ტრენაჟორები, მინიმოედნები, სარბენი ბილიკები და ველობილიკები) მშენებლობა;

სპორტული ინფრასტრუქტურის მართვის ქმედითი მოდელის დანერგვის ხელშეწყობა.

სახელოვნებო და სასპორტო დაწესებულებების ხელშეწყობა

სახელოვნებო და სასპორტო საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა თითოეული მათგანის მისი შესაბამისი, შედეგებზე ორიენტირებული პროგრამების მხარდაჭერით (კონცერტები, გამოფენები, სპექტაკლები, კონკურს-ფესტივალები, მასტერკლასები, სპორტული ღონისძიებები);

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების უზრუნველსაყოფად ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

ახალგაზრდების დასაქმებისათვის საჭირო უნარებისა და კომპეტენციების განვითარება, პროფესიული შესაძლებლობების ზრდა;

ხარისხზე ორიენტირებული, ახალგაზრდის შემოქმედებითი და სპორტული უნარების შესაბამისი, მოქნილი დაფინანსების მოდელის შემუშავებით მაღალკვალიფიციური, შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანი ხელოვნებისა და სპორტის დარგების სპეციალისტების აღზრდა;

ხარისხიანი სწავლების პროცესის უზრუნველსაყოფად სწავლებისათვის აუცილებელი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით სასწავლებლების აღჭურვა;

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების პოპულარიზაცია და მხარდაჭერა.

კულტურის განვითარების ხელშეწყობა

ხელოვნების დარგების განვითარების, სახელოვნებო ტრადიციების შენარჩუნების, ხელოვნებაში უახლესი ტექნოლოგიების, შემოქმედებითი ინდუსტრიების განვითარების, ინოვაციური პროექტების მხარდაჭერა;

საქართველოში კულტურული ცხოვრების გააქტიურება, მასში საზოგადოებისა და ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა, მეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მონაწილეობის მხარდაჭერა;

ევროპისა და სხვა პარტნიორ ქვეყნებთან, საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და ფონდებთან თანამშრომლობით კულტურული პროგრამების განხორციელება და კულტურათაშორისი დიალოგის გაღრმავება როგორც საქართველოში, ისე საზღვარგარეთ;

კულტურისა და შემოქმედებითი ინდუსტრიების „კულტურის სტრატეგია 2025“-ის შესაბამისად განვითარებისა და ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა;

ქართული კულტურისა და ხელოვნების ცნობადობის გაზრდა და მათი საერთაშორისო სახელოვნებო სივრცეში ინტეგრაცია;

საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების – სახელოვნებო ორგანიზაციების პროგრამების მხარდაჭერა;

მოქალაქეთათვის ქვეყნის კულტურული ცხოვრების შეუზღუდავი, თანაბარი ხელმისაწვდომობისა და მასში ჩართულობის უზრუნველყოფა;

საქართველოს დედაქალაქსა და რეგიონებში კულტურული პროგრამებისა და პროექტების მხარდაჭერით ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაში წვლილის შეტანა;

ეროვნული კულტურის პოპულარიზაციისა და საერთაშორისო ცნობადობის ამაღლების მიზნით, საქართველოს მონაწილეობის ხელშეწყობა ქვეყნის შიგნით და მის ფარგლებს გარეთ დაგეგმილ ღონისძიებებში.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა

საჯარო სამართლის იურიდიული პირების – კულტურული მემკვიდრეობის ორგანიზაციების სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის შესაბამისი პირობების შექმნა, სამუზეუმო ფასეულობათა

დაცვისათვის პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება, მუზეუმების/მუზეუმ-ნაკრძალების პოპულარიზაცია და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მართვის სისტემის ჩამოყალიბება, საერთაშორისო კონვენციებით აღებული ვალდებულებების შესრულება, ეროვნულ უმცირესობათა კულტურის წარმოჩენა, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ინტეგრაცია;

სამუზეუმო ფასეულობათა აღრიცხვის ელექტრონული სისტემის (www.egmc.gov.ge) შენახვა/ადმინისტრირება;

საქართველოს არქიტექტურული კომპლექსების, კულტურული მემკვიდრეობის ცალკეული ნიმუშების დაცვა და რეაბილიტაცია, საერთაშორისო და ორმხრივი ურთიერთობების წარმართვა და განვითარება კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვის, გამოცდილების გაზიარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

იუნესკოს წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება;

არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების/ძეგლების ინვენტარიზაცია, მათი დაცვისა და სისტემატიზაციის მექანიზმების შექმნა;

საქართველოს კანონმდებლობის იუნესკოს „არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის შესახებ“ საერთაშორისო კონვენციასთან ჰარმონიზაციისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ერთიანი საინფორმაციო სისტემის/სივრცის შესაქმნელად კულტურული მემკვიდრეობის მონაცემთა ერთიანი ბაზის შევსება;

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე უნებართვო სამუშაოების აღკვეთა; კულტურული ტურიზმის განვითარებისა და მისთვის მიმზიდველი გარემოს შექმნის ხელშეწყობა;

ლევლის მამულის რეაბილიტაციის გაგრძელება.

მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარება და პოპულარიზაცია

საქართველოში სპორტის განვითარებისათვის საქართველოს ნაკრები გუნდების მომზადება და საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში (მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატები, ეროვნული ჩემპიონატები, საერთაშორისო ტურნირები, პარიზის 2024 წლის ზაფხულის ოლიმპიური თამაშების სალიცენზიო შეჯიბრებები და სხვა) მონაწილეობა; მათი მომზადების ეტაპზე სასწავლო-საწვრთნელი შეკრებების მოწყობა, საქართველოს ჩემპიონატებისა და პირველობების ჩატარება; სპორტის სახეობების პოპულარიზაცია და სპორტის ეროვნული სახეობების განვითარების ხელშეწყობა;

მასობრივი სპორტისა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის დანერგვა და პოპულარიზაცია; მოძრაობის „სპორტი ყველასათვის“ განვითარება; მასობრივ სპორტული ღონისძიებების გამართვა; ოლიმპიური, პარალიმპიური, სურდლიმპიური, სპეციალური ოლიმპიური და სხვა მოძრაობების განვითარების ხელშეწყობა და მხარდაჭერა.

სპორტულ ორგანიზაციებში „კარგი მმართველობის“ პრინციპების დასანერგად დაგეგმვის ეტაპზე მონაწილეობა და სპორტული ორგანიზაციების საქმიანობის მონიტორინგი;

სპორტული ფედერაციებისა და რეგიონული სპორტული ორგანიზაციებისთვის გადასაცემად სპორტული ინვენტარის და ეკიპირების შეძენა.

საქართველოში სპორტის სხვადასხვა სახეობაში საერთაშორისო შეჯიბრებების მასპინძლობა და მასობრივი სპორტული ღონისძიებების მაღალ დონეზე ორგანიზება; საერთაშორისო მასშტაბით ქვეყნის ცნობადობის გაზრდა და იმიჯის ამაღლება, სპორტული ტურიზმის განვითარება;

საქართველოში ფეხბურთის განვითარებისათვის საქართველოს ეროვნული საფეხბურთო ჩემპიონატის მონაწილე კლუბების საბაზისო დაფინანსება და ფინანსური სტიმულირება;

საქართველოს ეროვნული საფეხბურთო ჩემპიონატის მონაწილე კლუბების საპრიზო და საპრემიო ფონდის განკარგვა;

მასობრივი საფეხბურთო ღონისძიებებისა და საფეხბურთო განათლების ხელშეწყობი პროგრამების განხორციელება.

კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებები

საქართველოში მცხოვრები ოლიმპიური და პარალიმპიური თამაშების ჩემპიონებისა და პრიზიორებისთვის და საჭადრაკო ოლიმპიადების გამარჯვებულთათვის, მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონებისთვის, საქართველოს ეროვნული, ოლიმპიური და ასაკობრივი ნაკრებების წევრებისთვის, მწვრთნელებისთვის, ადმინისტრაციული და საექიმო პერსონალისთვის და პერსპექტიული სპორტსმენებისთვის ყოველთვიური სტიპენდიის გაცემა;

ვეტერანი სპორტსმენებისა და სპორტის მუშაკებისთვის ყოველთვიური სოციალური დახმარებების გაცემა;

მაღალმთიან დასახლებებში სპორტის სფეროში დასაქმებული მწვრთნელებისთვის ყოველთვიური ფინანსური დახმარების გაცემა;

სახალხო არტისტების, სახალხო მხატვრების, რუსთაველის პრემიის ლაურეატებისა და ხელოვნების მუშაკთა სოციალური დახმარებების გაცემა

ახალგაზრდობის ხელშეწყობა

ეროვნულ და მუნიციპალურ დონეზე, მტკიცებულებებზე დაფუძნებული, ახალგაზრდების საჭიროებებზე მიმართული მონაწილეობრივი ახალგაზრდული პოლიტიკის დაგეგმვის, განხორციელების და კოორდინაციის ხელშეწყობა;

ახალგაზრდების სრულფასოვანი განვითარებისათვის შესაბამისი გარემოს შექმნისთვის აუცილებელია, ევროპული მოდელის ახალგაზრდული სფეროს ეკოსისტემის შექმნა, სადაც

უზრუნველყოფილია ახალგაზრდების როგორც საზოგადოების სრულფასოვანი წევრების მონაწილეობა და ღირსეული დასაქმება, დაცულია ახალგაზრდების ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა და თანაბრად ხელმისაწვდომია ინფორმაცია, რესურსები და განვითარების შესაძლებლობები.

ახალგაზრდული საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობა.

ახალგაზრდული მიმართულებით საერთაშორისო თანამშრომლობის გაძლიერება.

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია

საარჩევნო გარემოს განვითარება

მიუკერძოებელი, გამჭვირვალე და მაღალ პროფესიულ დონეზე ადმინისტრირებული არჩევნების საქართველოს კანონმდებლობის დაცვით ჩატარება და ყველა პირობის შექმნა, ამომრჩევლებისა და საარჩევნო პროცესებში ჩართული სხვა მხარეების მიერ საარჩევნო უფლების თავისუფლად განსახორციელებლად;

ინსტიტუციური გაძლიერება: საარჩევნო ადმინისტრაციის დამოუკიდებლობის, პროფესიონალიზმისა და სანდოობის განმტკიცება, ეფექტიანი საბიუჯეტო პოლიტიკის და უწყვეტ ორგანიზაციულ და პროფესიულ განვითარებაზე ორიენტირებული სისტემის დამკვიდრება, დემოკრატიული პროცესების განვითარებაში წვლილის შეტანა;

სამოქალაქო და ამომრჩევლის განათლება: საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებით საარჩევნო პროცესებში მოქალაქეთა ჩართულობის გაზრდა, ამომრჩეველთა აქტივობის ზრდის და ინფორმირებული არჩევანის გაკეთების ხელშეწყობა;

საარჩევნო პროცესებში ჩართული მხარეების აქტიური მონაწილეობით მაქსიმალურად ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს შექმნა, საქართველოს კანონმდებლობის დახვეწის პროცესის ხელშეწყობა;

საარჩევნო პროცესების დაგეგმვა, ყველა ტიპის არჩევნების ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ტექნიკური უზრუნველყოფა.

საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა

არჩევნებში ჩართული მხარეებისთვის საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება;

ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობა;

საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეთა სერტიფიცირების ჩატარება.

პოლიტიკური პარტიებისა და ფინანსება

„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ” საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად პოლიტიკური პარტიებისა და ჯანსაღი, კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა.

არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები

არჩევნების დაგეგმვა და სამართლებრივი, ორგანიზაციული, ფინანსური და მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა;

არჩევნების ჩასატარებლად საჭირო ინვენტარის შესყიდვა;

კომპეტენციის ფარგლებში საარჩევნო დავების განხილვა;

საარჩევნო პერიოდში საიმიჯო კამპანიის წარმოება;

ამომრჩევლისათვის საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;

ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს შექმნის უზრუნველყოფა;

გენდერულად დაბალანსებული და თანასწორი საარჩევნო გარემოს ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიების წევრთა კვალიფიკაციის ამაღლება.

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის თანამედროვე, დამოუკიდებელ, უმაღლეს აუდიტორულ ორგანოდ ჩამოყალიბება, რომელიც თავის საქმიანობას საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად წარმართავს და საზოგადოების მაღალი ნდობით სარგებლობს;

უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების თანამედროვე, სანიმუშო პრაქტიკის გაცნობა და აუდიტორული ცოდნითა და უნარებით აუდიტორთა პროფესიული შესაძლებლობების გაზრდა;

გარე აუდიტის შესაძლებლობებისა და საკანონმდებლო მანდატის გაძლიერება;

სახელმწიფო სახსრებისა და სახელმწიფოს სხვა მატერიალური ფასეულობების ხარჯვისა და გამოყენების კანონიერების, მიზნობრიობის დაცვისა და ეფექტიანობის ხელშეწყობა;

აუდიტორული საქმიანობისას გაცემული რეკომენდაციებით მოტანილი სარგებლის ზრდა;

საინფორმაციო ტექნოლოგიების (IT) აუდიტის გაძლიერება;

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მოსამსახურეთა ანალიტიკური შესაძლებლობების გაუმჯობესება, მათ შორის, დიდ მონაცემთა ანალიზის შესაძლებლობების გაძლიერება;

საქართველოს პარლამენტთან თანამშრომლობის გაღრმავება;

შიდა კონტროლის სისტემისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების გაუმჯობესება;

საერთაშორისო და დონორ პარტნიორ ორგანიზაციებთან პროფესიული თანამშრომლობის გაძლიერება;

წლიური აუდიტორული საქმიანობის გეგმის განსაზღვრისას მოქალაქეთა ჩართულობის გაზრდა;

სექტორის აუდიტორთა სერტიფიცირების სისტემის სრულყოფა, კვალიფიკაციის ასამაღლებელი (მათ შორის, სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მოსამსახურეთა კვალიფიკაციის ასამაღლებელი) სასწავლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება.

საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი

საქართველოს ტერიტორიაზე პირის მიერ სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელებასთან დაკავშირებული უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვის ხელშეწყობა.

სახელმწიფო რწმუნებულების ადმინისტრაციები

სახელმწიფო რწმუნებულების ადმინისტრაციების მიერ სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებთან კოორდინაციით მუნიციპალიტეტების განვითარების სტრატეგიებისა და პრიორიტეტების დოკუმენტების შემუშავება;

ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარებისა და ტურისტული პოტენციალის წარმოჩენის მიზნით წინადადებების მომზადება;

სასამართლო სისტემა

ნაფიცი მსაჯულებისა და მსაჯულობის კანდიდატებისთვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ყველა ხარჯის ანაზღაურების უზრუნველყოფა, რომლებიც დაკავშირებულია მათ მიერ საკუთარი მოვალეობის შესრულებასთან;

მოსამართლეთა ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფა;

იუსტიციის მსმენელების (მოსამართლეობის კანდიდატების) პროფესიული სასწავლო კურსის რეგულარული განხორციელება; მოსამართლეების, მოსამართლეთა თანაშემწეების, სასამართლო მენეჯერებისა და სასამართლო სისტემის სხვა მოხელეების პროფესიული გადამზადება რეგულარული სასწავლო აქტივობების – ტრენინგების საშუალებით.

საქართველოს უზენაესი და საკონსტიტუციო სასამართლოების გამჭვირვალობისა და საჯაროობის პროცესის გაგრძელება;

სასამართლოთა შენობების სამშენებლო და სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ჩატარება;

საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური

სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა

საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების, სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და სამხედრო პოტენციალის დაცვა უცხო ქვეყნის სპეციალური სამსახურებისა და ცალკეულ პირთა მართლსაწინააღმდეგო ქმედებებისგან;

სახელმწიფოს კონსტიტუციური წყობილებისა და სახელმწიფო ხელისუფლების არაკონსტიტუციური, ძალადობრივი გზით შეცვლის გამოვლენა და დაცვის უზრუნველყოფა;

ტერორიზმთან ბრძოლა;

სახელმწიფო უსაფრთხოებისთვის საფრთხის შემცველ ტრანსნაციონალურ ორგანიზებულ და საერთაშორისო დანაშაულთან ბრძოლა;

ქვეყნის ეკონომიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;

კორუფციის თავიდან აცილების, გამოვლენისა და აღკვეთის ღონისძიებების განხორციელება;

სახელმწიფო საიდუმლოების რეჟიმის დაცვა, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით სახელმწიფო საიდუმლოების დაცვის უზრუნველყოფის ღონისძიებათა განხორციელება და მისი კონტროლი.

ოპერატიულ-ტექნიკური საქმიანობის უზრუნველყოფა

უფლებამოსილი ორგანოს მიმართვის საფუძველზე, სპეციალური ტექნოლოგიური საშუალებებით, ფარული მეთოდებით საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების, სუვერენიტეტის, თავდაცვისუნარიანობის, ტერიტორიული მთლიანობის, მართლწესრიგისა და სამხედრო პოტენციალის წინააღმდეგ მიმართულ ქმედებათა შესახებ ინფორმაციის მოპოვება, აგრეთვე სისხლის სამართლის საქმეზე ფაქტობრივი მონაცემების მოპოვება და ამ მიზნით ისეთ ღონისძიებათა განხორციელება, რომლებიც დაკავშირებულია: სატელეფონო კომუნიკაციის ფარულ მიყურადებასა და ჩაწერასთან; კავშირგაბმულობის არხიდან ინფორმაციის მოპოვებასთან; კომპიუტერული სისტემიდან ინფორმაციის მოპოვებასთან; გეოლოკაციის რეალურ დროში განსაზღვრასთან; საფოსტო-სატელეგრაფო გზავნილის კონტროლთან; ფარულ ვიდეოჩაწერასთან ან/და აუდიოჩაწერასთან, ფარულ ფოტოგადაღებასთან;

„კონტრდაზვერვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის მე-2 პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ოპერატიულ-ტექნიკური ღონისძიების და იმავე მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული ელექტრონული თვალთვალის ღონისძიებების განხორციელება;

სახელმწიფო უწყებებისა და დაწესებულებების საინფორმაციო-ტექნოლოგიური უზრუნველყოფა;

სასაზღვრო ტექნოლოგიების განვითარება და სასაზღვრო გამტარი პუნქტების საინფორმაციო-ტექნოლოგიური მომსახურების უზრუნველყოფა.

უსაფრთხოების კადრების მომზადება , გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება

სახელმწიფო უსაფრთხოების სფეროში არსებული ცოდნის თავმოყრა, ანალიზი და განახლება, სასწავლო პროცესში ინოვაციური მეთოდების გამოყენება;

საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურისთვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება;

თანამედროვე დასავლური გამოცდილებისა და მიღწევების შესწავლა და სათანადო სტანდარტების დანერგვა, არსებულ გამოწვევებზე შესაბამისი რეაგირება და მათი წარმატებით დაძლევა პროფესიულ საგანმანათლებლო სფეროში, აგრეთვე სამეცნიერო მუშაობის სათანადო ორგანიზება და წარმართვა;

უსაფრთხოების სფეროში სპეციალური პროფესიული განათლებისა და სამოქალაქო განათლების სისტემის განვითარების ხელშეწყობა;

უსაფრთხოების სფეროში საგანმანათლებლო და კვლევითი საქმიანობების განვითარების ხელშეწყობა;

საჭიროებიდან გამომდინარე, საქართველოს და უცხო ქვეყნების სასწავლო დაწესებულებებთან ერთად შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება.

საქართველოს პროკურატურა

ადამიანის უფლებების დაცვა გამოძიების მიმდინარეობისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების პროცესში; ამ სფეროში სახელმწიფოს პოზიტიური ვალდებულების დარღვევის გამომწვევი მიზეზების დადგენა და საერთაშორისო და უფლებადამცველი ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინება;

ოჯახური ძალადობის, წამების, არასათანადო მოპყრობის, უმცირესობათა უფლებების დარღვევის ფაქტებზე ეფექტური და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი გამოძიება და სისხლისსამართლებრივი დევნა;

სისხლის სამართლის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემის დახვეწა, პროკურორთა საჭიროებებზე მორგებული და ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული პროგრამების დახვეწა, პროკურორთა დატვირთვის ელექტრონული მოდულის მოდერნიზაცია;

პროკურატურის საქმიანობის გამჭვირვალობისა და საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით მასმედიასთან ურთიერთობის ეფექტური მექანიზმების შექმნა, საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდების არსებული მექანიზმების სრულყოფა;

მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორის ინსტიტუტის დახვეწა და მასზე ხელმისაწვდომობის ზრდა;

პროკურატურის ცნობადობის ამაღლება და როლის გაზრდა დანაშაულის პრევენციის (მათ შორის, „საზოგადოებრივი პროკურატურის“ პროექტით) პროცესში;

არასრულწლოვნებთან დაკავშირებული სტატისტიკური მონაცემების სრულყოფა, არასრულწლოვანზე ორიენტირებული გარემოს შექმნა;

საქართველოს პროკურატურის საქმიანობის ეფექტიანობის ზრდის, საერთაშორისო სტანდარტების სამუშაო პრაქტიკაში დანერგვის, განხორციელებული საკანონმდებლო სიახლეების პრაქტიკაში სწორი იმპლემენტირებისა და დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის ხელშეწყობა პროკურატურის თანამშრომელთა პროფესიული მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფის გზით;

თანმიმდევრული, კოორდინირებული საქმიანობის ხელშეწყობისა და საერთო მიდგომების დანერგვის მიზნით პროკურატურისა და სხვა საგამომიებო უწყებების/მიზნობრივი ჯგუფების წარმომადგენლებისათვის ერთობლივი სასწავლო პროექტების განხორციელება.

საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური

დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა

საქართველოს პრეზიდენტის, საქართველოს პრემიერ-მინისტრის და ხელისუფლების სხვა უმაღლესი ორგანოების ხელმძღვანელ პირთა, საქართველოში ვიზიტით მყოფ უცხო ქვეყნების უმაღლესი თანამდებობის პირთა, აგრეთვე სამთავრობო რეზიდენციების დაცვა და მათი უსაფრთხოების დონის ამაღლება. ეს პროცესი უწყვეტია.

სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა

სამთავრობო რეზიდენციებში საქართველოს პრეზიდენტის, საქართველოს პრემიერ-მინისტრის, სხვა უმაღლესი თანამდებობის პირთა, პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უზრუნველყოფა მათი საქმიანობისთვის საჭირო, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პირობებით, აგრეთვე სამთავრობო რეზიდენციების თანამედროვე ინვენტარითა და დანადგარებით აღჭურვა.

სსიპ სახელისუფლო სპეციალური კავშირგაბმულობის სააგენტო

სახელისუფლებო სპეციალური კავშირების სისტემით სახელმწიფო სტრუქტურების უზრუნველყოფა.

სპეციალური საგამომიებო სამსახური

„სპეციალური საგამომიებო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ დანაშაულთა მიუკერძოებელი და ეფექტიანი გამოძიება, მათ შორის სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის, მოხელის ან მასთან გათანაბრებული პირის მიერ ჩადენილი ისეთი დანაშაულების გამოძიება, როგორცაა წამება, დამამცირებელი ან არაადამიანური მოპყრობა, სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენება ან უფლებამოსილების გადამეტება ჩადენილი ძალადობით, იარაღის გამოყენებით ან დაზარალებულის პირადი ღირსების შეურაცხყოფით და სხვა.

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახური

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის მიერ პერსონალურ მონაცემთა დამუშავების კანონიერების კონტროლი, ფარული საგამომიებო მოქმედებებისა და ელექტრონული კომუნიკაციის მაიდენტიფიცირებელ მონაცემთა ცენტრალურ ბანკში განხორციელებული აქტივობების კონტროლი;

ფარული საგამომიებო მოქმედებებისა და ელექტრონული კომუნიკაციის მაიდენტიფიცირებელ მონაცემთა ცენტრალურ ბანკში განხორციელებული აქტივობების კონტროლი, მონაცემთა დამუშავების/უფლებამოსილი პირის მიერ მონაცემთა დამუშავების კანონიერების შემოწმებით (ინსპექტირებით) და „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მითითებული სხვა გზებით;

დაინტერესებული პირებისათვის პერსონალურ მონაცემთა დამუშავებასა და დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე კონსულტაციის გაწევა;

პერსონალურ მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებული განცხადებების განხილვა;

პერსონალურ მონაცემთა დამუშავების კანონიერების შემოწმება (ინსპექტირება);

საქართველოში პერსონალურ მონაცემთა დაცვის მდგომარეობისა და მასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ ინფორმაციის საზოგადოებისთვის მიწოდება;

საგანმანათლებლო საქმიანობის განხორციელება მონაცემთა დამუშავებასა და დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე;

ნებართვის გაცემა პერსონალურ მონაცემთა სხვა სახელმწიფოსთვის, ასეთი სახელმწიფოს იურიდიული ან ფიზიკური პირისთვის ან საერთაშორისო ორგანიზაციისთვის გადაცემის შესახებ სხვა სახელმწიფოში ან/და საერთაშორისო ორგანიზაციაში მონაცემთა დაცვის სათანადო გარანტიების არსებობის შეფასება და პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სათანადო გარანტიების მქონე ქვეყნების ნუსხის დამტკიცება;

პარლამენტისთვის წლიური ანგარიშის წარდგენა საქართველოში მონაცემთა დაცვის მდგომარეობის, ფარული საგამომიებო მოქმედებების ჩატარებისა და ელექტრონული კომუნიკაციის მაიდენტიფიცირებელ მონაცემთა ცენტრალურ ბანკში განხორციელებული აქტივობების კონტროლის შესახებ.

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი

საქართველოს ტერიტორიაზე, თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებათა დაცვის მდგომარეობაზე გეგმური და მოულოდნელი (დაუგეგმავი) მონიტორინგის განხორციელება;

წამების ან სხვა სასტიკი, არადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან დასჯის პრევენციის მიზნით რეკომენდაციების შემუშავება;

მონიტორინგის ანგარიშების მომზადება და წარდგენა;

საქართველოს სახალხო დამცველის ანგარიშების გამოცემა და საერთაშორისო ორგანიზაციებისთვის, საქართველოს პარლამენტისთვის, სახელმწიფო ორგანოებისთვის, მუნიციპალიტეტის ორგანოებისა და ფართო საზოგადოებისთვის წარდგენა;

ადამიანის უფლებათა სავარაუდო დარღვევის შესახებ განცხადებების/საჩივრების მიღება, განხილვა და შესაბამისი რეაგირება;

შემუშავებული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი, მათი განხორციელების შეფასება;

ადამიანის უფლებათა სფეროში საგანმანათლებლო კამპანიების განხორციელება, მათ შორის, სოციალური რეკლამის დამზადება და მედიის საშუალებით გავრცელება;

სამიზნე აუდიტორიისთვის საგანმანათლებლო ღონისძიებების განხორციელება;

ადამიანის უფლებათა თემატიკაზე კონკურსების ჩატარება, სხვადასხვა პუბლიკაციის გამოცემა და გავრცელება;

ადამიანის უფლებათა სწავლების ხელშეწყობა;

ტოლერანტობის კულტურის განვითარებისა და თანასწორი გარემოს ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

უმრავლესობისა და უმცირესობის ჯგუფებს შორის მრავალმხრივი დიალოგის ხელშეწყობა;

ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

რელიგიური და ეთნიკური უმცირესობების მდგომარეობის მონიტორინგი, არსებული ტენდენციების გამოკვეთა და ანალიზი, ტოლერანტობის საკითხებზე რეკომენდაციებისა და წინადადებების მომზადება და შესაბამისი სახელმწიფო უწყებებისთვის წარდგენა;

სხვადასხვა სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის განხორციელების მონიტორინგი;

ბავშვთა უფლებრივი მდგომარეობის ზედამხედველობა;

არასრულწლოვანთა სარეაბილიტაციო დაწესებულებების მონიტორინგის გაძლიერება;

სკოლამდელი განათლების დაწესებულებებისა და ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების მონიტორინგი;

24-საათიანი სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფ არასრულწლოვანთა საადმინისტრაციო დაწესებულებებიდან გასვლისთვის მომზადების ზედამხედველობა;

საქართველოში გენდერული თანასწორობის დაცვის სფეროში არსებული ეროვნული და საერთაშორისო აქტების შესრულების მონიტორინგი, საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატში შემოსული, გენდერული თანასწორობის დარღვევასთან დაკავშირებული განცხადებების/საჩივრების შესწავლა და შესაბამისი დასკვნების/რეკომენდაციების/წინადადებების პროექტების მომზადება;

საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ გენდერული თანასწორობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო და არასახელმწიფო ორგანოებისა და ორგანიზაციების საქმიანობისა და გამოცდილების განზოგადება და საქართველოში დანერგვის ორგანიზება;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებრივი მდგომარეობის მონიტორინგი;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მიმართ ეფექტიანი სახელმწიფო პოლიტიკის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა და მათი ინტერესების დაცვა – ადვოკატირება;

გაეროს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების კონვენციით დადგენილი მოთხოვნების შესრულების მონიტორინგი;

საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზების მიმდებარე სოფლებში ადამიანთა უფლებრივი მდგომარეობის შესწავლა და მონიტორინგი; „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ფუნქციების შესრულება;

თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის მონიტორინგი;

სტრატეგიული სამართალწარმოების უფლებამოსილების განხორციელება.

სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური

საქართველოს პარლამენტთან მჭიდრო თანამშრომლობით სამსახურის მანდატის გადახედვა და ოჯახში ძალადობის საქმეებზე დაზარალებული პირებისათვის უფასო იურიდიული დახმარების უზრუნველყოფისათვის შესაბამის საკანონმდებლო ცვლილებებზე მუშაობა;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – იურიდიული დახმარების სამსახურის მანდატის გაფართოების და საკანონმდებლო ცვლილებების გათვალისწინებით, სამსახურში დასაქმებული ადვოკატების სათანადო პროფესიული გადამზადების უზრუნველყოფა;

საქართველოს თითქმის მთელ ტერიტორიაზე სოციალურად დაუცველი პირებისთვის, არასრულწლოვანთათვის და კანონით გათვალისწინებული სხვა პირებისთვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ შემთხვევებში, მათ შორის, სამოქალაქო სამართლისა და ადმინისტრაციული სამართლის გარკვეულ საქმეებზე, იურიდიული დახმარების გაწევა;

მომსახურების ხელმისაწვდომობის გაზრდისთვის ინფრასტრუქტურის, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და საერთაშორისო ურთიერთობების განვითარება;

იურიდიული დახმარების სისტემის შესახებ საზოგადოების ცნობიერებისა და ხელმისაწვდომობის ამაღლება;

იურიდიული საქმისწარმოების მართვის საინფორმაციო სისტემის (case-bank) დამატებითი განვითარებისათვის დამატებითი მოდულების ჩაშენების საქმიანობა, როგორც ხარისხის შეფასების მიზნებისათვის, ასევე სასწავლო პროცესების მოწესრიგებისათვის.

სსიპ - საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური - საქსტატი

სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა

სტატისტიკის სისტემის პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავება, განხორციელება და მონიტორინგი;

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამის შემუშავება;

სტატისტიკური გამოკვლევების და მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის დაგეგმვა, მართვა, წარმოება, გავრცელება და ანგარიშგება;

ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ საკანონმდებლო ბაზის განახლება;

მეთოდოლოგიური და სტატისტიკური სტანდარტების შემუშავება/განახლება;

საერთაშორისო ორგანოებში წარმომადგენლობა და თანამშრომლობა;

ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ ცნობიერების ამაღლება და მომხმარებელთა ნდობის განმტკიცება;

დასახული ამოცანებისა და მიზნების მისაღწევად საჭირო საკადრო, ფინანსური, მატერიალურ-ტექნიკური და საინფორმაციო-ტექნოლოგიური რესურსებით უზრუნველყოფა.

ეფექტიანობის და ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით, ახალი ტექნოლოგიების დანერგვა; ტექნიკური და კომპიუტერული აღჭურვილობის განახლება.

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა

მთლიანი შიდა პროდუქტი, როგორც ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობის ძირითადი მახასიათებელი;

ქვეყნის საგარეო ვაჭრობისა და ქვეყანაში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობის გაანგარიშება;

მომსახურებით საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ მონაცემების მოპოვება;

სამომხმარებლო ფასებისა და მწარმოებელთა ფასების ინდექსების გაანგარიშება, ფასების საერთაშორისო შედარების განხორციელება;

ბიზნესსექტორში, აგრეთვე არაკომერციულ ორგანიზაციების სექტორში მიმდინარე მოვლენების და პროცესების ანალიზი;

ენერგორესურსების მოხმარების შესახებ სტატისტიკური კვლევის ჩატარება და საქართველოს ენერგეტიკული ბალანსის შემუშავება;

არაფინანსური კორპორაციების ფინანსური მაჩვენებლების გაანგარიშება;

სამაცივრო, სასაკლავო მეურნეობებისა და ელევატორების საქმიანობის გამოკვლევა;

საფინანსო საქმიანობის განმახორციელებელი საწარმოებისა და ლომბარდების საქმიანობის შესახებ სტატისტიკური ინფორმაციის შეგროვება;

ტრანსპორტის სტატისტიკა (მგზავრთა გადაყვანის და ტვირთის გადაზიდვა);

საავტომობილო ტრანსპორტის ნატურალური მაჩვენებლების და ამავე დარგში ენერგორესურსების საბოლოო მოხმარების შესახებ ინფორმაციის შეგროვება;

შინამეურნეობებში ენერგორესურსების მოხმარების შესახებ ინფორმაციის შეგროვება;

შრომის სტატისტიკის მაჩვენებლების გაანგარიშება;

შრომის ბაზრისა და სამუშაო ძალის დეტალური გამოკვლევა;

მიმდინარე დემოგრაფიული კვლევა;

შინამეურნეობების მდგომარეობის შესახებ სტატისტიკური მონაცემების (შინამეურნეობების შემოსავლები და ხარჯები, მოსახლეობის სიღარიბის და უთანაბრობის მაჩვენებლები და სხვა) მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

სოფლის მეურნეობის შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

საქართველოს რეზიდენტებისა და უცხოელი ვიზიტორების მიერ საქართველოს ტერიტორიაზე განხორციელებული ვიზიტების შესახებ, აგრეთვე საქართველოს რეზიდენტების მიერ ქვეყნის გარეთ განხორციელებული ვიზიტების შესახებ მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

შინამეურნეობებსა და ბიზნესში საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენება;

საწარმოთა ინოვაციური აქტივობის გამოკვლევა;

დაუკვირვებადი ეკონომიკის გამოკვლევა სხვადასხვა სექტორში;

მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა

მოსახლეობის და საცხოვრისების აღწერის 2020 წლის მსოფლიო რაუნდად 2015-2024 წლების პერიოდის დადგენიდან გამომდინარე, საქართველოს, როგორც გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წევრი ქვეყნის ჩართვა „მოსახლეობისა და საცხოვრისების აღწერის 2020 წლის მსოფლიო რაუნდში“;

მოსახლეობის აღწერისთვის საერთაშორისო რეკომენდაციების გათვალისწინებით მოსამზადებელი სამუშაოების წარმოება, სავლელ სამუშაოების ჩატარება, მონაცემთა დამუშავება და გამოქვეყნება;

მოსახლეობის რიცხოვნობის, მათი დემოგრაფიული, სქესობრივ-ასაკობრივი შემადგენლობის და სოციალურ ეკონომიკური მდგომარეობის დადგენა;

შინამეურნეობების, დაკავებული საცხოვრისების, მოსახლეობის საბინაო პირობების და სასოფლო-სამეურნეო აქტივობების დადგენა;

ქვეყნის აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების, ადგილობრივი მმართველობისა და თვითმმართველობის ორგანოების და საზოგადოების ინფორმირება;

არსებული სიტუაციის შესწავლის, შეფასებისა და პროგნოზირების საფუძველზე ქვეყნის უახლესი ათწლეულის სოციალურ-ეკონომიკური და დემოგრაფიული სტრატეგიის შემუშავება.

სსიპ – საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტო

საქართველოში ბაზრის ლიბერალიზაციის, თავისუფალი ვაჭრობისა და კონკურენციის ხელშეწყობის, ეკონომიკური აგენტების საქმიანობაში თანასწორუფლებიანობის პრინციპების დაცვის მიზნით, სააგენტოში წარმოდგენილი საჩივრების განხილვა და მათზე შესაბამისი რეაგირება;

მოკვლევების ფარგლებში დომინანტური მდგომარეობის ბოროტად გამოყენების, კონკურენციის შემზღვეველი შეთანხმებისა და არაკეთილსინდისიერი კონკურენციის ფაქტების გამოვლენა და აღკვეთა;

სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოს მხრიდან კონკურენციის შემზღვეველი ქმედებების გამოვლენა და მათი გამოსწორების გზების დასახვა;

კომპეტენციის ფარგლებში ქვეყანაში განხორციელებული კონცენტრაციებისა და გაცემული სახელმწიფო დახმარებების კონტროლი;

სხვადასხვა ბაზრების მონიტორინგი და კონკურენტული გარემოს გაუმჯობესებისათვის შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავება;

ადგილობრივი ინდუსტრიის დაცვა დემპინგური იმპორტისგან მიყენებული ზიანისაგან ან/და შესაძლო ზიანის მიყენებისაგან; ანტიდემპინგური ღონისძიებების შემოღებასთან დაკავშირებით შესაბამისი დასკვნების შემუშავება და საქართველოს მთავრობისათვის წარდგენა;

საქართველოს ბაზარზე მომხმარებლის უფლებების დარღვევის პრევენცია, დაცვა და დარღვევების აღმოჩენის შემთხვევაში შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

სახელმწიფო შესყიდვებთან დაკავშირებული დავების განმხილველი საბჭოს აპარატის ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა.

სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი

სახელმწიფო ენის კონსტიტუციური სტატუსის დაცვა;

ქართული სალიტერატურო ენის ნორმების დადგენა და დამკვიდრება;

სახელმწიფო ენის ფლობის დონის ამაღლების ხელშეწყობა;

ქართველური ენების ენობრივი მრავალფეროვნების დაცვა, შენახვა, სისტემური კვლევა და განვითარება;

საქართველოში და საერთაშორისო ასპარეზზე ქართული ენის, როგორც უნიკალური კულტურული მემკვიდრეობის, დაცვა და წარმოჩენა;

აფხაზური ენის სწავლების დისტანციური კურსის შექმნა, აგრეთვე ოკუპირებული, საზღვრისპირა და სხვა რეგიონების ტოპონიმების დადგენა;

ოფიციალურ დოკუმენტებში გვარ-სახელების მართლწერისა და ტრანსლიტერაციის საკითხებთან დაკავშირებული პრობლემების გადაჭრის ხელშეწყობა;

გაეროს და ევროკავშირის ოფიციალური და სამუშაო ენების ქართულ ენაზე ტრანსლიტერაცია-ტრანსკრიფციის წესების დადგენა და დამტკიცება.

სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური

დაზღვევის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება;

სადაზღვევო ბაზრის ფინანსური სტაბილურობისათვის ხელის შეწყობა;

ევროდირექტივებთან (მათ შორის არასახელმწიფო საპენსიო უზრუნველყოფის მიმართულებით) საქართველოს სადაზღვევო კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია;

სავალდებულო დაზღვევების შესახებ სტანდარტების შემუშავება;

მომხმარებელთა უფლებების დაცვა საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში;

მზღვეველის ლიკვიდაციისა და გაკოტრების საქმის წარმოების კანონმდებლობის სრულყოფა;

მზღვეველების საქმიანობაზე შიდა და დისტანციური ზედამხედველობის (მათ შორის, ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით) პროცესის მარეგლამენტირებელი სამართლებრივი ჩარჩოს შექმნა;

დაზღვევის სექტორზე ციფრული ზედამხედველობისათვის ეფექტური საკანონმდებლო ბაზის შექმნა.

სსიპ - ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო

საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, კვალიფიციური ექსპერტების მეშვეობით განსაზღვრული ექსპერტიზისა და გამოკვლევების ჩატარება, შესაბამისი დასკვნის შედგენა და გაცემა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე;

საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სამედიცინო კვლევის მეთოდების გამოყენება და ხარისხის უზრუნველყოფის პროგრამის განხორციელება;

ექსპერტიზის ახალი მეთოდოლოგიების დანერგვა და აკრედიტაციის სფეროს გაფართოება;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მიერ მიწოდებული სერვისების სანდოობის მაღალი ხარისხის შენარჩუნება;

რეგიონალური სამსახურების ინფრასტრუქტურის განვითარება;

კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება, გადამზადება და საერთაშორისო პროფესიულ და ლაბISO17025 აკრედიტაციის შენარჩუნება.

მომსახურების სფეროს მუდმივი განვითარება.

კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება;

ექსპერტიზების შედეგების სიზუსტე და კვლევების მაღალი ხარისხი, რომელიც მიღწეულია ISO17025-ის სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის გზით.ორატორიათშორის ტესტირებებში რეგულარული მონაწილეობა.

სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო

საჯარო სამსახურის რეფორმის იმპლემენტაციის ხელშეწყობა;

საჯარო სამსახურში მმართველობის ახალი გზების დანერგვის ხელშეწყობა;

ცნობიერების ამაღლება საჯარო სამსახურში მართვისა და ლიდერობის, ეთიკისა და კორუფციის პრევენციის საკითხებზე;

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულება ადამიანური რესურსების მართვის, საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარების, მოხელის მიერ შესრულებული სამუშაოს შეფასების სისტემის და ანტიკორუფციული პოლიტიკის მხარდაჭერის მიზნით;

საჯარო დაწესებულებებში ადამიანური რესურსების მართვის ერთეულების გაძლიერება და ზოგადად ადამიანური კაპიტალის განვითარების ხელშეწყობა საჯარო სამსახურში ისეთი ინოვაციური მეთოდებით, როგორც არის მენტორინგი, ქოუჩინგი და „სწავლა კეთებით“;

მოხელეთა საბაზისო ტრენინგ-პროგრამების აკრედიტაცია; საჯარო სამსახურში შესრულებული სამუშაოს შეფასების სისტემის გამოწვევების იდენტიფიცირება და ანალიზი;

ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული პროგრამების (e-HRMS) დახვეწა;

სტაჟირების სისტემის დახვეწა;

საჯარო სამსახურში პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

სამართლებრივი აქტების და პრაქტიკის გაანალიზება, განზოგადება და ერთგვაროვანი მიდგომების დანერგვის ხელშეწყობა;

საჯარო სამსახურში კეთილსინდისიერებისა და კორუფციის პრევენციის მექანიზმების პრაქტიკის გაუმჯობესება;

თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების კანონით გათვალისწინებული სავალდებულო რაოდენობის მონიტორინგი; საჭიროების შემთხვევაში თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების მონიტორინგის სისტემის დახვეწა და განვითარება;

დაკისრებული ამოცანებისა და ფუნქციების შესასრულებლად, ბიუროს ინსტიტუციური გაძლიერება, ბიუროში შეფასებისა და პროფესიული განვითარების სისტემის დახვეწა, ბიუროს ადამიანური

რესურსების მართვის სტრატეგიის შემუშავება და ბიუროს შიდა საკომუნიკაციო პროცესების გაუმჯობესება.

სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

მეცნიერების შემდგომი განვითარების ხელშეწყობა საქართველოს სამეცნიერო - კვლევით ცენტრებში;

საქართველოს უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების სამეცნიერო საქმიანობის წლიური შედეგების საექსპერტო შეფასების დოკუმენტის შექმნა;

სამეცნიერო-ტექნიკური მონაპოვრების დანერგვის ხელშეწყობა საქართველოს სამეცნიერო-საგანმანათლებლო სივრცეში;

ქართველ მეცნიერთა კვლევითი სიახლეების გატანის ხელშეწყობა საერთაშორისო არენაზე;

ქართველოლოგიურ კვლევათა ხელშეწყობა;

ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა (სტიპენდიები, სამეცნიერო შეხვედრების ორგანიზება (კონფერენციები));

პერიოდული სამეცნიერო ჟურნალების გამოცემა (საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის „მომბე“, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის „მაცნეს“ სერიები);

სამეცნიერო და სამეცნიერო-პოპულარული ლიტერატურის გამოცემის ხელშეწყობა;

მრავალტომეული ენციკლოპედიების „საქართველო“ და „საქართველოს ისტორიისა და კულტურის ძეგლთა აღწერილობა“ ტომების გამოცემა;

ქართული ენის ელექტრონული ბაზის შექმნა და სხვადასხვა ლექსიკონების ტომების მომზადება გამოსაცემად;

სამეცნიერო შრომების (ლიტერატურის) გამოცემა;

სამეცნიერო კონფერენციების და სიმპოზიუმების ჩატარება.

სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური

ომისა და თავდაცვის ძალების ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების, აგრეთვე საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილ პირთა ოჯახების სათანადო ცხოვრების პირობებისა და კეთილდღეობისათვის მყარი სამართლებრივი და სოციალურ-ეკონომიკური საფუძვლის შექმნის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფოს ეროვნული ინტერესების დაცვისა და საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში ვეტერანთა პოტენციალის სრულფასოვანი გამოვლენისა და განვითარების ხელშეწყობა,

მათი სოციალურ-ეკონომიკური საქმიანობისთვის სათანადო, ღირსეული პირობების შექმნა;

სამშობლოსათვის თავდადებულ გმირთა სახელების სადიდებლად და მათი საქმის უკვდავსაყოფად საბრძოლო მოქმედებებში დაღუპულ და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა ხსოვნის განმტკიცებისთვის მუდმივი ზრუნვა;

ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერის სახელმწიფო და ადგილობრივი მიზნობრივი პროგრამების შემუშავებისა და განხორციელების ხელშეწყობა;

საზოგადოებაში მხედრული ტრადიციების განმტკიცება, სახელმწიფოს და საზოგადოების მიერ ვეტერანთა ღვაწლისა და დამსახურების სათანადო აღიარება, მომავალ თაობებში პატრიოტული სულისკვეთების გაღვივება.

სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო

საქართველოში რელიგიის სფეროში არსებული მდგომარეობის კვლევა და შესაბამისი ინფორმაციის საქართველოს მთავრობისთვის წარდგენა;

რელიგიური გაერთიანებების პრობლემებისა და რელიგიის სფეროში განათლების შესახებ რეკომენდაციებისა და წინადადებების შემუშავება;

საქართველოში არსებული რელიგიური გაერთიანებებისთვის საბჭოთა, ტოტალიტარული რეჟიმის დროს მიყენებული ზიანის ნაწილობრივ ანაზღაურების უზრუნველყოფა.

საქართველოს საპატრიარქო

ახალგაზრდების ქრისტიანული ღირებულებებით აღზრდისთვის საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში (მათ შორის, მაღალმთიან რეგიონებში) საქართველოს საპატრიარქოს 70-ზე მეტი საგანმანათლებლო-კულტურული და საქველმოქმედო ორგანიზაციის (სასულიერო აკადემიები და სემინარიები, უნივერსიტეტი, სკოლა-გიმნაზიები, დედათა და ბავშვთა სახლები, ობოლ და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონები, სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციისა და ადაპტაციის ცენტრი, პროფესიული კოლეჯი და სახელობო სასწავლებლები) დაფინანსება.

სსიპ - საპენსიო სააგენტო

„დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული დაგროვებითი საპენსიო სქემის მართვა და ადმინისტრირება;

დაგროვებითი საპენსიო სქემის გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

საპენსიო აქტივების განკარგვა კეთილსაიმედო ინვესტირების პრინციპების დაცვით, დაგროვებითი საპენსიო სქემის მონაწილეებისა და მათი მემკვიდრეების ინტერესების შესაბამისად;

დაგროვებითი საპენსიო სქემის ანალიზი, რისკების შეფასება, ამ სქემის განვითარებასა და გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული ხედვის ჩამოყალიბება და რეკომენდაციების მომზადება.

სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო

შესაძლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტის იდენტიფიცირება და უფლებამოსილი ორგანოსთვის შეთავაზება, აგრეთვე უფლებამოსილი ორგანოსა და კერძო ინიციატორისთვის შესაძლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტის იდენტიფიცირებასა და შესაბამისი პროცედურების განხორციელებაში დახმარების გაწევა;

უფლებამოსილი ორგანოს მიერ წარდგენილი პროექტის კონცეფციის ბარათების შეფასება, საჭიროების შემთხვევაში შენიშვნების მომზადება და რეკომენდაციების შემუშავება;

ერთიანი და ყოვლისმომცველი საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების მონაცემთა ბაზის შექმნა და ანალიზი;

ინსტიტუციური პოტენციალის განვითარების მიზნით საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სფეროში უფლებამოსილი ორგანოს ცოდნის დონის ამაღლების ხელშეწყობისთვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების განხორციელებასთან დაკავშირებული ინსტრუქციებისა და სახელმძღვანელოების შემუშავება, მათ შორის, პროექტის იდენტიფიცირებისა და მომზადების, კერძო პარტნიორის შერჩევის, პროექტის განხორციელების, მონიტორინგისა და შემდგომი შეფასების ეფექტიანობის ხელშეწყობისთვის;

საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და საფინანსო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობა, საჯარო და კერძო თანამშრომლობის მიმართულებით საქართველოს შესაბამისი სარეიტინგო მაჩვენებლების გაუმჯობესება;

საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სფეროს მარეგულირებელი სამართლებრივი ჩარჩოს გაუმჯობესებისთვის სათანადო ცვლილებების შემუშავება და შესაბამისი ორგანოებისთვის წარდგენა.

სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური

საქართველოში უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის, ტერორიზმის დაფინანსების და მათთან დაკავშირებული სხვა დანაშაულებრივი ფაქტების გამოვლენა და პრევენცია;

საერთაშორისო ფინანსური ქმედების სპეციალური ჯგუფის (FATF) სტანდარტებთან და ევროკავშირის შესაბამის დირექტივებთან საქართველოს კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია;

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენციის სფეროში ადგილობრივი და საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება.

სსიპ - საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი - „საქპატენტი“

ფიზიკური და იურიდიული პირების სამართლებრივი დაცვა ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში (გამოგონება, სასარგებლო მოდელი, დიზაინი, მცენარეთა ახალი ჯიშები, ცხოველთა ახალი

ჯიში, სასაქონლო ნიშანი, ადგილწარმოშობის დასახელება, გეოგრაფიული აღნიშვნა, ინტეგრალური მიკროსქემის ტოპოლოგია, მეცნიერების, ლიტერატურისა და ხელოვნების ნაწარმოებები, საავტორო და მომიჯნავე უფლებები);

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებზე კანონმდებლობით გათვალისწინებული ღონისძიებების სამართლებრივი უზრუნველყოფა;

ქვეყანაში ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის სისტემის განვითარებისა და სრულყოფისათვის კონკრეტული ღონისძიებების განხორციელება;

ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში პოლიტიკის განსაზღვრა და მისი განხორციელება, პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და მათი განხორციელების ორგანიზება, საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და საზღვარგარეთის ქვეყნებთან თანამშრომლობის პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და საერთაშორისო ვალდებულებათა შესრულების ორგანიზება;

საზღვარგარეთის ქვეყნების შესაბამის სახელმწიფო ორგანოებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებზე უფლების მოპოვების სამართლებრივი უზრუნველყოფის მიზნით ქვეყნის სამეცნიერო-ტექნოლოგიური და მხატვრულ-შემოქმედებითი პოტენციალის განვითარებისა და ჯანსაღი კონკურენტული გარემოს შექმნის ხელშეწყობა;

ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებული საკითხების შესახებ საზოგადოების ინფორმაციით უზრუნველყოფა და სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელება;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებზე განაცხადის კანონმდებლობით დადგენილი წესით ექსპერტიზა, შესაბამისი დოკუმენტების გაცემა და ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების რეესტრების წარმოება;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებთან დაკავშირებით განმცხადებლებისა და მესამე პირების სააპელაციო საჩივრების განხილვა და გადაწყვეტილებების მიღება „საქპატენტთან“ არსებულ სააპელაციო პალატაში;

ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებულ საერთაშორისო შეთანხმებებსა და ხელშეკრულებებში საქართველოს მონაწილეობის შესახებ წინადადებების მომზადება;

„საქპატენტის“ დებულებით გათვალისწინებული და კანონმდებლობიდან გამომდინარე ფუნქციების შესრულების მიზნით, ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე პროექტებისა და შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების დაცვასთან დაკავშირებით მასალების გამოქვეყნება, მათ შორის საქართველოს სამრეწველო საკუთრების ოფიციალური ბიულეტენის გამოცემა;

საერთაშორისო განაცხადებთან დაკავშირებული პროცედურების განხორციელება;

ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებული კანონპროექტებისა და სხვა ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება;

საქართველოში მოქმედი საკანონმდებლო აქტებისა და საერთაშორისო შეთანხმებების კომენტარების მომზადება და გამოცემა;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების მონაცემთა ავტომატიზებული ბაზების შექმნა და ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

პატენტრწმუნებულთა ატესტაცია, რეგისტრაცია, მათი რეესტრის შექმნა და წარმოება;

საავტორო და მომიჯნავე უფლებათა მფლობელების, მათი მემკვიდრეებისა და სხვა უფლებამონაცვლების ქონებრივი უფლებების დაცვისათვის, კოლექტიურ საფუძველზე, მმართველი ორგანიზაციების (საზოგადოებების) საქმიანობის ხელშეწყობა;

საავტორო და მომიჯნავე უფლებების სფეროს განვითარების ხელშეწყობა;

ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების შესრულება, საინფორმაციო და შემეცნებითი ბროშურებისა და სხვა მასალების გამოქვეყნება და გავრცელება;

საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა ფუნქციების განხორციელება;

საქართველოში გეოგრაფიული აღნიშვნების დაცვის სისტემის განვითარებისათვის ხელსაყრელი გარემოს შექმნა;

ქვეყანაში კონკურენტუნარიანი, მაღალხარისხიანი პროდუქციის წარმოების ხელშეწყობა;

საქართველოს რეგიონებში პოტენციური გეოგრაფიული აღნიშვნების წარმოჩენა და მათი სამართლებრივი დაცვის ხელშეწყობა;

გეოგრაფიული აღნიშვნების გარშემო ფერმერთა და მწარმოებელთა გაერთიანებების შექმნაში მონაწილეობა და მათ საქმიანობაში ბრენდინგის თანამედროვე ფორმების დამკვიდრების ხელშეწყობა.

საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა

მცირე და საშუალო საწარმოების მხარდაჭერა და ექსპორტ-იმპორტის ხელშეწყობა მათი რეგიონალურ და საერთაშორისო ბაზრებში ინტეგრაციისთვის;

სხვადასხვა ქვეყნის სავაჭრო-სამრეწველო პალატებთან და ბიზნესგაერთიანებებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება, ინტეგრაცია და მჭიდრო თანამშრომლობა;

ბიზნესფორუმების, კონფერენციების, გამოფენებისა და ორმხრივი შეხვედრების ორგანიზება ქართული და უცხოური ბიზნესწრეების წარმომადგენელთა მონაწილეობით, აგრეთვე ქართული კომპანიების საერთაშორისო გამოფენებში მონაწილეობის ხელშეწყობა და „როუდშოუების“ ორგანიზება;

ქართულ და უცხოურ კომპანიებს შორის ბიზნესკავშირების დამყარების ხელშეწყობა, პარტნიორების მოძიება;

საქართველოს ბიზნესსუბიექტების ინტერესების დაცვისა და მეწარმე სუბიექტების ხელშეწყობის მიზნით მათი ინტერესების ადვოკატირება;

საქართველოს რეგიონული ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობა ბიზნესკომპანიებთან შეხვედრების, ტრენინგების, სემინარების, ფორუმებისა და პრეზენტაციების გამართვის გზით - მათ შორის ელექტრონული ფორმით, აგრეთვე კონსულტაციების გაწევა მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობისა და პრობლემური საკითხების გაცნობის მიზნით;

საერთაშორისო კომერციული და საინვესტიციო დავების განსახილველად საქართველოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო ცენტრის განვითარება;

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვისა და განვითარების ხელშეწყობა; საწარმოო ინსტრუქტორებისა და გამომცდელების გადამზადება. ასევე, უნარების სააგენტოს ფუნქციონირების ხელშეწყობა, როგორც დამფუძნებელთა კრების და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრობით, ასევე სამეთვალყურეო საბჭოს სამდივნოს სახით;

კომპანიების თანამედროვე მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანის ხელშეწყობა, მათ შორის, გაციფრულების ხელშეწყობა;

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

ქვეყნის გარეთ ქართული კულტურის პოპულარიზაციის ხელშეწყობა;

სხვადასხვა კულტურულ ღონისძიებაზე საქართველოს კულტურული ფასეულობების წარდგენა და მათში ხელოვანთა მონაწილეობის ხელშეწყობა;

ქართული ხელოვნებისა და კულტურის საერთაშორისო ცნობადობის ამაღლების ხელშეწყობა; ქართული კულტურის მოღვაწეთა და ქართული კულტურის განვითარებისთვის უცხო ქვეყნის კულტურის თვალსაჩინო მოღვაწეთა დამსახურებების სხვადასხვა ფორმით აღნიშვნა და წახალისება;

კულტურასა და ბიზნესს შორის პარტნიორული ურთიერთობების გამყარება;

ხელოვნების დარგების წარმომადგენელთა მიერ კავშირების დამყარება ინსტიტუციურ და კერძო ინვესტორებთან, ბიზნესმენებთან, რომლებიც დაინტერესებული არიან კულტურის სფეროში საინვესტიციო პროექტებით;

სხვადასხვა ქვეყნის კულტურის პალატებთან და შოუბიზნესის წარმომადგენლებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება და მჭიდრო თანამშრომლობა;

სოციალურ -ეკონომიკური კვლევების განხორციელება.

მხარჯავი დაწესებულებების მიერ განსახორციელებელი პროგრამები და მათი დაფინანსება

ათასი ლარი

დასახელება	2023 წლის პროექტი	2024 წლის პროგნოზი	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი
საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	75,000.0	80,668.2	84,278.8	87,969.3
საკანონმდებლო საქმიანობა	62,006.1	68,733.2	72,169.8	75,778.3
საბიბლიოთეკო საქმიანობა	11,328.6	10,300.0	10,442.0	10,515.0
ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	559.9	560.0	583.0	586.0
საქართველოს პარლამენტის ანალიტიკური და კვლევითი საქმიანობის გაძლიერება	1,105.4	1,075.0	1,084.0	1,090.0
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	9,115.0	9,400.0	9,800.0	10,000.0
საქართველოს ბიზნესომზუდსმენის აპარატი	775.0	850.0	950.0	1,000.0
საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	22,000.0	23,000.0	24,000.0	25,000.0
სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	19,334.9	19,890.2	20,462.2	21,051.3
სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის აპარატი	18,509.9	19,065.2	19,637.2	20,226.3
საჯარო სექტორის აუდიტორთა სექტიფიცირების პროგრამა	825.0	825.0	825.0	825.0
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	35,774.2	87,893.0	91,693.0	42,143.0
საარჩევნო გარემოს განვითარება	21,429.4	23,400.0	25,000.0	27,300.0
საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა	1,601.8	1,750.0	1,950.0	2,100.0
პოლიტიკური პარტიების დაფინანსება	12,743.0	12,743.0	12,743.0	12,743.0
არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	0.0	50,000.0	52,000.0	0.0
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	5,800.0	6,200.0	6,800.0	7,300.0
საქართველოს უზენაესი სასამართლო	15,500.0	16,700.0	18,000.0	19,200.0
საერთო სასამართლოები	110,230.0	118,230.0	126,230.0	135,230.0
საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა	107,765.0	115,200.0	122,700.0	131,200.0
მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება	2,465.0	3,030.0	3,530.0	4,030.0
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	7,200.0	7,600.0	8,000.0	8,400.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტში	1,300.0	1,380.0	1,450.0	1,500.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	1,060.0	1,120.0	1,200.0	1,250.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	1,220.0	1,300.0	1,350.0	1,400.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	1,160.0	1,190.0	1,250.0	1,300.0

დასახელება	2023 წლის პროექტი	2024 წლის პროგნოზი	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	1,060.0	1,120.0	1,180.0	1,250.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	1,050.0	1,120.0	1,180.0	1,250.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	1,000.0	1,060.0	1,120.0	1,200.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	1,330.0	1,400.0	1,450.0	1,500.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	1,020.0	1,100.0	1,150.0	1,200.0
საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	180,000.0	190,500.0	200,000.0	210,000.0
სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	147,650.0	155,000.0	162,000.0	169,800.0
ოპერატიულ-ტექნიკური საქმიანობის უზრუნველყოფა	29,970.0	33,000.0	35,000.0	37,000.0
უსაფრთხოების კადრების მომზადება, გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება	2,380.0	2,500.0	3,000.0	3,200.0
საქართველოს პროკურატურა	53,800.0	58,000.0	62,000.0	66,000.0
შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	3,700.0	3,800.0	4,000.0	4,200.0
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	285,261.7	308,818.0	319,868.0	331,218.0
სახელმწიფო ფინანსების მართვა	28,180.0	31,800.0	33,000.0	34,500.0
შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	209,404.7	228,800.0	235,100.0	241,400.0
ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	30,100.0	30,100.0	32,500.0	35,000.0
ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	14,427.0	14,423.0	15,023.0	15,523.0
საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	1,710.0	1,995.0	2,245.0	2,595.0
ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა	1,440.0	1,700.0	2,000.0	2,200.0
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	763,858.5	975,427.0	958,780.0	836,361.0
ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება	18,000.0	19,000.0	20,000.0	21,000.0
ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	1,940.0	2,340.0	2,540.0	3,040.0
სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	2,551.0	2,751.0	2,951.0	3,151.0
ბაზარზე ზედამხედველობის სფეროს რეგულირება და განხორციელების ღონისძიებები	1,300.0	1,500.0	1,700.0	1,900.0
ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	33,035.0	33,300.0	33,600.0	34,000.0
სახელმწიფო ქონების მართვა	38,880.0	93,250.0	93,750.0	93,750.0
მეწარმეობის განვითარება	264,190.0	323,320.0	355,320.0	358,900.0
<i>“მ.შ. ახალი კორონავირუსის (COVID-19) წინააღმდეგ ეკონომიკური მხარდაჭერის პოლიტიკის ახალი მიმართულებები - სამშენებლო სექტორის მხარდაჭერა</i>	<i>14,300.0</i>	<i>15,000.0</i>	<i>14,000.0</i>	<i>700.0</i>

დასახელება	2023 წლის პროექტი	2024 წლის პროგნოზი	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი
<i>**მ.შ. მეწარმეობის ხელშეწყობის ახალი პოლიტიკის მიმართულება</i>	<i>182,900.0</i>	<i>215,500.0</i>	<i>249,200.0</i>	<i>254,300.0</i>
საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება	77,340.0	97,580.0	97,780.0	27,880.0
ნავთობისა და გაზის სექტორის რეგულირება და მართვა	1,220.5	1,260.0	1,360.0	1,460.0
ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა და ტრანსპორტირების ხარჯების სუბსიდირება	10,000.0	10,000.0	10,000.0	10,000.0
ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება	12,000.0	12,000.0	12,000.0	12,000.0
საქართველოს ეროვნული ინოვაციების ეკოსისტემის პროექტი (WB)	2,500.0	0.0	0.0	0.0
ტექნიკური დახმარების პროექტი საქართველოს ენერჯეტიკული სექტორის რეფორმის პროგრამის (GESRP) მხარდასაჭერად (EU-NIF, KfW)	4,000.0	4,148.0	2,934.0	0.0
სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება	102,300.0	195,300.0	179,000.0	173,500.0
მოსახლეობის ელექტროენერჯითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება	83,550.0	84,000.0	58,000.0	4,000.0
საზღვაო პროფესიული განათლების ხელშეწყობა	9,000.0	8,700.0	8,700.0	10,400.0
ანაკლიის დრამაწლოვანი ნავსადგურის განვითარება	2,850.0	3,000.0	3,100.0	3,200.0
ორმხრივი ხელშეკრულებების ფარგლებში აღიარებული ვალდებულებების დაფარვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები	5,600.0	3,800.0	3,800.0	3,800.0
ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EBRD, EIB, EU)	15,000.0	0.0	0.0	0.0
სივრცითი და ქალაქთმშენებლობითი განვითარება	10,000.0	7,200.0	7,500.0	7,800.0
კურორტების განვითარების ხელშეწყობა	5,755.0	6,000.0	6,200.0	6,500.0
აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	2,763.0	2,800.0	3,000.0	3,300.0
სასარგებლო წიაღის მართვა და კოორდინაცია	14,308.0	17,893.0	8,487.0	8,832.0
სამოქალაქო ავიაციის სფეროს რეგულირება და მართვა	6,125.0	5,500.0	5,700.0	6,000.0
საზღვაო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება	10,130.0	11,040.0	11,148.0	11,258.0
სახმელეთო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება	23,240.0	23,560.0	23,920.0	24,315.0
შავ ზღვაში საქართველოს შიდა საზღვაო წყლებსა და ტერიტორიულ ზღვაზე (წყლებზე) უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველყოფა	6,281.0	6,185.0	6,290.0	6,375.0
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	3,072,270.0	3,353,535.0	3,073,340.0	2,357,400.0
რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	8,400.0	9,000.0	9,700.0	10,500.0
საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	1,894,000.0	1,995,160.0	1,822,820.0	1,133,900.0
რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	444,270.0	316,675.0	235,420.0	119,900.0

დასახელება	2023 წლის პროექტი	2024 წლის პროგნოზი	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი
წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	520,000.0	712,400.0	829,700.0	946,800.0
მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა	67,000.0	113,600.0	48,200.0	28,300.0
იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა	1,300.0	0.0	0.0	0.0
ზოგადსაგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და რეაბილიტაცია	137,300.0	206,700.0	127,500.0	118,000.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	690,158.0	646,092.0	628,792.0	643,892.0
სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება	62,100.0	64,000.0	65,000.0	67,000.0
საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება	227,400.0	237,000.0	246,000.0	255,000.0
ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	13,294.0	12,200.0	11,400.0	12,200.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა დაინტერესებული პირების გადამზადება	5,555.0	5,565.0	6,065.0	6,565.0
ელექტრონული მმართველობის განვითარება	15,260.0	14,300.0	14,500.0	14,800.0
დანაშაულის პრევენცია, პრობაციის სისტემის განვითარება და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია	13,500.0	13,057.0	13,957.0	14,757.0
იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	60,585.0	67,370.0	67,720.0	68,070.0
მიწის რეგისტრაციის ხელშეწყობა და საჯარო რეესტრის მომსახურებათა განვითარება/ხელმისაწვდომობა	133,500.0	109,100.0	79,100.0	79,100.0
მიწის ბაზრის განვითარება (WB)	9,500.0	0.0	0.0	0.0
სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	104,716.0	91,100.0	92,450.0	93,800.0
ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება	2,748.0	2,400.0	2,600.0	2,600.0
სსიპ - აღსრულების ეროვნული ბიუროს მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა	42,000.0	30,000.0	30,000.0	30,000.0
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	6,800,590.0	7,148,770.0	7,549,770.0	7,945,470.0
ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	87,553.0	92,970.0	98,270.0	103,470.0
მოსახლეობის სოციალური დაცვა	4,813,890.0	5,105,000.0	5,400,000.0	5,690,000.0
<i>*მ.შ. საპენსიო პოლიტიკის ახალი მიმართულება - პენსიის ინდექსაცია</i>	<i>950,000.0</i>	<i>1,200,000.0</i>	<i>1,450,000.0</i>	<i>1,700,000.0</i>
<i>*მ.შ. ბავშვებისა და ბავშვიანი ოჯახების სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება</i>	<i>280,000.0</i>	<i>280,000.0</i>	<i>280,000.0</i>	<i>280,000.0</i>
მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა	1,499,097.0	1,550,000.0	1,650,000.0	1,750,000.0
<i>*მ.შ. სამედიცინო დაზღვევის თანადაფინანსება</i>	<i>2,250.0</i>	<i>2,250.0</i>	<i>2,250.0</i>	<i>2,250.0</i>
<i>**მ.შ. ორგანოთა ტრანსპლანტაცია</i>	<i>5,000.0</i>	<i>5,000.0</i>	<i>5,000.0</i>	<i>5,000.0</i>

დასახელება	2023 წლის პროექტი	2024 წლის პროგნოზი	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი
<i>**მ.შ.სპინალურ-კუნთოვანი ატროფია</i>	6,000.0	7,000.0	8,000.0	10,000.0
<i>**მ.შ.გლუკოზის უწყვეტი მონიტორინგი</i>	6,570.0	6,570.0	6,570.0	6,570.0
სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	42,050.0	40,000.0	40,000.0	40,000.0
შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა	90,265.0	90,800.0	91,500.0	92,000.0
<i>*მ.შ. შრომის პირობების უსაფრთხოების პოლიტიკის ახალი მიმართულება</i>	4,000.0	4,000.0	4,000.0	4,000.0
<i>*მ.შ. დასაქმების პოლიტიკის ახალი მიმართულება</i>	1,500.0	1,500.0	1,500.0	1,500.0
<i>***მ.შ. საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების ხელშეწყობა</i>	80,000.0	80,000.0	80,000.0	80,000.0
იმულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობა	267,735.0	270,000.0	270,000.0	270,000.0
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	183,820.0	185,420.0	187,980.0	189,980.0
საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	182,860.0	184,400.0	186,950.0	188,450.0
მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	960.0	1,020.0	1,030.0	1,530.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	1,285,183.8	1,319,707.0	1,419,707.0	1,524,707.0
თავდაცვის მართვა	516,600.0	499,000.0	542,000.0	585,000.0
პროფესიული სამხედრო განათლება	69,516.2	75,307.0	85,307.0	90,307.0
ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	68,000.0	63,500.0	64,200.0	65,000.0
მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემები	21,000.0	22,000.0	22,800.0	23,500.0
ინფრასტრუქტურის განვითარება	100,000.0	110,000.0	130,000.0	140,000.0
საერთაშორისო სამშვიდობო მისიები	2,000.0	0.0	0.0	0.0
სამეცნიერო კვლევა და სამხედრო მრეწველობის განვითარება	49,027.6	49,900.0	50,400.0	50,900.0
თავდაცვის შესაძლებლობების განვითარება	174,440.0	210,000.0	220,000.0	250,000.0
ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა	284,600.0	290,000.0	305,000.0	320,000.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	1,326,163.0	1,381,447.0	1,419,797.0	1,450,367.0
საზოგადოებრივი წესრიგი და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება	818,049.0	830,000.0	840,000.0	852,000.0
სახელმწიფო საზღვრის დაცვა	124,630.0	135,000.0	151,500.0	160,000.0
ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა (მათ შორის, ქონების), დიპლომატიური წარმომადგენლობების, ეროვნული საგანძურის დაცვის და უსაფრთხოების დონის ამაღლება	172,625.0	180,350.0	182,700.0	184,050.0
სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიגיტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება	8,000.0	8,290.0	8,490.0	8,790.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემისა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების მომსახურების მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	4,537.0	5,100.0	5,300.0	5,500.0
სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება, სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა	101,389.0	123,300.0	132,300.0	140,300.0

დასახელება	2023 წლის პროექტი	2024 წლის პროგნოზი	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი
სსიპ - საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს მომსახურების ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისთვის ხელმისაწვდომობა	73,676.0	76,150.0	76,250.0	76,470.0
საგანგებო და გადაუდებელი დახმარების ეფექტური სისტემის ფუნქციონირება	23,257.0	23,257.0	23,257.0	23,257.0
საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	765,298.0	670,610.2	675,435.0	675,735.0
გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	15,140.0	16,000.0	17,000.0	18,000.0
სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედობა	72,721.0	74,500.0	75,500.0	76,500.0
მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარება	99,418.0	28,500.0	19,000.0	19,000.0
სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება	5,950.0	6,515.0	6,815.0	7,015.0
ერთიანი აგროპროექტი	321,070.0	310,300.0	320,900.0	320,000.0
სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია	95,000.0	80,000.0	80,000.0	79,000.0
გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა	25,000.0	25,750.0	26,530.0	27,400.0
დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	42,578.0	44,800.0	45,200.0	45,600.0
სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	47,211.0	48,900.0	57,500.0	57,700.0
ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	8,041.0	2,160.0	2,190.0	2,190.0
გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის და "განათლება მდგრადი განვითარებისთვის" ხელშეწყობის პროგრამა	1,890.0	1,930.0	1,970.0	2,000.0
ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა	1,425.0	1,500.0	1,550.0	1,550.0
გარემოს დაცვის სფეროში პროგნოზირება, შეფასება, პრევენცია და მონიტორინგი	16,298.0	16,025.2	7,350.0	7,450.0
კვების პროდუქტების, ცხოველთა და მცენარეთა დაავადებების დიაგნოსტიკა	9,156.0	9,130.0	9,130.0	9,130.0
მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის სახელმწიფო პროგრამა	4,400.0	4,600.0	4,800.0	3,200.0
საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	2,426,580.7	2,597,285.0	2,769,690.0	2,940,795.0
განათლებისა და მეცნიერების სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	59,348.9	62,840.0	67,840.0	70,840.0
სკოლამდელი და ზოგადი განათლება	1,293,688.0	1,406,380.0	1,560,280.0	1,705,880.0
<i>“მ.შ. ზოგადი განათლების რეფორმის ახალი მიმართულებები: მ.შ მასწავლებლების პროფესიული განვითარებისა და კარიერული წინსვლის სქემა და შრომის ანაზღაურების ზრდა; მ.შ „ახალი სკოლის“ მოდელის დანერგვა</i>	<i>350,000.0</i>	<i>450,000.0</i>	<i>550,000.0</i>	<i>650,000.0</i>
პროფესიული განათლება	120,320.0	138,175.0	166,575.0	204,975.0
უმადლესი განათლება	552,463.0	554,600.0	568,600.0	583,200.0
მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	78,350.8	79,690.0	80,695.0	81,700.0

დასახელება	2023 წლის პროექტი	2024 წლის პროგნოზი	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი
ინკლუზიური განათლება	42,625.0	48,000.0	49,900.0	52,000.0
ინფრასტრუქტურის განვითარება	228,985.0	230,000.0	230,000.0	230,000.0
ინოვაციის, ინკლუზიურობის და ხარისხის პროექტი - საქართველო I2Q (WB)	17,800.0	16,000.0	16,000.0	2,100.0
პროფესიული განათლება I (KfW)	15,000.0	35,000.0	10,300.0	5,000.0
თანამედროვე უნარები უკეთესი დასაქმების სექტორის განვითარების პროგრამისთვის - პროექტი (ADB)	18,000.0	26,600.0	19,500.0	5,100.0
საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო	432,456.0	467,124.0	476,624.0	487,224.0
კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	8,739.0	9,400.0	10,000.0	10,500.0
სახელოვნებო და სასპორტო სფეროში უმაღლესი განათლება	26,572.0	27,857.0	28,857.0	29,357.0
ინფრასტრუქტურის განვითარება	44,000.0	66,000.0	66,400.0	67,000.0
სახელოვნებო და სასპორტო დაწესებულებების ხელშეწყობა	12,769.0	13,661.0	14,161.0	14,661.0
კულტურის განვითარების ხელშეწყობა	111,509.9	116,559.0	121,559.0	126,559.0
კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	47,385.0	48,547.0	50,047.0	51,047.0
მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარება და პოპულარიზაცია	152,118.0	155,000.0	155,000.0	156,000.0
კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები	23,357.0	24,000.0	24,000.0	25,000.0
ახალგაზრდობის ხელშეწყობა	6,006.1	6,100.0	6,600.0	7,100.0
საქართველოს დაზვერვის სამსახური	18,000.0	20,000.0	22,000.0	24,000.0
სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო	1,715.0	1,900.0	2,200.0	2,500.0
სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	9,900.0	11,000.0	11,800.0	12,500.0
სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	13,150.0	15,150.0	16,150.0	17,150.0
სსიპ - საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	2,800.0	3,000.0	3,300.0	3,500.0
პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახური	4,000.0	4,500.0	5,000.0	5,500.0
საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	77,328.0	83,345.0	89,365.0	94,434.0
დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	65,300.0	70,850.0	76,600.0	81,300.0
სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა	10,200.0	10,600.0	10,800.0	11,000.0
სსიპ სახელისუფლებო სპეციალური კავშირგაბმულობის სააგენტო	1,828.0	1,895.0	1,965.0	2,134.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	9,275.0	9,800.0	10,300.0	10,800.0
სსიპ - საზოგადოებრივი მაუწყებელი	104,010.0	116,800.0	123,900.0	135,300.0
სსიპ - საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტო	5,030.0	6,030.0	6,530.0	7,030.0
ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ- ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	2,830.0	3,300.0	3,600.0	4,000.0
საქართველოს საპატრიარქო	25,000.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0

დასახელება	2023 წლის პროექტი	2024 წლის პროგნოზი	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი
სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	34,600.0	35,600.0	36,100.0	36,600.0
სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	20,200.0	27,200.0	15,700.0	16,200.0
სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	7,435.0	8,660.0	9,200.0	9,600.0
სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	4,950.0	5,310.0	5,700.0	5,800.0
მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა	7,815.0	13,230.0	800.0	800.0
სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	5,015.5	5,064.5	5,264.5	5,264.5
საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	2,618.6	2,690.0	2,890.0	2,990.0
საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	2,099.6	2,125.0	2,325.0	2,325.0
საქართველოს კულტურის პალატა	519.0	565.0	565.0	665.0
სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	6,450.0	6,500.0	6,600.0	6,700.0
სპეციალური საგამომიებო სამსახური	17,000.0	18,000.0	19,000.0	19,500.0
სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	600.0	700.0	800.0	800.0
სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო	500.0	600.0	700.0	700.0
ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს აპარატი	3,750.0	3,900.0	4,000.0	4,200.0
სსიპ - საპენსიო სააგენტო	12,500.0	15,000.0	15,000.0	15,000.0
ა(ა)იპ - ათასწლეულის ფონდი	841.8	0.0	0.0	0.0
სსიპ - საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი - "საქპატენტი"	10,500.6	11,777.0	11,777.0	11,777.0
სსიპ - საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი - "საქპატენტი"	10,300.6	11,477.0	11,477.0	11,477.0
ა(ა)იპ - ორიჯინ-საქართველო	200.0	300.0	300.0	300.0
სსიპ - სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო	8,000.0	8,000.0	8,000.0	8,000.0
სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	6,000.0	6,000.0	6,500.0	6,500.0

*შენიშვნა: 2021-2024 წლების საშუალოვადიან პერიოდში დაწყებული ახალი პოლიტიკის მიმართულებები.

**შენიშვნა: 2022-2025 წლების საშუალოვადიან პერიოდში დაწყებული ახალი პოლიტიკის მიმართულებები.

***შენიშვნა: 2023-2026 წლების საშუალოვადიან პერიოდში დაწყებული ახალი პოლიტიკის მიმართულებები.